Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2037
-21

843

Չ80
797-ԺԱ

ԺԱՄԱԳԻՐՔ

203.7
Ժ-21

ԺԱՄԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ

Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Հ.Ս.Խ.Հ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
С.С.Р.А Публичная Библиотека
7/XI 1922
имени А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ
Տպարան Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի
1903

Հրամանաւ

Տ. Տ. ՄԿՐՏՉԻ

Վեհափառ եւ Սրբազնագոյն Կաթուղիկոսի

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

57315-ով

Զայս երիցս կրկնէ՝ դարձեալ յարեւմուտս
և ձեռս ի վեր ամբարձեալ.

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄՆ

Հրաժարիմք ի սատանայէ և յամենայն խաբէութենէ նորա, ի պատրանաց նորա, ի խորհրդոց նորա. ի գնացից նորա, ի չար կամաց նորա, ի չար հրեշտակաց նորա, ի չար պաշտօնէից նորա, ի չար կամարարաց նորա, և յամենայն չար զօրութենէ նորա հրաժարելով հրաժարիմք:

[illegible]

ԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՒԱՏՈՅ

Խոստովանիմք և հաւատամք ամենակատար մտօք զՀայրն Աստուած անեղ, անծին, և անսկիզբն, այլ և ծնող Որդւոյ և բղխող Հոգւոյն սրբոյ։

Հաւատամք զԲանն Աստուած անեղ, ծնեալ և սկսեալ ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ոչ յետոյ և ոչ կրտսեր, այլ որքան Հայրն Հայր՝ ընդ նմին և Որդին Որդի։

Հաւատամք զսուրբ Հոգին Աստուած անեղ, անժամանակ, ոչ ծնեալ, այլ բղխեալ ի Հօրէ, էակից Հօր և փառակից Որդւոյ։

Հաւատամք զՆերրորդութիւնն սուրբ մի բնութիւն, մի Աստուածութիւն, ոչ երեք աստուածք, այլ մի Աստուած, մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն, արարիչ երեւելեաց և աներեւութից։

Հաւատամք յԵկեղեցի սուրբ, զթողութիւն մեղաց հաղորդութեամբ սրբոց։

Հաւատամք զմինն յերից անձանց զԲանն Աստուած ծնեալ ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս, ի ժամանակի իջեալ յԱստուածածին կոյսն Մարիամ, առեալ յարենէ նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում Աստուածութեանն, ինն ամսեայ ժուժկալեալ յարգանդի անարատ կուսին և եղև Աստուածն կատարեալ մարդ կատարեալ հոգւով և մտօք և մարմնով. մի անձն, մի դէմ և

միաւորեալ մի բնութիւն։ Աստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման և առանց այլայլութեան, անսերմն յղութիւն և անապական ծնունդ. որպէս ո՛չ է սկիզբն Աստուածութեան նորա, և ո՛չ վախճան մարդկութեան նորա. զի Յիսուս Քրիստոս երէկ և այսօր՝ նոյն և յաւիտեան։)

Հաւատամք զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս շրջեալ ի վերայ երկրի, յետ երեսուն ամաց եկեալ ի մկրտութիւն. Հայր ի վերուստ վկայեալ՝ դա՛ է Որդի իմ սիրելի. և Հոգին սուրբ աղաւնակերպ իջեալ ի վերայ նորա. փորձեալ ի սատանայէ և յաղթեալ նմա. քարոզեալ մարդկան զփրկութիւն. աշխատեալ մարմնով, վաստակեալ, քաղցեալ և ծարաւեալ. յետոյ եկեալ կամաւ

ի չարչարանս. խաչեալ և մեռեալ մարմնովն, և կենդանի Աստուածութեամբն. մարմինն եդեալ ի գերեզմանի միաւորեալ Աստուածութեամբն և Հոգւովն իջեալ ի դժոխս անբաժանելի Աստուածութեամբն, քարոզեալ հոգւոցն, աւերեալ զդժոխս և ազատեալ զհոգիսն. յետ երից աւուրց յարուցեալ ի մեռելոց և երեւեալ աշակերտացն։

Հաւատամք զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս նովին մարմնովն համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ աջմէ Հօր։ Այլ և գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս։ Որ և յարութիւն ամենայն մարդկան։

Հաւատամք և զհատուցումն գործոց, արդարոցն՝ կեանք յաւիտե-

նական, և մեղաւորացն՝ անջանք յաւիտենականս։

ԶՂՋՈՒՄՆ

Մեղայ ամենասուրբ Երրորդութեանն՝ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Մեղուցեալ եմ Աստուծոյ։ Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ, և սրբուհւոյ Աստուածածնին, և առաջի քո, հայր սուրբ, զամենայն մեղս, զոր գործեալ եմ։ Քանզի մեղայ խորհրդով, բանիւ և գործով, կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ. մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ հոգւովս և զօրութեամբ սորա, մտօք և շարժմամբ սորա, մարմնովս և զգայութեամբ սորա։

Մեղայ զօրութեամբ հոգւոյս, խորամանկութեամբ, անզգամութեամբ, յանդգնութեամբ և երկչոտութեամբ, շռայլութեամբ և ժլատութեամբ, զեղխութեամբ և անիրաւութեամբ, չարահաւանութեամբ, յուսահատութեամբ և թերամտութեամբ. մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ չար խորհրդով մտացըս, նենգութեամբ, ատելութեամբ, խեթիւ, մախանօք, յաչաղանօք, թուլութեամբ, պոռնկական խորհրդով. մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս, հեշտութեամբ, պղերգութեամբ, հեշտալրութեամբ լսելեացս, արատութեամբ աչացս, ցանկութեամբ սըրտիս, լիութեամբ ռնգացս, պագշոտութեամբ բերանոյս, անժուժկալութեամբ, շուայտութեամբ և

արբեցութեամբ. մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ չարաբանութեամբ լե-զուիս, ստախօսութեամբ, սուտ երդմամբ, երդմնազանցութեամբ, հակառակութեամբ, վիճաբանութեամբ, բանսարկութեամբ, չողմո-գութեամբ, քսու, դատարկաբանութեամբ և ծաղու, զրախօսութեամբ, հերձախօսութեամբ և անիծարանութեամբ, տրտնջելով, դժգոհելով, բամբասելով և հայհոյելով. մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ գողութեամբ ձեռացս, ագահելով, զրկելով, հարկանելով, սպանանելով և ընդ գարշս ածելով. մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ ամենայն յօդուածովք շինուածոյս և ամենայն անդամօք մարմնոյս, եօթնեակ զգայարանօքս և վեցեկլի շարժմամբս, վեր-

ամբարձ ունահարութեամբ և վայրաքարշ մեղկութեամբ, յաջ և յահեակ խոտորելով, զառաջնոյն մեղանչելով և վերջնոյն չար նշաւակ գոլով. մեղայ Աստուծոյ։

Այլ և մեղայ եօթնիցս յանցանօք, մահացու մեղօք՝ հպարտութեամբ և մասամբք նորին, նախանձու և մասամբք նորին, բարկութեամբ և մասամբք նորին, ծուլութեամբ և մասամբք նորին, ագահութեամբ և մասամբք նորին, որկրամոլութեամբ և մասամբք նորին, բղջախոհութեամբ և մասամբք նորին. մեղայ Աստուծոյ։

Այլ և մեղայ ամենայն պատուիրանացն Աստուծոյ, յանձնառնելեացն և հրաժարելեացն, զի ոչ ըղյանձնառականսն կատարեցի և ոչ ի հրաժարելեացն հեռացայ։ Զօ-

րէնս առի՝ և յօրինացն հեղգա-
ցայ, ի կարգս Քրիստոնէութեան
հրաւիրեցայ՝ և գործովս անար-
ժան գտայ. գիտելով զչարն՝ կա-
մաւ կորացայ և ի բարեաց գոր-
ծոց ինձէն հեռացայ. վայ ինձ,
վայ ինձ, վայ ինձ։ Զո՞րն ասեմ,
կամ զո՞րն խոստովանիմ, զի ան-
թիւ են յանցանք իմ, անասելի
են անօրէնութիւնք իմ, աններելի
են ցաւք իմ և անբժշկելի են
վէրք իմ. մեղայ Աստուծոյ։

Հայր սուրբ, զքեզ ունիմ միջ-
նորդ հաշտութեան և բարեխօս առ
միածին Որդին Աստուծոյ, զի իշ-
խանութեամբդ, որ տուեալ է քեզ՝
արձակեսցես զիս ի կապից մեղաց
իմոց, աղաչեմ զքեզ։

ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ

Ողորմեսցի քեզ մարդասէրն
Աստուած և թողութիւն շնորհես-
ցէ ամենայն յանցանաց քոց, խոս-
տովանելոցն և մոռացելոցն։ Եւ
ես կարգաւս քահանայական իշ-
խանութեան և հրամանաւն Ա-
ստուածային՝ թէ Զոր արձակիցէք
յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս,
նովին բանիւն արձակեմ զքեզ
յամենայն մասնակցութենէ մեղաց
քոց, ի խորհրդոց, ի բանից, և ի
գործոց, յանուն Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն Սրբոյ։ Եւ դարձեալ տամ
զքեզ ի խորհուրդս սուրբ եկեղեց-
ւոյ, զի զոր ինչ գործիցես բարիս,
եղիցի քեզ ի բարեգործութիւն և
ի փառս հանդերձեալ կենացն.
Ամէն։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՄԷՋ ԳԻՇԵՐԻ

Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո։ Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո՝ որպէս յերկինս և յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այ-

սօր։ Եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ։ Զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս. Ամէն։

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ՛ զօրհնութիւնս քո։

Օրհնեալ համագոյ և միասնական անբաժանելի սուրբ Երրորդութիւնն՝ Հայր և Որդի և Հոգի սուրբ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Սաղմոս Գ.

Տէ՛ր, զի՞ բազում եղեն նեղիչք իմ և բազումք յարեան ի վերայ իմ։

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ՝ թէ չիք փրկութիւն սորա առ Աստուած իւր։

Այլ դու, Տէ՛ր, օգնական իմ ես, փառք իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ։

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի, և լուաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ։

Ես ննջեցի և ի քուն եղէ, զարթեայ, և Տէր ընդունող իմ է։

Ոչ երկեայց ես ի բիւրաւոր զօրաց նոցա, որք շուրջանակի պատեալ, պաշարեալ պահէին զիս։

Արի՛, Տէր, և փրկեա՛ զիս, Աս-

տուած իմ, զի դու հարեր զամե-նեսեան՝ որք էին ընդ իս թշնամու-թեամբ ի տարապարտուց, և զա-տամունս մեղաւորաց փշրեցեր:

Տեառնէ է փրկութիւն, ի վերայ ժողովրդեան քո՝ օրհնութիւն քո:

Սաղմոս ՁԷ:.

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, խոնարհեցո ունկն քո ի խնդրուածս իմ:

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և կեանք իմ ի դժոխս մերձեցան, և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ՝ որք իջանեն ի գուբ:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, և ի մեռեալս ազատ,

Որպէս վիրաւորս, որք ննջեն ի գերեզմանի.

Զորս դու ոչ յիշեցեր, նոքա ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան:

Եդին զիս ի գբի ներքնում, ի խաւարի և ի ստուերս մահու:

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո, զամենայն զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ:

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ, և եդին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցայ և ոչ ելանէի, աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ:

Աղաղակեցի առ քեզ զօր հանա-պազ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Միթէ մեռելոց առնիցես զս-քանչելիս կամ բժիշկք յարու-

7/XI 1922

ցանկցեն՝ խոստովան առնիցի՞ն առ քեզ։

Մի՛թէ պատմեսցէ՞ ոք երբէք ի գերեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ զճշմարտութիւնս քո ի կորըստեան։

Միթէ ճանաչիցի՞ն ի խաւարի սքանչելիք քո, կամ արդարութիւն քո յերկրի մոռացեալ։

Ես առ քեզ, Տէ՛ր, աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ։

Ընդէ՞ր, Տէ՛ր, մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ի մանկութենէ իմմէ, ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ապշեցայ։

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս։

Շրջեցան զինև որպէս ջուր, զօր ամենայն պաշարեցին զիս ի միասին։

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և զծանօթս իմ, վասն թշուառութեան իմոյ։

Սաղմոս ՃԲ.

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր, և ամենայն ոսկերք իմ, զանուն սուրբ նորա։

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր, և մի՛ մոռանար զամենայն տուրս նորա։

Ո քաւէ զմեղս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո։

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս քո, պսակէ զքեզ ողորմութեամբ և գթութեամբ։

Որ լնու ի բարութենէ զցանկութիւն քո, նորոգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո։

Առնէ ողորմութիւնս Տէր, և իրաւունս ամենայն զրկելոց։

Եցոյց Տէր զճանապարհս իւր Մովսիսի, և որդւո՛ցն Իսրայէլի զկամս իւր։

Գթած, ողորմած է Տէր, երկայնամիտ և բազումողորմ։

Ո՛չ իսպառ բարկանայ մեզ Տէր, և ո՛չ յաւիտեան պահէ ոխս։

Ո՛չ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ Տէր, և ո՛չ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ։

Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ, այնպէս զօրացոյց Տէր զողորմութիւն իւր ի վերայ երկիւղածաց իւրոց։

Որչափ հեռի են արևելք յարև-

մտից, այնչափ հեռի արար ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր։

Որպէս գթայ հայր ի վերայ որդւոց իւրոց, այնպէս գթասցի Տէր յերկիւղածս իւր։

Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և յիշեաց թէ հող եմք։

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր, որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի։

Շնչէ ի նմա հողմ, և ո՛չ է, և ո՛չ ևս երևի տեղի նորա։

Բայց ողորմութիւն Տեառն մնայ յաւիտեանս յաւիտենից ի վերայ երկիւղածաց իւրոց և արդարութիւն նորա յորդւոց մինչև յորդիս։

Որք պահեն զուխտս նորա, յիշեն զպատուիրանս նորա և առնեն զնա։

Տէր յերկինս պատրաստեաց զա-

թոռ իւր, արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ։

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, ամենայն հրեշտակք նորա՝ հզօրք զօրութեամբ, որք առնէք զբան նորա ի լսել ձայնի պատգամաց նորա։

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, ամենայն զօրութիւնք նորա, պաշտօնեայք և արարողք կամաց նորա։

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, ամենայն գործք նորա, զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն նորա. օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր։

Սաղմոս ՃԽԲ.

Տէ՛ր, լո՛ւր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով։

Լո՛ւր ինձ արդարութեամբ քով, և մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ո՛չ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի։

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ և նստոյց զիս ի խաւարի, որպէս մեռեալ յաւիտենից։

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս։

Յիշեցի զաւուրս զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ, վաղվաղակի լո՛ւր ինձ, Տէ՛ր, զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, որք իջանեն ի գուբ։

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես ի քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ։

Ցո՛յց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից, զի առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛, Աստուած, զթշնամիս իմ և կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ԵՐԳ.

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալւոյ
կաթողիկոսի Հայոց

Ասացեալ ի պաշտաման գիշերի.

(Ա-ձ.) Յիշեսցուք ի գիշերի զանուն քո, Տէ՛ր։

Բղխեսցեն սիրտք մեր զբան բարի, և լեզուք մեր պատմեսցեն զգործս երկնաւոր թագաւորին։

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք զքեզ, Տէ՛ր։

Զաղօթս մեր առաջի քեզ, Տէ՛ր,
ի գաւիթս քո ի մէջ Նոր Երուսա-
ղէմի։

Ի գիշերի համբարձցուք զձեռս
մեր սրբութեամբ առ քեզ, Տէ՛ր։

Ի ձայն գոհութեան, ամենայն
հոգիք, օրհնեցէք զՏէր։

Քղ. Զարթի՛ք, փա՛ռք իմ, զարթի՛ք
և ես զարթեայց առաւօտուց. ալէ-
լուիա։

Զարթի՛ք ընդ զուարթունս, ման-
կունք վերինն Սիոնի. ալէլուիա։

Զարթի՛ք, որդիք լուսոյ, ի յօրհ-
նութիւն Հօրն լուսոյ. ալէլուիա։

Զարթի՛ք, փրկեալք արեամբ, և
տուք զփառս փրկողին. ալէլուիա։

Զարթի՛ք, Նոր ժողովուրդք, Նոր
երգս առեալ Նորոգողին. ալէ-
լուիա։

Զարթի՛ք, հարսունք հոգւով սպա-

սեալք գալոյ սուրբ փեսային. ա-
լէլուիա։

Զարթի՛ք, վառեալք լուսով ըստ
իմաստուն սուրբ կուսանացն. ալէ-
լուիա։

Զարթի՛ք, պատրաստեցէք իւղ
լապտերաց զջերմ արտասուս. ալէ-
լուիա։

Զարթի՛ք, և մի՛ ննջէք, նման յի-
մար կուսից նիրհէք. ալէլուիա։

Զարթի՛ք, երկրպագցուք և ար-
տասուօք զայս ասասցուք. ալէ-
լուիա։

Քղ. Զարթի՛ր, ընդէ՞ր ննջես, Տէ՛ր,
մի՛ մերժեր զմեզ իսպառ։

Արի՛, Տէ՛ր, օգնեա՛ մեզ, տացուք
անուանդ քում զփառս։

Այժմ և յաւէտ Հօր և Որդւոյ,
և սուրբ Հոգւոյն. Ամէն։

ԺԸ. Զարթուցեալքս ի զբաղմանէ գիշերային հանգստենէ։

Շնորհեսցէ մեզ մարդասէր Տէր մխիթարութիւն և ի սփոփանս եկեղեցւոյ։

Անխռ և գոհութեամբ կացցուք ի յաղօթս։

Եկեալ խոստովանեսցուք զյանցանս։

Եւ գտցուք ի Քրիստոսէ զքաւութիւն և զմեծ զողորմութիւն։

Ամէն. ալէլուիա, ալէլ. ալէլ.

ԺԹ. Անբաժանելի և համագոյ Երրորդութեանդ՝ համաձայնեալք ընդ զօրս երկնից, փառս մատուցանեմք։

Փառք քեզ։

Որ յանարուեստ յաթոռ բարձրացեալ հանգչիս, սուրբ Աստուած, հզօր և սքանչելագործ։

Փառք քեզ։

Որ յանէից գոյացուցեր զամենայն արարածս, սուրբ Աստուած, անճառ Հօր անեղ Որդի։

Փառք քեզ։

Որ անուշութեամբ խնամես զամենայն արարածս, սուրբ Աստուած, ըղխումն անսպառ աղբեր։

Տէ՛ր, ժողովրդապետք Եկեղեցւոյ ի քէն հայցեն ասելով. Հովիւ բարի, ողորմեա բանաւոր հօտի։

Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէ.

Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէ.

ՔԱՐՈԶ

(Աշխ.) Զարթուցեալքս ամենեքեան ի հանգստենէ քնոյ, զոր շնորհեաց մեզ մարդասէրն Աստուած ի մը-

խիթարութիւն և ի սփոփանս արկարութեան մերում, և եկեալքս միաբան հոգւոյ երգով ի փառաբանութիւն և ի պատիւ ամենասուրբ անուան Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, ահիւ և դողութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի նորա, և գոհացարուք ըդնմանէ ի գիշերային ժամուս յայսմիկ վասն իրաւանց և արդարութեան նորա, որ ընտրեաց զմեզ ողորմութեամբն իւրով, և շնորհեաց մեզ բերել զնմանութիւն երկնային հրեշտակացն ի փառաբանիչս Տեառն Աստուծոյ ամենեցուն և մեզ լինել։ Եւ մեք այսուհետև սրբելով զանձինս մեր ի խղճէ և ի չար գործոց, համբարձցուք զձեռս մեր ի սրբութիւն՝ առանց բարկութեան և երկմտութեան. հաւատով

խնդրեսցուք ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց, խոստովան լինելով զգաղտնիս սըրտից մերոց ծածկագիտին Աստուծոյ, որպէս զի ընդունելով զպաղատանս մեր աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց, շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած կեալ առաքինութեամբ և անարատ վարուք ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս, և արժանաւոր լինելով յաւիտենական և երկնային խորանացն, զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած, Յիսուս Քրիստոս. Տէ՛ր մեր, կեցո՛, և ողորմեա։

Կեցո՛, Տէ՛ր։

Զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Շնորհեա՛, Տէ՛ր։

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Շնորհեա՛, Տէ՛ր։

Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Շնորհեա՛, Տէ՛ր։

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Շնորհեա՛, Տէ՛ր։

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք։

Տէ՛ր, ողորմեա՛։

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառըն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ.

Տէր, ողորմեա՛. Տէր, ողորմեա՛.
Տէր, ողորմեա՛։

ԵՐԳ

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալւոյ Հայոց Կաթուղիկոսի ոտքերգութիւն անձին զղջացելոյ եւ բազմ իւրաքանչիւրոյ դիմի խոստովանաբար.

Աշխարհ ամենայն,
Առ իս նայեցեալ,
Ախտակից լերո՛ւք։
Բանամ զշրթունս,

Բարբառիմ լեզուաւս,
Բողոքեմ զանձնէս։
Տէր, ողորմեա՛. Տէր, ողորմեա՛.
Տէր, ողորմեա՛։

Գող եղէ մեղաց,
Գերող կորստեան,
Գուր ինձ փորեցի։
Դաւեցի զանձն իմ,
Դաւաճանեցի,
Դարան գործեցի։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր։

Երբեմն էի լոյս
Եւ այժմ եմ խաւար
Եւ ստուեր մահու։
Զիա՞րդ պատմեցից
Զթիւ մեղաց իմոց,
Զի բազում են յոյժ։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր. ողոր.

Երկինք և երկիր,
Եկա՛յք, ողբացէք
Եղկելի զանձն իմ։
Ընտրեցի զչարն,
Ընկալայ կամաւ
Ըղձոյս մեղաց։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Թաթաւիմ տղմով,
Թաւալիմ ի մեղս,
Թօթափիլ չկարեմ։
Ժանգ ախտիւ լցեալ,
Ժահահոտ եղէ
Ժամանակս բազումս։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Ի բաց մեկնեցայ
Ի սուրբ խորհրդոց,
Ի բարեաց գործոց։
Լաւ վարկաւ անձն իմ,

Լուսոյն հեռանալ,
Լինիլ ընդ խաւար։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Խորհուրդքը չարին
Խաբեն զհոգիս,
Խորասոյզ առնեն։
Ծածկեն անդընդօք,
Ծիծաղին զլորմամբս,
Ծանակ զիս առնեն։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Կամաւ կորացայ,
Կարկամեալ անձամբ,
Կանգնիլ ոչ կարեմ։
Հուր մեղաց կիզող,
Հրդեհեաց որ յիս,
Հոգեոր բարիս։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Ձաղկեցայ մեղօք,
Ձաղեցին տեսողքն,

Ձանձրացաւ հոգիս։
Ղեղի դառնութեան
Ղօղեալ ի սիրտ իմ,
Ղամպար իմ շիջաւ։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Ճաշակմամբ մեղաց
Ճաշեցի զմահ,
Ճոխս աղքատացայ։
Մեռեալ եմ հոգւով,
Մոլորեալ մտօքս,
Միայն կամ մարմնով։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Յորդայթ մահու
Յորսողին անկայ,
Յաղթեցայ յախտից։
Նետից թշնամւոյն
Նշաւակ եղէ,
Նոր միշտ խոցոտիմ։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Շուրջ պատեալ զինեւ
Շունք բազումք եղեն,
Շաղախին արեամբս։
Որս եղէ չարին,
Ուռկանաւ մեղաց
Որսացաւ անձն իմ։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Չարաչար վշտօք
Չարչարի անձն իմ,
Չունիմ դադարումն։
Պարտապան գտայ
Պարտուց յանցանաց,
Պարտեալս ի մեղաց։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Ջանամ զղջանալ,
Ջեռանիմ դարձեալ,
Ջեռնում հրով մեղաց։
Ռաբբի կոչեցայ,

Ռակայ անուանիմ
Ռամկական փառուքս։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.
Սիրով ցանկութեան,
Սաստիկ բարկութեան,
Սիրտ իմ խոցեալ է։
Վիրօք յանցանաց
Վշտանայ հոգիս,
Վարանեալ շրջիմ։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.
Տիրեցին ինձ չարք,
Տարագիր հանին
Տիրական գրկայն։
Րաբունւոյն բարւոյ
Րախճական ձայնին
Րաբինս ոչ լուայ։
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.
Ցանկութիւն չարեաց
Ցանկալի զինօք,

Ցաւեցոյց զաչս իմ։
Ւիւրաքանչիւրոյ
Ւիւսամամբ խաւսն ախտից,
Ւիւծեալ է հոգիս։
Տէր, ողորմ. Տէր, ողորմ. Տէր, ողորմ.

Փութացի՛ր, անձն իմ,
Փախչել ի չարեաց,
Փափագել բարեաց։
Քեզ միշտ մերձ ծանիր,
Քուն մահու եկեալ,
Քննող դատաւոր։
Տէր, ողորմ. Տէր, ողորմ. Տէր, ողորմ.

Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ.

Յիշեա՛, Տէր, և ողորմեա՛։

ԵՐԳ. ԱՂՕԹԱԿԱՆ

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալւոյ Հայոց կաթուղիկոսի ի դէմս սրբոյ Երրորդութեանն նախ իւրաքանչիւրոյ դիմի Երրորդութեանն առանձնակի.

Առաւօտ լուսոյ,
Արեգակն արդար,
Առ իս լոյս ծագեա՛։
Բղխումն ի Հօրէ,
Բղխեա՛ ի հոգւոյս,
Բան քեզ ի հաճոյս։
Գանձդ ողորմութեան,
Գանձիդ ծածկելոյ
Գտող զիս արա՛։
Դուռն ողորմութեան,
Դաւանողիս բա՛ց,
Դասեա՛ վերնոցն։

Երրեակ միութիւն,
Եղելոյ խնամող,
Եւ ինձ ողորմեա՛։
Զարթիր, Տէր, յօգնել,
Զարթո՛ ըզթմրեալս,
Զուարթնոց նըմանիլ։

Էջ Հայր անսկիզբն,
Էակից Որդի,
Է միշտ սուրբ Հոգի։
Ընկա՛լ զիս, զըթած,
Ընկա՛լ, ողորմած,
Ընկա՛լ, մարդասէր։

Թագաւո՛ր փառաց,
Թողութեանց տուող,
Թո՛ղ ինձ զյանցանս։
Ժողովող բարեաց,
Ժողովեա՛ ի զիս
Ժողովս անդրանկաց։

Ի քէն, Տէր, հայցեմ,
Ի մարդասիրէդ,
Ինձ բժշկութիւն։
Լե՛ր կեանք մեռելոյս,
Լոյս խաւարելոյս,
Լուծանող ցաւոյս։

Խորհրդոց գիտող,
Խաւարիս շնորհեա՛
Խորհուրդ լուսաւոր։
Ծնունդ Հօր ծոցոյ,
Ծածկելոյս ստուերաւ
Ծագեա՛ զլոյս փառաց։

Կենարա՛ր փրկիչ,
Կեցո՛ զմեռեալս,
Կանգնեա՛ զգլորեալս։
Հաստեա՛ հաւատով,
Հաստատեա՛ յուսով,
Հիմնեցո՛ սիրով։

Զայնիւս աղաչեմ,
Զձեռօքս պաղատիմ,
Զիր բարեաց շնորհեա՛։
Ղամպարամբ լուսոյ,
Ղեկավար ճարտար,
Ղօղեալս ամրացո՛։

Ճառագայթ փառաց,
Ճանապարհ ինձ ցո՛յց,
Ճեպել ի յերկինս։
Միածինդ Հօր,
Մոյծ զիս յառագաստ
Մաքուր հարսանեացդ։

Յօրժամ գաս փառօք
Յահագին աւուրն,
Յիշեա՛ զիս, Քրիստոս։
Նորոգող հնութեանց,
Նորոգեա՛ և զիս,
Նորոգ զարդարեա՛։

Շնորհատու բարեաց,
Շնորհեա՛ զքաւութիւն,
Շնորհեա՛ զթողութիւն։
Ուրախացո՛, Տէր,
Ոգւոյս փրկութեամբ,
Որ վասն իմ ի սուգ։

Չար մշակողին,
Չար սերմանց Նորին
Չորացո՛ զպտուղն։
Պարգևիչ բարեաց,
Պարգևեա՛ իմոց
Պարտեացս թողութիւն։

Ջուր շնորհեա՛ աչացս,
Ջերմ հեղուլ արտօսր,
Ջնջել ըզյանցանս։
Ռետինըդ քաղցու,
Ռամ հոգւոյս արբո՛,
Ռա՛հ ցոյց ինձ լուսոյ։

Սէր անուն Յիսուս,
Սիրով քով ճըմլեմ,
Սիրտ իմ քարեղէն։
Վասըն գըթութեանդ
Վասն ողորմութեանդ,
Վերստին կեցո՛։

Տենչալւոյդ անսպեամբ
Տո՛ւր ինձ յագենալ,
Տէր Յիսուս Քրիստոս։
Բարունդ երկնաւոր,
Բաշխեա՛ զաշակերտս
Բաժնից երկնայնոց։

Ցօղ արեան քո, Տէր,
Ցօղեա՛ ի հոգիս,
Ցընծացէ անձն իմ։
Իւծեալքս մեղօք,
Իւծեալ աղաչեմ,
Իւսել ինձ բարիս։

Փրկիչ բոլորից,
Փութա՛ զիս փրկել
Փորձութեանց մեղաց։
Յաւիչ յանցանաց,
Յաւեմ զօրհնաբանս,
Յեղ երգել զփառս։

Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ.

Յիշեա՛, Տէր, և ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

Զքէն գոհանամք, Տէ՛ր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութեամբ, և զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ա-

հաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ։ Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, աղաչեմք զքեզ, զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել, և զամենայն ժամանակս կենաց պանդըխտութեան մերոյ երկիւղիւդ քով ամրացո՛ և պահեա՛, որպէս զի զգուշութեամբ և անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս, ժամանեսցուք յանքոյթ և ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական ի կեանսդ, շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ որում քեզ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ վայել է փառք, իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Նայեա՛ց, Տէ՛ր բարերար, ողորմութեամբ քով յերկրպագուս և ի փառաւորանիչս անուանդ քում սրբոյ։ Տէ՛ր զօրութեանց, խաղաղացո՛ զանձինս մեր յամենայն սատանայական խռովութեանց և յաշխարհական զբօսանաց. զհրեշտակ խաղաղութեան քո առաքեա՛ առ մեզ, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ և ի գիշերի, յարթնութեան և ի հանգստեան մերում, որպէս զի բարեպաշտութեամբ և արժանաւորապէս քեզ Տեառնդ ծառայելով ի կեանս յայսմիկ, ժամանեսցուք յաւիտենական երկնից արքայութեան քո, զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց

քոց։ Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն.

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԽՔ

Կարգաւ ըստ ութ ձայնիցն

Ա.Ձ.

Սաղմոս ԼԴ.

Ալէլուիա, ալէլուիա.

Դատեա, Տէր, զայնոսիկ, որք դատեն զիս. ալէլուիա։

Մարտեա ընդ այնոսիկ՝ որք մարտնչին ընդ իս. ալէլուիա։

Ա՛ռ զզէն և զասպար քո, և արի՛ յօգնել ինձ. հան զսուր քո ընդդէմ

հալածչաց իմոց, արգե՛լ զնոսա. և ասա՛ դու ցանձն իմ, թէ փրկութիւն քո եմ ես։

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ որք խնդրեն զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն, որք խորհէին ինձ չար։

Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսա։

Եղիցին ճանապարհք նոցա ի խաւար և ի գայթակղութիւն, և հրեշտակ Աստուծոյ հալածեսցէ զնոսա։

Ի նանիր թաքուցին ինձ որոգայթ յապականութեան իւրեանց, և ի նանիր նախատեցին զանձն իմ։

Սաղմոս ԼԵ.

Փէ. Տէր, յերկինս է ողորմութիւն քո. ճշմարտութիւն քո մինչև յամպս. ալէլուիա, ալէլուիա։

Արդարութիւն քո որպէս լերինք,
Աստուած. իրաւունք քո որպէս
խորք բազումք. զմարդիկ և զանա-
սունս կեցուցանես դու, Տէր։

Որպէս զի բազում արարեր զո-
ղորմութիւն քո, Աստուած, այլ որ-
դիք մարդկան ի հովանի թևոց քոց
յուսասցին։

Արբեսցին նոքա ի պարարտու-
թենէ տան քո, և զուղխս փափկու-
թեան քո տացես ըմպել նոցա։

Ի քէն է, Տէր, աղբիւր կենաց, և
լուսով երեսաց քոց տեսանեմք
զլոյս։

Ծագեա զողորմութիւնս քո՝ որք
ճանաչեն զքեզ, զարդարութիւնս
քո՝ որք ուղիղ են սրտիւք։

Մի՛ եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք
ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւո-
րաց մի՛ դողացուսցեն զմեզ։

Անդ անկցին ամենեքեան՝ որք
գործեն զանօրէնութիւն. մերժես-
ցին և այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից. Ամէն։

Ալէլուիա, ալէլուիա։

ԱԿ.

Սաղմոս ԾԲ.

Ասաց անզգամն ի սրտի իւ-
րում՝ թէ ոչ գոյ Աստուած. ալէ-
լուիա։

Ապականեցան և պղծեցան յա-
նօրէնութեան իւրեանց, և ո՛չ ոք է
որ առնէ զքաղցրութիւն. ալէլուիա։

Աստուած յերկնից նայեցաւ յա-
մենայն որդիս մարդկան, տեսանել

թէ իցէ որ իմաստուն, որ խնդրիցէ զԱստուած։

Ամենեքեան խոտորեցան ի միասին և անպիտանացան։

Ոչ ոք է, որ առնէ զբարի, և չէ ոք մինչև ի մի։

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան որք գործեն զանօրէնութիւն։

Որք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կերակուր հացի, և զԱստուած ոչ կարդացին։

Սաղմոս ԾԲ.

Ճէ․ Զի ոչ գոյր նոցա փոխանակ, և ոչ երկեան յԱստուծոյ. ալէլուիա, ալէլուիա։

Ձգեաց զձեռն իւր ի հատուցանել նոցա, և նոքա պղծեցին զօրէնս նորա։

Բաժանեցան ի սրտմտութենէ երեսաց նորա, և հնաս ի սիրտս նոցա։

Կակղեալ էին բանք նոցա քան զձէթ, և ինքեանք որպէս սլաք։

Ընկեա ի Տէր զհոգս քո՝ և նա կերակրէ զքեզ. և ոչ տայ յաւիտեան սասանութիւն արդարոյ։

Դու Աստուած իջուսցես զնոսա ի գուբս ապականութեան. արք արիւնահեղք և նենգաւորք մի հասարակեսցեն զաւուրս իւրեանց. այլ ես ի քեզ, Տէր, յուսացայ։

Փառք Հօր և Որդւոյ. Այժմ և․․․ ալէլուիա, ալէլուիա։

ՂԲ.

Սաղմոս Հ.

Ի քեզ, Տէր, յուսացայ, մի ամաչեցից յաւիտեան. ալէլուիա։

Յարդարութեամբ քում փրկեա զիս և ապրեցո զիս. ալէլուիա։

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո, և կեցո զիս։

Լեր ինձ, Աստուած, ապաւէն և տեղի ամուր կեցուցանել զիս. զի հաստատութիւն և ապաւէն իմ դու ես։

Աստուած իմ, փրկեա զիս ի ձեռաց մեղաւորի, ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի։

Դու ես համբերութիւն իմ, Տէր, Տէր, յոյս իմ ի մանկութենէ իմմէ։

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ, յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ, և առ ի քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ։

Սաղմոս ՀԱ.

ԺԱ. Երկիրպագցեն նմա ամենայն թագաւորք երկրի, և ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա. ալէլուիա, ալէլուիա։

Զի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց հզօրի, զաղքատն և զտնանկն որոյ ոչ է իւր օգնական։

Անխայեսցէ նա յաղքատն և ի տնանկն և զանձինս տնանկաց կեցուսցէ. ի վաշխից չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա։

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա. կեցցէ և տացի նմա յոսկւոյն Արաբացւոց։

Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ, և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա։

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ա-

մենայն երկիր, և ի վերայ գլխոց լերանց:

Բարձրասցի քան զԼիբանան պտուղ նորա, ծաղկեսցեն ի քաղաքի Տեառն որպէս խոտ երկրի:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան, զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա:

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի, և ամենայն ազինք երանեսցեն նմա:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի, որ առնէ զսքանչելիս միայն. և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր. Եղիցի, եղիցի:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

ԲԿ.

Սաղմոս ՁԸ.

Զողորմութիւնս քո, Տէր, յաւիտեան օրհնեցից. ալէլուիա.

Յազգէ յազգ պատմեցից զճշմարտութիւնս քո բերանով իմով. ալէլուիա:

Ասացեր՝ թէ աշխարհս ողորմութեամբ շինեսցի, յերկինս պատրաստեսցի ճշմարտութիւն քո:

Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց, երդուայ Դաւթի ծառայի իմոյ.

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո, և շինեցից յազգէ յազգ զաթոռ քո:

Խոստովան եղիցին երկինք զսքանչելիս քո, Տէր, և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց:

Ո՞վ է յամպս, որ հաւասարէ քեզ, կամ ո՞վ նմանիցէ Տեառն յՈրդիս Աստուծոյ:

ժէ. Դարձուցեր զօգնութիւն ի սրոյ նորա, և ոչ ընկալար զնա ի պատերազմի. ալէլուիա, ալէլուիա։

Անարգեցեր զսրբութիւն նորա, և զաթոռ նորա յերկիր կործանեցեր։

Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց նորա, և հեղեր զնովաւ զամօթ։

Մինչև յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո իսպառ, բորբոքեսցի որպէս հուր բարկութիւն քո։

Իսկ արդ յիշեա՛ և տե՛ս թէ ո՛վ է իմ հանգիստ. միթէ ի զո՞ւր ինչ ստեղծեր զամենայն որդիս մարդկան։

Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ զմահ, կամ փրկեսցէ զանձն իւր ի ձեռաց դժոխոց։

Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո, Տէր, առաջինք, զոր երդուար Դաւթի ճշմարտութեամբ քով։

Յիշեա՛ զնախատինս ծառայի քո, զոր ընկալայ ի ծոց իմ յազգաց բազմաց։

Զոր նախատեցին թշնամիք քո, Տէր, նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո։

Օրհնեալ Տէր Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից։ Եղիցի, եղիցի։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Ալէլուիա, ալէլուիա։

Գ.Զ.

Սաղմոս ՃԵ.

Խոստովան եղերուք Տեառն՝ զի քաղցր է. ալէլուիա։

Զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. ալէլուիա։

Ո՞ խօսեսցի զզօրութիւնս Տեառն, լսելի արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա։

Երանի որք պահեն զիրաւունս, և առնեն զարդարութիւն յամենայն ժամ։

Յիշեա զմեզ, Տէր, ընդ հաճոյս ժողովրդեան քո, և այց արա մեզ ի փրկութեան քում։

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց քոց, ուրախ եղիցուք մեք յուրախութիւն ազգի քո, և գովեսցուք մեք ի ժառանգութեան քում։

Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօրինեցաք և յանցեաք։

Փխ. Մատնեաց զնոսա ի ձեռս հեթանոսաց, տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց, և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա, և խոնարհ եղեն ի ներքոյ ձեռաց նոցա. ալէլուիա, ալէլուիա։

Բազում անգամ փրկեաց զնոսա, և նոքա դառնացուցին զնա ի խորհուրդս իւրեանց, և կորացան յանօրէնութեան իւրեանց։

Հայեցաւ Տէր ի նեղութիւնս նոցա, ի լսել ձայնի աղօթից նոցա։

Յիշեաց զուխտ իւր և զղջացաւ ըստ բազում ողորմութեան իւրում. ետ զնոսա ի գթութիւնս առաջի ամենայն գերչաց նոցա։

Փրկեա զմեզ, Տէր Աստուած մեր, և ժողովեա զմեզ ի հեթանոսաց։

Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ, և պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո։

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի յաւիտեանս յաւիտենից։

Եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն. Եղիցի, եղիցի։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Ալէլուիա, ալէլուիա։

Գ.Կ.

Սաղմոս ՃԺԸ.

Արարի իրաւունս և արդարութիւն. ալէլուիա։

Մի՛ մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց. ալէլուիա։

Ընկա՛լ զծառայս քո ի բարի, զի մի ամբարտաւանք զրկեսցեն զիս։

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում, Տէ՛ր, և բանից արդարութեան քո։

Արա՛ ընդ ծառայի քում, Տէ՛ր, ըստ ողորմութեան քում. զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ։

Ծառայ քո եմ ես, իմաստո՛ւն արա զիս, և ծանեայց զվկայութիւնս քո։

Ժամ է պաշտել զՏէր. խափանեցին զօրէնս քո։

ՃԿԹ. Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս. ալէլուիա, ալէլուիա։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէ՛ր, և բանիւ քով փրկեա՛ զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Ցանկացայ փրկութեան քում, Տէր. և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ՝ և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս ոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ո՛չ մոռացայ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և". Այժմ և միշտ և"։

Ալէլուիա, ալէլուիա։

Գ.Զ.

Սաղմոս ձայն։

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր. օրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ. ալէլուիա։

Սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ՝ մինչև եմ ես. ալէլուիա։

Մի՛ յուսայք յիշխանս՝ և մի՛ յորդիս մարդկան, զի ո՛չ գոյ փրկութիւն ի նոսա։

Ելցէ հոգի ի նոցանէ և դարձցին անդրէն ի հող. և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա։

Երանի ազգի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակոբայ օգնական է նմա, և յոյս նորա ի Տէր Աստուած է։

Ո՛ արար զերկինս և զերկիր, զծով, և զամենայն որ է ի նոսա։

Ո՛ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան, և առնէ իրաւունս զրկելոց։

ՃԽԷ. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր. ալէլուիա։

Եւ օրհնեա զԱստուած քո Սիովն։

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։

Ո՛ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։

Առաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա։

Տնէ զձիւն որպէս զասր, և զմէգ որպէս փոշի ցանեաց։

Արկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կալ։

Առաքէ զբան իւր, և հալէ զնոսա. շնչեսցէ հողմ, և գնասցեն ջուրք։

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ, զարդարութիւն և զիրաւունս Իսրայէլի։

Ո՛չ այնպէս արար ամենայն ազգաց Տէր. և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։

Փառք Հօր և Որդւոյ և'։ Այժմ և միշտ և'։

Ալէլուիա, ալէլուիա։

Դ.Ն.

Սաղմոս ԺԷ.

Սիրեցից զքեզ, Տէր զօրութիւն իմ. ալէլուիա։

Տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ և փրկիչ իմ. ալէլուիա։

Աստուած օգնական իմ, և ես

յուսամ ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է։

Օրհնելով կարդացից առ Տէր, և ի թշնամեաց իմոց ապրեցայց։

Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մահու, և ուղխք անօրէնութեան խռովեցուցին զիս։

Վիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս. և ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու։

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, և առ Աստուած իմ աղաղակեցի։

ԺԷ. Զգեցուցեր ինձ զօրութիւն ի պատերազմի, և զյարուցեալսն ի վերայ իմ, ներքոյ իմ արարեր. ալէլուիա, ալէլուիա։

Զթշնամիս իմ հալածականս արարեր, և զատելիս իմ սատակեցեր։

Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսա. կարդացին առ Տէր, և ոչ լուաւ նոցա։

Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և որպէս կաւ գուեհաց կոխեցից զնոսա։

Փրկեսցէ զիս Տէր ի հակառակութենէ ժողովրդոց, և կացուսցէ զիս գլուխ հեթանոսաց։

Ժողովուրդ զոր ոչ գիտէի, ծառայեաց ինձ, և ի լուր ականջաց լուաւ ինձ։

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք օտարաց մաշեցան, և կաղացան ի շաւղաց իւրեանց։

Կենդանի է Տէր և օրհնեալ է Աստուած. և բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ։

Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ

իմ, և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև։

Փրկիչ իմ ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց, յայնցանէ որք յարուցեալ են ի վերայ իմ՝ բարձր արարեր զիս, և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս։

Վասն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ ի հեթանոսս, և անուան քում սաղմոս ասացից։

Մեծ արարեր զփրկութիւն թագաւորի նորա, առնել ողորմութիւն ընդ օծելոյ նորա Դաւթի, և ընդ զաւակի նորա յազգէ մինչև յազգ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Ալէլուիա, ալէլուիա։

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԽ

Բուն Բարեկենդանին եւ Նոր Կիւրակէին.

Սաղմոս ճխե.

Օրհնեա, անձն իմ, զՏէր. օրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ՝ մինչև եմ ես։

Մի յուսայք յիշխանս՝ և մի յորդիս մարդկան, զի ոչ գոյ փրկութիւն ի նոսա։

Ելցէ հոգի ի նոցանէ՝ և դարձցին անդրէն ի հող, և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա։

Երանի ազգի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակոբայ օգնական է նմա, և յոյս նորա ի Տէր Աստուած է։

Ո՟ արար զերկինս և զերկիր, զծով, և զամենայն որ ի նոսա։

Ո՟ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան, և առնէ իրաւունս զրկելոց։

Տայ հաց քաղցելոց, և արձակէ զկապեալս Տէր։

Տէր բանայ զաչս կուրաց, և կանգնէ զգլորեալս Տէր։

Տէր սիրէ զարդարս, Տէր պահէ զպանդուխտս. զորբս և զայրիս ընդունի Տէր, և զճանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ։

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան, Աստուած քո, Սիոն՝ յազգէ մինչև յազգ։

Փռ․ Օրհնեցից զքեզ գոհութեամբ ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից քեզ, Քրիստոս թագաւոր, յաղթական նոր երգով օրհնութեամբ։

Սաղմոս ՃԽԶ.

Օրհնեցէք զՏէր, զի բարի է սաղմոս. Աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն։

Շինէ զԵրուսաղէմ Տէր, և զցրուեալսն Իսրայէլի ժողովէ։

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, և պատէ զամենայն վէրս նոցա։

Ո թուէ զբազմութիւն աստեղաց, և զամենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ։

Մեծ է Տէր, և մեծ է զօրութիւն

նորա. իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ։

Ընդունի զհեզս Տէր, և խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր։

Օրհնեցէք զԱստուած խոստովանութեամբ. սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ։

Ո՛ զգեցոյց զերկինս ամպովք, և պատրաստ արար զանձրև իւր յերկիր։

Բուսոյց զխոտ ի լերինս, և զդալարի ի ծառայութիւն մարդկան։

Ո՛ տայ անասնոց կերակուր, ձագուց ագռաւուց, որք կարդան առ նա։

Ո՛չ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ Տէր, և ոչ ընդ երանս առն հսկայի հաճեցաւ։

Այլ հաճեցաւ Տէր ընդ երկիւղածըս իւր, և ընդ այնոսիկ՝ որք յուսան յողորմութիւն նորա։

Փխ. Քաղցրասցին քեզ, Քրիստոս՝ զոհութիւնք երկիւղածաց անուան քո, զոր յուսացուցեր ողորմութեամբ քով ի խորհուրդս կենսաբեր զալստեանդ քո։

Սաղմոս ՃԽԷ.

Գովեա՛, Երուսաղէմ, զՏէր։
Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո, Սիովն։
Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց,
և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։
Ո՛ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա։

Դնէ զձիւն որպէս զասր, և զմէգ որպէս փոշի ցանեայ։

Արկանէ զսառն որպէս պատառս, առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։

Առաքէ զԲան իւր, և հալէ զնոսա. շնչեսցեն հողմք, և գնասցեն ջուրք։

Պատմէ զԲան իւր Յակոբայ, զարդարութիւն և իրաւունս Իսրայէլի։

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր, և զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա։

Փռ. Զքեզ, Քրիստոս, գովէ Եկեղեցի փրկեալ քո սուրբ. ցնծալով տեսանէ զքեզ զփրկողդ եկեալ հայրական իշխանութեամբ ի պսակել զաւուրս քո։

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԽ

Մեծի Ուրբաթուն.

Սաղմոս ՃԺԸ.

Իշխանք հալածեցին զիս ի նանիր. ալէլուիա։

Եւ ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ. ալէլուիա։

Ցնծացայ ես ի բանս քո, որպէս այն՝ որ գտանէ աւար բազում։

Զմեղս ատեցի և անարգեցի, և զօրէնս քո սիրեցի։

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ, վասն իրաւանց և արդարութեան քո։

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ՝ որք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ ի նոսա գայթակղութիւն։

Սպասեցի փրկութեան քում, Տէր, և զպատուիրանս քո սիրեցի։

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ։

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս քո, զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են։

իբ. Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս. ալէլուիա, ալէլուիա։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, և բանիւ քով փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ բանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Ցանկացայ փրկութեան քում, Տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես, որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Ալէլուիա, ալէլուիա։

Եւ դնեն զգրակալն, եւ զսուրբ աւետարանն ի վերայ, եւ զսաղմոսարանն, եւ առեն երկու քահանայք զսաղմոսն, գ. գ. փոխս: *Ընդէր խռովեցան հեթանոսք . . Տէր զի բազում եղեն . . . ի կարդալ իմում լուար . .* Եւ այլն եղանակեն ձայնիւ կցորդ. *Իշխանք ժողովեցան.* Երիցս անգամ ասա՛, եւ զյետինն բարձր:

ՃԱՇԱՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԾԻ ՇԱԲԱԹՈՒՆ

Դասեա տէր զայնոսիկ. Տես ի թիւն 29: Բայց թէ կանոնագլուխն ընդ սաղմոսի ասի՝ յետին զուբղայն, որ է այլոց մարգարէից, եւս ասի: Իսկ եթէ ոչ ասի ընդ սաղմոսին, որպէս է սովորութիւն ոմանց, զկնի կանոնագլխոյն ասի: Եւ *Եւս խաղաղութեան. Օրհնութիւն եւ փառք.* Եւ ապա պաշտօն առնի բաց ձայնին, եւ

զկնի հանգստեան աւետարան ընթերցեալ լինի: Իսկ եթէ հանգստ. օր լինի, կամ խաչի. տօն լինի՝ *Այսօր անճառ* ասի, եւ խաչելութեան աւետարան ընթերցեալ լինի: Զկնի աւետարանին՝ *Նորոգող տիեզերաց.* Ապա *Հոգւոցն Հանգուցելոց.* Իսկ ոմանք ընդ օրհնութեան կցորդեն զպաշտօնն, եւ զկնի օրհնութեանն զաւետարանն ընթեռնուն եւ զկնի *Հոգւոցն Հանգուցելոց,* եւ *Քրիստոս որդի Աստուծոյ:*

ԵՐԳ.

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալւոյ Հայոց կաթուղիկոսի, ասացեալ յաղագս մեծի Ուրբաթու գիշերին Աւետարանացն:

Գ.Ա.

Առաջին Սաղմոս.

Սաղմոս՝ Գլ. Բ. Ընդէր խռովեցան։ Տէր, զի՞ բազում։ Ի կարդալ իմում։

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան ի միասին, վասն Տեառն և վասն օծելոյ նորա։

Երեքս կրկնեսցեն. բայց զվերջինն բարձր ի վեց տեղիսն ևս.

Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն
Ի փրկութեան մեր կատարումն,
Խոնարհի ի վերնատունն՝
Ի ստուերական տօնից լրումն։
Նախ քան զընթրիսն խորհրդոյ,

Սփածու զենջակ արկեալ լուսոյ,
Եւ ջուր առեալ ծառայաբար
Զոտըս լուանայր զաշակերտացն։

Բանին Հօր փառաց լուսոյ՝
Պետրոս մերժէր յոտս ոչ ներէր
Այնմ ձեռաց, որոյ են գործք
Երկնից երկրինք և երկրաւոր.
Որով կուրաց աչքք բացան
Խուլք և համերք արձակեցան,
Որ վիրածեաց զինքն ի ծովէն
Սատանեայց ալեացն և լռեցին:

Գըլխոյն բնարեալ հօտին փառու
Սատանէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ.
Որով դատնայր և հնազանդէր
Զոտս և զգլուխս մաքրել մաղթէր:
Գըլխոյդ ասէ, չէ ինչ պիտոյ
Լուացումն ջրոյ, զի լուացեալ է,
Ոտիցըդ պէտք են մաքրութեան,
Ցօղել ի գլուխս սրբութեամբ:

Դասուց խորոց աշակերտաց,
Զոր նախ բանիւ վարդապետեաց,
Այսօր գործով գծագրագոյնն
Եցոյց յինքեան զխոնարհութիւն.
Սպասաւորեալ հողեղինաց
Այն, որ անտեսն է հրեղինաց,
Տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն
Այն, որ պաշտին ի սրովբէից։
Եթէ Տէրս, ասէ, էից
Եւ վարդապետըս բոլորից,
Զաշակերտացդ և զծառայից
Զոտս լուացի ի հնոյ աղտից,
Միմեանց և դուք համարնութեամբ
Ցուցէք զնոյն խոնարհութիւն.
Բարձրացելոյն ի կործանումն
Եւ անկելոյ բնութեանց կանգնումն:
Զոր մաքրեցեր յաւազանին
Մաքուր ձեռօք զոտըս նոցին
Եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ
Յաղթող լինել չար հպարտին.

Եւ զիմ լուա զախտմըն մեղաց,
Աղաչանօք սրբոյ գընդին.
Եւ զգնացս ուղղեա զոտին
Խոնարհութեամբ ելիք յերկինս։

Օրհնութիւն. Աւետարան Յովհ. (Գլ. ԺԳ. հ. 16)։ Ամէն ամէն։ Վերջ (Գլ. ԺԸ. հ. 1) ինքն և աշակերտքն իւր։

Երկրորդ Սաղմոս.

Սաղմոս՝ Գլ. Խ. Երանի որ խորհի։ ԽԱ. Որպէս փափագի։ ԽԲ. Դատ արա։

Բան անօրէնութեան եդին ի վերայ, Տէր, Տէր, մի թողուր զիս։

Ելից զօրէնսըն Մովսիսի,
Զոր խօսեցաւ ի Սինայի.
Եկեր զգառն օրինակին՝

Եւ զբաղարջն ընդ եղեգին,
Զհինն ի նորս փոխելով,
Զստուերն ի լոյս ճշմարտելով.
Փոխան գառինն ինքն գոլով,
Գառն Աստուծոյ նուիրելով:
Ընդ բաղարջին հաց անխմոր՝
Ետ զմարմին իւր զերկնաւոր,
Ըզկուսածինն, անսերմնաւոր,
Զանապականն և զհոգեւոր.
Ընդ ոչխարին արեան ուխտին՝
Ետ մեզ զարիւնն իւր ուխտ կրկին,
Եւ եղեգան զաւանդութիւնն՝
Փոխան զխաչս աստուածային:
Թագաւորն արարածոց
Զհացըն կենաց ետ քաղցելոց,
Եւ զբաժակն ուրախարար,
Որք յԱդամայ տրտմեցելոց.
Այս նոր ուխտ է իմոյ արեան,
Փոխան հնոյ ուխտին արեանց.
Զոր յիշատակ իմ առնիցէք,

Մինչև եկից ես միւսանգամ:
Ժողովեալքս ի քէն հայցեմք,
Ընդ ժողովեալ վերնատանին,
Որ զկենարարդ քո մարմին
Բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին.
Շնորհեա՛ և մեզ, Տէր, ընդ նոսին,
Հաղորդ լինել քում սեղանին,
Կենաց հացիդ, յոր փափագիմք,
Եւ ըմպելւոյդ ում ծարաւիմք:
Ի յընթրելոց աշակերտացն,
Յուդաս մեկնեալ ի սուրբ դասուանցն.
Զբարձող մեղաց զԳառն Աստուծոյ՝
Մատնէր ի մահ ընդ արծաթոյ.
Ի յընթրիսն հոգևոր,
Մերձի ժպիրհն և նենգաւորն,
Ուտելով ընդ վարդապետն
Ցածախէ զխաբէութիւն:
Նոյըն խօսէր աղերսալի,
Խաւարեալն վասն դարձի.
Մի ոմն ի ձէնջ, ասէ, եղբարք,

Զիս մատնելոց է առ ի մահ։
Պետրոս լուեալ զայն զարհուրէր,
Եւ ակնարկէր առ Յովհաննէս,
Հարցանել թէ ո՞վ իցէ՝
Դաւաճանող վարդապետին։

Օրթի. Աւետարան Ղուկ. (Գլ. ԻԲ. հ. 1)։ Մերձեցաւ տօն բաղ. Վերջ. հայհոյութեամբ խօսէին ի նա (հ. 65)։

Երրորդ Սաղմոս.

Սաղմոս Գլ. ԾԸ. Փրկեա զիս ի։ Աստուած մերժեցեր։ Լուր Աստուած աղօթից։

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց, Աստուած իմ, և ի հալածչաց իմոց ապրեցո՛ զիս։

Խնամօք սիրոյն յիւր սիրելեացն,
Ըզգործութիւնն փարատեաց.
Թացեալ պատառ տայ Յուդայի,
Ներշնչեալ զգոյն մատնիչ.
Զոր առեալ և մերկացաւ,
Յաստուածային Հոգւոյն շնորհաց,
Մատնեցաւ նախաչարին,
Ընդ մատնութեան վարդապետին։
Ծայրագոյն լուսոյն զրկեալ,
Խաւարասէրն արտաքս ելեալ,
Տէրն յայտնէր լոյս եղելոցն,
Զգայթակղիլն ի գիշերին.
Պետրոս խօսէր խրախուսելի,
Եւ կշտամբիւր հաւախօսի.
Զիւրն յաշխարհէ զփոխիլն ասէր,
Եւ զգալուստ Հոգւոյն պատմէր։
Կեդրոնեան յայնկոյս ձորոյ,
Ի վերնատունն ել խորհրդոյ,
Էմուտ պարտէզ ընդ պարտիզի,

Էմոյծ զԱդամ յաղին դրախտին.
Մուծցես ի զմեզ, Տէր, ընդ նմին,
Ուստի հաներ նախ զառաջինն.
Զի ժառանգել զհայրենին
Արժանասցուք մեք վերստին:

Հօգայր զկրեցըն տրամաբար,
Երկուքն եղեալ առանձնաբար.
Փրկել զաշխարհս հոգւոյ յօժար,
Բայց է բնութիւն մարմնոյս տկար.
Ո՛չ ոմն ուժեղ և զօրաւոր,
Եւ ոմն անզօր, վտանգաւոր,
Այլ մի և նոյն գոլ միաւոր,
Կրէր զկիրսն կամաւոր:

Զայնիւ մաղթէր աղօթական՝
Վասն իմ առ Հայր իւր էական.
Ծունր դնէր խոնարհական,
Որում կրկնի ծունր ամենայն.
Եթէ փրկել մարդկան հնար է
Առանց մահու իմ, որ գրեալ է,

Բաժակ մահուս յինէն անցցէ՝
Ո՛չ իմ, կամաւ, այլ քոյդ եղցէ:
Դօղեալ յերկիւղ քրտանց հոսման,
Ոլոռնաձև կայլակ վիժման.
Ի զօրանալ հրեշտակ մերձեալ՝
Զօրինական գիրըն լցեալ,
Զի կատարեալ էառ զընութիւն,
Աստուածըն Բան զմարդկութեան.
Պարտէր զերկիւղ և զտրամութիւն՝
Յիւրումն կրել անօրէնութեան:

Օրթի. Աւետարան Մարկ. (Գլ. ԺԴ. հ. 27): Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս.
Վերջ. և սկսաւ լալ: (հ. 72.)

Չորրորդ Սաղմոս.

Սաղմոս՝ Գլ. ՀԸ: Աստուած, մտին:
ՀԵ. Որ՞ հոլովեալ: Ցնծացէք առ Աստուած:

Նորա ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան. մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի քո։

Ճառագայթ փառաց Էին
Որ ըստ բնութեանս մարդկային,
Տաղնապեցար ի գիշերին,
Աղօթեցեր առ Հայր յերկինս.
Ծագեա՛ ի մեզ զլոյս երկնային
Եւ փարատեա՛ զերկիւղ չարին.
Մասունք հոգւոց մեր և մարմին,
Յերկիւղ քո սուրբ բնակեսցին։
Մերձեալ Յուդաս, որ մատնելոց
Հանդերձ դասուն փարիսեցւոց,
Անկան նման ստորանկելոցն,
Որք յաւիտեան չեն կանգնելոց.
Յուդաս նենգաւ համբուրելով,
Առիթ մահու նշան տալով,
Փոխան սիրոյ, զնա մատնելով,
Զար ընդ բարւոյ վճարելով։

Յայնժամ առ գութ սիրոյն Պետրոս,
Ըզծառային, անուն Մաղքոս,
Եհատ սուսերբ զականջն աջոյ,
Որ ոչ լուաւ Տեառըն իւրոյ.
Իսկ Տէրն մեր արագապէս
Յունկըն մերձեալ բժշկապէս,
Առողջացոյց աստ̃ածապէս,
Զոր ո՛չ անսին կուրացն հանդէս։
Նոր հօտին փոքու ցրուեալ,
Քանզի զհովիւն քաջ հարեալ.
Պետրոս միայն զհետ երթեալ.
Ի յաղջկանէ վիմին շարժեալ.
Նշանակեալ հաւըն խօսէր.
Եւ ի Պետրոս Տէրն ակնարկէր,
Ըզբանն յիշէր, դառն արտասուէր,
Ի գլորմանէն դարձեալ կանգնէր։
Շնորհեալ վիմին եկեղեցւոյ,
Զոր պահեցեր ի հոսելոյ,
Եւ կանգնեցեր ի գլորելոյ
Վասն սրտիւն արտասուելոյ.

Կանգնեմ ի գիս, Տէ՛ր, ընդ նմին,
Ի գլորմանէ սայթաքողին,
Տալով աչացս յորդ արտասուս
Եւ ջուր նման ծովու գլխոյս։
Ո՜վ, կամաւ զանկարելին,
Կարեալ զձեռն արձակողին,
Ի յապարանսն ատենին
Կայիափայ և Աննային.»
Ծառայն զերեսն այն ապտակէր,
Յորմէ սրովբէն թեւաքօղէր.
Թուք արձակեալ պիղծ բերանով
Յայն, որ կուրին լոյս ծագեաց թքամն։

Օրհն. Աւետարան Մատթ. (Գլ. ԻԶ. հ. 31)։ Յայնժամ ասէ ցնոսա.
Վերջ. և փախեան (հ. 56)։

Հինգերորդ Սաղմոս.

Սաղմոս՝ Գլ. ՃԸ։ Աստուած օրհնութեան։ Ասաց Տէր ցՏէր իմ։
Խոստովան եղէց քեզ։

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ և բանիւ ատելութեան զիս
պաշարեցին։

Զար կապանաց մարդկան լուծիչ,
Որ կապեցար ընդ կապելոյն,
Զիս արձակեա յինքնակապէս,
Մեղաց կապից դժոխայնոյն.
Որ ընդ մեզօք պարտաւորին
Կացեր, անմեղդ ի յատենին,
Յորժամ փառօք գաս հայրենին,
Մի՛ դատեսցես զիս ընդ նոսին։
Պատկառանօք հինն Ադամայ,
Որ ձաղեցար վասն նորա,
Ջնջեա զամօթ մեղաց լրբին,

Որով զերեսս իմ ծածկեցին.
Որ ներեցեր չար ծառային,
Ածել ձեռօք քեզ ապտակին,
Հար ուժգնակի զդէմս չարին,
Որպէս և զիս եհար ուժգին։

Ջահըն լուսոյ յառաւօտին,
Ի յուրբաթու հնոյ պատկին,
Կայր առաջի դատաւորին,
Ծառայն նստէր ի յատենին.
Ի հարցանել Պիղատոսի
Տէրն ոչ տանէր պատասխանի,
Զի կանխասաց գիրն լցցի,
Եղէ ես մարդ, որ ոչ լսոյ։

Ռամկական դասք զինուորայն
Արկին հանդերձ նախատանաց,
Այնմ, որոյ զգեստն է լոյս փառաց՝
Իբրև զօթոց զինքեամբ արկած.
Ի ծունր իջեալ կատակէին,
Զգլուխն եղեգամբ հարկանէին.

Պսակ ի փշոց բոլորէին
Զփուշ մեղացն բարձողին։

Սոսկալին քերովբէից
Բառնայր ինքեամբ զփայտ խաչին,
Մինչ ի տեղի Գողգոթային,
Յորում եդեալ մարդն առաջին.
Ետուն ըմպել գինի զմռսեալ
Եւ կերակուր լեղեաւ խառնեալ.
Որով զպտղոյն դառն ճաշակ
Փոխեաց մեզ քաղցր և ախորժակ։

Վերնականքըն զարհուրեալ
Տեսին զՏէրն մերկացեալ.
Եւ զհանդերձսըն բաժանեալ,
Պատմուճանին վիճակ արկեալ.
Զձեռսն և զոտսն ծածկեցին,
Ըստ յայտնապէս Դաւթեան ձայնին,
Ընդ փայտ խաչին բևեռեցին
Զմատունսն, որ գրեաց ի տախտա-
կին։

Օրթի. Աւետարան Մատթ. (Գլ. ԻԶ. Հ. 57)։ Իսկ նոքա կալեալ. Վերջ. ելաց դառնապէս. (Հ. 75)։

Վեցերորդ Սաղմոս

Սաղմոս՝ Գլ. ՃԺԷ. Խոստովան եղերուք Տեառն զի քաղցր. մինչեւ ցայն տունն որ ասէ՝ Բացէք ինձ դրունս։

Խոստովան եղերուք Տեառն, զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց,
Ոտք ընդ ոտից ընթանալեաց,
Փայտ ընդ փայտի, դառն պաղայն
Կեանք ընդ մահու փոխարկելով.
Ի մէջ երկուց անօրինաց
Կայր մերկացեալ տուողն օրինաց,

Զոր ոչ տեսին ազգըն կուրաց,
Բայց ի միայն յաւազակաց։

Բազմէից արեգականն
Զտիւն արար գիշերանման,
Զաստուերըն քօղ արկ մերկութեանն,
Զի մի տեսցէ ակն անարժան.
Ի մէջօրեայն նսեմացաւ.
Յորժամ Ադամ մեղօք մեռաւ.
Ի յինններորդն ի լոյս դարձաւ.
Յորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ։

Յօդէր արտօսր ցաւագին
Մայր Տեառն, որ կայր մերձ առ խաչին.
Յորժամ լսէր գծարաւին,
Բարբառելոյ իւր Միածնին.
Եռուն քացախ, խառնեալ լեղի
Այնմ, որ ըղխեաց գետ յաղբերի
Եւ ի վիմէն վտակ քաղցր,
Արբոյց տոհմին դառնացողի։

Ի խուժեալ յերրորդ ժամու օձին
Զմիտս նախնւոյ մօրն Եւային,
Ի վեցն անկեալ մարդն առաջին
Հաւանական բանիւ նորին,
Ի նոյն ժամու Տէրն ի խաչին,
Զի քաւեսցէ զմեղս նոցին.
Եւ յորժամ եկ Ադամըն հին,
Եդ պատուականն ի մէջ դրախտին։

Փարելի բարբառ ընդ իմ՝
Էլի Էլի լա՛ Հայր գոչէր.
Զհոգին կամաւ Հօրն աւանդէր,
Զհոգիս մարդկան նոյն ընծայէր.
Երկիր հիմամբք սասանեցաւ,
Եւ վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ.
Վէմք ի յինքեանց պատառեցան,
Եւ գերեզմանք մահու բացան։

Քարոզի ի սքանչելեացս,
Աստուած մարմնով վասն իմ խա-
չեալ.

Մերով բնութեամբըս մեռանի,
Աստուած անմահն խոստովանի.
Կրկնավըստակ կողին աղբերբք
Եկեղեցի իւր հաստատի,
Զբոյն մաքրի, զարիւնն ըմպէ,
ԶՈրդի ընդ Հօր փառաւորէ։

Օրթի՝ Աւետարանն Յովհաննու՝ (Գլ. ԺԸ. հ. 2)։ Գիտէր և Յուդա. Վերջ. հաւ խօսեցաւ (հ. 27)։

ԵՐԳ.

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալւոյ Հայոց կաթուղիկոսի ասացեալ յաղագս մեծի Ուրբաթու ցերեկին Աւետարանին:

ՐԱ. ԳԱ.

Նորոգող արարածոց,
Որ զգեցուցեր մեզ լոյս փառաց,
Արկար զքեզ ի զինուորաց
Քղամիդ կարմիր նախատանաց.
Մերկեա՛ յինէն ըզքուրձ մեղաց,
Ըզտարամագին արեամբ ներկած,
Եւ զգեցո՛ զուրախալին՝
Զպատմուճանն իմ, զառաջին:

Երկնաւոր թագաւորիդ
Ի ծունր իջեալ խաղ առնէին.
Ծածկեալ զգլուխըդ կոփէին,
Եւ եղեգամբ հարկանէին.
Եւ զիմ անկեալ մինչ ի գետին՝

Ի հնազանդիլ կամաց չարին,
Մի՛ թողուցուս խաղալ ոխին,
Այլ կանգնեցես զիս վերստին:

Բամեալ բոլորըդ քո մարմին,
Յետ մահու պատառորին,
Սաստիկ էառ զհարուած զանին
Վասըն զանից նախաստեղծին.
Զիս, որ յոտից մինչև ցգլուխ
Յաւօք նեղիմ անհնարին,
Առողջացո՛ դարձեալ կրկին.
Որպէս շնորհօք յաւազանին:

Արքայական պճնեալ զարդուն,
Զոր զգեցուցեր Ահարոնին,
Փոխան պսակ ի փշոց եղին՝
Մշակք այգւոյն Իսրայէլին.
Ըզփուշ մեղաց հանցես յինէն,
Զոր յիս եհար իմ թշնամին,
Եւ ողջացո՛ զխայթուած վիրըն
Զի ոսկէք մեղացըն չնչեսցին:

Օրհնի։

Աւետարան Մատթ. (Գլ. Իէ. հ. 1.)։
Իբրև այգ եղև. Վերջ. և մայր որդ-
ւոցն Զեբեդեայ։ (հ. 56)։

ԲՁ. ԳՁ.

Եսուն ըմպել քեզ զլեղին
Եւ զքացախն ի ծարաւին.
Արբեր կամաւ, զի քաղցրացին
Ճաշակք պտղոյն դառնադունին.
Զդառնութիւն թունաւորին,
Զոր ի մասունս հոգւոյս արկին,
Հերքեա ի բաց հանդերձ սովին,
Եւ քաղցրացի սէր քո ի սմին։

Սահղնեալ ծառոյ մահաբերին՝
Այնմ որ բուսաւ ի մէջ դրախտին,
Փոխան բարձեր ըզփայտ խաչին՝
Ի Գողգոթայ հաներ անդին.

Զիմ առ ի մեղս անկեալ դողի,
Եւ ծանրագոյն բարձող բեռին,
Բարձ ի յուսոյդ բառ ոչխարին,
Հան ի յերկինս յուխտեալ անդին։

Ի յարութեան ժամ երրորդին
Եհեղեցար, Տէր, ի խաչին,
Լուծեր զկապանս նախաստեղծին,
Եւ կապեցեր զթշնամին.
Զիս ամրացո՛ ընդ հովանեաւ
Կենդանարար քո նշանին.
Եւ ի ծագելն յարեւելից
Լուսաւորեա լուսով նորին։

Էջանեալ աւազակին
Բացեր զդուռն աղին դրախտին,
Ըստ հաւատոյ սրտի նորին
Կատարեցեր զխնդրելին.
Տուր և ինձ, Տէր, ընդ նմին
Լսել զնոյն պատասխանին.
Այսօր ընդ իս իցես յաղին,
Ի հայրենիս քո առաջին։

Օրհնի.

Աւետարան Մարկոսի (Գլ. ԺԶ. Հ. 1)։

Եւ վաղվաղակի. մինչ. ելեալ էին յԵրուսաղէմ (Հ. 41)։

Ա.Ն. Գ.Ն.

Յարրուելով զնչի Նշին
Հիմունք երկրի սասանէին.
Եւ մարգարէից հին օրինին
Վերուստ ի վայր պատառէին.
Արդ ընդ կանայն, որ շարժէին,
Տարեալ զանշարժ սիրտս ի բարին.
Ընդ պատուեալ վարդապետին,
Զիս պատուեա զգիր պարտին։

Աւետական լոյս քօղարկեալ՝
Խաւարանայ միջօրէին,
Եւ գերեզմանք բանային,

Մարմինք սրբոցըն յառնէին.
Ընդ խաւարին լուսաւորացն,
Մաքրեա՛ յինէն զգործ խաւարին.
Ընդ մեռելոցն, որք յառնէին,
Կենդանեա զմեզ մեռեալ հոգիս։

Նոր սիրոյ պատուիրանին
Գործով լցոյ եղեր բանին.
Ազօթելովն առ Հայր յերկինս՝
Թողուլ զմեզս, որ ի խաչին,
Ինձ, որ հոգւովս հաւատացեալ
Երկրպագեմք քեզ Միածին,
Թո՛ղ զլուծումն հրամանին,
Մի՛ յիշեսցես մեղքն առաջին։

Սարսեցին սանդարամետք
Ի յաւանդելն առ Հայր զհոգիդ.
Որ ի դժոխս իջեր նեղքին,
Ի բանս մահու և խաւարին,
Կապեալ զիշխանըն մահածին՝
Հաներ զհոգիս, որ ի բանտին,

Եւ զիս հանգեա, Տէր, ընդ նոսին
Բանտէ մեղաց աղջամղջին:

Օրհնի.

Աւետարան Ղուկասու (Գլ. ԻԲ. հ. 69): Եւ իբրև այգ եղև. վերջ. տեսանէին զայն (Գլ. ԻԳ. հ. 49):

Ա.Զ. Գ.Զ.

Աղբերաւն անապական,
Որ յետ մահուն անմահարար՝
Բղխեալ ի քէն վտակ կրկին
Ի նորոգումն կողածնին.
Բա՛ց զբերան իմ յարուցումն
Քո արեան կենարարին.
Լուա՛ դարձեալ յաւազանի,
Թէ ո՛չ շնորհօք, այլ արտասուօք:

Յանմահից մեռանելոյ
Զմեռեալ հոգիս կենդանացո՛.
Թաղմամբ ի նոր գերեզմանի՝
Զթաղեալս ի մեղս վերածեա՛,
Ի գրի ներքնումն իջանելով՝
Ի գրոյն մեղաց վերարերեա՛.
Ի ստուեր մահու քո բնակելով,
Լուսաւորեա և զիս հոգւով:

Սիրտ իմ առ քեզ աղաղակէ,
Բանդ որ ընդ Հօր ի սկզբանէ,
Որ կամաւոր փառըն մարդկան
Կրեցեր մարմնով զայս ամենայն.
Ինձ լսել տուր զձայն
Յարութեանդ քո կոչման,
Ընդ ժողովոյն անդ անդրանկաց
Օրհնել ըզքեզ մինչ յաւիտեան:

Աւետարան Յովհաննու (Գլ. ԺԹ. հ. 17): Եւ նորա առեալ. վերջ. յոր խոցեցին (հ. 37):

Զկնի *Այսօր անճառ*-ին ասի սաղմոս կցորդ, *Նշա.* Փոխ. Ի *կարդալ իմում.* Եւ ապա ընթերցեալ լինի աւետարան խաչելութեան ըստ ձայնին. եւ զկնի ասի ճառականն՝ *Նորոգող.* Իսկ ոմանք զաւետարանին ճառականն միայն ասեն, եւ ոմանք *զՆորոգողն* համայն ասեն, կամք են է: Բայց յորժամ զպաշտաման ճառականն հանգստեան ասեն՝ զկնի ճառականացն ասի սաղմոս ըստ ձայնին, եւ ընթերցեալ լինի աւետարան ըստ ձայնին եւ զկնի աւետարանին ասի *Աստուած անեղ*-էն փոխ մի. զկնի *Աստուած անեղ*-ին *Հոգւոյն հանգուցելոց.* Եւ ոմանք ընդ *Աստուած անեղ*-ին, երբեմն, երբեմն կցորդեն *Արարիչ եւ մարդասէր*-ի զմի տունն, եւ կամ *Ես տացի*-էն զմի տուն. կամք են է: Եւ ապա *Հոգւոցն հանգուցելոց. Քրիստոս Որդի Աստուծոյ. Հայր մեր որ յերկինս.*

ՍԱՂՄՈՍՔ

Ըստ որ ձայնից նախ քան զաւետարանն ի Տէրունի աւուրս, եթէ Ա.Ձ. է, ասա զայս.

Սաղմոս ԺԴ.

(Ա—ձ) *Տէր, ով կացցէ ի խորանի քում, կամ ով բնակեսցէ ի լեառն սուրբ քո:*

Որ գնայ անբիծ, գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով, և չար ընկերի իւրում ոչ արար:

Նախատինս ի մերձաւորաց նա ոչ առնու, արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն:

Զերկիւղածս Տեառն փառաւոր

առնէ, որ երդնու ընդ ընկերի իւրում և ոչ ստէ:

Զարծաթ իւր ի վարձու ոչ տայ, և կաշառս իրաւանց ոչ առնու, որ զայս արասցէ՝ նա մի՛ սասանեսցի յաւիտեան:

Ա.Զ.

Սաղմոս Զ.

Տէ՛ր, մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս:

Ողորմեա՛ց ինձ, Տէ՛ր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ և դու, Տէ՛ր, մինչև յե՞րբ:

Դա՛րձ, Տէ՛ր, և փրկեա՛ զանձն

իմ. կեցո՛ զիս, Տէր, ըստ ողորմութեան քում:

Զի ոչ ոք է, որ ի մահու յիշէ զքեզ կամ ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ:

Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում, լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի:

Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ և մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց:

Ի բա՛ց կացէք յինէն ամենեքեան, ոյք գործէք զանօրէնութիւն:

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ Տէր աղօթից իմոց, և Տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ:

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ, դարձցին

յետս եւ ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի եւ խռովեսցին:

Ա.Կ.

Սաղմոս ԻԹ.

Բարձր առնեմ զքեզ, Տէր, զի ընկալար զիս, եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս:

Տէր Աստուած իմ, կարդացի առ քեզ եւ բժշկեցեր զիս. Տէր, հաներ ի դժոխոց զանձն իմ եւ փրկեցեր զիս յայնցանէ՝ որ իջանեն ի գուբ:

Սաղմոս ասացէք Տեառն, սուրբք նորա եւ խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա:

Սրտմտութիւն է ի բարկութեան նորա, եւ կեանք են ի կամաց նորա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. առաւօտու եղիցի ուրախութիւն:

Ես ասացի ի բարեկեցութեան իմում թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէր, ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրութիւն. դարձուցեր զերեսս քո յինէն եւ ես եղէ խռովեալ:

Առ քեզ, Տէր, կարդացի, եւ առ Աստուած իմ աղաղակեցի, զի՞նչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութիւն:

Միթէ հող խոստովան առնիցի առ քեզ կամ պատմեսցէ զճշմարտութիւնս քո:

Լուաւ ինձ Տէր եւ ողորմեցաւ, եւ եղեւ ինձ օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն. զերծ յինէն զքուրձ եւ ինձ

զգեցոյց զուրախութիւն:

Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ և այլ մի ևս զղջացայց. Տէր Աստուած իմ, յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ:

ԻԶ.

Սաղմոս ԾԳ.

Աստուած, յանուն քում կեցո՛ զիս և ի զօրութեան քում իրաւ արա՛ ինձ:

Աստուած, լո՛ւր աղօթից իմոց, ո՛ւնկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա՛ Աստուած օգնական իմ և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա՛ զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ և խոստովան եղէց անուան քում, Տէ՛ր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս և ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

ԻԷ.

Սաղմոս ԿԶ.

Աստուա՛ծ, ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ, երևեցո՛ զերեսս քո ի մեզ և ողորմեա՛ մեզ:

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո, յազգս ամենայն զփրկութիւնս քո։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք, Աստուած, խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն։

Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազգք, զի դու դատես զժողովուրդս և ազգաց երկրի դու առաջնորդես։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք, Աստուած, գոհասցին զքէն ժողովուրդք ամենայն։

Երկիր ետ զպտուղ իւր և օրհնեաց զմեզ Աստուած՝ Աստուած մեր։

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ և ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի։

Գ.Ձ.

Սաղմոս ՁԴ.

Հաճեցար, Տէր, ընդ երկիր քո, և դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ։

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։

Լռեցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո և դարձար ի բարկութենէ սրտմտութեան քո։

Դա՛րձ առ մեզ, Աստուած փրկիչ մեր, և դարձո՛ զսրտմտութիւնս քո ի մէնջ։

Մի՛ յաւիտեան բարկանար մեզ, Տէ՛ր, և մի՛ ձգեր զբարկութիւն քո յազգէ մինչև յազգ։

Աստուա՛ծ, դու դարձեալ կեցու-

ցես զմեզ և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ։

Ցոյց մեզ, Տէր, զողորմութիւնս քո և զփրկութիւնս քո տուր մեզ։

Լուաք զինչ խօսի Տէր Աստուած մեր. խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր, և առ այնոսիկ որք դարձեալ են առ նա սրտիւք։

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա. բնակել փառաց նորա յերկրի միում։

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատահեցին. արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեցին։

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ. արդարութիւն յերկնից երևեցաւ։

Տէր տացէ զքաղցրութիւն, և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր. արդարութիւն նորա առաջին նո-

րա գնասցէ, դիցէ ի ճանապարհի զգնացս իւր։

Գ.Ա.

Սաղմոս ՃԱ.

Տէր, լուր աղօթից իմոց. աղաղակ իմ առ քեզ հասցէ, և մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն։

Յաւուրս նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս զունկն քո. յաւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ։

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ և ոսկերք իմ որպէս խուխ չորացան։

Հարայ ես որպէս խոտ և ցամաքեցաւ սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ ի ձայնէ հեծութեան իմոյ։

Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ. նմանեցայ ես հաւալուսան անապատի։

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի. արթնեցայ և եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն ի տանիս։

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ, և գովիչք իմ ինև երդնուին։

Զմոխիր որպէս զհաց կերայ և զըմպելին իմ արտասուօք խառնե-ցի։

Յերեսաց բարկութեան սրտմտութեան քո, զի դու բարձրացուցեր, և խոնարհեցուցեր զիս։

Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին, և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ։

Դու, Տէր, յաւիտեան կաս, և յիշատակ քո յազգէ մինչև յազգ։

Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիոնի, ժամանակ գթալոյ նորա, հասեալ է ժամ։

ԳՁ.

Սաղմոս ՃԺԸ.

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր և բանիւ քով փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Յանկացայ փրկութեան քում, Տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձ իմ օրհնեսցէ զքեզ, և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս ոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ

Ի Տէրունի աւուրս. եթէ ձայնն Դկ. իցէ, ասա զայս.

Սաղմոս ՃԻԹ.

Ի խորոց կարդացի առ քեզ, Տէր. Տէր, լուր ձայնի իմում։

Եղիցին ականջք քո ի լսել ձայն աղօթից իմոց։

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես, Տէր, Տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո, զի ի քէն է քաւութիւն։

Վասն անուան քո համբերի, Տէր, համբեր անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ ի Տէր։

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ, ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ ի Տէր։

Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, և ի նմանէ է փրկութիւն. և նա փրկեաց զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա։

Դկ.

Սաղմոս ՃԽԲ.

Տէր, լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով։

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ

ծառայի քում, զի ոչ արդարանայ
առաջի քո ամենայն կենդանի։

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ,
խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ
և նստոյց զիս ի խաւարի որպէս
մեռեալ յաւիտենից։

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ, և
սիրտ իմ խռովեցաւ յիս։

Յիշեցի զաւուրս զառաջինս,
խորհեցայ յամենայն գործս քո.
յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ,
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Անձն իմ որպէս երկիր ծա-
րաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լո՛ւր
ինձ, Տէ՛ր, զի նուաղեցաւ յինէն
հոգի իմ։

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո
յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, որք
իջանեն ի գուբ։

Լսելի արա՛ ինձ առաւօտու զո-

ղորմութիւնս քո, զի ես ի քեզ,
Տէր, յուսացայ։

Ցո՛յց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնա-
ցից. զի առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի
զանձն իմ։

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց,
Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո,
զի դո՛ւ ես Աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ
ինձ ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կեցուս-
ցես զիս. արդարութեամբ քով
հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛,
Աստուած, զթշնամիս իմ, և կորո՛
զամենայն նեղիչս անձին իմոյ՝ զի
ես ծառայ քո եմ։

Զկնի սաղմոսացս ընթերցեալ լինին աւե-
տարանք ըստ ձայնին, եւ ըստ պատշաճի

աւուրց, այսինքն է՝ Հանգստեան, Տաճա-
րի եւ խաչելութեան:

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ
ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ՁԱ. ԳԱ.

Աւետարան ըստ Մատթէոսի (Գլ. ԺԳ. Հ. 36-52):

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

(Ա.—ադ) *Յայնժամ թողեալ Յիսուսի զժողովուրդսն, եկն ի տուն. մատեան առ նա աշակերտքն նորա և ասեն. մեկնեա մեզ զառակ որոմանցն ագարակին։ Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. որ սերմանէ զսերմն բարի՝ է Որդի մարդոյ. և ագարակն աշխարհս է. սերմն բարի նոքա են, որ որդիքն արքայութեան են, իսկ որոմնն որդիք*

չարին են. և թշնամին, որ վարեաց զայն, սատանայ է, և հունձքն կատարած աշխարհիս է, և հնձողքն հրեշտակք են։ Որպէս ժողովի որոմնն և ի հուր այրի, այնպէս եղիցի ի կատարածի աշխարհիս։ Առաքեսցէ Որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցեն յարքայութենէ նորա զամենայն գայթակղութիւնս, և զայնոսիկ որք գործեն զանօրէնութիւն։ Եւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց։ Յայնժամ արդարքն ծագեսցին իբրև զարեգակն յարքայութեան երկնից. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։ Դարձեալ նման է արքայութիւն երկնից գանձի ծածկելոյ յագարակի, զոր գտեալ մարդոյ թագոյց. և ի խնդութենէ անտի երթայ վաճառէ զամենայն ինչ

զոր ունի և գնէ զագարակն զայն։ Դարձեալ նման է արքայութիւն երկնից առն վաճառականի, որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս. և գտեալ մի պատուական մարգարիտ, երթեալ վաճառեաց զամենայն զոր ինչ ունէր և գնեաց զայն մարգարիտ։ Դարձեալ նման է արքայութիւն երկնից ուռկանի արկելոյ ի ծով և յամենայն ազգաց ժողովելոյ. զոր իբրև լցաւ, հանեալ ի ցամաք և նստեալ՝ ժողովեցին զբարի բարին յամանս, և զխոտանն ի բաց ընկեցին։ Այնպէս եղիցի ի կատարածի աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք և մեկնեսցեն զչարս ի միջոյ արդարոց, և արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. իմացարո՞ւք զայս ամենայն.

ասեն ցնա, այո, Տէր։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշակերտեալ արքայութեան երկնից նման է առն տանուտեառն, որ հանէ ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին։

ԲՁ. ԳՁ.

Աւետարան ըստ Մարկոսի (Գլ. Դ. հ. 16-34)։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ ասէր. Այսպէս է արքայութիւն Աստուծոյ, որպէս զի այր մի արկանիցէ զսերմանիս յերկիր. և ննջիցէ և յառնիցէ զցայգ և զցերեկ, և սերմանիքն բուսանիցին և աճիցեն. և նա ոչ գիտէ թէ երկիրն

յինքնին բերէ զպտուղ. նախ զխոտն և ապա զհասկն, ապա զցորեանն ատոք ի հասկին։ Եւ յորժամ տայցէ զպտուղն, վաղվաղակի առաքէ մանգաղ, զի հասեալ են հունձք։ Եւ ասէր. Ո՞ւմ նմանեցուսցուք զարքայութիւնն Աստուծոյ, կամ որո՞վ առակաւ առակեսցուք զնա։ Որպէս հատն մանանխոյ, որ յորժամ սերմանիցի յերկրի փոքրագոյն է քան զամենայն սերմանիս որք են յերկրի, և յորժամ սերմանիցի, բուսանի և լինի մեծ քան զամենայն բանջարս, և արձակէ ոստս մեծամեծս, մինչև բաւական լինել ընդ հովանեաւ նորա թռչնոց երկնից բնակել։ Եւ այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա զբանն, որպէս կարող լինէին լսել. և առանց առակի ոչինչ խօսէր ընդ նոսա, բայց առան-

ձինն աշակերտացն իւրոց մեկնէր զամենայն։

Ա.Ե. Գ.Ե.

Աւետարան ըստ Ղուկասու (Գլ. ԺԲ. Հ. 32-48)։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Մի երկնչիր, հօտ փոքրիկ, զի հաճեցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն։ Վաճառեցէք զինչս ձեր, և տուք ողորմութիւն, և արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս, ուր ո՛չ գող մերձենայ և ո՛չ ցեց ապականէ։ Զի ուր գանձն ձեր է, անդ և սիրտք ձեր եղիցին։ Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս և ճրագունք լուցեալք։ Եւ դուք նմանողք մարդ-

կան, որք ակն ունիցին տեառն իւրեանց՝ թէ երբ դառնայցէ ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ և բաղխիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա։ Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ, զորս եկեալ տէրն գտցէ արթունս. ամէն ասեմ ձեզ, զի գօտի ընդ մէջ ածցէ և բազմեցուսցէ զնոսա և անցեալ պաշտեսցէ զնոսա։ Եւ եթէ յերկրորդ կամ յերրորդ պահու եկեսցէ և գտցէ այնպէս, երանեալ են ծառայքն այնոքիկ։ Բայց զայն գիտասջիք՝ եթէ գիտէր տանուտէրն յորում ժամու գող գայ՝ հսկէր և չտայր թոյլ ական հատանել ի տան իւրում։ Եւ դուք եղերուք պատրաստք, զի յորում ժամու ո՛չ կարծիցէք, գայ Որդի մարդոյ։ Ասէ Պետրոս. Տէ՛ր, առ մե՞զ ասացեր զառակդ զայդ

թէ առ ամենեսեան։ Եւ ասէ Տէր. Ո՞վ իցէ հաւատարիմ տնտես և իմաստուն, զոր կացուսցէ տէր իւր ի վերայ գերդաստանի իւրոյ տալ ի ժամու զկերակուրս։ Երանի իցէ ծառային այնմիկ, զոր եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս։ Արդարև ասեմ ձեզ, զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուսցէ զնա։ Ապա եթէ ասիցէ ծառայն այն ի սրտի իւրում, յամէ՛ տէր իմ ի գալ, և սկսանիցի հարկանել զծառայսն և զաղախնայսն ուտել և ըմպել և արբենալ, եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ յաւուր յորում ակն ոչ ունիցի և ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ. ընդ մէջ կտրեսցէ զնա, զմասն նորա ընդ անհաւատս դիցէ։ Եւ ծառայ, որ գիտիցէ զկամս տեառն իւրոյ և ոչ պատրաստես-

ցէ ըստ կամաց նորա, արբցէ գան բազում։ Եւ որ ոչն գիտիցէ, և արժանի գանի ինչ գործիցէ, արբցէ գան սակաւ։ Ամենայնի որում շատ տուաւ, շատ խնդրեսցի ի նմանէ, և որում բազում աւանդեցաւ, առաւել ևս պահանջեսցեն ի նմանէ։

Ա.Զ. Գ.Զ.

Աւետարան ըստ Յովհաննու (Գլ. Ե. 19-30)։

Տէառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի·

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա. Ամէն, ամէն ասեմ ձեզ, ո՛չ կարէ Որդի մարդոյ առնել յանձնէ և ոչինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զՀայրն զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն

և Որդին նմին նման գործէ։ Զի Հայր սիրէ զՈրդի, և զամենայն ինչ ցուցանէ նմա զոր ինքն առնէ, և մեծամեծս ևս քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդ որ դուք զարմանայք։ Զի որպէս Հայր յարուցանէ զմեռեալս և կենդանի առնէ, նոյնպէս և Որդի զորս կամի կենդանի առնէ։ Եւ ո՛չ եթէ Հայր դատի զոք, այլ զամենայն դատաստան ետ Որդւոյ իւրոյ. զի ամենեքեան պատուեսցեն զՈրդին, որպէս պատուեն զՀայրն. որ ո՛չ պատուէ զՈրդին, ո՛չ պատուէ զՀայր, զառաքիչն նորա։ Ամէն, ամէն ասեմ ձեզ, զի որ զբանն իմ լսէ և հաւատայ այնմ, որ առաքեացն զիս, ընդունի զկեանսն յաւիտենականս, և ի դատաստան ո՛չ մտանէ, այլ փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս։

Ամէն, ամէն ասեմ ձեզ, զի գայ ժամանակ, եւ արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լուիցեն ձայնի Որդւոյն Աստուծոյ, եւ որք լուիցենն, կեցցեն։ Զի որպէս Հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ եւ Որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում, եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան առնել, եւ զի Որդի մարդոյ է։ Ընդ այն զի՞ զարմանայք զի եկեսցէ ժամանակ, յորում ամենեքին, որք ի գերեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայնի նորա եւ ելցեն արտաքս. որոց զբարիս գործեալ իցէ ի յարութիւն կենաց եւ որոց զչար արարեալ ի յարութիւն դատաստանաց։ Ոչ կարեմ ես յանձնէ առնել եւ ոչ ինչ, այլ որպէս լսեմ, դատիմ, եւ դատաստան իմ արդար է. զի ո՛չ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ, որ առաքեացն զիս։

ԵՐԳ.

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ ասացեալ վասն առ ի Քրիստոս ննջեցելոց

ԲՆ. ԳՆ.

(Ձ—ռ̂) Աստուած անեղ անժամանակ,
Հայր անսկիզբն եւ անքննակ.
Որդւոյ պատճառ ծննդեամբ անճառ.
Հոգւոյն բղխմամբ անքննաբար.
Աղաչեմք զքեզ, գթած,
Երկայնամիտ եւ ողորմած,
Ողորմեա՛ քո ստեղծուածոյս՝
Ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

Բանդ որ ի ծոց Հօր Միածին
Եւ կերպարան սկզբնատպին,
Որով երկինք գոյացան.

Աշխարհ լոյս հաստատեցաւ.
Հայցեմք ի քէն, Տէր և Փրկիչ,
Ամենազօրդ և կեցուցիչ. Ողորմ։

Գերադոյն շնորհաց բաշխող
Երկնաւորաց և երկնայնոց.
Կեանք և կենաց տուող Հոգի՝
Հօր և Որդւոյ արարչակից,
Խնդրեմք ի քէն, աղբիւր բարեաց,
Արբուցանողդ ծարաւեաց. Ողորմ։

Դաւանիմք ընդ սրովբէից
Զկենարարդ համայնից.
Երեքսրբեան մի տէրութիւն՝
ԶՀայր և զՈրդի և սուրբ զՀոգի
Յոր հանգուցեալս մկրտեալ
Եւ հաւատով խոստովանեալ. Ողորմ։

Երրակի թիւ կատարեալ
Յերիս անձինս բաժանեալ.
Երրորդութեամբ միաւորեալ,
Միով բնութեամբ հաւասարեալ.

Յորմէ կապեալք և արձակիմք
Եւ վերստին անլոյծ կապիմք. Ողորմ։

Զէակից Հօր զՈրդի
Փառաւորեմք անլռելի,
Որ իջեր յարգանդ կուսին,
ԶԱդամային առեր մարմին,
Աղաչանօք Աստուածածնին
Անապական քում ծննդին. Ողորմ։

Երևեցար մարմնով յերկիր,
Որ ի Հօրէ անմեկնելի.
Ընդ հողեղէնս բնակեցար,
Ի հրեղինաց երկրպագեալդ,
Պաղատանօք երկնաւորաց,
Փառաբանչաց քոց հրեշտակաց.
Ողորմ։

Ըստ օրինացն Մովսէսի
Ընծայեցար ի տաճարին,
Զի զբնութիւնս մարդկային
Ընծայեսցես Հօրն ի յերկինս,

Խնդրուածովք սուրբ ծերունւոյն,
Քեւ ի կապից արձակելոյն. Ողորմ:
Թագաւորդ հրեղինաց,
Որ ընդ մարդկան հողեղինաց
Շրջեցար անօրինաբար,
Կրեցեր զկիրս մարդկաբար,
Որ վասն մեր զայս ամենայն
Ի յանձն առեր խոնարհութեամբ.
Ողորմ:

ԲՁ. ԳՁ.

Ժողովեալքս ի հրաժարումն
Ծառայի քո յաշխարհէ
Հայցեմք ի քէն արտասուելով
Եւ պաղատիմք զայս ասելով.
Ճանապարհ ընդ քեզ ելից
Ննջեցելոյս լեր ուղեկից,
Ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ
Զնընջեցեալս մեր հանգո:

Ի փրկութեան մերոյ սկզբան
Մկրտեցար ի Յորդանան,
Զոր չնորհեցեր նոր աւազան
Ի մաքրութիւն մեղաց մարդկան.
Հայցմամբ կրկին Կարապետին
Մեծին ի ծնունդս Մկրտչին. Ի յօթ:

Լուսաւոր ձայնիւ յերկնից
Զքեզ դաւանեաց Հայր էակից.
Աղաւնակերպ Հոգին իջեալ
Առ համագոյ իւր հանգուցեալ.
Զմկրտեալս նովին հոգւով
Յորդեգրութիւն Հօր հաւատով.
Ի յօթ:

Խաւար մեղաց հալածեցաւ.
Լոյս գիտութեան քո ծագեցաւ.
Խայթուած օձին բժշկեցաւ,
Հիւանդութիւն մեր ողջացաւ,
Կենդանարարըդ մեռելոց.
Եւ լուսատու խաւարելոց. Ի յօթ:

Ծագումն անուն առ ի Հօրէ,
Որ ընթացեր ի յաշխարհէ
Լուսատորիչ տիեզերաց
Զգաստ ընտրեալ աշակերտաց,
Աղաչանօք առաքելոց
Փող յարութեան մեր մեռելոց.
Ի յօթ.

Սեանք ի կենաց, լոյս ի լուսոյ,
Որ ըստեղծեր զմեզ ի հողոյ,
Նորոգեցեր դարձեալ կրկին
Ծննդեամբ սրբոյ աւազանին,
Զոր կեցուցեր շնորհիւ քոյին
Ի մահուանէ այն առաջին. Ի յօթ։

Հոգւով լցեր զմարդն առաջին,
Զոր կորուսեալ խաբմամբ չարին,
Զնոյն հոգի բանիւ քոյին
Հեղեր յոգիս մեր վերստին.
Նովին հոգւով սուրբ և բարի
Առաջնորդեա́ հոգւոյ սորին. Ի յօթ։

Ձայնեցեր առ Ղազարոս,
Որով եղեւր մեռելոց յոյս.
Կենդանութեամբ չորեքօրեայն
Կենդանացան, որք յԱդամայն.
Կենաց ձայնիւ վերջին փողոյ
Կոչեա́ ըզսա յայսմ հողոյ. Ի յօթ։

Դողեալ սարսեաց պահակ մահու
Ի կենարար ձայնիդ լլոյ.
Արտադալէս զոյգ ընդ բանին
Եւ զմեռեալն ըստ հրամանին.
Իշխանք օդոյս այս սարսեցեն
Զհոգի սորա մի́ արգելցեն. Ի յօթ։

Ա.Կ. Գ.Կ.

Ճանապարհ մոլորելոց
Եւ ճառագայթ խաւարելոց.
Հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ
Ի յերկնային հարսանիս քո.

Ընդ գուարճալից անդ ժողովոց
Արժանացո՛ զաս զասուց.
Եւ՛ լապտերօք մեծ յառագաստ
Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն:

Մերով բնութեամբ զոր ըզգեցար
Ի փայտ խաչին բևեռեցար.
Լուծանելով զմեզ ի մեղաց
Ի նախահօրըն կապանաց.
Լոյծ և զաս ի կապանաց
Վասն քո սուրբ չարչարանաց. Եւ այլ:

Յետ կամաւոր մահու խաչի,
Եդար ի նոր գերեզմանի.
Երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի,
Նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի.
Զիջեալս ընդ քեզ ի հող մահու
Վերակոչեա՛ ձայնիւ փողոյ. Եւ այլ:

Նըստեալ կանանցն ի գահերից
Եւ ողբային արտասուալից.

Իբր զմեռեալ անյուսալից
Ըզկենդանիդ յուխանեից,
Վասն նոցին սուրբ արտասուաց,
Մաքրեա՛ զաս ի յանցանաց. Եւ այլ:

Շարժեալ հիմանցն դըժոխոց.
Ի տեսանել զքեզ ներքնոց.
Հաներ զհոգիսն որք ի բանտին,
Կապեալ դիւխանն մահածին.
Ընդ համբուցեալ հոգիս որոց
Հանգո՛ զհոգիս ննջեցելոց. Եւ այլ.

Ուրախութեամբ զօրք երկնային
Յերկնից յերկիր իջանէին.
Յարժամ յարեար ի մեռելոց
Լոյս ծագեցար արարածոց.
Սուրբ յարութեամբ քո կենարար,
Յարո՛ զաս ի կեանս անմահ. Եւ այլ:

Զըհանդուրժեալ պահապանացն
Ի յերկիւղէ երկնաւորացն.
Որք աւետիս տային կանանց,

Թէ մահ լուծաւ մահկանացուաց.
Սա որ մահու քո անկանէից,
Լոյս կենաց հաղորդակից. Եւ լոյս

Պարակցեալ անմարմնականքն
Առ կենատու սուրբ գերեզմանն.
Տան աւետիս ազգի մարդկան,
Վասն կենաց յաւերժական.
Դասաւորեալ պարուց նոցին
Զննջեցեալս յօրն վերջին. Եւ լոյս։

Զահաւորեալ նշան խաչին.
Յարեւելից փայլեալ ծագին.
Հաւատացեալքն ի քեզ բերկրին
Եւ ուրացողքն կործանեցին.
Զերկրպագուս սուրբ խաչին
Պայծառացո լուսով նորին. Եւ լոյս։

—>·>·<·<—

ԱԶ. ԳԶ.

Ուահ գործեալ երկնաւորաց,
Գան առաջի քո նախընծայ.
Զընտրեալս քո ժողովելով
Քեզ ընդ առաջ բերեն ամպով.
Ընդ ողջունեաց օդապարից,
Խառնեալ ըզսա սուրբ երամից.
Դասաւորեալ ըզսա վերնոցն,
Երգել քեզ փառս ընդ զուարթնոցն։

Սարափին տարերք երկրի,
Յորժամ փառօք գաս հայրենի.
Արեգական լոյս խաւարի,
Լուսինն աստեղքն նուաղին.
Զաս յաւուրն աներեկլի
Լուսաւորեա լուսով քոյին. Դաս։

Վերնական զօրացն ըստ,
Փողէ զարթեաւ աւետարեր.
Արիք մեռեալք որք յԱդամայ,

Քանզի ահա եկն մեռայ,
Ընդ հարսնացեալ մաքուր հոգւոյ
Կարգեա՛ զնա ի թիւ սրբոց. Դառ:

Տիրական յաթոռ նստիս,
Յարարածոց երկրպագիս,
Արդարութեամբ զաշխարհ դատես,
Վարձս ըստ գործոց հատուցանես.
Յայնժամ շնորհեա՛ ողորմութիւն,
Ննջեցելոյս մեր թողութիւն. Դառ:

Ռամկայ մարդկան զօրք ժողովին,
Որք յԱդամայ ծնեալք լինին.
Եւ հրեղինաց զօրք երկնային
Համանգամայն վայրաբերին.
Ի յայսմ ահեղ հրապարակին
Յիշեա՛ զնա յօրն ահագին. Դառ:

Ցուցանին զաղտնիք մարդկան
Իւրաքանչիւրք, որք գործեցան.
Բարեաց գործոցըն պտղին,
Զարեացն ի հուրն անշէջ մատնին.

Յայնժամ յիշեա՛ զսորա բարին,
Գործքը մեղացն ջնջեսցին. Դառ:

Լուսոյն պսակք զանազանեալք,
Եւ պատմուճանք լուսափայլեալք.
Սուրբ վկայիցն ի գլուխ եդեալ
Եւ արդարոցն զարդարեալ,
Հաղորդս արա հայցմամբ նոցին
Զսա լուսոյ փառաց նոցին. Դառ:

Փառաց ի փառս բարձրանան,
Աջակողմեանքն վերանան.
Յորժամ լսեն զերանական
Ձայն օրհնութեան ի քէն կոչման.
Ննջեցելոյս մեր լսեցո՛
Զաստուածային բարբառս քո. Դառ:

Քահանայք եւ ժողովուրդք
Հայցեմք ի քէն, Տէ՛ր, բարեգութ,
Ընդ ննջեցեալսն հաւատով
Ընկալ զսա նովին յուսով.
Յերուսաղէմ քաղաք վերին,

Յորում արդարքն ժողովին.
Փառս վեր երգել միշտ ընդ նոսին
Երրորդութեանդ երրեակ անձին:

ԵՐԳ.

ԳՁ.

Ի ձօնի Ս. Առաքելոց.

Արարիչ և մարդասէր,
Անոխակալ և բարեգութ,
Որ գովիս ի սրբէից,
Տէր, դատաւոր արդարութեան.
Ընդ սրբոց առաքելոց,
Տէր, պսակեա զմեր ննջեցեալսն.
Ողորմած Տէր ողորմեա
Հոգւոյն մեր ննջեցելոց:

Ի ձօնի Ս. Մարգարէից.

Յորժամ դրեալքն կատարին,
Որ զայնմ աւուր մեզ պատմեցին.
Մարգարէից բանքն յարգին,
Առաքելոյն վճարին. Ողորմած:

Ի ձօնի Վարդավառի և վասն ննջեցելոց.

Ի վերին Երուսաղէմ
Ի բնակարանսն հրեշտակաց.
Ուր Ենովք և Եղիա
Կան ծերացեալք աղաւնակերպ,
Ի դրախտին եդեմական
Պայծառացեալ արժանացո. Ողոր-
մած:

Ի ձօնի Ծաղկազարդի և Համբարձման Քրիստոսի.

Թագաւոր փառաց Քրիստոս,
Որ ժամանեալ գաս ի յերկնից.

Ի վերայ թևոց հողմոց
Քո հայրենի կերպարանօք
Եւ առնես հրափորձութեամբ
Զքննութիւն որդւոց մարդկան.
Ողորմ:

Վասն ննջեցելոց.

Ի դնել բեմին բազմի փեսայն
Եւ առագաստն զարդարի.
Գաբրիէլեան փողըն գոչէ,
Սուրբք ամենայն անդ հաւաքին.
Արդարոց դասքն բերկրին,
Իսկ մեղաւորքըն թախանձին.
Ողորմ:

Յորժամ հնչիւն փողոյն լինի
Եւ Դատական գիրքըն յայտնի,
Ծառագայթ սրբոյ խաչին
Յարևելից փայլեալ ծագի,
Հրեշտակաց գունդք ծաւալին,

Հրեշտակապետք պարունակին.
Ողորմ:

Անեղ խորհուրդ քահանային
Բազկատարած կայ ի բեմին,
Առաջի սուրբ սեղանոյն.
Հուր չիջանի, խաւար մերժի,
Տրտմեալ հոգիքն ուրախանան,
Զի թողութիւն մեղաց լինի. Ողորմ:

Մովսէս աստուածախօս
Եւ Ահարոն Ղևտացին,
Մարգարէքըն Իսրայէլի
Եւ քահանայք հին օրինին,
Յառաջագոյն մեզ ծանուցին
Ըզգալուստ սուրբ Միածնին.
Ի փրկութիւն մեզ յայտնեցին
Յանապատի կերպարկէին. Ողորմ:

Ս. Խաչի.

Տէրամահաղորդ չարչարանօք,

Ի յանձն առեր զմահ խաչին.
Եւ փայտին բարձող եղեր
Վասն Ադամայ նախաստեղծին.
Ողորմ։

Զարհուրեցան զօրք երկնային,
Յորժամ տեսին զՏէրդ ի խաչին.
Արեգական լոյս քօղարկեալ
Եւ լոյս լուսնին նուաղեցաւ.
Յահեղ փառաց Աստուածորդւոյդ
Խաւար եղեւ ընդ տիեզերս. Ողորմ։

Ս. Յարութեան.

Ուրախացան ազգք մարդկան,
Յորժամ լուան զքո յարութիւնդ.
Նորափետուր զարդարեցան
Ի յարութեան սուրբ Միածնիդ.
Ողորմ։

Ի տօնի Հայրապետաց եւ համօրէն Մարտիրոսաց.

Աղաչանօք սրբոյ խաչին
Եւ անբարբառ բարեխօսին.
Եւ սրբոյ Աստուածածնին
Եւ Յովհաննու Կարապետին.
Եւ սրբոյն Ստեփաննոսի
Եւ առաջին մարտիրոսին.
Եւ սրբոյ Լուսաւորչին
Հայաստանեայց հայրապետին.
Եւ սրբոց առաքելոց.
Եւ համօրէն մարտիրոսաց. Ողորմ։

† Ես ասացի ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց. յո՛վ երթայցեմ և ես այսօր. յառաջին օթեանին, զոր ո՛չ գիտէի՝ օգնեա՛ և ինձ Քրիստոս

այսօր. յառաջին ճանապարհին և ի միւսանգամ գալստեանդ քո օգնեա՛ ինձ։

Եկն եհաս օր վախճանին իմոյ, լալումն, ողբումն և աշխարհումն. սիրտ իմ խռովեցաւ յիս և ոսկերք իմ ցամաքեցան. օգնեա՛։

Ի մահիճս իմ զարթուցին զիս, պահանջողք հոգւոյ իմոյ. տանէին զիս ճանապարհ հեռաւոր, զոր ո՛չ գիտէի. օգնեա՛։

Նայեցայ, և ո՛չ ոք էր որ օգնէր ինձ. ապաւինեցայ յԱստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ հոգի իմ յարքայութեան քում. օգնեա՛։

Գրեցայ ես ի գիր կենդանութեան. և մեկնեցայ երթալ առ. արարիչն երկնի և երկրի. օգնեա՛։

Յանդատուէր և յանեղ լուսոյն հեռացայ. խաւարամբ խաւարային,

ճաշակեցի զմահառիթ պըտուղն. հողանայ պատկեր բարերար ստեղծողիդ. օգնեա՛։

Յանջատման հոգւոյս ի մարմնոյս, ի քակտել զեղեցիկ շինուածոյս, զարհուրիմ ի սոսկալեաց թագաւորին. թէ պահանջէ յինէն զտաղանդ պատուիրանին. օգնեա՛։

Ի տօնի Ս. Ծննդեանն Քրիստոսի.

Կուսածին մարդացեալ Աստուած իմ, Յիսուս, յայնմ աւուր ահեղ ատենին. զգինս արեան քո մի՛ դատապարտեր. օգնեա՛։

Սոսկալի է օր վախճանին և ահեղ է օր քո դատաստանին. յայնմ աւուր ատենին զգինս արեան քո մի՛ անտես առներ, զի պատկեր եմ բարերար ստեղծողիդ. օգնեա՛։

Զահաւոր դատաստան դատաւորին տեսի և զարհուրեցայ, զի անպատրաստ եգիտ զիս ի հրամանաց քոց Թագաւոր յաւիտենից. ողմ։

Ի տօնի Վերափոխման Ս. Աստուածածնի.

Աստուածածին անարատ մայր Տեառն և կոյս սուրբ. բարեխօսեա առ Որդին քո Միածին, զի փրկեսցէ զմեզ ի սպառնալեաց գեհենոյն և պարգեւեսցէ մեզ զերկնից զարքայութիւնն և հանգուսցէ զհոգիս մեր ննջեցելոցն. ողմ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոյն հանգուցելոց Քրիստոս Աստուած, արա՛ հանգիստ և

ողորմութիւն և մեզ մեղաւորացս շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց։

ՔԱՐՈԶ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Քրիստոս, որդի Աստուծոյ, անոխակալ և բարեգութ, գթա՛ քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քո։ Յիշեա՛ յաւուր մեծի գալստեան արքայու-

թեան քո։ Արա արժանի ողորմութեան, քաւութեան և թողութեան մեղաց։ Դասաւորեալ պայծառացո ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն, զի դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց։ Եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ. Այժմ։

Եւ ապա ասեն «Հայր մեր» զկնի մաղթանք։

Տէր, Յիսուս Քրիստոս քո սուրբ հրաշափառ Յարութեանդ (կամ Տէրութեանդ) շնորհիւ, լուսաւորեալ պայծառացո զհոգիս հաւատացելոց, յուսով ի քեզ ննջեցելոցն և մանաւանդ այնոցիկ, որք ընդ հովանեաւ սրբոյ Տաճարիս են հանգուցեալ։

Եւ ապա ասի օրհնութիւն ըստ պատշաճի աւուրն կամ ի ձայնէն եւ զկնի մաղթանքն, քարոզն եւ աղօթքն զկնի օրհնութեան։

ՄԱՂԹԱՆՔ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ

Փառք հրաշափառ ծննդեան քո, Տէր, զօրհնեալ և զփառաւորեալ զհըրաշալի և զյայլթող զծնունդ քո սուրբ օրհնեմք և փառաւորեմք։ Մարդասէր Տէր, վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քո և կուսի, և վասն խաչի քո պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ։

Սոյնպէս ասա՛ եւ ամենից տօնից տէրունականաց ըստ պատշաճի աւուրն, թէ յայտնութեան, թէ զատկեան, թէ պայծառակերպութեան, թէ տնօրէնութեան, թէ մատնութեան, թէ խաչելութեան, թէ թաղման, թէ յարութեան, թէ համբարձման,

թէ զալստեան Հոգւոյն, սրբոյ եւ թէ ի տօնս սրբոյ խաչին եւ եկեղեցւոյ: Բայց ի զալստեան Հոգւոյն սրբոյ՝ զՄարդասէր Տէրն այսպէս ասա՛. *Մարդասէր Տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատ մօրն եւ կուսի՝ եւ վասն խաչին պատուականի՝ ընկալ զա-զա:* Զի սխալին որք ասեն առ Հոգին սուրբ՝ թէ մօր *ն* կամ խաչի *ն*: Եւ ի տօնս եկեղեցւոյ ասա. *Փառք տէրութեան քո Տէր*․ եւ այլն որպէս ի վերոյ:

ՄԱՂԹԱՆՔ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՑ

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին և Ս. Յովհաննու Մկրտչին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին։ Յիշատակաւ և աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) *որոց այսօր է յիշատակ: Եւ վասն խաչի քո պատուականի, Տէ՛ր, ընկա՛լ զա-ղաչանս մեր և կեցո՛ զմեզ:*

ՄԱՂԹԱՆՔ ՊԱՀՈՑ

Երանեալ կանոնի.

Գ.Ա.

Օրհնեալ է իմ Աստուած և փառաւոր անուն քո. Աստուած Հօր իմոյ և բարձր արարիչ դու: Մարդասէր Տէր, վասն սրբուհ։

Երկինք պատմեն կանոնի.

Ա.Զ.

Տո՛ւր փառս Աստուծոյ, տո՛ւր զօրհնութիւն մարգարէին Թագաւորին յաւիտենից, որ փրկէ զծառայս իւր ի կեցուցանէ: Մարդասէր:

Մի՛ նախանձիր կանոնի.

Ա.Ն.

Դո՛ւ ես Տէր մեր, դո՛ւ ես Քրիստոս փրկիչ մեր. զքեզ օրհնեն անձինք մեր։ Մարդասէր։

Ողորմեա՛ կանոնի.

Բ.Զ.

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յԱստուած փրկիչ իմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ ի Տէր, Տիրամբ և հաւատով։ Մարդասէր։

Իբրեւ կանոնի.

Բ.Ն.

Խաղաղութեանց տուող Քրիստոս, զխաղաղութիւն և զերկնային

ողորմութիւն քո պարգևեա՛ յարարածս քո։ Մարդասէր։

Տէր ապաւէն կանոնի.

Գ.Ն.

Յոյս կենդանութեան, լոյս և ապաւէն փրկութեան, Տէր, Յիսուս փրկիչ. փրկեա՛ և ապրեցո՛ զչաւս անձին իմոյ։ Մարդասէր։

Խոստովան կանոնի.

Գ.Ն.

Ելեսցեն աղօթք մեր ի տաճար սուրբ քո. խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածս մեր։ Մարդասէր։

Ի նեղութեան կանոնի.

Գ.Զ.

Լո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, լո՛ւր մեզ. աս-

տուածային ողորմութեամբ և գթու-
թեամբդ քո խնայեա՛ յարարածս քո
Մարդասէր:

Ք. Ա. Ր. Ո. Զ.

Երանեալ եւ իւրւ կանանցն. (Տես ի տաղ-
մարան Գւ. Ա. եւ Գւ. ՀԲ.)

Ձն. Գձ.

Վասն ի վերուստ խաղաղու-
թեան և փրկութեան անձանց մե-
րոց. զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աս-
տուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց,
զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ
Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մերոց,
զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն

յանցանս մեր՝ զկամայ և զակամայ,
զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն զի մի՛ ընդ խստանս գտա-
նիցիմք յաւուրն պատասխանա-
տուութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց,
որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով
ի Քրիստոս ննջեցին. զՏէր աղաչ:

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և
սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչ:

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն
Աստուծոյ ամենակալին յանձն ա-
ռասցուք:

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած
մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում,
ասասցուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ:

ԱՂՕԹՔ

Թն. Դն.

Տէր տուընջեան և գոյացուցիչ գիշերոյ, որ արարեր զտիւ ի զբօսանս բարեգործութեան ի փրկութիւն անձանց մերոց, և զգիշեր ի հանգիստ քնոյ՝ տկարացեալ բնութեանս մերոյ: Իսկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Ընկա՛լ և այժմ զաղաչանս մեր, և յաջողեա՛ մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ, և նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Զքեզ, որ յամենայնի գթած և մարդասէր Տէրդ ես, աղչեմք հանապազ, զի զօրացուսցես զմեզ օրըստօրէ, կալ ի կարգի կրօնաւորութեան մերում. Թեթևացո՛, Տէ՛ր, զքաղցր լուծ քո, զոր եդեր ի վերայ մեր, զի կարասցուք կալ ի պատուիրանի քում և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ ի տուէ և ի գիշերի: Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ օրհնել, զքեզ գովել և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

ԲՆ. ԴՆ.

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ և երգօք հոգևորօք անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկ։

ՔԱՐՈԶ

Երկինք պատմեն եւ Տէր ապաւէն կանոնացն. (Տես ի սաղմոսին Գլ. ԺԸ․ եւ Գլ ՁԹ․)։

ԱՁ. ԴՁ.

Վասն ի գիշերի և ի տուընջեան

և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ զբան Տեառն, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն չանկանելոյ մեզ ի փորձութիւն, որում ոչ կարեմք հանդուրժել, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն անբիծ և անարատ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին Քրիստոսի, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն առաջնորդելոյ մեզ ի նաւահանգիստն կենաց անվախճանից, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն և երկնից արքայութեանն, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոյն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ ես միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն առասցուք։

Ողորմեայ մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Ա Ղ Օ Թ Ք

ԱՁ. ԳՁ.

Ի գիշերի և ի տուընջեան և յամենայն ժամու զքեզ աղաչեմք և ի քէն խնդրեմք, մարդասէ՛ր Տէ՛ր, լո՛ւր մեզ Աստուած փրկիչ մեր, խոնարհեցի ունկն քո ի խնդրուածս մեր, զի մի՛ ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց, այլ համարեա՛ զաշխատութիւնս մեր ի գործ արդարութեան և ի պտուղ աստուած-

պաշտութեան։ Ընկա՛լ, Տէ՛ր, զաղօթս և զերկրպագութիւնս մեր, և հաստա՛ մեզ զողորմութիւն քո առատապէս, ծածկեա՛ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քո, զօրացո՛ զմեզ, Տէ՛ր, զօրութեամբ սուրբ Հոգւոյդ. պահեա՛ զմեզ որպէս բիբ ական, և արա՛ առ մեզ նշան բարի ի գովեստ և ի փառաբանութիւն անուանդ քում սրբոյ։ Զի ի քո փառս կատարի ամենայն արարածոց մշտնջենաւոր փառաբանութիւն ի բարձունս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Հովիւ քաջ, հովիւ բարի և յաւիտենական, նայեա՛ց և ա՛յց արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր

առ քեզ զթութեամբ քով։ Զի քո առաջի կամք, Տէր, և առ ի քէն ողորմութեանցդ և գթութեանցդ ակն ունիմք։ Զամենեսեան օրհնեա, զամենեսեան իմաստնացո, զամենեսեան լուսաւորեա, և ամենեցուն պարգևեա զերկնից արքայութիւնդ։ Վասն զի դու ես Տէր կենաց և Աստուած ողորմութեանց և քեզ վայել է փառք, իշխանութիւն և պատիւ այժմ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ա.Զ. Գ.Զ.

Ի զիշերի և ի տունջեան և յամենայն ժամու անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի։

ՔԱՐՈԶ

Մի նախանձիր եւ խոստովան կանոնացն. (*Տես ի սաղմոսին Գւ. ԼԶ. եւ Գւ. ՃԶ.*).

Ա.Կ. Գ.Կ.

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ցրելոյ ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չարին, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն պարգևելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և առաքինի վարս, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյն իւրոյ, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն խորտակելոյ զհակառա-

կորդն վաղվաղակի ընդ առիւք մերովք, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք։

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք։

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։

Ողորմեա մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ա.Ն. Գ.Ն.

Տէր երկնի և երկրի, արարիչ ամենայն արարածոց, երևելեաց և աներևութից։ Առ քեզ կարդամք յամենայն ժամ, զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն քո և արքայութիւն քո ամենեցուն տիրէ։ Շնորհեա մեզ երկիւղիւ ի պաշտօն քո կանխել հանապազ․ սիրել զքեզ ի բոլոր սրտէ և ի բովանդակ մտաց և յամենայն զօրութենէ մերմէ պահել զպատուիրան քո։ Համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր ի սրբութիւն առանց բարկութեան և երկմտութեան և գտանել ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն և զառաքինասէր գործոցն յաջողութիւն։ Վասն զի

դու ես Տէր կենաց Աստուած և ողորմութեանց և քեզ վայելէ, փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Քում ամենազօր և յաղթող տէրութեանդ կրկնի ամենայն ծունր յերկրպագութիւն և փառաւորի յամենեցունց թագաւորութիւն քո։ Նայեա՛ յերկրպագութիւնս մեր և ուսո՛ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան։ Վասն զի դու ես Աստուած խաղաղութեան. որ բարձեր զթշնամութիւն ի միջոյ և արարեր զխաղաղութիւն յերկինս և յերկրի. և՛ հեռաւորաց և մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պար-

գեւս քոյին բարեաց։ Որում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես, դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո Աստուած մեր և Տէր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

ԱՒ. ԳՒ.

Ցերգս օրհնութեան և ի ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և։

Ք Ա Ր Ո Զ

Ողորմեա եւ ի Նեղութեան կանոնացն.
(Տես ի սաղմոսին Գլ. ԾԱ. եւ Գլ. ՃԺԹ.).

ՔՁ. ԴՁ.

Վասն գտանելոյ մեզ զշնորհս և զողորմութիւն ի բարերար Տեառնէ մերմէ, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն փրկելոյ զմեզ ի զրպարտութենէ մարդկան և յորոգայթից սատանայի, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից և տանց հաւատացելոց, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն որք ի լերինս, յայրս և ի փապարս բնակեալք են սուրբ հայրքն մեր, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն որք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք

ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք։

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում․ ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Ա Ղ Օ Թ Ք

ՔՁ. ԴՁ.

Գոհանամք զքէն, Տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո։ Զարթո՛ զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ, Տէր Աստուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո։ Եկեսցէ և բնա-

կեսցի առ մեզ Աստուածութիւն քո և ողորմութիւն քո հովանի և պահապան լիցի ի վերայ պաշտօնէից քոց։ Եւ զմեզ, զծառայքս քո, արժանի արա ի տուէ և ի գիշերի և յամենայն ժամու մինչ խորհել ի սէր պատուիրանաց քոց, և գոհանալով փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Աննդանարար զօրութիւն և աղբիւր անմահութեան, դու ես Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր, որ շնորհեցեր մեզ ի մէջ գիշերի յառնել և խոստովան լինել առ քեզ վասն իրաւանց և արդարութեան

քո։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, արա զմեզ արթունս և պատրաստս ի ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո։ Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ սրբոյ այժմ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

ԲԶ. ԳԶ.

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստովանութեամբ անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ զՀոգին. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԹԱԳԱՒՈՐՔ

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ.

Երկուշաբթի.

Թագաւոր յաւիտեան։

Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր և կեցո՛ զմեզ, որ յամենայնի կարող ես։

Սաղ. Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր յոյս ամենայն ծագաց երկրի և որ ի ծով հեռի։

Ո՞ պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւրով. և զգեցեալ է զօրութիւն և կեցո՛ զմեզ, Տէր, որ յամենայնի։

Փոխ. Լո՛ւր աղաչանաց մերոց, Տէր մարդասէր և գթա՛ ի մեզ։

Թ. Մի զիս անտես առներ, այլ օգնեա՛ ինձ մարդասէր։

Սաղ. Մի՛ ընկեներ զիս, Տէր, յերեսաց քոց և զՀոգի քո սուրբ, մի՛ հաներ յինէն։

Այլ տուր ինձ զցնծութիւն փրկութեան և Հոգւով պետութեան քո հաստատեա՛ զիս. այլ օգնեա ինձ մարդասէր։

Փոխ. Մի՛ անտես առներ զիս Տէր Աստուած փրկիչ իմ, այլ շնորհեա՛ ինձ թողութիւն, բազմագութ մարդասէր և կեցո՛։

Թ. Երկինք և երկիր գոհանան զքէն, Տէր. արարածք ամենայն քեզ երկիր պագանեն և հրեշտակք ի բարձունս աղաղակեն և ասեն, ողորմեա՛, դու ստեղծեր, մի՛ կորուսաներ։

Սաղ. Երկինք երկնից և ջուրք, որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեսցե՛ք զանուն Տեառն։

Զի նա ասաց և եղև, հրամայեաց և հաստատեցան. և հրեշտակք ի բարձունս:

Փոխ. Երկինք և երկիր հանապազ զքեզ գովեն Թագաւոր փառաց. սերովբէք և քերովբէք ի խոնարհ ունելով զդէմս իւրեանց և միաձայն բարբառովն աղաղակեն և ասեն. սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Երեքշաբթի.

Երկայնամիտ ես, Տէր, առ ամենեսեան և գթա Տէր ի վերայ մեր, որպէս և յաւազակին փրկիչ և կեցո:

Սաղ. Երկայնամիտ, բազումողորմ և ճշմարիտ նայեաց առ իս և ողորմեա՛ց ինձ:

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո և արա՛ առ իս նշան բարութեան. և գթա՛, Տէր, ի վերայ մեր:

Փոխ. Տէ՛ր, որ գթացար յաւազակն խաչակից լինել քեզ և մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանաց նորա յաղբերէ կողի քո, գթա՛ և յիս ի մեղաւորս, որ ծարաւիս եմ առ քեզ, և փափագիմ ի գութս քո. որպէս զմի ի յեղջերուաց ի յաղբերս ջուրց:

Մարտեաւ ընդ իս թշնամին, հանապազ զիս կամի կորուսանել. այլ դու, Տէր իմ, այց արա մոլորեալ ոչխարիս և կեցո:

Սաղ. Մարտեան ընդ իս ի տարապարտուց. փոխանակ սիրոյ իմոյ, այլ դու, Տէր իմ, այց արա՛ մոլորեալ ոչխարիս և կեցո:

Փ.խ. Որ հովիւդ ես հօտից բանաւոր կենդանեաց տո՛ւր ինձ յոյս կենաց ապաշխարութեան և դարձ՛ դիմողորեալս ի հօտ քո, Քրիստոս և կեցո։

Թ.—չ. Մեղայ և աղաչեմ զքեզ, թողութիւն շնորհեա՛ մեղաց իմոց. քաւիչ իմ լե՛ր քո գթութեամբդ որ միայնդ ես փրկիչ և կեցո՛

Ս.—ը. Մեղայ Տէր, մեղայ և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ։ Աղաչեմ և խնդրեմ ի քէն. թո՛ղ ինձ, Տէր, թո՛ղ ինձ և մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. քաւիչ իմ լե՛ր քո գթութեամբդ, որ միայնդ ես փրկիչ կեցո՛։

Փ.—խ. Մեղայ քեզ, Տէ՛ր, մեղայ քեզ, Տէ՛ր, մեղայ և քան զաւազ ծովու բազում են յանցանք իմ. պատրանք աշխարհիս խաբեցին զիս և

եղէ անպտուղ ի կենաց յուսոյդ. այլ դու անոխակալ և անյիշաչար փրկիչ խնայեա՛ ի մեղուցեալ ծառայս և կեցո՛։

Չորեքշաբթի.

Տէր իմ, բազում են անօրէնութիւնք անձին իմոյ. ոչ յիշեցի զահեղ զդատաստանս քո. արդ անկեալ զքեզ աղաչեմ, շնորհեա՛ ինձ ապաշխարութիւն, Տէ՛ր, և ողորմեա՛։

Ս.—ը. Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ և որպէս բեռն ծանր ծանրացան ի վերայ իմ։ Նեխեցան վէրք իմ յերեսաց անզգամութեան իմոյ. ոչ յիշեցի

զահեղ զդատաստանս քո, արդ անկեալ զքեզ աղաչեմ. շնորհեա՛:

Փ.խ. Պաղատանս մատուցանեմք քեզ, Հայր երկնաւոր. մի՛ անտես առներ զաղաչանս մեր, այլ անցո՛ զցասումն քո ի մէնջ և յիշեա՛, զի պատկեր եմք բարերարութեանդ:

Թ.ք. Տէր իմ, գթութիւնք քո բազում են յոյժ. առ իս արա զբարերարութիւնս քո, որպէս և մաքսաւորին և ինձ ողորմեա՛:

Ստ. Գթութիւնք քո բազում են, Տէ՛ր, և ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ զիս: Բազումք են, որք հալածեն և նեղեն զիս. ի վկայութեանց քոց ես ո՛չ խոտորեցայ. առ իս արա՛ զբարերարութիւնս քո, որպէս և մաքսաւորին և ինձ ողորմեա՛:

Փ.խ. Անոխակալ և անյիշաչար,

Տէր, որ գթալով ի մեղաւորս շնորհեցեր ապաշխարութիւն. արդ գթա՛ և յիս, Տէ՛ր, ի մեղուցեալ և յանօրինեալ քո ծառայս և փոխարկեա՛ զգործողս չարեաց ի զղջումն ապաշխարութեան և կեցո՛:

Թ.ք. Ի տաճարի քում սրբութեան փառաւորելով ըզքեզ, դու ունիս իշխանութիւն, ողորմեա՛ մեզ:

Ստ. Այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից ի տուն քո և երկրպագից ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քով:

Տէ՛ր, առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութեան քում, վասն թշնամեաց իմոց և ուղիղ արա՛ առաջի իմ զճանապարհս քո. դու ունիս:

Փ.խ. Ի տաճարի քում սրբութեան հանապազ ըզքեզ գովեմք, թագաւոր փառաց, որ ունիս իշ-

խանութիւն կենաց և փրկութեան, ողորմեա մեզ։

Հինգշաբթի.

Ապաշխարութեան արտասուս ուագան լինել, և լուանալ զբազմութիւն մեղաց. աւաղ չնորհեա յառաջ քան զվախճան քաւութիւն և զմեծ քո ողորմութիւն։

Ս—. Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ, Աստուած հզօր և կենդանի. Ե՞րբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աստուծոյ։ Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ի տուէ և ի գիշերի և այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ, թէ ու՞ր է Աստուած քո. աւաղ չնորհեա յառաջ։

Փ.խ. Յորժամ գաս փառօք Հօր

յահագին աւուրն ի դատել զերկիր և դողան սարսափմամբ երկրածինքս ամենայն ի յահէ քումմէ, ի նստիլ քո յատենի դատաւոր ահեղ և յակնարկել քո յարարածս, յիշեա և զիս զբազմամեղս, որ ընկղմեալս եմ յանցանօք բանսարկուին խաբմամբ և հայցեմ պաղա-ղակին, Տէ՛ր, և զիս յիշեա, որ միայնդ ես փրկիչ։

Թ. Զիս, որ ի նաւի աշխարհի ալեկոծեն մեղք իմ. նաւահանգիստ ապաշխարութեան չնորհեա ինձ բազումողորմ և կեցո՛։

Ս—. Կեցո՛ զիս Աստուած, զի հասին ջուրք յանձն իմ. ընկլայ ես ի խորս անդնդոց ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ. նաւահանգիստ։

Նաւապետ բարեգութ, առ քեզ ապաւինիմ. տուր ինձ ձեռն որպէս

երբեմն Պետրոսին ի վերայ ալեացն, որ ծփիմս ալէկոծեալ յանցանօք մեղաց և կեցո՛։

Թ. Դու ես, Քրիստոս, աղբիւր կենաց, բղխումն ողորմութեան. շնորհեա՛ փրկիչ անձանց մերոց զթողութիւն մեղաց մերոց։

Սաղ. Ի քէն է, Տէր, աղբիւր կենաց և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։

Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո, որք ճանաչեն զքեզ. զարդարութիւն քո, ոյք ուղիղ են սրտիւք, շնորհեա՛ փրկիչ անձանց։

Փ-խ. Որ աղբիւրդ ես ծարաւեաց և հանգիստ աշխատելոց, հանապարհ մոլորելոց և հովիւ հոգևոր բանաւոր հօտի. փափագողացս առ քեզ, Քրիստոս, լե՛ր նաւահանգիստ և արբո՛ մեզ ծարաւեացս զբաժակ

քո քաղցրութեան յանսպառ յաղբերէդ։

Ուրբաթ.

Ի տաճարի սրբութեան քում լուր Տէր ձայնի իմում. և աղաչանք իմ ժամանեսցեն ի յականջս քո, Տէր։

Սաղ. Լուաւ ինձ ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի աղօթից իմոց և աղաղակ իմ առաջի նորա, մտցէ յականջս նորա. և աղաչանօք։

Աղուհացի.

Միայն աղուհացին ասա.

Որ լուսատու ես տիեզերաց Քրիստոս Աստուած. լուսաւորեա՛

զիմ զկատարածին խորհուրդս և կեցո։

Ննջեցելոց.

Բաց յաղուհացէն ամենայն ուրբաթի ասա՛.

Օրհնեալ ես, Տէ՛ր, և փառաւորեալ է քո անուն մարդասիրութեանդ, զաղաչանս մեր քեզ մատուցանեմք, որ թագաւորդ ես յաւիտենից. ննջեցելոյն մեր արժանի արա, Տէ՛ր, ընդունիլ ի կեանս յաւիտենից։

Թ. Արտասուս ինձ շնորհեա՛ ի յապաշխարութիւն Տէր, զի լուացից զմեղս անձին իմոյ որպէս պոռնիկն, աղաչեմ և կեցո։

Սող. Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում, լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ և արտասուօք

իմովք զանկողինս իմ թացի, զի լուացից զմեղս։

Փոխ. Որ աղբիւրդ ես անապական, Քրիստոս Աստուած, զվիրաւորեալ անձն իմ ի մեղաց բժշկեա՛, Տէ՛ր, բղխմամբ արտասուաց և կեցո։

Թ. Զմոլորեալ ծառայս խնդրեա՛, Տէ՛ր, և մի՛ դատապարտէր զիս ի յաւուրն այցելութեան քո մարդասէր։

Սող. Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ քեզ և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։ Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա՛ զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ, և մի՛ դատապարտեր։

Փոխ. Որ մոլորեցայ ի հօտէ քումմէ, հովիւ բարի, խնդրեա՛ զիս զմոլորեալս և արժանաւորեա՛ խառնել ի հօտ քո, Քրիստոս և կեցո։

ԹԱԳԱՒՈՐՔ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Ա.Ձ.

Թագաւոր յաւիտեան.

Բարեխօսութեամբ սրբոց (այս անուն), աղաչեմք ըզքեզ. Թողութիւն շնորհեա յանցանաց մերոց. բարերար Քրիստոս։

Սաղ. Մերձ է Տէր առ այնոսիկ, որք մաչեալ են սրտիւք, և զխոնարհս հոգւով կեցուցանէ։ Բազում նեղութիւնք են արդարոց, յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր և պահէ զամենայն ոսկերս նոցա, և մի ի նոցանէ ոչ կորիցէ. Թողութիւն։

Փոխ. Որ յաղթող զօրութեամբ

ի հանդէս ճգնաւորական անպարտ պահեցեր զխոստովանող վկայս քո, Քրիստոս Աստուած, տո՛ւր մեզ զօգնութիւն ի նեղութեան մերում՝ բարեխօսութեամբ սրբոց մարտիրոսաց և կեցո՛։

Ա.Կ.

Թագաւոր յաւիտեան.

Զողորմութիւն քո, Տէ՛ր, արա՛ ի մեզ. և բարեխօսութեամբ սրբոց (այս անուն) մի՛ կորուսաներ զմեզ. երրորդութիւն սուրբ, ողորմեա՛ մեզ։

Սաղ. Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է. վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան։ Օգնեսցէ նոցա Տէր և փրկեսցէ զնոսա, ապրեցուսցէ ի մեղաւորաց, և կեցուս-

ցէ զնոսա, զի յուսացան ի նա. և բարեխօսութեամբ։

Փոխ. Որք ըզտանջանս և զմահ վասն քո յանձն առին, և հեղին զարիւնս իւրեանց վասն անուանդ քո սրբոյ. բարեխօսութեամբ սոցա մի՛ կորուսաներ զմեզ. Երրորդ։

ՃԶ.

Բարեխօսութեամբ սրբոյ (այս անուն) պարգևեա՛ մեզ, Տէ՛ր, առնուլ մասն և բաժին ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արքայութեան երկնից։

Սաղ. Սքանչելի է Աստուած ի վերայ սրբոց իւրոց՝ Աստուած Իսրայէլի։ Նա տացէ զօրութիւն հաստատութեան ժողովրդեան իւրոյ,

օրհնեալ է Աստուած. առնուլ մասն։

Փոխ. Մարտիրոսք երանեալք և փառաւորեալք, որք բազում տանջանացըն համբերեցիք, դուք գլոյն կենաց զգեցեալ ունիք և առ Քրիստոս վասն մեր բարեխօսեցէք։

ՃԷ.

Դու ես Քրիստոս աղբիւր կենաց, բղխումն ողորմութեան. շնորհեցեր սրբոց (այս անուն), յաղթող ըզնահատակութիւն. հալածել ըզխաւարն և լուսաւորել զանձինըս մեր։

Սաղ. Աստուած փառաւորեալ է ի խորհուրդս սրբոց իւրոց, մեծ և

ահաւոր ի վերայ այնոցիկ, որք շուրջ են զնովաւ։

Տէր Աստուած զօրութեանց. ո՞ նմանի քեզ. հզօր ես դու, Տէր, և ճշմարտութիւն քո շուրջ է զքև։ Շնորհեցեր սրբոց (այս անուն) յաղթող զնահատակութիւն հալածել զխաւարն և լուսաւ։

Փոխ. Որ շնորհօք սուրբ Հոգւոյն յաղթեցիք թշնամւոյն, երանեալ սուրբ վկայք Քրիստոսի. վասն ձեր տօնողացս հայցեցէք յԱստուծոյ զթողութիւն մեղաց։

Փոխ. Որ պսակիչք էք պարծանաց ամենայն առաքինեաց. նախաշաւիղ և առաջնորդ կենացն յաւիտենից. ով սուրբ վկայք՝ առ պսակիչն սրբոց և վասն մեր բարեխօսեցէք. շնորհելով ողորմու-

թիւն յանսպառ ողբերէն կենացըն յաւիտենից։

Գ. Ձ.

Ըզճգնութիւն սրբոց (այս անուն) մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ քեզ Քրիստոս, և աղաչեմք սոքօք շնորհեա զթողութիւն յանցանաց, և ի կեանսըդ յաւիտենից նորոգեա և կեցո։

Սաղ. Լոյս ծագեաց՝ ուղղոց սրտից եղև ուրախութիւն։ Ուրախ եղերուք արդարք ի Տէր, և խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա. և աղաչեմք սոքօք շնորհեա զթող։

Փոխ. Հանդիսացեալք ի մարտըս պատերազմի՝ յաղթող գտայք սուրբ

վերկայք, քանզի ճանապարհ հորդեցիք մեզ յերկնային քաղաքն յԵրուսաղէմ. ընդ անմարմնոցն դասս փառաւորելով սուրբ զԵրրորդութիւնն։

Գ.Ե.

Ըղձգնութիւն սրբոց (այս անուն) մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ քեզ Քրիստոս, և աղաչեմք սոքօք շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց մերոց, և ի կեանսըդ յաւիտենից նորոգեա՛ և կեցո։

Սաղ. Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛, Տէր, ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո. Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից պատարագ օրհ-

նութեան և զանուն Տեառն կարդացից, և աղաչեմք սոքօք շնոր։

Փ.խ. Հանգիստացեալք ի մարտըս պատերազմի՝ յաղթող գտեալք սուրբ վերկայք, քանզի ճանապարհ հորդեցիք մեզ յերկնային քաղաքն յԵրուսաղէմ. ընդ անմարմնոցն դասս փառաւորելով սուրբ զԵրրորդութիւնն։

Գ.Զ.

Որք ի խորանս սրբութեան եմք ժողովել օրհնել զքեզ Քրիստոս, աղաչանօք սրբոց (այս անուն) մարտիրոսաց զպատարագս մեր մի՛ անտես առնել. որ միայնոյ ես բազումողորմ թագաւոր փառաց Քրիստոս։

Սաղ. Մերձ է Տէր առ ամենեսեան, որք կարդան առ Նա. առ ամենեսեան, որք կարդան առ Նա ճշմարտութեամբ: Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր. աղօթից նոցա լսէ և կեցուցանէ զնոսա. աղաչանօք սրբոցն (այս անուն) մարտիրոսացն զպաղատանս մեր մի՛ ան:

Սաղմոս Առաքելոց եւ Մարգարէից այս է.

Յորժամ առաքելոց եւ մարգարէից տօն լինի՝ նախ աւուր ձայնի *Թագաւոր յաւիտենի* առաջին տունն ասա՛ եւ ապա Ոչ *են բանք եւ նահատակք եւ վկայք*.

Սաղմ. Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լսին ձայնք նոցա:

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա և մինչև ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա, աղաչանօք սրբոց:

Փոխ. Նահատակք և վկայք Քրիստոսի Աստուծոյ, ընդհանուր տիեզերաց քարոզք փրկութեան, որք զանձինս ձեր մատուցիք պատարագ և զենումն Աստուծոյ Հօր ի հոտ անուշից, ժողովելոցս ի կատարել զյիշատակ անուան ձերոյ, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն քաւութեան մեղաց մերոց:

Դ. Ն.

Զերեքսրբեան տէրութիւնդ քո միաբան աղաչեմք լուր Տէր. աղա-

չանօք սրբոց (այս անուն) մարտիրոսաց խնայեա ի մեզ և կեցո։

Սաղ. Ուրախ լերուք ամենեքեան, որք յուսացեալք են ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն և բնակեսցես դու ի նոսա։ Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քո. զի օրհնեսցես դու զարդարն, Տէր, որպէս զինու հաճութեամբ քով պսակեցեր զնոսա. աղաչանօք սրբոյն (այս անուն) մարտիրոսացն. խնայեա ի մեզ և կեցո։

Փոխ. Տօնէ այսօր եկեղեցի սուրբ զյիշատակս ձեր, սուրբ վկայք, որք զօրութեամբ սուրբ Հոգւոյն վանեցէք զպատերազմն չարին և ի կամարս լուսեղէնս թագաւորեալք օրհնել սուրբ զԵրրորդութիւնն։

Սրբոյն Ստեփաննոսի

Թագաւոր յաւիտեան.

Այսօր զուարք հրեշտակաց ուրախանան ընդ ճգնութիւն սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային. քանզի դոչէ եկեղեցի քո Քրիստոս՝ զյաղթանակ մարտի հեղման արեան սորա ի վերայ մեծի անուան քո Տէր։

Բազում համարձակութիւն է սորա առաջի Աստուծոյ ի ձեռն հեղման սուրբ արեանն իւրոյ. քանզի յօժարութեամբն մատնեաց զանձն իւր չարաչար և զառն տանջանաց, վասն մեծի անուանն Տեառն։ Քանզի արհամարհելով անարգեաց զանցաւոր զկեանս աշխարհիս և փափագեաց յաւիտենական կենացն, և միշտ և հանապազ ուրախանայ

ընդ Տեառն իւրոյ՝ յանըսպառ յաւրախութիւնսն։

Քանզի գոչէ եկեղեցի քո Քրիստոս պայծառանալ մարտ հեղման արեան սորա, ի վերայ մեծի անուան քո Տէր։

Փառք Հօրն էականի, Որդւոյն միածնի և ազատիչ սուրբ Հոգւոյն վայելէ։

Փառք պատիւ և իշխանութիւն, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Եւ յորժամ շարժին երկինք և երկիր ի յահէ փառաց Բանին Տեառն Աստուծոյ։

Յայնժամ նստուցանէ ընդ աջմէ իւրմէ զվկայս անուան իւրոյ ի լուսեղէն խորանսն զուգաւորեալ։

Ժամօրհնողն. կամ Աւագերէցն ասացէ բիւ Այսօր դասք Քրիստոսակաց ի յերկինս ուրախանան (մի տուն)։

ԱԼԷԼՈՒՔ

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆՔ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ ԿԱՐԳԱՒ

Ալէլուն Ճրագալուցի Ծննդեան.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Առաքեաց զբանն իւր, և բժշկեաց զնոսա, և փրկեաց զնոսա յապականութենէ իւրեանց։ Խոստովան եղիցին Տեառն՝ ողորմութեանց նորա, և սքանչելեաց նորա որդւոց մարդկան. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Փոխ. Իջցէ որպէս զանձրև ի վե-

րայ գեղման. որպէս ցօղ, զի ցօղէ յերկիր։ Ծագեսցի յաւուրս Նորա արդարութիւն, բազում խաղաղութիւն, մինչև կատարեսցի լուսինն։

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

ԱԼԷԼՈՒՔ

Ծննդեան Տեառն Յիսուսի

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Ա.Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուա, ալէլուիա։

Տէր հովուեսցէ զիս և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի։ Ի վայրի դալարւոջ

անդ բնակեցոյց զիս և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս։

Ալէ։ Իջցէ որպէս անձրև ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր։

Ծագեսցի յաւուրս Նորա արդարութիւն. բազում խաղաղութիւն, մինչև կատարեսցի լուսին։

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի։

Զկնի փառք եւ երկրպագութեան ամենայն տէրունական տօնի որ Ա.Ձ. լինի *զ-աւք Հրեշտակացն* ասա:

Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ Քրիստոս, ալէլուիա. մարդկան ազգ սաղմոսեն քեզ, ալէլուիա։

ԱԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Լուր դուստր և տես. խոնարհեցո զունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո և զտուն հօր քո, զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քոյ։ Սա ինքն է Տէր քո. երկրպագեսցես սմա, և դուստր Տիւրոս երկրպագեսցէ սմա, և պատարագօք զերեսս սորա պաղատեսցեն մեծամեծք ի ժողովրդոց։

Փ.Խ. Ալէ։ Նա կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես դու Աստուած ընդունող փրկութեան իմոյ։ Ես անդրանիկ արարից զնա և բարձր քան զամենայն թագաւորս երկրի։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ։

ԲՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Իջցէ որպէս զանձրև ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր։ Ծագեսցի յաւուրս նորա արդարութիւն իւր. առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր։ Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զՅակոբ, ճշմարտութեամբ իւրով զտունն Իսրայէլի, և տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ։

Փառք և երկր, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտ։

ԲԱ.

Ալէ։ Նա կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես դու, Աստուած ընդունող

փրկութեան իմոյ: Ես անդրանիկ արարից զնա և բարձր քան զամենայն թագաւորս երկրի։

Փ-խ. Ալէ։ Ընդ քեզ է սկիզբն աւուրն զօրութեան, ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ։ Երդուաւ Տէր և ոչ եւս զղջասցի. թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի և Տէր ընդ աջմէ քումմէ։

Փառք և երկր. այժմ և ալէլուիա:

Գ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Եցոյց Տէր զփրկութիւն իւր. առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր։

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զՅակոբ. ճշմարտութեամբ իւրով զտունն Իսրայէլի, և տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ։

Փ-խ. Ալէ։ Յիշեա, Տէր, զԴաւիթ և զամենայն հեզութիւն նորա։ Որպէս երդուաւ Տեառն և ուխտս եդ Աստուծոյ Յակոբայ:

Փառք և երկր. այժմ և ալէլուիա։

Գ.Ա.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուրն զօրութեան, ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ։

Երդուաւ Տէր և ոչ եւս զղջասցի,

թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի, և Տէր ընդ աջմէ քումմէ:

Փ.խ. Ասէ: Տէր ասաց ցիս. որդի իմ ես դու և ես այսօր ծնայ զքեզ: Խնդրեա յինէն և տաց քեզ զհեթանոսս ի ժառանգութիւն և իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի:

Փառք և երկր. այժմ և ալէլուիա:

Դ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Յիշեա, Տէ՛ր, զԴաւիթ և զամենայն հեզութիւն նորա: Որպէս երդուաւ Տեառն և ուխտս եդ Աստուծոյ Յակոբայ:

Ասէ: Տէր հովուեսցէ զիս և ինձ

ինչ ո՛չ պակասեսցի: Ի վայրի՛ դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս, և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա:

Դ.Կ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Տէր ասաց ցիս, որդի իմ ես դու և ես այսօր ծնայ զքեզ: Խնդրեա յինէն և տաց քեզ զհեթանոսս ի ժառանգութիւն. և իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի:

Փ.խ. Ասէ: Լուր դուստր և տե՛ս. խոնարհեցո՛ ունկն քո. մոռա՛ զժողովուրդ քո և զտուն հօր քո, զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քո: Սա ինքն է Տէր քո, երկրպագցես

սմա, և դուստր Ծուրայ երկրպագեսցէ սմա, և պատարագօք զերեսս սորա պաղատեսցեն մեծամեծք ի ժողովրդոց։

Փառք և երկր. այժմ և ալէլուիա։

Ալէլուիա ի տօնի Քառասնօրեայ Գալստեան Քրիստոսի Աստուծոյ Մերոյ ի Տաճարն

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Օրհնեալ եկեալ յանուն Տեառն. օրհնեալ որ գալոց ես։ Տէր Աստուած մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ։

Փ.-ի. Ալէ։ Տէր ի տաճար սուրբ իւրում, Տէր յերկինս յաթոռ իւ-

րում։ Աչք նորա ի տնանկս հային. արտևանունք նորա քննեն զորդիս մարդկան։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա։

ԱԼԷԼՈՒՔ

Յարութեան Քրիստոսի

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Ա.Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր, և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան։ Եւ հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա։

Փ.-ի. Ալէ։ Յարեաւ Աստուած և

ցրուեսցին ամենայն թշնամիք նորա։ Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա։

Փառք և կրկր. այժմ և. ալէլուիա։

Ա.Կ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան։ Տէր բարձրեալ և ահարկու. թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի։

Փ.խ. Ալէ։ Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո և դարձուցեր զգերութիւն Յակովբայ։

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա։

ՌՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Յարեաւ Աստուած և ցրուեսցին ամենայն թշնամիք նորա։ Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա։

Փ.խ. Ալէ։ Տէր թագաւորեաց զվայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա։

ՌԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Տէր թագաւորեաց զվայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած։

Փ.խ. Ալէ։ Գովեա, Երուսաղէմ,

զՏէր, և օրհնեմ զԱստուած քո Սիօն։ Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա։

ԳԵ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր և օրհնեցէք զանուն Տեառն։ Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։

Փոխ. Ալէ։ Կենդանի է Տէր և օրհնեալ է Աստուած. և բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ։ Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ, և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա։

ԳԶ

Ալէլուիա. ալէլուիա, ալէլուիա։

Գովեմ, Երուսաղէմ, զՏէր, և օրհնեմ զԱստուած քո, Սիօն։ Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։

Փ.խ. Ալէ։ Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան։ Եւ հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա։

Գ.Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Կենդանի է Տէր և օրհնեալ է Աստուած, և բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ։ Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև։

Փոխ. Ալէ։ Ծափս հարէք, ամենայն հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան։ Տէր բարձրեալ և ահաւոր. թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի

Փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա։

ԱԼԵԼՈՒՔ

Համբարձմանն Քրիստոսի Տեառն Մերոյ

Ա.Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Համբարձէք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից և մտցէ թագաւոր փառաց։ Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց. Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, Տէր կարող ի պատերազմի։

Փոխ. Ալէ։ Կառք Աստուծոյ բիւրապատիկք, հազարք ուղղիչք և Տէր ի Նոսա ի Սինէ սրբութեան իւրոյ։ Ել ի բարձունս և գերեաց զգերութիւն. էառ աւար, բաշ-

խեաց պարգևս և ետ որդւոց մարդ-
կան:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ-
լուիա:

ԱԽ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Համբարձաւ Աստուած օրհնու-
թեամբ և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ:
Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ մերում,
սաղմոս ասացէք թագաւորին մե-
րում. սաղմոս ասացէք:

Փոխ. Ալէ: Որ հովուեսդ Իսրայ-
էլի՝ նայեաց որ առաջնորդես որ-
պէս խաշին Յովսէփու:

Որ նստիս ի քրովբէս՝ յայտնեաց
առաջի Եփրեմի, Բենիամինի և
Մանասէի:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ:

ԲՋ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Կառք Աստուծոյ բիւրապատիկք,
հազարք ուղղիչք և Տէր ի նոսա ի
Սինէ սրբութեան իւրոյ: Ել ի բար-
ձունս և գերեաց զգերութիւն. էառ
աւար՝ բաշխեաց պարգևս և ետ
որդւոց մարդկան:

Փոխ. Ալէ: Ո՛ դնէ յամպս զգնացս
իւր, և շրջի նա ի վերայ թևոց հող-
մոց: Խոստովանութիւն և մեծ վա-
յելչութիւն զգեցար. արկեր զլոյս
որպէս զօթոց. ձգեցեր զերկինս
որպէս զխորան, և արկեր ի վերայ
ջուրց զվերնայարկս նորա:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԲՍ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Որ հովուեսդ Իսրայէլի՝ նայեաց որ առաջնորդես որպէս խաշին Յովսէփու։ Որ նստիս ի քրովբէս՝ յայտնեաց առաջի Եփրեմի, Բենիամինի և Մանասէին։

Փ-խ. Ալէ։ Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո. մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո։ Բարձրեալ ես դու յերկինս Աստուած, և յամենայն երկրի են փառք քո։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

Գ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա,

Ո՛ դնէ յամպս զգնացս իւր, և

շրջի նա ի վերայ թևոց հողմոց։ Խոստովանութիւն և մեծ վայելչութիւն զգեցար. արկեր զլոյս որպէս զօթոց. ձգեցեր զերկինս որպէս զխորան, և արկեր ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա։

Փ-խ. Ալէ։ Տէ՛ր, խոնարհեցո՛ զերկինս և էջ. մերձեա՛ ի լերինս և ծխեսցին։ Փայլեա՛ փայլատակունս քո և խռովեա՛ զնոսա. առաքեա՛ զնետս քո և ցրուեա՛ զնոսա։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

Գ.Ա.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո. մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո։

Բարձրեալ ես դու յերկինս, Աստուած, և յամենայն երկիր են փառք քո։

Փոխ. Ալէ։ Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ, և մէգ ի ներքոյ ոտից նորա։ Եւ ի քրովբէս և թռեաւ. սլացաւ նա ի թևս հողմոց։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

Գ. Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ցերեւաց նորա եղեն հարուածք և զհետ չաւղաց նորա երթիցեն մեծամեծք ի թունոց։

Լերինք հալեցին և անտառք վառնեցին. ճանապարհք, որք ի սկզբանէ էին կուրացին, և ի նմանէ դողացին ամենայն երկիր։

Փոխ։ Ալէ. Համբարձէք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից և մտցէ թագաւոր փառաց։ Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց. Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, Տէր կարող ի պատերազմի։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

Գ. Ա.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ, և մէգ ի ներքոյ ոտից նորա։ Եւ ի քրովբէս և թռեաւ. սլացաւ նա ի թևս հողմոց։

Փոխ. Ալէ։ Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։ Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ

մերում, սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում. սաղմոս ասացէք:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԱԼԷԼՈՒՔ

Հոգւոյն Սրբոյ Գալստեանն

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Ա.Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալըլուիա:

Ցանկալի է նա քան զոսկի և քան զականս պատուականս բազումս. քաղցր է նա քան զմեղու խորիսխ: Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս. ի պահել նմա զհատուցումըն բազում:

Փ.ձ. Ալէ: Թեք ապաւինոյ արծա-

թալալա, և թիկնամէջ նորա ի գոյն ոսկւոյ: Ի զումարել երկնաւորին զթագաւորս ի վերայ նորա ձիւնասցին ի Սաղմոն:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Ա.Կ.

Ալէլուիա, ալելուիա, ալէլուիա:

Զսիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս, Աստուած, և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փորի իմում:

Մի՛ ընկեներ զիս, Տէ՛ր, յերեսաց քոց, և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Փ.Խ. Ալէ: Տուր զՏաւիթ ծառայ իմ և իւղով սրբով իմով օծի զնա:

Ձեռն իմ ընկալցի զնա և բազուկ իմ զօրացուսցէ զնա:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԲՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։
Թեւք աղաւնոյ արծաթապատ, և թիկնամէջ նորա ի գոյն ոսկւոյ։
Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս ի վերայ նորա, ձիւնասցին ի Սաղմոն։

Փ.խ. Ալէ։ Առաքեա զոգի քո և ստանաս զնոսա, նորոգես զերեսս երկրի։ Եղիցին փառք Տեառն յաւիտեան, և Տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր։
Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

ԲԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։
Գտի զԴաւիթ ծառայ իմ, և իւ-

ղով սրբով իմով օծի զնա։
Ձեռն իմ ընկալցի զնա և բազուկ իմ զօրացուսցէ զնա։
Փ.խ. Ալէ։ Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր է, և իմաստուն առնէ զտղայս։ Զբերան իմ բացի և առի զհոգի. ի պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ։
Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

ԳՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։
Առաքեա զոգի քո և ստանաս զնոսա. և նորոգես զերեսս երկրի։
Եղիցին փառք Տեառն յաւիտեան և Տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր
Փ.խ. Ալէ։ Հոգի քո սուրբ և

բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ: Վասն անուան քո, Տէր կեցուսցես զիս. արդարութեամբ քո հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Գ.Ա.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Զբերան իմ բացի և առի զհոգի. ի պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ:

Նայեաց առ իս և ողորմեա ինձ, ըստ իրաւունս սիրողաց անուան քո:

Փ.խ. Ալէ: Ի սաստէ քումմէ Տէր և ի շընչել հողւոյ բարկութեան քո: Առաքեաց ի բարձանց և ընկալաւ

զիս. ընկալաւ զիս ի ջուրց բազմաց:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Գ.Ձ.

Ալէլուիա. ալէլուիա, ալէլուիա:

Որպէս իւղ, զի իջանէ ի գլուխ և ի մօրուսն Ահարոնի և ի մօրուայն իջանէ ի գրպանս զգեստու նորա: Որպէս ցօղ զի ցօղի ի Հերմոնէ ի վերայ լերին Սիոնի:

Փ.խ. Ալէ: Ի վայրի դալարուոջ անդ բնակեցոյց զիս և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս: Դարձոյց զանձն առ իս, և առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Գ.Ա.

Ալ՛լուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ի սաստէ քումմէ Տէր, և ի շնչել հողմոյ բարկութեան քո: Առաքեաց ի բարձանց և ընկալաւ զիս. ընկալաւ զիս ի ջուրց բազմաց:

Փ-խ. Ալէ: Զսիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս, Աստուա՛ծ, և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փորի իմում: Մի ընկենուր զիս, Տէ՛ր, յերեսաց քոց և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Փառք և երկր. այժմ և մշտ և:

ԱԼԷԼՈՒԻՔ

Սրբոյ Խաչի

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Ա.Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեցին զիս: Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Փ խ. Ալէ: Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան: Որպէս փրկեսցին սիրելիք քո, կեցո՛ աջով քով և լո՛ւր մեզ:

Փառք և երկր. այժմ և մշտ և:

ԱԽ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Նետք քո սրեալ են հզօր, և ժողովուրդք ի ներքոյ քո անկցին ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի։ Աթոռ քո, Աստուած, յաւիտեանս յաւիտենից, գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո։

Փ.խ. Ալէ։ Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քոյ. կեցո՛ զորդի աղախնոյ քոյ. և արա առ իս նշան բարութեան։ Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու, Տէ՛ր, օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

ՃՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան,

զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան։ Որպէս փրկեսցին սիրելիք քո. կեցո աջով քով և լուր մեզ։

Փ.կ. Ալէ։ Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն, զիրաւունս և զարդարութիւն Յակոբայ դու արարեր։ Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր. երկիր պագէք պատուանդանի ոտից Նորա, զի սուրբ է։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

ՃԽ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա-

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո, և արա՛ առ իս նշան բարութեան։ Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու, Տէ՛ր, օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։

Փ . Ալէ՝ Ասաց Տէր ցՏէր իմ. նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչև եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց։ Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ Տէր ի Սիոնէ և տիրեսցես դու ի մէջ թշնամեաց քոց։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

Դ.Զ.

Ալէլուիա ալէլուիա, ալէլուիա։

Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն. զիրաւունս և զարդարութիւն Յակոբայ դու արարեր։ Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր. երկրպագէք պատուանդանի ոտից նորա, զի սուրբ է։

Փ.Ժ. Ալէ՝ Յայտնեսցեն երկինք զվայելչութիւն փառաց նորա, և օրհնութեամբ նորա լցան տիեզերք։

Ճառագայթ որպէս ի լուսոյ հատան ի նմանէ և եղջիւրք ի ձեռին նորա գտան, և անդ հաստատեցաւ զօրութիւն փառաց նորա։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

Դ.Ա.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ասաց Տէր ցՏէր իմ նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչև եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց։ Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ ի Սիոնէ, և տիրեսցես դու ի մէջ թշնամեաց քոց։

Փ.Ժ. Ալէ՝ Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։ Ի պտղոյ

ցորենոյ, գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԳԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ցայտնեացին երկինք զվայելչութիւն փառաց նորա, և օրհնութեամբ նորա լցան ափիկերք:

Ճառագայթ որպէս ի լուսոյ հատան ի նմանէ, և եղջիւրք ի ձեռին նորա դան, և անդ հաստատեցաւ զօրութիւն փառաց նորա:

Փ.խ. Ալէ: Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս: Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԳԷ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ, գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Փ.խ. Ալէ: Նետք քո սրեալ են հզօր և ժողովուրդք ի ներքոյ քոյ անկցին ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի: Աթոռ քո, Աստուած, յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան, գաւազան արքայութեան քո:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԱԼԵԼՈՒՔ
Սրբոյ Եկեղեցւոյ
ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Ա.Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո, և պատմել զամենայն սքանչելիս քո: Տէր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց:

Փոխ. Ալէ: Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար և բնակեսցին ի գաւիթս քո: Լցցուք մեք ի բարութենէ տան քո. սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ.

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Ա.Կ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Մեծ է Տէր և օրհնեալ է յոյժ. ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ ի լեառն սուրբ նորա: Հաստատարմատ ցնծասցէ ցնծութեամբ ամենայն երկիր, լերինք Սիօնի կողմանք հիւսիսոյ քաղաք թագաւորի մեծի:

Փոխ, Ալէ: Հիմունք նորա ի լեառն սուրբ նորա, սիրէ Տէր զդըրունս Սիօնի առաւել քան զամենայն յարկսն Յակոբայ: Փառաւորեալ խօսեցաւ վասն քո, ահաւադիկ քաղաքդ Աստուծոյ:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Բ.Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկա-

լար և բնակեսցի ի դաւիթս քո։ Լցցուք մեք ի բարութենէ տան քո. սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ։

Փ.Խ. Ալէ։ Դու, Տէր, յաւիտեան կաս, և յիշատակ քո յազգէ մինչև յազգ։

Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիոնի, ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

ՃԱ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Հիմունք նորա ի լերանց սուրբ նորա. սիրէ Տէր զդրունս Սիոնի առաւել քան զամենայն յարկս Յակոբայ։ Փառաւորեալն խօսե-

ցաւ վասն քո. ահաւասիկ քաղաքդ Աստուծոյ.

Փ.Խ. Ալէ։ Այսօր է արար Տէր, եկայք ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ի սմա։

Ի Տեառնէ եղև այս. և է սքանչելի առաջի աչաց մերոց։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

ՃԲ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Դու, Տէր, յաւիտեան կաս և յիշատակ քո յազգէ մինչև յազգ։ Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիոնի. ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ։

Փ.Խ. Ալէ։ Խոստովան եղէց քեզ, Տէր, բոլորով սրտիւ իմով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ։

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ. երկրպագից ի տաճար սուրբ քո և խոստովան եղէց անուան քում, վասն ողորմութեան քո։

Փառք և երկր, այժմ և միշտ և։

Գ.Ս.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Այսօր է զոր արար Տէր. եկայք ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ի սմա։

Ի Տեառնէ եղև այս, և է սքանչելի առաջի աչաց մերոց։

Փ.խ. Ալէ։ Տէր, ո՛վ կացցէ ի խորանի քում. կամ ո՛վ բնակեսցի ի լեառն սուրբ քո։ Որ գնայ անբիծ, գործէ զարդարութիւն, խօսի զճըշմարտութիւն ի սրտի իւրում։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

Գ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ուրախ եղէ ես ոյք ասէին ցիս ի տուն Տեառն երթիցուք մեք։ Հաստատեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո Երուսաղէմ։

Փ.խ. Ալէ։ Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո և պատմել զամենայն սքանչելիս քո։ Տէր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

Գ.Ս.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Տէր, ո՛վ կացցէ ի խորանի քում. կամ ո՛վ բնակեսցի ի լեառն սուրբ

քո։ Որ գնայ անբիծ. գործէ զար-
դարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն
ի սրտի իւրում։

Փ.խ. Ալէ։ Մեծ է Տէր և օրհնեալ
է յոյժ. ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ
ի լերան սուրբ նորա։

Հաստարմատ ցնծացէ ցնծու-
թեամբ ամենայն երկիր. լերինք
Սիոնի, կողմանք հիւսիսոյ ի քաղաք
թագաւորին մեծի։

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և։

ԱԼԷԼՈՒԻՔ

Ի ՏՕՆԻ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՑ

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Որ առնէ զհրեշտակս իւր յոգիս,
և զպաշտօնեայս իւր ի հուր կիզե-

լոյ։ Հաստատեաց զերկիր ի վերայ
հաստատութեան իւրոյ, զի մի սա-
սանեսցի յաւիտեան։

Փ.խ. Ալէ։ Օրհնեցէք զՏէր յեր-
կինս. օրհնեցէք զնա ի բարձանց։
Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք
նորա. օրհնեցէք զնա ամենայն զօ-
րութիւնք նորա։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ։

Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ,
Քրիստոս, ալէլուիա. մարդկան ազգ
սաղմոսեն քեզ ալէլուիա։

ԿՑՈՐԴ

Թագաւոր յաւիտեան։

Թ. Երկինք երկնից և ջուրք
որ ի վերայ քան զերկինս. օրհնե-
ցէք զանուն Տեառն։ Զի նա ասաց
և եղեն, հրամայեաց և հաստատե-
ցան և հրեշտակք իւ։

Փ.-խ. Երկինք և երկիր հանապազ զքեզ գովեն, Թագաւոր փառաց. սերովբէք ի խոնարհ ունելով զդէմս իւրեանց և միաձայն բարբառովն աղաղակեն և ասեն. սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց։

ԱԼԷԼՈՒԻԱ

Ղազարու Ցարուբեանն

Ա.Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Բարձր առնեմ զքեզ, Տէր, զի ընկալար զիս և ո՛չ ուրախ արարեր զԹշնամին իմ յիս։ Տէր Աստուած իմ, կարդացի առ քեզ և բժշկեցեր զիս. Տէր, հաներ ի դժոխոց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ի գուբ։

Փ.-խ. Ալէ։ Ընհան զիս ի զբոյ տառապանաց, ի կաւոյ և ի տղմոյ։ Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս իմ և ուղղեաց զգնացս իմ։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ։

ԱԼԷԼՈՒԻԱ

Ծաղկազարդին Ողոգումեան

Ա.Կ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Տէր Աստուած մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ, մինչև յանկիւնս սեղանոյ։ Աստուած իմ ես դու և խոստովան եղէց քեզ. Աստուած իմ ես դու և բարձր արարից զքեզ։

Փ.խ. Ալէ։ Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ և հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր։ Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ և զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ։

ԱԼԷԼՈՒՔ

ԱՒՈՒՐՑ ԱՒԱԳ ՇԱԲԱԹՈՒՆ

Աւագ Երկուշաբթի

ԲՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Զի նա ասաց և եղեն, հրամայեաց և հաստատեցան։ Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից. սահման ետ և ոչ անցանեն։

Փ.խ. Ալէ։ Ի սկզբանէ, Տէր, զհի-

մունս երկրի հաստատեցեր և գործք ձեռաց քոց երկինք են։ Նոքա կորնչին և դու կաս և մնաս յաւիտեան։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ։

———

Աւագ Երեքշաբթի

Ա.Ն.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ, ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ։ Լուր, դուստր, և տես. խոնարհեցո՛ զունկն քո. մոռա՛ զժողովուրդ քո և զտուն հօր քո, զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քո։

Փ.խ. Ալէ։ Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա և զընկերս

Նորա տարցին նմա։ Ածցին ցնծութեամբ և ուրախութեամբ, և տարցին ի տաճար թագաւորի և փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ։

Աւագ Չորեքշաբթի

Գ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց առնել ինձ զխաբէութիւն։ Այլ դու, Տէր, ողորմեա ինձ և կանգնեա զիս և ես հատուցից նոցա։

Փոխ. Ալէ։ Խորհեցան և խօսեցան զչարութիւն, և զապիրատութիւն ի բարձունս խորհեցան։ Եդին յերկինս զբերանս իւրեանց, և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ։

Փառք և երկր. այժմ և. ալ։

Աւագ Հինգշաբթի

Գ.Ա.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ և շուրջ եղէց զսեղանով քով, Տէր։ Տէր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո և զտեղի յարկի փառաց քոյ։

Փոխ. Ալէ։ Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան. ակն յանդիման նեղչաց իմոց։

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ։

Աւագ Ուրբաթ

Գ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա,

Զարթեաւ աղեղն քո ի նետս

կապարճից քոց, որրնցուցեր զգետըս, ցրուեցեր զերկիր և դողացուցեր ի սասանութենէ. անձրևի որք անցանեն ընդ սա։ Անդունդք աղաղակեցին մեծապէս. լոյս փայլման արեգականն արգելաւ և ծագումն լուսնին դադարեցաւ:

Փ. խ. Այէ։ Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ ակարացան յաղքատութենէ: Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապազ և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

Աւագ Շաբաթ

Գ. Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։ Եդին զիս ի գբի ներքնումն,

ի խաւարի և ի ստուերս մահու: Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ:

Փ. խ. Այէ։ Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի և ի մեռեալս ազատ: Որպէս վիրաւորս որք ննջեն ի գերեզմանի։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

Յայլ օրինակ է այս.

Ինքն ի գերեզմանի գնաց և ի տապանի աքնեցաւ: Քաղցրացան նմա խիճք հեղեղատի և զհետ նորա ամենայն մարդ գնասցէ:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ։

ԱԼԵԼՈՒՔ

Պայծառակերպութեանն Քրիստոսի որ ասի Վարդավառ

Կիւրակէ

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Քո են երկինք և քո է երկիր. զաշխարհ լրիւ իւրով դու հաստատեցեր։ Զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր. Թաբոր և Հերմոն յանուն քո ցնծասցեն։

Փ.խ. Ալէ, Բարձրութիւնք լերանց նորա են. Նորա է ծով և նա արար զնա և զցամաք ձեռք նորա ստեղծին։ Եկայք երկրպագեսցուք Նմա. անկցուք և լացցուք առաջի Տեառն արարչին մերոյ։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

Երկուշաբթի

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Բարձրութիւնք լերանց նորա են. Նորա է ծով և նա արար զնա և զցամաք ձեռք նորա ստեղծին։ Մովսէս և Ահարոն ել իցունք նորա. Սամուէլ ընդ այնոսիկ, որք կարդան զանուն Նորա։

Փ.խ. Ալէ։ Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ և հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր: Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ և զժողովուրդս իւր ուրախութեամբ։

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ։

Երեքշաբթի

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ի ձեռս Նորա են ամենայն ծա-

եղերք երկրի և բարձրութիւնք լերանց Նորա են: Նորա է ծով և Նա արար զնա և զցամաք ձեռք Նորա ստեղծին:

Փ.խ. Ալէ: Լերինք որպէս մոմ հալեսցին յերեսաց Տեառն. յերեսաց Տեառն ամենայն երկրի: Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն Նորա և տեսցեն ամենայն ժողովուրդք զփառս Նորա:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ ՅԱՌԱՒՕՏՈՒ ԺԱՄՈՒ

Ի ԴԷՄՍ ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Օրհնեալ Տէր Մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Քահ. ԼՑԱՔ առաւօտու ողորմութեամբ քով, ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց:

Սարկ. Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ և ամացն, յորս տեսաք զչարչարանս։

Հայեա՛, Տէ՛ր, ի ծառայս քո և ի գործս ձեռաց քոց և առաջնորդեա՛ որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ ի վերայ մեր:

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՛ ի մեզ, Տէ՛ր, և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ։

Քահ. Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Սարկ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։ Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո՛ և ողորմեա՛։

Քահ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և։

Օրհնութիւն Երից մանկանցն Դանիէլի

(Աշակ. դպ.) Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած հարցն մերոց, օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան։

Ցիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ. արդար ես դու, Տէ՛ր, և ամենայն գործք քո ճշմարիտ են։

Ճանապարհք քո ուղիղ են և ամենայն դատաստանք քո արդար են։

Դատաստան արդարութեան ածեր ի վերայ մեր ըստ ամենայնի, զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց Երուսաղէմի։

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր

զայս ամենայն ի վերայ մեր, վասն մեղաց մերոց։

Անօրինեցաք և յանցեաք, ապըստամբ լինել ի քէն. մեղաք յամենայնի և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք։

Ո՛չ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբարիս գտցուք մեք ի քէն։

Արդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր, արդար դատաստանաւ արարեր։

Մատնեցեր զմեզ ի ձեռս թշնամեաց մերոց, անօրինաց, խստաց և ապստամբողաց։

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամենայն երկիր, մատնեցեր զմեզ։

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր, զի ամօթ և նախա-

տինք եղաք ծառայից քոց պաշտօնէից։

Այլ մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան քո, մի՛ ցրեր զուխտս քո, և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ։

Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո և Իսրայէլի սրբոյ քո։

Խոստացար նոցա և ասացեր, բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութեամբ, և որպէս զաւազ առ եզր ծովու։

Եւ արդ, Տէ՛ր, նուազեցաք քան զամենայն ազգս և եմք տառապեալք յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց։

Ո՛չ գոյ ի ժամանակի յայսմիկ իշխան, մարգարէ և առաջնորդ, ոչ ողջակէզք պատարագաց և ոչ

խունկք օրհնաց և ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո, և ողորմութիւն գտանել ի քէն։

Այլ անձամբք խոնարհեալ և հոգւովք տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց զբիւրաւորս գառանց պարարտաց։

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո, կատարեալ գացուք զկնի քո, և չիք ամօթ յուսացելոցս ի քեզ։

Եւ արդ գամք զհետ քո ամենայն սրտիւք մերովք. երկնչիմք ի քէն և խնդրեմք զերեսս քո, Տէր, մի յամօթ առներ զմեզ։

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութեան քում, և ըստ բազում ողորմութեան քում փրկեա զմեզ, վասն սքանչելեաց քոց, Տէր, և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան։

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որք չարչարեն զծառայս քո, ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա, և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին։

Եւ ծանիցեն զի դու ես Տէր Աստուած միայն, որ փառաւորեալդ ես ի վերայ ամենայն տիեզերաց։

Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն մերոց, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան։

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան։

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո, գովեալ և առաւել։

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո, գովեալ և առաւել։

Օրհնեալ ես որ նայիս ի քրովբէս

և հայիս յանդունդս. գովեալ և առաւել։

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ և առաւել։

Օրհնեցէ՛ք. ամենայն գործ Տեառն զՏէր, օրհնեցէ՛ք և բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան։

Օրհնեցէ՛ք, երկինք զՏէր. օրհնեցէ՛ք և բարձր արարէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք, Հրեշտակք Տեառն և ջուրք որք ի վերոյ երկնից զՏէր. օրնեցէ՛ք և բարձր արարէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք, զօրութիւնք Տեառն արեգակն և լուսին զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք, աստեղք երկնից, անձրեւք և ցօղք. զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք, ամենայն հողմք. հուր և ջեր զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք, ցուրտ և տօթ, ցօղ և ձիւնաբեր զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք, սառն և պարզ, եղեամն և ձիւն զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք տիւք և գիշերք, լոյս և խաւար զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք ամպք և փայլատակունք և երկիր զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք լերինք, բլուրք և ամենայն բոյսք երկրի զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք աղբիւրք. ծովք և գետք զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք կէտք և ամենայն կայտառք, որք ի ջուրս և թռչունք երկնից զՏէր, օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք գազանք և անասունք, և որդիք մարդկան զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեսցէ Իսրայէլ զՏէր. օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան։

Օրհնեցէ՛ք, քահանայք, զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք ծառայք Տեառն զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք անձինք և շունչք արդարոց զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք սուրբք և խոնարք սրտիւք զՏէր. օրհնեցէ՛ք։

Օրհնեցէ՛ք Անանիա, Ազարիա և Միսայէլ զՏէր. օրհնեցէ՛ք և բարձր։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Օրհնեցէ՛ք, ամենայն արարածք, զԱրարիչն արարածոց, զՏէրն տերանց, զԹագաւորն թագաւորաց, զԱստուածն աստուածոց, օրհնեցէ՛ք, գովեցէ՛ք, բարեբանեցէ՛ք, զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Կանոն Սրբոյ Յարութեանն Քրիստոսի.

Ա.Ձ.

Հ. Որ եկիր ի փրկութիւն տիեզերաց թագաւոր յաւիտենից Քրիստոս, զքեզ փառաւորեմք, Աստուած հարցըն մերոց։ Յանձն առեր ընդ-չարչարանս կամաւորապէս և զմահ ճաշակեցեր վասն մեր. զքեզ փառա։ Կնքեցար վիմով ի գերեզմանի և լուծեր զկնիք մահու յանցանաց. զքեզ փառա։

Գ. Օրհնեցէ՛ք, ամենայն գործք Տեառն զՏէր. օրհնեցէ՛ք, բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան։ Զյարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս Աստուած, որ զմահ խափանեաց յարութեամբն իւրով. բարձր։ Զաքան-

չելի յարութիւնն Քրիստոսի Աս-
տուծոյ. ամենայն ժողովուրդք բա-
րեբանելով. բարձր։

Կանոն Սրբոց Հրեշտակապետաց.

Գ.Ա.

Հ. Անըսկիզբն Հայր, առաջին լոյս անճառելի որ ի լուսոյ լոյս ներգործեալ զիմանալեաց զոյակսն. ըզքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց։ Էակից Հօր ի լուսոյ լոյս ծագումն Որդի, որ արարեր ի պաշտօն փառաց քոց զհրեղինացըն զօրս. զքեզ։

Ի Հօրէ բղխումն փառակից Որդւոյ Հոգիդ անեղ. որ ստեղծեր ի յոգիս կատարեալ զհոգեղինացն դաս. զքեզ։

Գ. Օրհնեցէ՛ք, ամենայն գործք Տեառն, զՏէր. օրհնեցէ՛ք, բարձր արարէք զնա յաւիտեան։ Երկնային զուարթունք, հրեշտակք, հրեշտակապետք, վերին պետութիւնք, բարձր արարէք զՀայրն երկնաւոր։ Անմարմնոց բազմութիւնք, իշխանութիւնք, զօրութիւնք, անմահ տէրութիւնք, բարձր արարէք զՔրիստոս Թագաւորն։ Վեցթեւեան սերովբէք, քառակերպեան քերովբէք, աթոռք անեղին, բարձր արարէք զՀոգին ճշմարիտ։

Կանոն Սրբոց Մարգարէից.

Գ.Զ.

Հ. Որ ընդ հողեղէն բնութեան

մերոյ խառնեցեր զբանական հոգիս, ունել զօրութիւն ընդունելոյ զաստուածային և զհոգեւոր զշնորհս իջեալ ի վերուստ. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց: Որ շնորհեցեր մաքուր հոգւոց յԻսրայէլի զհոգի մարգարէութեան. որով ծանուցեր յառաջագոյն, բազմապատիկ օրինակօք զանճառելի խորհուրդ քո մարդեղութեանդ. օրհնեալ: Որ զանեղ գոյիդ լինելութիւն իբրև զեղեալ տեսանէին, յառաջնորդական միտըս նոցա. տըպաւորեալ հոգիդ զկերպարան իւրին գերագոյն հրաշիւք ի վեր քան ըզբան. օրհնեալ:

Գ. Օրհնեցէք, ամենայն գործք Տեառն զՏէր. օրհնեցէք, բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Ընդ աւետաւորսն յառաջագոյն փրկութեան

մերոյ, ծափս հարէք, եկեղեցիք հեթանոսաց, աղաղակելով. զՏէր օրհ: Ընդ տեսանողաց մարգարէից հինն Իսրայէլի, քահանայք նորոյ ուխտիս սպասաւորք, զՏէր օրհնեցէք:

Կանոն Ապաշխարութեան.

Ա.Ձ.

Հ. Որ հայիս քաղցրութեամբ յարարածս քո Հայր ամենակալ. օրհնեալ ես, Աստուած հարցն մերոց: Որ իջեր ի փրկել զարարածս քո Որդիդ միածին. օրհնեալ: Որ լնամես տեսչութեամբ զարարածս քո Հոգիդ ճշմարիտ. օրհնեալ:

Գ. Օրհնեցէք, ամենայն գործք

Տեառն, զՏէր. ամենայն գործք քո
զքեզ օրհնեն։ Որ յոչնչէ գոյացու-
ցեր զերկինս և զերկիր. յիշեա զմեզ,
Տէր մարդասիրութեամբդ քո. ա-
մէն։ Որ անդադար փառաբանիս
ի քո յարարածոց, ընկալ զաղաչանս
սուրբ եկեղեցւոյ քո. ամէն:

Կանոն համօրէն Առաքելոց.

Ա.Ձ.

Հ. Էակից Բանդ Հօր և Հոգւոյն,
որ իջեր ի յերկնից ի փրկութիւն
ազգի մարդկան. Աստուած հարցն
մերոց։ Որ պահեցեր յաղթող ըզ-
ճըգնութիւն սրբոց առաքելոցն, այ-
սօր և մեք ընդ նոսին ցընծութեամբ
օրհնեմք զքեզ, Աստուած։ Որ ա-

ռաւել բարձրացեալդ ես յաւիտե-
նից. այսօր ընդ դասս վըկայից քոց
բարեբանեմք զքեզ. Աստուած։

Գ. Օրհնեցէք, ամենայն գործք
Տեառն, զՏէր. օրհնեցէք, բարձր
արարէք զնա յաւիտեան։ Որ ընտ-
րեաց զերանելի առաքեալսն և նո-
քօք որսաց ի հաւատս Քրիստոս.
բարձր։ Որք զխաւար կռապաշտու-
թեանն վանեցին և զլոյս գիտու-
թեան ընդհանուր յերկիր ծաւալե-
ցին. ընդ նոսին բարձր։

Կանոն համօրէն Ննջեցելոց ի Քրիստոս.

Ա.Ձ.

Հ. Օրհնեալ ես դու Քրիստոս, որ
յարեարդ ի մեռելոց ողորմած և

կոխեցեր զմահ. Տէր Աստուած հարցն մերոց։ Որ մահկանացուացս կեանքդ ես, զհոգիս ննջեցելոց մեր ընկալ. Տէր։ Զորս փոխեցեր յաշխարհէն կենդանեաց. հանգստեան արժանաւորեա. Տէր։

Գ. Օրհնեցէք, ամենայն գործք Տեառն. զՏէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանս։ Գիշերք, զՏէր օրհնեցէք։ Որ գալոցն է զօրութեամբ բազմաւ, ազդմամբ ձայնի կենագործէ զննջեցեալսն. զՏէր օրհ։ Աղաչեմք զքեզ բարերար, հանգո՛ զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբս քո. օրհնեսցուք և բարձր արարասցուք զանուն քո յաւիտեանս։

Կանոն համօրէն Մարտիրոսաց.

Ա.Զ.

Հ. Ըզքեզ արդար և ուղիղ դատաւոր ի մէջ սրբոց քոց բարեբանեմս. հարցն մերոց Աստուած, օրհնեալ ես յաւիտեանս։ Ըզքեզ, որ ի հնոցն իջեր ապաւէն, խնամարհեալ ի գունդըս մարտիրոսաց զօրիս. հարցն։ Ըզքեզ, որ ահաւոր թագաւոր յաւիտենից. այսօր ընդ դասս վկայից քոց բարեբանեմք. հարցն։

Գ. Օրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն, զՏէր. օրհնեցէք, բարձր արարէք զնա յաւիտեանս։ Անբաւելին երկնից և հրեղինաց ի հողեղինաց հաճեցաւ ընտրել իւր զինուորըս. բարձր։ Ուստի և մեք հաւատացեալքս Քրիստոսի Աստուծոյ,

ընդ նոսին խնդրելով զթողութիւն մեղաց մերոց. բարձր։

ՔԱՐՈԶ

Ձկնի հարցին.

Եկեալքս ամենեքեան ի սուրբ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի, աղաչեսցուք զմիածին Որդին Աստուծոյ, զՏէրն մեր և զՓրկիչն Յիսուս Քրիստոս։ Որ էջ փառօք Հօր ի մէջ հնոցին և փրկեաց զերիս մանկունսն ի Բաղդէացւոց անտի։ Լուսաւոր և սուրբ պահեսցէ զմիտս մեր, զի մի՛ երբէք խաբեսցուք մեք ի մեղաց և ի ցանկութենէ աշխարհի։ Այլ արժանի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա, առնուլ զպսակն լուսոյ և կենաց

ի յանձինս մեր, զոր խօստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր. կեցո՛ և ողորմեա՛։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Կիւրակէից եւ այլոց Տէրունական տօնից.

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛։

Հզօր, յաղթող, սքանչելագործ, սուրբ, մեծի յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Մատթէոսաց.

Յօղեմ, Տէր, զյօղ բարերար ողորմութեան քո ի մեղուցեալ անձինս մեր. չիջմ զլոյց հնոյցի յանցանաց մերոց և փրկեմ զմեզ ի յաւիտենական հրոյն։ Արմ արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունսն և ընդ երանելի սուրբ վկայսն՝ օրհնել զքեզ գովել, և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Պաւլոյ.

Յօղեմ, Տէր, զյօղ բարերար ո-

ղորմութեան քո ի մեղուցեալ անձինս մեր. չիջմ զքոյց հնոցի յանցանաց մերոց, և փրկեմ զմեզ ի յաւիտենական հրոյն։ Արմ արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունսն և ընդ երանելի սուրբ վկայսն օրհնել զքեզ, գովել և ասել. Աստուած, քաւեմ զմեղաւորս. Աստուած, քաւեմ զմեղաւորս ի մեղաց և կեցմ։

ԿՐԳ.

Մարիամու Աստուածածնին.

(Ա.—ա—ձ) Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր, և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուածով փրկչաւ իմով։

Այց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ. այսուհետև երանիցեն ինձ ամենայն ազգք։

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն և սուրբ է անուն նորա։

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց, և արար զզօրութիւն բազկաւ իւրով։

Ցրուեաց զամբարտաւանս ի մըտաց սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթոռոց։

Զխոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս ելից բարութեամբ, և զմեծատունս արձակեաց ունայնս։

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ յիշել զողորմութիւն իւր։

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր, ընդ Աբրահամու և զաւակի նորա յաւիտեան։

Օրհնութիւն Զաքարիայի հօրն Յովհաննու Մկրտչի.

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի, որ յայց ել և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ։

Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան ի տանէ Դաւթի ծառայի իւրոյ. որպէս խօսեցաւ բերանոք սրբոցն, որք յաւիտենից մարգարէքն էին։

Փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց, և ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց։

Առնել զողորմութիւն առ հարսն մեր և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ։

Զերդումն, զոր երդուաւ Աբրահամու հօր մերոյ, տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն ի թշնամեաց մերոց։

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց։

Եւ դու մանուկ բարձրելոյն կոչեսցիր. գնասցես առաջի Տեառն պատրաստել զճանապարհս նորա։

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ, ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց,

Վասն գթոյ ողորմութեան Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որով երևեցաւ մեզ արևգակն ի բարձանց, լուսաւոր առնել զխաւար մեր:

Ծագել զլոյս ի վերայ այսոցիկ, որք նստէաք ի խաւարի և ի ստուերս մահու. ուղղել զոտս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան։

Աղօթք Սիմէովնի Ծերունւոյն.

Արդ արձակեա զծառայս քո, Տէր, ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց։

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի։

Փառք Հօր և Որդւոյ։

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

Սրբոյ Յարութեան.

Ա.Ձ.

Մ. Յանճառ փառաց խոնարհեցար ի մեր բնութիւնս Բանդ Աստուած և մարմնացար ի սրբոյ կուսէն։

Եւ ծնար ի սուրբ կուսէ անապական մարմնով. զքեզ անդադար բարեբանեալ մեծացուցանեմք։ Այսօր զեկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան՝ միաբանութեամբ ամենեքեան մեծացուցանեմք։

Հրեշտակապետաց.

Գ.Ա.

Մ. Մայր և կոյս աղախին Քրիստոսի, որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի, քեզ երանեն ամենայն ազինք։ Մաքուր աղաւնի և հարսն երկնից Մարիամ, տաճար և աթոռ Աստուծոյ Բանին, քեզ երանեն։ Քեւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հողեղէնքս, և քեւ մերձեցաք ի փայտն կենաց. քեզ երանեն։

Մարգարէից.

Գ.Զ.

Մ. Անարատ կոյս Աստուածածին Մարիամ սրբուհի և մայր Քրիստոսի. յարգանդի տարար զանտանելին ամենեցուն. օրհնութեամբ զքեզ Աստուածածին մեծացուցանեմք։ Ըզքեզ երկնային դուռն, զոր տեսեան Եզեկիէլ. և ասրն զոր ծանեաւ Գեդէոն. սերովբէ հողեղէն, վեհագոյն քերովբէից. օրհնութեամբ։ Երիս խորհուրդս սոսկալիս ի քեզ տեսանի, Աստուածածին, յղութիւն անսերմնական, ծընունդ անարատ, կուսութիւն յետ ծննդեան մարմնով անապական. օրհ։

Ապաշխարութեան.

Ա.Ձ.

Ըզքեզ երեւեալ դուռն առ Եզեկիէլի մարգարէի, ընդ որ ոչ ոք էանց եթէ ոչ Աստուած միայն. Աստուածածին կոյս, օրհնութեամբ մեծացուցանեմք։

Զքեզ, որ ի մորենւոջն առ Մովսէսի մարգարէի զնոր խորհուրդ կուսի յայտնեցեր մարդկան ազգի. օրհ։ Զքեզ, որ ի Հօրէ անժամանակապէս և ի մօրէ անթարգմանաբար ի ժամանակի ծննդեան ի բոլորեց փրկութեան յայտնեցար որդի բարձրելոյն. օրհ։

Առաքելոց.

Ա.Ձ.

Այսօր նոր ժողովուրդք, ցնծացէք ընդ գալուստ Հոգւոյն սրբոյ, մեծացուցանելով զելողն ի Հօրէ։ Այսօր ցնծան առաքեալքն, զարդարեալք ի շնորհաց Հոգւոյն սրբոյ. մեծա։ Այսօր զուարճացան արարածք, ճշմարիտ գալստեամբ Հոգւոյն սրբոյ. մեծա։

Ննջեցելոց.

Ա.Ձ.

Մ. Յարուցելոյն ի մեռելոց ընակարան մայր և կոյս, որ զննջեցեալսն յԱդամայ կենագործէ անա-

պական. զքեզ մեծացուցանեմք, որ օրհնեալդ ես ի կանայս։ Արարողին երկնի և երկրի եղեր տաճար և առագաստ, որ զննջեցեալսն մեր հրեղէն նորոգէ. զքեզ մեծա։ Կերակրողին տիեզերաց արբեցուցեր զքո սուրբ զկաթն, որ զննջեցեալսն մեր վերստին նորոգէ. զքեզ մեծացուցանեմք։

Մարտիրոսաց,

Ա.Զ.

Մ. Որ զաւետիս Հոգւոյն ի հրեղէն ի հրեշտակէն ընկալար. ուրախ լեր բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ, Մարիամ անհարսնացեալ։ Անսկիզբըն Բանն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեամբն սկիզբն ի կուսէդ.

Քրիստոս Աստուած թագաւորն յաւիտենից։ Աղաչեմք զքեզ, սուրբ Աստուածածին, առ Քրիստոս բարեխօսեա՛ փրկել զժողովուրդս իւր, զոր գնեաց արեամբն իւրով։

ՔԱՐՈԶ

Զկնի Մեծացուցէին.

Սուրբ զԱստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր, ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցո՛ և ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

Մարտիրոսաց եւ պահոց.

Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր, բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, անարատ ծնողի Միածնի Որդւոյ քո և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց և որոց այսօր է յիշատակ (կամ տօնելի շնորհէ)։ Լուր մեզ, Տէր, և ողորմեա, ներեա, քաւեա և թող, զմեղս մեր։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և։

ՔԱՐՈԶ

Զկնի Մեծացուսցէին կիւրակէից առաւօտ.

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն սուրբ տեղւոյս շինութեան և բարեկարգութեան, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ժողովրդեանս, որք մտանեն ընդ դրունս սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ընդունելոյ զպաղատանս սոցա ըստ մեծի ողորմութեան իւրում, զՏէր աղաչեսցուք։

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք։

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառնդ Աստուծոյ, ամենակալին յանձն արասցուք։

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

ԱՂՕԹՔ

Դու ես թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից, Քրիստոս Աստուած մեր: Եւ քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ:

ԵՐԳ

Իւղաբերից Աւետարանին.

Եղիցի անունն Տեառն օրհնեալ ի յայսմհետէ մինչև յաւիտեան: Օրհնեցէ՛ք, մանկունք զՏէր և օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն: Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան: Յարևելից մինչ ի մուտս արևու օրհնեալ անուն

Տեառն ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան:

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն. ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան:

Արի՛, Տէ՛ր, օգնեա՛ մեզ և փրկեա՛ զմեզ, վասն անուան քո:

Արի՛ և մի՛ մերժեր զմեզ իսպառ, վասն անուան քո:

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան, Աստուած քո, Սիօ՛ն, յազգէ յազգ:

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր. օրհնեսցից զՏէր ի կենդանութեան իմում:

Սարկ. Օրթի:

Քահ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպր. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սարկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քահ. Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ Մատթէոսի:

Դպր. Փառք քեզ Տէր, Աստուած մեր:

Սարկ. Պռօսխումէ:

Դպր. Ասէ Աստուած:

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ԻՒՂԱԲԵՐԻՑ

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Աւետարան ըստ Մատթէոսի (Գլ. ԻԸ. հ. 1—20):

Վասն Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

ԲԱ. ԴԱ.

Եւ յերեկոյի շաբաթուն յորում

լուսանայր միաշաբաթին, եկն Մարիամ Մագդաղենացի և միւս Մարիամն տեսանել զգերեզմանն: Եւ ահա շարժումն մեծ եղև, զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յերկնից, մատուցեալ ի բաց թաւալեցոյց զվէմն ի դրանց անտի, և նստէր ի վերայ նորա. և էր տեսիլ նորա իբրև զփայլակն, և հանդերձ նորա սպիտակ իբրև զձիւն: Եւ յահէ անտի նորա խռովեցան պահապանքն և եղեն իբրև զմեռեալս: Պատասխանի ետ հրեշտակն և ասէ ցկանայսն. մի՛ երկնչիք դուք. գիտեմ զի զՅիսուս զխաչեցեալն խնդրէք. չէ՛ աստ. քանզի յարեաւ, որպէս ասացն: Եկա՛յք և տեսէ՛ք զտեղին ուր կայր: Եւ վաղվաղակի երթա՛յք ասացէ՛ք աշակերտացն նորա թէ յարեաւ և ահա՛ յառաջանայ քան զձեզ ի Գա-

լիլեայ, անդ տեսանիցէք զնա. ահա
ասացի ձեզ։ Եւ ելեալ վաղվաղակի
ի գերեզմանէ անտի ահիւ և խըն-
դութեամբ բազմաւ. ընթանային
պատմել աշակերտացն։ Եւ ահա
պատահեաց նոցա Յիսուս և ասէ.
ո՛ղջ էք. և նոքա մատուցեալ կալան
զոտս նորա և երկրպագին նմա։
Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս. մի՛
երկնչիք. երթայք ասացէք եղբարցն
իմոց, զի երթիցեն ի Գալիլեայ և
անդ տեսցեն զիս։ Իբրև նոքա
գնացին, ահա ոմանք ի զօրակա-
նացն եկին ի քաղաքն և պատմե-
ցին քահանայապետիցն զամենայն
որ ինչ եղեն։ Եւ նոքա ժողովեալ
հանդերձ ծերովքն, խորհուրդ առ-
եալ, արծաթ յոյժ ետուն զօրակա-
նացն և ասեն. ասասջի՛ք եթէ աշա-
կերտքն նորա եկեալ գիշերի գողա-

ցան զնա, մինչ մեք ի քուն էաք։
Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատա-
ւորն, մեք հաճեսցուք զնա և զձեզ
անհոգս արասցուք։ Եւ նոքա առ-
եալ զարծաթն, արարին որպէս
ուսանն, և ել համբաւս այս ի Հրէ-
ից մինչև ցայսօր։

Իսկ մետասան աշակերտքն գնա-
ցին ի Գալիլեայ, ի լեառնն ուր
ժամադիր եղև նոցա Յիսուս։ Իբրև
տեսին զնա, երկրպագին նմա, և
ոմանք յերկուացան։ Եւ մատու-
ցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա
և ասէ. տուաւ ինձ ամենայն իշ-
խանութիւն յերկինս և յերկրի.
որպէս առաքեաց զիս Հայր և ես
առաքեմ զձեզ։ Գնացէք այսուհե-
տև, աշակերտեցէք զամենայն հե-
թանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն
Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

Ուսուցէ՛ք նոցա պահել զամենայն, զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ, և ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս մինչև ի կատարած աշխարհի։

Աւետարան ըստ Մարկոսի (Գլ. ԺԵ. հ. 42 - ԺԶ. 8)։

Վասն թաղման եւ Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

ԲՁ. ԴՁ.

Եւ իբրև երեկոյ եղև, քանզի ուրբաթ էր որ ի շաբաթն մտանէր, եկեալ Յովսէփ, որ յԱրիմաթեայն էր, այր պարկեշտ նախարար, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեանն Աստուծոյ, համարձակեցաւ եմուտ առ Պիղատոս, և խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի։ Եւ Պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ. և կոչեցեալ առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց ցնա և ասէ, թէ արդարև այնչափ վա՞ղ մեռաւ։ Եւ իբրև ստուգեաց ի հարիւրապետէ անտի, շնորհեաց զմարմինն Յովսէփայ։ Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ և իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն, և եդ ի գերեզմանի, որ էր փորեալ ի վիմէ, և թաւալեցոյց զվէմ մի ի դուռն գերեզմանին։ Իսկ Մարիամ Մագդաղենացի, և Մարիամ Յակովբայ և Յովսեայ, տեսին զտեղին ուր եդաւ։ Եւ իբրև անց շաբաթն, Մարիամ Մագդաղենացի և Մարիամ Յակովբայ և Սողովմէ, չոգան պատրաստեցին

խունկս, զի եկեսցեն և օծցեն զնա։

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն, գան ի գերեզմանն ընդ արեւագալն, և ասէին ցմիմեանս. ո՞վ թաւալեցուսցէ մեզ զվէմն ի դրանց գերեզմանին։ Եւ հայեցեալ տեսին զի թաւալեցուցեալ էր վէմն ի գերեզմանէն, քանզի էր մեծ յոյժ։ Եւ մտեալ ի ներքս ի գերեզմանն, տեսին զերիտասարդ մի, զի նստէր ընդ աջմէ կողմանէ, զգեցեալ պատմուճան սպիտակ և զարհուրեցան։ Եւ նա ասէ ցնոսա. մի՛ երկնչիք, զՅիսուս խնդրէք զՆազովրեցի զխաչեցեալն, յարեաւ, չէ՛ աստ. ահաւադիկ տեղին, ուր եդին զնա։ Այլ երթայք ասացէք ցաշակերտս նորա, և ցՊետրոս, թէ ահա՛ յառաջագոյն երթայ քան զձեզ ի Գա-

լիլեա, անդ տեսանիցէք զնա, որպէս ասացն ձեզ։ Եւ իբրև լուան, ելին և փախեան ի գերեզմանէն, քանզի զահի հարեալ էին, և ոչ ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին։

Աւետարան ըստ Ղուկասու (Գլ. ԻԳ: հ. 50—ԻԴ. 12):

Վասն Թաղման եւ Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Ա.Կ. Գ.Կ.

Եւ ահա այր մի անուն Յովսէփ, որ էր նախարար, այր բարեգործ և արդար, սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գործս նոցա, յԱրեմաթեայ քաղա-

քէ Հրէից, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեանն Աստուծոյ: Սա մատուցեալ առ Պիղատոս, խընդրեաց զմարմինն Յիսուսի և իջուցեալ զնա, պատեաց պատանակալաւ, և եդ ի կռածոյ գերեզմանին, ուր չէր բնաւ զոք եդեալ։ Եւ օրն էր ուրբաթ և շաբաթ լուսանայր: Եւ երթային զհետ նորա կանայք, որք եկեալ էին ընդ նմա ի Գալիլեէ. տեսին զգերեզմանն և որպէս եդաւ մարմին նորա։ Դարձան և պատրաստեցին խունկս և և իւղս, և ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին։

Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն, եկին ի գերեզմանն, բերին զխունկսն զոր պատրաստեցին, և այլ կանայք ընդ նոսա, և գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ի

գերեզմանէ անտի։ Եւ մտեալ ի ներքս ոչ գտին զմարմին Տեառն Յիսուսի: Եւ եղև ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ, և ահա արք երկու հասին առ նոսա ի հանդերձս լուսաւորս։ Եւ իբրև զահի հարան և խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր, ասեն ցնոսա. զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս։ Չէ աստ, այլ յարեաւ. յիշեցէք, որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն ի Գալիլեա և ասէր, թէ պարտ է Որդւոյ մարդոյ մատնիլ ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց և ի խաչ ելանել՝ և յերրորդ աւուր յառնել: Եւ յիշեցին զբանսն նորա: Եւ դարձան պատմեցին զայս ամենայն մետասանիցն, և այլոցն ամենեցուն: Եւ էին Մարիամ Մագդաղենացի, և Յովհաննա, և Մա-

րիամ Յակովբայ, և այլք ընդ նոսա, որք պատմեցին զայս առաքելոցն։ Եւ երևեցան առաջի նոցա չաղփաղփութիւն բանք նոցա։ Բայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի գերեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ զկտաւսն լոկ զի կային, և գնաց ընդ միտս զարմացեալ թէ զինչ եղև։

Աւետարան ըստ Յովհաննու (Գլ. ԺԹ. ն, 38—Ի 18)։

Վասն թաղման եւ Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Ա.Զ. Գ.Զ.

Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս Յովսէփ, որ յԱրեմաթեայ էր

աշակերտ Յիսուսի ի ծածուկ վասն ահին Հրէից, զի բարձցէ զմարմինն Յիսուսի, և հրամայեաց Պիղատոս. եկին և բարձին զնա։ Եկն և Նիկոդեմոս, որ եկեալ էր առ Յիսուս ի գիշերի զառաջինն, և եբեր զմուռս խառն ընդ հալուէս, իբրև լտերս հարիւր։ Առին զմարմինն Յիսուսի, և պատեցին կտաւօք և խնկօք հանդերձ՝ որպէս օրէն էր Հրէից պատել։ Եւ էր ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ. և ի պարտիզի անդ գերեզման նոր, յորում ոչ ոք երբէք էր եդեալ։ Անդ վասն ուրբաթու Հրէից՝ զի մօտ էր գերեզմանն՝ եդին զՅիսուս։

Եւ ի միաշաբաթոջն Մարիամ Մագդաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալոյսն ի գերեզման անդր, և տեսանէ զվէմն բարձեալ ի դը-

րանց գերեզմանին։ Ապա ընթանայ
և գայ առ Սիմէօն Պետրոս, և առ
միւս աշակերտն, զոր սիրէր Յի-
սուս, և ասէ ցնոսա. բարձին զՏէրն
ի գերեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ,
ուր եդին զնա։ Ել Պետրոս և միւս
աշակերտն, և գային ի գերեզմանն։
Ընթանային երկոքեանն ի միասին,
և միւս աշակերտն յառաջեաց, ըն-
թացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս
և եկն նախ ի գերեզմանն։ Եւ խո-
նարհեալ տեսանէ, զի կային անդ
կտաւքն. բայց ի ներքս ոչ եմուտ։
Եկն և Սիմէօն Պետրոս որ գայրն
զկնի նորա, և եմուտ ի գերեզմանն,
և տեսանէ զկտաւսն զի կային անդ,
և վարշամակն, որ էր ի գլուխ նո-
րա ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ
ուրոյն ծալեալ ի մի կողմն։ Յայն-
ժամ եմուտ և միւս աշակերտն, որ

եկեալն էր յառաջագոյն ի գերեզ-
մանն, ետես և հաւատաց. զի չև
ևս գիտէին զգիրս թէ պարտ է
նմա ի մեռելոց յառնել։ Չոգան
դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն։
Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ գե-
րեզմանին և լայր. և մինչդեռ լայր,
խոնարհեցաւ ի գերեզմանն, և տե-
սանէ երկուս հրեշտակս ի սպիտա-
կըս, զի նստէին մի ի սնարից և մի
յանոտից, ուր կայր մարմինն Յի-
սուսի։ Եւ նոքա ասեն ցնա. կին
դու. զի՞ լաս. ասէ ցնոսա. զի բար-
ձին զՏէրն իմ ի գերեզմանէ աստի,
և ոչ գիտեմ, ուր եդին զնա։ Զայս
իբրև ասաց, դարձաւ ի թիկունս
կոյս, և տեսանէ զՅիսուս զի կայր,
և ոչ գիտէր թէ Յիսուս իցէ։ Ասէ
ցնա Յիսուս. կին դու, զի՞ լաս, զո՞
խնդրես. Նմա այսպէս թուեցաւ,

թէ պարտիզպանն իցէ. ասէ ցնա. Տէր, եթէ դու բարձեր զնա՝ ասա ինձ, ո՞ւր եդիր զնա, զի ես առից զնա։ Ասէ ցնա Յիսուս. Մարիամ. և նա դարձաւ, և ասէ ցնա Եբրայեցերէն. Րաբբունի, որ թարգմանի վարդապետ։ Ասէ ցնա Յիսուս. մի՛ մերձենար յիս. զի չև ևս ելեալ եմ առ Հայրն իմ. այլ երթ դու առ եղբարսն իմ, և ասա ցնոսա. ելանեմ ես առ Հայրն իմ և առ Հայր ձեր և Աստուածն իմ և Աստուած ձեր։ Գայ Մարիամ Մագդաղենացի և պատմէ աշակերտացն, եթէ տեսի նա զՏէր և զայս ինչ ասաց ցնա։

ԵՐԳ

Զկնի Իւղաբերից Աւետարանին

(Ա—ա՟) Փառք յարութեան քո, Տէր. ոչ դադարեսցայց, Քրիստոս, օրհնել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ։

Փառք յարութեան քո, Տէր. ոչ դադարեսցայց, Յիսուս, գովել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ։

Ես ոչ դադարեսցայց, Փրկի՛չ, փառաւորել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ։

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ի սրբութիւն և օրհնեցէք զՏէր։

Աստ օրհնեցէ՛ք, ամենայն ծառայք Տեառն, զՏէր ի սրբութիւն և օրհնեցէ՛ք զՏէր։

Ե Ր Գ

Աղուհացի Կիւրակէիցն.

Զամենայն աւուրս կենաց իմոց, ես ոչ դադարեցայց օրհնել զքեզ, Քրիստոս Փրկիչդ աշխարհի: (Երէց- երինէա՛ և ընթերցողն քարոզ ասա՛)։

(Թէ-.) Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ի սրբութիւն և օրհնեցէք զՏէր:

Աստ օրհնեցէք, ամենայն ծառայք Տեառն, զՏէր ի սրբութիւն և օրհնեցէք զՏէր։

Գալստեան Ողոգոմեան

Դասք լուսեղէն զուարթնոցն սպասէին մեծի զալստեանն Տեառն։

Եւ երգէին երգ նոր՝ օրհնեալ է քո սուրբ գալուստդ։

Զատկի.

Լուսապայծառ հրեշտակն, նստեալ ի կենսատու գերեզմանին։ Եւ աւետէր կանանցն՝ յարեաւ Աստուած։

Համբարձման.

Համբարձէ՛ք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր։ Եւ գայ մտանէ փառօք ի փառս։

Գալստեան Հոգւոյն Սրբոյ.

Իջեալ Հոգին յառաքեալսն, և

հրավիրեաց զընտրեալսն անկէզ ի սուրբ վերնատունն: Եւ հանգեաւ նոքօք յաղագս մարդկան զանազան լեզուաց բաժանմամբ։

Վարդավառի.

Ցնծայ Թափոր Հերմոնիւ, և առաքեալքն ի Հայրական ձայնէն թմբրեալք։ Եւ կենդանեաց և մեռելոց Տէր ծանուցին զՔեզ Մովսէս և Եղիա։

Վերափոխման.

Քրիստոս եկեալ ի փոխումն Աստուածածնին և սուրբ կուսին Մարիամու։ Եւ զօրք երկնից ընդ

առաքեալսն և սուրբ կուսանսն գովէին։

Խաչի.

Այսօր եկեալ կամաւ Տէրն ի խաչ։ Եւ տարածեաց զբազուկս ի նմա։

Ծննդեան.

Հոյլք հոգեղէնք ընդ հովիւսն քարոզէին ի յանբանից մսուր զԲանն բազմեալ:
Եւ մոգքն աստեղբն գուշակեալ մատուցին զընծայսն խորհրդոյ։

Տեառնընդառաջի.

Քառասնօրեայ տղայ և Տէրն

օրինագիր անօրինաբար եկն ի տաճարն։ Եւ Սիմէոն գգուէր գրկօքն, և յօրինաց կապից լուծումն հայցէր ի կեանս աւետարանի։

ՔԱՐՈԶ

Զկնի Իւղաբերից Աւետարանին եւ Երգոյն

(Ա.շ~ք.) Զուարճացեալքս մեծաւ ուրախութեամբ աւետեօք յարութեան Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի։ Որ եղև պտուղ և անդրանիկ ամենայն ննջեցելոց, խորտակեաց զդրունս դժոխոց և եղոյծ զբռնութիւն մահու, և ետ յոյս հաստատութեան վերստին նորոգման կենդանութեան ամենայն

մարդկան։ Խնդրեսցուք հաւատով ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ, զի զմեզ արժանի արասցէ յարութեան իւրոյ. կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ ըստ նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոյ։ Վասն զի զայս խոստացաւ. զմեծ և զանճառելի շնորհս պարգևել սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր. կեցո́ և ողորմեա́։

ԱՂՕԹՔ

Ամենակացոյց, ճշմարիտ, սուրբ, մեծի յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ այժմ եւ։

Սաղմոս Ծ.

(Ա.—դ.) Ողորմեա́ ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում. քաւեա́ զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա́ զիս յանօրէնութենէ իմմէ, և ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ, Տէ́ր, և չար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո, և յաղթեսցես ի դատել քում։

Անօրէնութեամբ յղացայ, և ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու, Տէ́ր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս

իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա́ յիս մշտկաւ և սուրբ եղէց, լուա́ և քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա ինձ, ցնծութիւն և զուրախութիւն, և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո́ զերեսս քո ի մեղաց իմոց, և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա́ յինէն։

Սիրտ սուրբ հաստատեա́ յիս, Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա́ ի փորի իմում։

Մի́ ընկեներ զիս, Տէ́ր, յերեսաց քոց և զհոգի քո սուրբ մի́ հաներ յինէն։

Այլ տո́ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան և հոգւով պետութեան քո հաստատեա́ զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանա-

պարծս քո և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա՛ զիս յարենէ, Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում։

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ո՛չ հաճեցար։

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ո՛չ արհամարհէ։

Բարի՛ արա՛, Տէր, կամօք քովք Սիոնի և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցին ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխ-

տից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ և միշտ և։

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

Սրբոյ Յարութեան.

Ա.Զ.

Ո. Բանդ որ ի Հօրէ իջեալ մարմնացար ի կուսէն, խաչեցար կամաւ Հօր վասն մեր զմեղս սպաներ. սուրբ Աստուած, ողորմեա՛ մեզ։ Որ յարարածոց ես անբովանդակելի. ի խաչափայտին բևեռելով զմահ կոխեցեր. սուրբ։ Որ ի Նախնումն զանկեալն ի ծառայութիւն մահու,

պատուական մարմնով և արեամբդ քո ազատեցեր. սուրբ։

Հրեշտակապետաց.

Դ․Ձ.

Ո. Որ ի հրեղէն զօրաց երկնից փառաբանիս Աստուած, որով զերկնային անապական աստուածային զշնորհս հեղեր, յորդիս Ադամայ. աղաչանօք սորա ողորմեա մեզ Աստուած։ Երևելով հողեղինացս ան հիւթականքն ի ձև մարմնոյ. որք և ծանուցին մարգարէիցն. զխորհուրդ քո գալստեանդ բազմապատիկ տեսլեամբ օրինակելով. աղաչա։ Անճառելի տնօրէնութեանդ քո աւետաբերք առաքեցան, Գա-

բրիէլ և Միքայէլ, անմարմնական դասուքն իւրեանց յերկրի սպասաւորելով. աղաչանօք սոցա։

Մարգարէից.

Դ․Ձ.

Ո. Որ աւետաւոր քում գալստեանդ առաքեցեր յաշխար զսուրբ մարգարէսն և եկեալ խոնարհութեամբ նոր օրինօք զթերին լցեր ի գիրս օրինաց և մարգարէից. բարեխօսութեամբ սոցա Քրիստոս, ողորմեա մեզ։ Որ կոչեցեր մարգարէիւք յառաջագոյն զհեթանոսս քեզ նոր ժողովուրդ և զդուստր Սիօնի զեկեղեցի հեթանոսաց հարսն սիրելի անմահ փեսային. բարե։ Որ զփառս տաճարիս զոր շինեցեր

շինողդ էիր ի վերայ վիմին, բարձրագոյն քան զառաջինն և գերազարդ վայելչութեամբ տեսանողքն ծանուցին իմաստիւք Հոգւոյն. բարե։

Ապաշխարութեան.

Ա.Ձ.

Ո. Հայր բազում ողորմ, խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանառակ որդին, թող ինձ զմեղս իմ և ողորմեա։ Տէր, որ գթացար ի կինն քանանացի, գթա և յիս ի մեղաւորս, և ողորմեա։ Տէր, որ դարձուցեր զմաքսաւորն ի գիտութիւն ճշմարտութեան, դարձո և զիս զմոլորեալս և ողորմեա։

Առաքելոց.

Ա.Ձ.

Ո. Տէր, որ զգթութիւնդ քո զառատ հեղեր յերկնից ի մէջ սրբոց առաքելոց քոց. աղաչանօք սոցա ողորմեա։ Որ ի ձեռն սոցա սփռեցան շնորհք Հոգւոյն սրբոյ ընդ ամենայն երկիր աղա։ Որ սոքօք լուսաւորեցեր մկրտութեամբ աւազանին զեկեղեցի քո սուրբ, աղա։

Ննջեցելոց.

Ա.Ձ.

Ո. Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո, Տէր, պատուեցեր զմեզ. ըն-

կալ և այժմ զննջեցեալսն ի քեզ
ուղիղ հաւատով, ըստ մեծի քում
ողորմութեան։ Որ չնորհօք սուրբ
Հոգւոյն լուսաւորեցեր, յիշատակի
իւրեանց զհոգիս նոցա, ընկալ մար-
դասէր. ըստ մեծ։ Ոյք հաղորդեցան,
մարմնոյ և արեան քո, Տէր, հանգո՛
զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո Քրիս-
տոս Աստուած, քանզի գինք սուրբ
արեան քո են։

Մարտիրոսաց.

Ա.Ձ.

Ո. Ժողովեալքս ի յիշատակ սըր-
բոց Քրիստոսի, աղաչեմք զքեզ. սո-
ցա բարեխօսութեամբ ողորմեա՛։
Երկրպագեմք առաջի բեմի քո

Քրիստոս. ընկալ գթութեամբդ զա-
ղաչանս մեր. սոցա։ Զորս հոգւով
և մարմնով որպէս զանմարմինս,
անարատ ի գալուստ քո պահեսցես
մարդ ասէր Փրկիչ. սոցա։

ՔԱՐՈԶ

Ձկնի Ողորմեային.

Երկրպագեմք քեզ, Տէր Աստուած
մեր, անցեալքս ընդ երկարութիւն
գիշերիս և կանխեալքս ի տեղւոջ
խոստովանութեան, մատուցանեմք
զառաւօտու աղօթս մեր։ Զքեզ,
Տէր, օրհնեմք և փառաւորեմք, և
զքէն, Տէր, գոհանամք, որ արժանի
արարեր զգիշերս խաղաղութեամբ
անցուցանել և հասանիլ ի ժամ ա-

ռաւօտուս: Արժանաւորեա՛ զմեզ, Տէ՛ր, անճառ խոստմանց քոց, զոր խոստացար սիրելեաց քոց ճշմարիտ Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր կեցո՛ և ողորմեա՛:

Ժող. Կեցո՛ Տէր և ողորմեա՛:

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, տասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Յարութեան.

Ողորմած, գթած, ճշմարիտ, սուրբ, մեծի յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայել է փառք, իշխանութիւն և պատիւ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Պահոց.

Ողորմութեամբ և գթութեամբ քո՛վ լո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, և ողորմեա՛. Ներեա՛, քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին, այժմ և միշտ և:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Մարտիրոսաց.

Բարեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոց մարտիրոսացն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ և ամենայն սրբոց քոց լո՛ւր մեզ, Տէ՛ր և ողոր-

մեա՛, ներեա՛, քաւեա՛, և թո՛ղ զմեղս մեր. արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել:

ԱԼԵԼՈՒԻԱ

Ալէլուիա, ալէլուիա.

(Ա.շ—է.) Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկնից, օրհնեցէ՛ք զնա ի բարձանց:

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն հրեշտակք նորա, օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա:

Օրհնեցէ՛ք զնա արեգակն և լուսին, օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն աստեղք և լոյսք:

Օրհնեցէ՛ք զնա երկինք երկնից, և ջուրք՝ որք ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն:

Զի նա ասաց և եղեն, հրամայեաց և հաստատեցան:

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից, սահման եդ և ոչ անցանեն:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկրէ, վիշապք և ամենայն խորք:

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողմ, մրրիկ, որք առնեն զբան նորա:

Լերինք և ամենայն բարձունք, ծառք պտղաբերք և ամենայն մայրք:

Գազանք և ամենայն անասունք, սողունք և ամենայն թռչունք թեւաւորք:

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց, իշխանք և ամենայն դատաւորք երկրի:

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք, օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն:

Բարձրացաւ անուն նորա միայն,

խոստովանութիւն նմա յերկինս և յերկրի։

Բարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ, օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա, յորդւոցն Իսրայէլի ժողովոյն, որ մերձ է առ Տէր։

Սաղմոս ձխթ.

Օրհնեցէք զՏէր. յօրհնութիւն ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց։

Ուրախասցի Իսրայէլ յարարիչ իւր, որդիք Սիոնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց։

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամբ սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա։

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր

սուրբ. և բարձր առնէ զհեզս ի փրկութիւն։

Պարծեսցին սուրբքն փառօք և ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց. և բարձր արասցեն զԱստուած բերանոք իւրեանց։

Սուր երկսայրի եւ ի ձեռս նոցա, առնել զհատուցումն ի հեթանոսաց, ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց։

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք և զզօրաւորս նոցա ձեռնակապօք երկաթօք։

Առնել նոցա դատաստան ըստ գրոց և փառք այս են ամենայն սրբոց նորա։

Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան, ի զօրութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նո-

րա, օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա:

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ գովեցէք զնա ուրախութեամբ:

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցրս, գովեցէք զնա ի բարբառ լսելիս։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան, ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

ՅԱՐԵԿԱՆՔ

Սրբոյ Յարութեան.

Տ. Ընդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայքն ի գերեզմանն, ի խնկել զանապական մարմինն: Եւ գտին զվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին, և լուեալ բարբառ ի հրեշտակէն, եթէ յարեաւ Քրիստոս և խափանեաց զմահ։ Եւ հանդիպեալ քո, Տէր, առաքելոցն և տուեալ ողջոյն կենդանարար, առաքեցեր զնոսա ի փրկութիւն տիեզերաց։

Հրեշտակապետաց.

ԴԶ.

Տ. Անմահ արքային անարուեստ

աթոռք, բազմաչեայ քերովբէք սր-
բասաց ձայնիւ սրովբէք, առաջին
յերկինս քահանայապետք, բարե-
խօս լերուք առ Տէր վասն եկե-
ղեցւոյ։ Բարձրելոյն փառաց բար-
ձող տէրութիւնք, անյաղթելի զօ-
րութիւնք, վեհագոյն իշխանու-
թիւնք, երկրորդին դասուք քահա-
նայապետք. բարե։ Գերագոյն էին
պետութիւնք վերին, հրեշտակա-
պետք երկնաւորք, հրեշտակաց զի-
նուորութիւնք. երրորդի յերկինս
քահանայապետք, ձեզ համաձայն-
եալք երգեմք զփառս ի բարձունս

Մարգարէից.

ԳՁ.

Տ. Այսօր ժողովուրդք որք ի հե-

թանոսաց, հրաւիրեալք յառաջա-
գոյն մարգարէիւք, գալ առ Ա-
ստուածն Աբրահամու յերկրպագու-
թիւն. օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկինս ընդ
երկնաւորացն։

Այսօր որդիք դստեր վերին Սիօ-
նի, շինեալք ի վերայ հիման առա-
քելոց և մարգարէից. որք և ըմպէք
զառատաբուխ վտակ հոգւոյն ի
յաղբերացն Իսրայէլի յեկեղեցիս
սրբոց օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութիւն
ի Նոր։ Այսօր վերին զօրացն հա-
մաձայնեալ, դասք նահապետաց և
մարգարէից երգեն Աստուծոյ զեր-
գըս հոգեորս. ի յիշատակի սոցա
երգեմք և մեք զփառս ի բարձունս։

Ապաշխարութեան.

Ա.Ձ.

Տ. Տէր, որ ի վերայ քերովբէից փառաբանիս, քաղցրութեամբ խոնարհեալ ընկալ զաղաչանս մեր։ Տէր, որ շնորհեցեր ողորմութիւն ազգի մարդկան. քաղց. Տէր, որ ուսուցեր մեզ յամենայն ժամ փառս տալ անուանդ քում սրբոյ. քաղց։

Առաւելոց.

Ա.Ձ.

Տ. Որք ի սկզբանէ պատուեալ եղեն ի սէր բոլորից հօր, առաքելական կոչմամբ զտիեզերս հրաւիրեցին յուսով հասանել մասին,

վարդապետութեամբ սոցա ամենեքեան օրհնեսցուք զՏէր։ Որք ականատեսք և սպասաւորք եղեն մարմնացելոյ Բանին գեր ի վերոյ անմարմնոց դասուցն հանդիպելով շնորհի. վարդա։ Որոց դատողական աթոռ ահեղ ատենին հանդերձեալ մնայ. կատարել ի մեզ դատաստան ըստ գրեալսն, առ սոսա անկցուք զղջացեալ անձամբ պաղատելով, հաշտեցուցանել սոքօք ընդ մեզ զահաւոր զդատաւորն։

Առաւելոց.

Ա.Ձ.

Տ. Առաքեալք Աստուծոյ սիւնք հաւատոյ կաթուղիկէ եկեղեցւոյ,

Քրիստոսի Աստուծոյ երկնաւոր վարդապետին աշակերտք, բարեխօսեցէք շնորհել զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի: Բարեկամք Քըրիստոսի և հաղորդակիցք աստուածային խորհրդոցն, ընդունողք ըզԲանն կենաց և լուսաւորիչք տիեզերաց. բարե: Դատաւորք անեղ ատենին և դատապարտողք զՔրիստոս, ոչ խոստովանողաց. աղաչեմք զձեզ բարե:

Ննջեցելոց.

Ա.Ձ.

Տ. Քեզ վայել է Աստուած օրհնութիւն, որ յարութիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից ննջեցելոցն. Թա-

գաւոր և իշխան, վերօհնեմք զքեզ: Ի միւս անգամ գալստեանն քո, Քրիստոս, փառաց Թագաւոր, ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք ննջեցելոցն և յառնեն ի մեռելոց անապական մարմնով: Վասն որոյ և մեք զքեզ աղաչեմք, Հայր երկնաւոր, դասաւորեա զննջեցեալսն մեր ի վերինդ քո Երուսաղէմ, ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Ննջեցելոց.

Ա.Ձ.

Տ. Ձայն արկեալ կենարարին աստուածային բարբառովն. ասէ, եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ, ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ զկեանսն

ի հանդերձեալ երկրին։ Ընդ առաջ եկանել քեզ հաւատով ի յօդս վերին, աստուածազգեաց լուսով պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն, ի լսել զձայն երանաւէտ կոչմանն։ Ընդ աջմէ քումմէ կացո ընդ իմաստուն սուրբ կուսանսն, ի լուսեղէն առագաստին պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն, ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս։

Մարտիրոսաց.

Ա.Ձ.

Տ. Ժողովեալքս ի յիշատակ սրբոց մարտիրոսացն, միաբանութեամբ երգելով օրհնութիւն ի բարձունս երկնաւոր թագաւորին։ Քանզի

հեղմամբ արեան սոցա պարտեցաւ թշնամին և մեծարեալ պարծի Սիոն երգելով. օրհ։ Դասակցելոցն ընդ զօրս վերին զուարթնոց, յիշատակաւ բերկրեալ ի սրբութիւն սոցա երգեսցուք. օրհ։

Մարտիրոսաց.

Ա.Ձ.

Տ. Որք զհանդէս նահատակութեան առ բռնաւորսն ցուցին և յաղթեցին հաւատով երրեակ լուսոյն եղեն մեզ առիթ, աղաչանօք սոցա կեցո զմեզ։ Որք զխաւար կռապաշտութեանցն վանեալ հերքեցին և կանգնեցին մեզ նշան յաղթող ընդդէմ թշնամւոյն. աղա։

Եւ հրաշափառ ճգնութեամբ պատերազմեալք ի յերկրի վերհամբարձեալք երկնայնոց դասուցն եղեն երգակից. աղա:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՒՕՏՈՒ

Զկնի Տէր Երկնիցին ասացեալ Յանմարմնոց, այլ եւ ի Կոստանդնուպօլսոյ սուրբ ժողովոյն ճծ. հայրապետացն.

(Ա.շ-է)· **Փ**առք ի բարձունս Աստուծոյ. եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն եւ օրհնութիւն քեզ ի բարձունս: Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած մեր, օրհնեմք զքեզ եւ գովեմք զքեզ, խոստովանիմք, Տէ՛ր, զքեզ եւ երկիրպագանեմք քեզ, փառաւորեմք զքեզ, գոհա-

նամք Տէր զքէն վասն մեծի փառաց քոց. Տէր Թագաւոր սուրբ երկնային, Աստուած եւ Հայր ամենակալ: Տէր եւ Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս եւ սուրբ Հոգի. Տէր Աստուած, Գառն Աստուծոյ եւ Որդի Հօր, որ առեր զմեղս ի կուսէն, ողորմեցար, բարձեր զմեղս աշխարհի եւ արդ ընկա՛լ զաղաչանս մեր: Սուրբ որ նստիս ընդ աջմէ Հօր, ողորմեա՛ց մեզ: Զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս: Տէր եւ Հոգիդ սուրբ որ ի փառս Աստուած ընդ Հօր. Ամէն:

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ Տէր եւ գովեմք զանուն սուրբ քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Արժանի արա՛, Տէ՛ր, զօրս զայս խաղաղութեամբ եւ առանց

մեղայ պահեմ զմեզ։ Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ և փառաւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս. Ամէն։

Օրհնեալ Տէր, ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո (Երիցս կրկնեա՛)։ Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ։ Ես ասացի, Տէ՛ր, ողորմեա՛ ինձ և բժշկեա՛ զանձն իմ, ես մեղայ քեզ։ Ցո՛յց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո, և զփրկութիւնս քո տո՛ւր մեզ։ Տէ՛ր, ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։ Տէ՛ր իմ, զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Աստուած իմ։ Ի քէն է, Տէ՛ր, աղբիւր կենդանութեան և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։ Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո, որք ճանաչեն զքեզ Տէր։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Փառք, պատիւ և երկրպագութիւն ի բարձունս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և։

Առաւօտու Երգ Յարութեան կարգաւ.

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Ձկնի սանդղոյ Փառք ի Բարձունսն

Ա.Ձ. Ա.Կ.

(Առաջ.) Զյարութիւն զՓրկչին օրհնեցուք, զՓրկչին մերոյ օրհնեցուք զյարութիւն։

Յարեաւ Աստուած և ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա։

ԲՁ. ԲԿ.

Զյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն։

Զյարուցեալն զՔրիստոս օրհնեսցուք և զյարութիւն Նորա փառաւորեսցուք։

ԳՁ. ԳԿ.

Զյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն։

Որ ելն ի բարձունս և գերեաց զգերութիւն. էառ աւար, բաշխեաց պարգևս և ետ որդւոց մարդկան։

ԴՁ. ԴԿ.

Զյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն։

Որ համբերեաց խաչի և եդաւ ի նորափոր վիմի և աստուածային յարութեամբն զմահացեալսն վերածեաց ի կեանս։

Համբարձմանն Քրիստոսի

Զյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք, զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն։

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Հոգւոյն Սրբոյ Գալստեան

Զգալուստ Հոգւոյն օրհնեսցուք, զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք զգալուստ։

Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զԱս-տուած և զՏէր յաղբերացն Իսրայե-լի։

ԱՌԱՒՕՏԻ ԵՐԳՔ.

ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ ԵՒ ԱՅԼՈՑ ԱՒՈՒՐՑ ՊԱՀՈՑ

Երկուշաբթի.

Լո՛յս տուր, Տէ՛ր, աչաց իմոց, զի մի երբէք ննջեցից ի մահ։

Մի՛ ասասցէ թշնամին թէ յաղ-թեցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծաս-ցեն թէ ես սասանեցայց։

Երեքշաբթի.

Ի քէն է Տէր աղբիւր կենաց, և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։

Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո որք ճանաչեն զքեզ. զարդարութիւնս քո, որք ուղիղ են սրտիւք։

Չորեքշաբթի.

Ես ասացի Տէր ողորմեա՛ ինձ. և բժշկեա՛ զանձն իմ, ես մեղայ քեզ։

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր։

Հինգշաբթի.

Ես առ քեզ, Տէ՛ր, աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ։

Ընդէ՞ր, Տէ՛ր, մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յի-նէն։

Ուրբաթ.

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, խոնարհեցի ունկն քո ի խնդրուածս իմ։

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո։

Ղազարու Յարութեան.

Տէ՛ր, հաներ ի դժոխոց զանձն իմ, փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ի գուբ։

Բարձր առնեմ զքեզ, Տէ՛ր, զի ընկալար զիս և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս։

Ծաղկազարդի.

Այսօր մտանէ թագաւորն մեր

Քրիստոս ի յԵրուսաղէմ նոր քաղաք Դաւթի։

Ընդ առաջ ելին ծերքն ոստովք ձիթենեօք և զԱստուած որդին փառաւորէին։

Աւագ Երկուշաբթի.

Ի սկզբանէ, Տէ՛ր, զերկիր հաստատեցեր և գործք ձեռաց քոց երկինք են։

Նոքա կորնչին և դու կաս և մնաս յաւիտեան

Աւագ Երեքշաբթի.

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա, և զընկերս նորա տարցին նմա։

Ածցին ցնծութեամբ և ուրախու-

թեամբ և տարցին ի տաճար թագաւորի։

Աւագ Զորեքշաբթի.

Խորհեցան և խօսեցան զչարութիւն, և զապիրատութիւն ի բարձունս խորհեցան։

Եդին յերկինս զբերանս իւրեանց, և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ։

Աւագ Հինգշաբթի.

Որսացին զանձն արդարոյ, և զարիւն անբիծ պարտաւոր առնէին։

Եղև Տէր ապաւէն իմ, Աստուած օգնական յուսոյ իմոյ։

Աւագ Ուրբաթ.

Մատնեցայ և ոչ ելանէի, աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ։

Սաղ. Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապազ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Աւագ Շաբաթ.

Եդին զիս ի գբի ներքնումն, ի խաւարի և ի ստուերս մահու։

Ցիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ։

Պահուստ.

Դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո, զի Տէր կոչեաց զքեզ։

Փոխ. Սիրեցի զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա։

զփոխն եւս լման ասասցես.

Եկեղեցւոյ

Տան քում վայելէ սրբութիւն, Տէր, ընդ երկայն աւուրս։
Տէր թագաւորեաց վայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած։

Տապանակի եւ Վերափոխման

Արի Տէր ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո։
Յիշեա՛, Տէր, զԴաւիթ և զամենայն հեզութիւն նորա։

Վարդավառի

Քո են երկինք և քո է երկիր. զաշխարհս լրիւ դու հաստատեցեր։
Զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր. Թաբօր և Հերմոն յանուն քո ցնծասցեն։

Աւետեաց եւ Ծննդեան Աստուածածնի եւ այլ տօնից

Իջցէ որպէս զանձրև ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր։
Աստուած զիրաւունս քո արքայի տուր. և զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի։

Խաչի

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան։

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛ աջով քով և լո՛ւր մեզ։

Հրեշտակապետաց

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկինս, օրհնեցէ՛ք զնա ի բարձունս։

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն հրեշտակք նորա, օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա։

Առաքելոց

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք. որոց ոչ լսին ձայնք նոցա։

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա, և մինչև ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա։

Մարգարէից

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լսին ձայնք նոցա։

Յեկեղեցիս բարեբանեցէ՛ք զԱստուած, և զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի։

Հայրապետաց

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն, և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն։

Յիշեա՛, Տէ՛ր, զԴաւիթ, և զամենայն հեզութիւն նորա։

Մարտիրոսաց

Պարծեսցին սուրբքն փառօք և ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց։

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութիւն նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց։

Ս. Ստեփաննոսի եւ Ս. Հռիփսիմեայ

Առաքեա՛, Տէ՛ր, զլոյս քո և զճշմարտութիւնս քո. ցոյց մեզ, Տէ՛ր, զողորմութիւն, և քո ծառայից լե՛ր օգնական, բարեխօսութեամբ սրբոց մարտիրոսացն, որոց այսօր է յիշատակ։

Զի սոքօք առաջնորդեալ եկցուք ի լեառն սուրբ և յարկս քո. մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ. ցոյց մեզ։

Յայտնութեան եւ Տեառնընդառաջի

Արեգական արդարութեան. այսօր յայտնեցար ազգի մարդկան, մարդ եղեալ սրբեցեր զջուրսն վե-

րածնեալ զմեզ մկրտութեամբն սրբոյ Հոգւոյն։

Ի վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո, յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ, մարդ եղեալ։

Ք Ա Ր Ո Զ

Կիրակնամտից, Կիւրակէից եւ Յինանց

(Ս.շտ.) Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ, Տէր ողորմեա։

Տէր ողորմեա։

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղա-

փառ եղկելոցս, զՏէր աղա-
չեսցուք։

Վասն հայրապետին մերոյ տեա-
ռն (այս անուն) կենաց և փրկու-
թեան հոգւոյ նորին, զՏէր աղա-
չեսցուք։

Վասն վարդապետաց, քահանա-
յից, սարկաւագաց, դպրաց և ամե-
նայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ
զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց
և աստուածասէր իշխանաց, զօրա-
վարաց և զօրաց նոցին, զՏէր ա-
ղաչեսցուք։

Վասն զի Տէրն ամենակալ հնա-
զանդեցուսցէ առաջի նոցա զամե-
նայն պատերազմունս թշնամեաց,
զՏէր աղաչեսցուք։

Յաղագս հարց և եղբարց մերոց,

որք ի գերութեան են և ի չար ծա-
ռայութեան, զՏէր աղաչեսցուք։

Յաղագս ճանապարհորդաց և նա-
ւորդաց, խաղաղութեամբ հասանել
ի նաւահանգիստ բարութեան,
զՏէր աղաչեսցուք։

Յաղագս հիւանդաց և ամենայն
վշտացելոց փութապէս առողջու-
թեան, զՏէր աղաչեսցուք։

Յաղագս բարեխառնութեան օ-
դոց, անձրևաց քաղցրութեան և
պտղոց առատութեան, զՏէր աղա-
չեսցուք։

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղա-
բերից ի սուրբ եկեղեցի Աստուծոյ,
զՏէր աղաչեսցուք։

Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատ-
նեալք են ի ձեռս անօրինաց վասն
անուանն Քրիստոսի, զՏէր աղա-
չեսցուք։

Ազատեա՛, Տէ՛ր, և ողորմեա՛։

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք։

Յիշեա՛, Տէ՛ր, և ողորմեա՛։

Յաղագս փրկելոյ զմեզ Տեառն Աստուծոյ, յերևելի և յաներևոյթ թշնամեաց զՏէր աղաչեսցուք։

Տէր ողորմեա՛

ՄԱՂԹԱՆՔ

Բարեխօս ունիմք սուրբ զՄարիամ զԱստուածածինն զփառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն, սուրբ զՅովհաննէս Մկրտիչն, սուրբ զՍտեփաննոս Նախավկայն, սուրբ զառաքեալսն և զմարգարէսն, զարի և զյաղթող սուրբ զվկայսն։ Եւ

զմեծ խոստովանողն Քրիստոսի, զպատուական հայրապետն մեր, զսուրբն Գրիգոր լուսաւորիչն Հայաստանեայց աշխարհի։

Յիշեսջի՛ք և զամենայն սուրբս, և նոքօք զՏէր աղաչեսցուք։

Յիշեա՛, Տէ՛ր, և ողորմեա՛։

Զառաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել, հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Շնորհեա՛ Տէ՛ր։

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն յօգնութիւն անձանց մերոց, ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Եւ ես միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք։

Տէր ողորմեա։

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

ՔԱՐՈԶ

Ի Սրբոյն Գրիգորէ Լուսաւորչէն մերմէ ասացեալ

Վասն Սրբոց Հռիփսիմեանցն այլ և վասն Առաքելոց և Մարգարէից

Աստուած մեծ, հզօր և փառաւորեալ, լուսաւորիչ սրբոց և ի սուրբս հանգուցեալ, զճգնութիւն սրբոց առաքելոցն բարեխօս ունիմք առ քեզ աղաչեմք։

Լո՛ւր, Տէ՛ր, և ողորմեա։

Որ անդադա՛ր օրհնաբանես ի դասուց հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոցն, արժանաւորեա զմեզ ուղիղ փառաբանութեամբ ընդ սուրբս քո, երկրպագել մեծի և ահաւոր տէրութեանդ քո. աղաչեմք։

Օրհնեմք զքեզ միածին սիրով ի յիշատակս վկայից քոց, որք հետեւողք եղեն լուսազարդ ճանապարհաց քոց Տէր, որ վասն մեր յանձն առեր զչարչարանս խաչի և մահու. աղաչեմք։

Կատարիչք հաճոյից կամաց աստուածութեան քո, զանձինս իւրեանց պատարագեցին ի վկայութիւն ճշմարիտ սիրոյ քո. և բուրեցին զհոտ անուշից տէրութեանդ քո. աղաչեմք։

Սրբեցին զանձինս իւրեանց տաճար անուանդ քում սրբոյ. մաքրեալք զմիտս և զխորհուրդս իւրեանց երկիւղիւդ քով. և զատակեցք եղեն հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոցն. աղաչեմք։

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին և Յովհաննու Կարա-

պետին, սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկային, և սրբոց առաքելոց, մարգարէից և մարտիրոսաց, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին։ Բարեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ։ Եւ ամենայն սրբոց քոց, որք միացան ի սէր աստուածութեանդ քո, յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց և ա՛յց արա ի քում գալստեանդ. աղաչեմք։

Եւ ես առաւել զյորդորումն սիրոյ և զգործս բարեաց պարգևել մեզ խնդրեմք։ Զանձինս։ Ողորմեաց մեզ։

Հայրապետաց եւ Վարդապետաց

Առաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ գնացիւք ի շաւիղս արքայութեան

երկնից, մեծապայծառ ջահիւ, հաւատով և սիրովն իւրեանց, ծագեցին զլոյս աստուածգիտութեան ի սիրտս մեր. աղաչեմք։

Պահպանութեամբ խորհրդոց, բանից և գործոց մերոց, սրբութեամբ փառաւորել զամենասուրբ զԵրրորդութիւն, զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին յաւիտեանս ամէն. աղաչեմք։

Աղաչանօք սրբոց մարտիրոսացն, Տէր, որք ճգնեցան վասն անուանդ քում սրբոյ, նայեա՛ յերկրպագութիւն ժողովրդոցս, և շնորհեա՛ մեղաց զթողութիւն և հան մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղաչեմք։

Աղաչանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ վկայիցն, Տէր, որք զանձինս իւրեանց տաճար մաքրեցին Հոգւոյդ քում սրբոյ, պարգևեա՛

յերկրի մերում զքաղցրախառն օդ և զուարճալի զլոյս, առ ի լցումն լինել ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. աղաչեմք։

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին և Յովհաննու Կարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոց առաքելոց, մարգարէից և մարտիրոսաց, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին։ Բարեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ։ Եւ ամենայն սրբոց քոց, Տէր, որք միացան ի սէր աստուածութեանդ քո, յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց և ա՛յց արա՛ ի քում գալստեանդ. աղաչեմք։

Եւ ևս առաւել զյորդորումն սիրոյ և զգործս բարեաց պարգևել

մեզ խնդրեմք։ Զանձինս։ Ողորմեաց մեզ։

Մարտիրոսաց եւ Ճգնաւորաց

Զճգնութիւն սրբոց մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ բարերար Որդիդ Աստուծոյ, զի շնորհեսցես աշխարհի զանշարժ զխաղաղութիւն, և պահեսցես հաստատուն սուրբ զեկեղեցի, հաստատեալ ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից, աղաչեմք։

Լուր, Տէր, և ողորմեա։

Զճգնութիւն սրբոց մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ բարերար Որդիդ Աստուծոյ, զի խաղաղեսցին խռովութիւնք, դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց. տընկեսցի սէր և արդարութիւն ի յերկրի. աղաչեմք։

Աղաչանօք սրբոց մարտիրոսացն, Տէր, որք ճգնեցան վասն անուանդ քում սրբոյ, նոյնեա յերկրպագութիւն ժողովելոցս, և շնորհեա մեղաց զթողութիւն, և հան մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղաչեմք։

Աղաչանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ վկայիցն, Տէր, որք զանձինս իւրեանց տաճար մաքրեցին Հոգւոյդ քում սրբոյ, պարգևեա յերկրի մերում զքաղցրախառն օդ և զուարճալի զբոյս, առ ի լցումն լինել ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. աղաչեմք։

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին և Յովհաննու Կարա-

պետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային. և սրբոց առաքելոց, մարգարէից և մարտիրոսաց, և սըրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին։ Բարեխօսութեամբ և աղօթիւք սըրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ։ Եւ ամենայն սրբոց քոց, Տէր, որք միացան ի սէր աստուածութեանդ քո, յիշեա զհոգիս նընջեցելոց մերոց և այց արա ի քում գալստեանդ. աղաչեմք։

Եւ ես առաւել զյորդորումն սիրոյ և զգործս բարեաց պարգևել մեզ խնդրեմք։ Զանձինս։ Ողորմեաց մեզ։

Ծննդեան Քրիստոսի եւ Աւետեաց եւ Փոխման Սրբուհւոյ Աստուածածնին եւ Տեառնընդառաջին

Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն, որ զԱստուածն ամենայն յաւիտեանց յորովայնի քում կրեցեր, և ցնծութիւն աշխարհի ծնար զԲանն Աստուած, աղաչեմք։

Մայր սուրբ բարեխօսեա։

Աղաչեա վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, որ խոնարհեցաւ ի հայրական ծոցոյ, էառ մարմին ըստ մարդկային բնութեանս. առնել խաղաղութիւն յերկինս և յերկրի. աղաչեմք։

Մայր սուրբ բարեխօսեա։

Աղաչեա։ Ներել մեզ, անտես առնել զյանցանս մեր, և տալ օգնականութիւն ընդդիմակաց լինել

հակառակամարտից ի պատերազմի. աղաչեմք։

Մայր սուրբ բարեխօսեա՛։

Աղաչեմ՛։ Զի լռեսցին պատերազմունք, դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց, տնկեսցի սէր և արդարութիւն ի յերկրի. աղաչեմք։

Մայր սուրբ բարեխօսեա՛։

Աղաչեմ՛։ Աճեցուցանել յերկրի մերում զքաղցր բղխումն աղբերաց, զառատ պտղաբերութիւն բուսոց և տնկոց, առ ի զուարճալի լինել ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. աղաչեմք։

Մայր սուրբ բարեխօսեա՛։

Աղաչեմ՛։ Զի միաբանեսցէ զեկեղեցի իւր սուրբ, շինեալ ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից, պահել անարատ մինչև յօր երևելոյ գալստեան իւրոյ. աղաչեմք։

Մայր սուրբ բարեխօսեա՛։

Աղաչեմ՛ վասն մեր Սրբուհի զՄիածին քո զօրդին։ Եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց, ընդունել յարքայութիւն երկնից և տալ մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղա։

Յիշեա՛, Տէ՛ր, և ողորմեա՛։

Եւ ևս առաւել զյորդորումն սիրոյ և զգործս բարեաց պարգևել մեզ խնդրեմք։

Տո՛ւր մեզ, Տէր Աստուած։

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։

Քեզ Տեառնդ յանձն արասցուք։

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛։

ՔԱՐՈԶ

Պահոց

(Աշ—ֆ.) Փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, գոհանալով զնմանէ, որ պահեաց զմեզ խաղաղութեամբ ի գիշերիս յայսմիկ։ Եւ առաջնորդեաց մեզ ի խաւարէ ի լոյս, ի մահուանէ ի կեանս, յապականութենէ յանապականութիւն, յանգիտութենէ ի գիտութիւն ճշմարտութեան իւրոյ։ Աղաչեսցուք և խնդրեսցուք ի նմանէ, զի զերկրութիւն տուընջեանս, խաղաղութեամբ և ամենայն մտադիւր

զուարթութեամբ արասցէ անցուցանել ի մինչ։ Եւ պարապեալ պահեսցէ զժողովուրդս իւր աստուածային զօրութեամբն, որ է վերայ ամենայնի բարերարութեամբն իւրով իշխանութիւն ունի։

Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

– Կեցո՛, Տէր։

Զառաւօտս լուսոյ և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Շնորհեա՛, Տէ՛ր։

Զհրեշտակ խաղաղութեան։ Զքաւութիւն։ Զսրբոյ խաչին։ Եւ ևս միաբան։ Զանձինս մեր։ Ողորմեա՛ց մեզ Տէր։

ԱՂՕԹՔ

(Ա.—ռ.) Գոհանամք զքէն, Տէր Աստուած մեր, որ երևելի լուսով քով զուարճացուցեր զամենայն արարածս քո, իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց, զամենեսեան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս ի քեզ։ Զօրացո՛ և զմեզ, Տէր, ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց, ի տուընջեանս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։ Որպէս զի լուսաւորեալ մըտօք, միշտ զհաճոյս քո արասցուք, և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո։ Շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Խաղաղութիւն մեր և կեանք, որ ի Հօրէ առաքեցար, Միածին Որդիդ Աստուծոյ, Տէր մեր և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս։ Տո՛ւր մեզ զխաղաղութիւն քո. զոր շնորհեցեր սրբոց քոց առաքելոցն, փչմամբ քո ի նոսա զկենդանացուցիչ և զամենազօր Հոգիդ քո սուրբ։ Որպէս զի և մեք խաղաղացեալք յամենայն աշխարհական սահեցմանց, լիցուք տաճար և բնակարան աստուածային շնորհացդ, և գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և սուրբ Հոգւոյդ, Քրիստոս Աստուած մեր. այժմ և։

ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾ

ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ

Յաւուրս Աւետեաց, Ծննդեան եւ Թլփատութեան զայս ասա՛

(Ա.-ձ.) *Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ, որ յայտնեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:* (Երիցս):

Քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի եւ Ծաղկազարդին

Սուրբ Աստուած, որ եկիր և գալոց ես, ողորմեա մեզ

Աւագ ուրբաթու մատնութեան գիշերին

Սուրբ Աստուած, որ մատնեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:

Ուրբաթու ճաշուն եւ ամենայն տօնից սրբոց, Խաչի եւ Եկեղեցւոյ, այլ եւ աւուրց Պահոց

Սուրբ Աստուած, որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:

Աւագ Ուրբաթու երեկոյին եւ Թաղման գիշերին

Սուրբ Աստուած, որ թաղեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:

Զատկի եւ ամենայն յարութեան Կիւրակէից

Սուրբ Աստուած, որ յարեար ի մեռելոց, ողորմեա մեզ:

Համբարձմանն Քրիստոսի

Սուրբ Աստուած, որ համբարձար փառօք առ Հայր, ողորմեա՛ մեզ:

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ

Սուրբ Աստուած, որ եկիր և հանգեար յառաքեալսն, ողորմեա՛ մեզ,

Պայծառակերպութեան Քրիստոսի (Վարդավառին)

Սուրբ Աստուած, որ յայտնեցար ի Թաբօր լերինն, ողորմեա՛ մեզ։

Փոխման Սուրբ Աստուածածնին

Սուրբ Աստուած, որ եկիր ի փոխումն մօր քո և կուսի. ողորմեա՛ մեզ։

Թովմայի առաքելոյ ասացեալ

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ, մայր Քրիստոսի, մատո՛ զաղաչանս մեր, Որդւոյ քո և Աստուծոյ մերոյ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Փրկեա զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց։

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին և իջանելոյ ի վերայ մեր

ողորմութեան և գթութեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛, և ողորմեա՛:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և:

Եւ ասի սաղմոս ձայնիւ յաւուր կիրակէի յառաջընթաց բժշկութեան աւետարանին:

Սաղմոս ՃԺԲ.

(Ա.–ձ.) Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչև յաւիտեան:

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր և օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետև մինչև յաւիտեան:

Յարևելից մինչև ի մուտս արևու օրհնեալ է անուն Տեառն:

Բարձր է ի վերայ ամենայն ազգաց, Տէ՛ր, և յերկինս են փառք նորա:

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր ի բարձունս բնակեալ. և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի.

Յարուցանէ զաղքատ յերկրէ, և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց:

Նստուցանէ զնոսա իշխանս, ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախամիտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ:

Յաւուրս կիւրակէից աստ ընթերցեալ լինի աւետարան բժշկութեան: Եւ ի տօնս տէրունականս սաղմոսք եւ գիրք եւ աւետարանք ըստ Տօնացուցին:

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Աւետարան ըստ Մատթէոսի (Գլ. ԺԵ. հ. 21–28)։

ԲՆ. ԳՆ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ելեալ անտի Յիսուսի գնաց ի կողմանս Տիւրոսի և Սիդոնի։ Եւ ահա կին մի Քանանացի ի սահմանաց անտի նոցա ելեալ, աղաղակէր և ասէր. ողորմեա՛ց ինձ, Տէ՛ր, Որդի Դաւթի. դուստր իմ չարաչար այսահարի։ Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի. և մատուցեալ

աշակերտքն նորա աղաչէին զնա և ասէին. արձակեա՛ զնա զի աղաղակէ զհետ մեր։ Նա պատասխանի ետ և ասէ. ոչ ուրեք առաքեցայ, եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իսրայէլի։ Եւ նա մատուցեալ երկիրպագանէր նմա և ասէր. Տէ՛ր, օգնեա՛ ինձ։ Պատասխանի ետ նմա և ասէ. ոչ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց և արկանել շանց։ Եւ նա ասէ. այո՛. Տէ՛ր, քանզի և շունք կերակրին ի փշրանաց անկելոց ի սեղանոյ տեառն իւրեանց։ Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ. ո՛վ կին դու. մեծ են հաւատք քո, եղիցի քեզ որպէս և կամիս։ Եւ բժշկեցաւ դուստր նորա ի նմին ժամու։

Աւետարան ըստ Մարկոսի (Գլ. Է. հ. 31 - 37):

ԲԶ. ԳԶ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ելեալ միւսանգամ ի սահմանացն Տիւրոսի և Սիդոնի եկն ի ծովեզրն Գալիլեացւոց ի մէջ սահմանացն Դեկապօլիս։ Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և համր. և աղաչէին, զի ձեռն դիցէ ի վերայ նորա։ Եւ առեալ զնա մեկուսի յամբոխէ անտի, էարկ զմատունս իւր ընդ ականջս նորա և եթուք անդր. և կալաւ զլեզուէ նորա. հայեցաւ յերկինս, յոգւոց եհան և ասէ ցնա. Եփփաթայ, որ է բացիր։

Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նորա, և լուծան կապանք լեզուի նորա, և խօսէր ուղիղ։ Եւ պատուիրեաց նոցա զի մի՛ ումեք ասիցեն. և որչափ նա պատուիրէր նոցա, նոքա ևս առաւել քարոզէին. և ևս քան զևս զարմանային և ասէին. զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա, զի խլից լսել տայ և համերց խօսիլ։

Աւետարան ըստ Ղուկասու (Գլ. Թ. հ. 37—43):

ԱԿ. ԳԿ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ եղև ի վաղիւն մինչ իջա-

նէին Նորա ի լեռնէ անտի, ընդ
առաջ եղև Նմա ժողովուրդ բա-
զում։ Եւ ահա այր մի ի ժողովըր-
դենէ անտի աղաղակեաց և ասէ.
վարդապետ, աղաչեմ զքեզ, հայ-
եաց յորդի իմ, զի միամօր է ինձ։
Եւ ահա այս հարկանի ի Նմա, և
յանկարծ գոչէ և զարկուցանէ զնա
և թաւալեցուցանէ և փրփրեցու-
ցանէ, և հազիւ մեկնի ի նմանէ
խորտակեալ զնա. և աղաչեցի զա-
շակերտսն քո զի հանցեն զնա. և
ոչ կարացին։ Պատասխանի ետ Յի-
սուս և ասէ. ով ազգ անհաւատ և
թիւր, մինչև յե՞րբ եղէց ընդ ձեզ.
և անսայցեմ ձեզ. մատո՛ այսր զոր-
դին քո։ Եւ մինչդեռ մատչիւր,
զարկոյց զնա դևն և շարժեաց։
Սաստեաց Յիսուս այսոյն պղծոյ, և
բժշկեաց զմանուկն, և ետ զնա

ցհայր իւր։ Եւ զարմանային ամե-
նեքեան ի վերայ մեծամեծացն
Աստուծոյ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու (Գլ. Դ.
հ. 46–51):

Ա.Ձ. Գ.Ձ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եկն դարձեալ ի Կանա Գալի-
լեացւոց, ուր արար զջուրն գինի,
և անդ էր թագաւորազն մի. որոյ
որդին հիւանդ կայր ի Կափառնա-
ւում։ Նա իբրև լուաւ եթէ Յիսուս
եկեալ է ի Հրէաստանէ ի Գալիլեա,
եկն առ Նա և աղաչէր, զի իջցէ և

ըժշկեսցէ զորդի նորա. քանզի մերձ էր ի մեռանել։ Ասէ ցնա Յիսուս. եթէ ոչ նշանս ինչ և արուեստս տեսանէք, ոչ հաւատայք։ Ասէ ցնա թագաւորազն. Տէր՝ էջ մինչչև մեռեալ իցէ մանուկն իմ։ Ասէ ցնա Յիսուս. Երթ որդին քո կենդանի է. և հաւատաց այրն բանին, զոր ասաց ցնա Յիսուս և գնաց։ Եւ մինչդեռ իջանէր, ընդ առաջ եղեն նմա ծառայքն նորա, աւետիս ետուն և ասեն, թէ մանուկն նորա կենդանի է։ Հարցանէր ցնոսա վասն ժամուն, յորում ապաքինեաց։ Եւ ասեն ցնա. երեկ յեօթներորդ ժամուն եթող զնա ջերմն։ Գիտաց հայրն նորա, եթէ յայնմ ժամու յորում ասացն ցնա Յիսուս, թէ որդին քո կենդանի է, և հաւատաց ինքն և ամենայն տուն

իւր։ Զայս դարձեալ երկրորդ նշանըս արար Յիսուս եկեալ ի Հրէաստանէ ի Գալիլեա։

ԵՐԳ

Առաջնոյ աւուր Միաշաբաթին ի խորհուրդ Արարչութեանն, եւ Յարութեանն Քրիստոսի

Կիւրակէ

(Ա.—ձ.) Նորաստեղծեալ Բանն յանէից,
Ի սկըզբանէ գերկլինս երկնից,
Եւ զերկնային զօրս անմարմնոց
Իմանալեացն զուարթնոց,
Եւ զգալի տարերց քառից
Հակառակաց միաբանից.

Որով յաւէտ փառաւորանի
Երրորդութիւնն անճառելի։
Երեքսրբեան մի տէրութիւն
Միով բնութեամբ աստուածութիւն.
Լոյսն որ անեղ արարչական
Ասաց լինել լոյս եղական.
Զոր և ծագեաց յօրն առաջին
Միաշաբաթ կիւրակէին.
Որով յաւէտ փառ։
Բարունօրէն բացատրեսցուք
Զծածկեալ խորհուրդն ծանիցուք,
Զի լոյսն անտես իմանալի
Մաքուր հոգւոց տեսանելի.
Ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ
Մեզ յարութեան սուրբ ճառագայթ.
Եկա՛յք, փրկեալք ընդ զուարթնոյն,
Տօ՛նք օրհնութբւն յարուցելոյն։
Սէրդ սիրով խոնարհեցար,
Ի փրկութիւն մեր մարմնացար.
Նովին մարմնովն խաչեցար,

Ի գերեզման մահու եդար.
Այսօր յարեար աստուածաբար,
Ի հրեշտակաց քարոզեցար.
Եկայք փր։
Երեեցար խնկաբերիցն
Յողջոյն կենացն ուրախալից,
Եւ ի լերինն Գալիլեա
Առաքելոց միաբանից.
Արժանացո՛ զմեզ ընդ նոսին
Զքեզ տեսանել յօրն վերջին.
Եկայք փր։
Սիոնի որդիք զուարթիք,
Հարսին լուսոյ տուք աւետիք,
Եթէ փեսայն քո յարուցեալ
Յաղթեաց մահու իշխանութեամբ.
Գայ պսակէ զքեզ փառօք,
Ել ընդ առաջ պճնեալ զարդուք.
Երգեա՛ երգ նոր յարուցելոյն
Ննջեցելոց կենաց պտղոյն։

ՔԱՐՈԶ

Կիւրակէից եւ այլոց Տէրունական տօնից

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։ Կեցո՛ Տէր։

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

Քում ամենազօր և հրաշալի յարութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր, երկիրպագանեն զօրք հրեշ-

տակաց, զի դու միայն ունիս զանմահութիւն բնակեալ ի լոյս անմատոյց։ Եւ մեք, հողեղէն արարածքս, խոնարհեալք երկիւղիւ երկիր պագանեմք, զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք։ Եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս, ընդ Հօր և ընդ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ՔԱՐՈԶ

Յորժամ ի բարօր եղանեն

Սարկ. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Ժող. Տէր ողորմեա։

Սարկ. Վասն ի վերուստ խաղաղութեան և փրկութեան անձանց մերոց զՏէր աղաչեսցուք։

Ժող. Տէր ողորմեա։

Սարկ. Ողորմեայ մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Ժող. Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Ժող. Օրհնութիւն և փառք Հօր

և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Դպր. Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ժող. Օրհնեսցի և պահպանեսցի և նախախնամեալ պահեսցի արեւելեան կողմ աշխարհիս և հայրապետութիւն Հայոց. այս նշանաւ սուրբ խաչիւ և սուրբ աւետարանաւս, և աւուրս չնորհիւ. անուամբ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

Շրջելով գնան յարեւելս եւ զերեսս յարեւմուտս առնեն

Դպր. Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ժող. Օրհնեսցի և պահպանեսցի և նախախնամեալ պահեսցի արեւ-

մտեան կողմ աշխարհիս, և թա-
գաւորութիւն քրիստոնէից այս
նշանաւ սուրբ խաչիս և սուրբ։

**Եւ շրջելով գնան ի հիւսիս զե-
րեսս ի հարաւ ասեն**

Դ-ր․ Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա,
ալէլուիա։

Քահ․ Օրհնեսցի և պահպանեսցի
և նախախնամեալ պահեսցի հա-
րաւային կողմ աշխարհիս, երկիրս
անդաստանս և պտղաբերութիւն
տարւոյս. այս նշանաւ սուրբ խա-
չիս և սուրբ։

**Եւ շրջելով գնան ի հարաւ զե-
րեսս ի հիւսիս ասեն**

Դպր․ Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա,
ալէլուիա։

Քահ․ Օրհնեսցի և պահպանեսցի
և նախախնամեալ պահեսցի հիւ-
սիսային կողմ աշխարհիս, վանքս,
անապատս, քաղաքս և գիւղս, և
բնակեալ ժողովուրդս ի սմա. այս
նշանաւ սուրբ։

**Եւ դառնան ի բեմն եւ ասեն
դարձեալ**

Քահ․ Օրհնութիւն և փառք Հօր
և Որդւոյ։

ՔԱՐՈԶ

Թափօրի եւ խաչի

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զ-
Տէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի

մեղաց և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

Գոհանամ զքեզ, Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիւդ քով ի խաղաղութեան. փրկեա՛ յերևելի և աներևոյթ թշնամւոյն։ Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւէ։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Իսկ յայլ աւուրս յետ սուրբ Աստուածին եւ Փառոզին, փոխասացք ասեն սաղմոս ի բիւ:

Սաղմոս ՃԺԲ.

(Ա.—ռէ.) Օրհնեցէք մանկունք զՏէր և օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն։

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։

Յարևելից մինչև ի մուտս արևուս օրհնեալ է անուն Տեառն։

Բարձր է ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր, և յերկինս են փառք նորա։

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր ի բարձունս բնակեալ և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի։

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց։

Նստուցանէ զնոսա իշխանս, ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ։

Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախամիտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

Այժմ և միշտ և։

ՄԱՆԿՈՒՆՔ

Հրեշտակապետաց

Ստեղի

Գ. Կ.

(Ա.—ռ.) Երկնաւոր հօտ ընտրեալ, զոր հովիւն քաջ թողեալ յերկինս, և եկեալ ի խնդիր, մեզ

մոլորելոցս, ուստի լցեալ զթիւ հարիւրոցդ, արար ուրախութիւն ի յերկինս երկնաւորացդ. աղաչեմք զձեզ բարեխօս լերուք առ Տէր վասն քաւութեան մեղաց մերոց։

Տեսանողք անմահին, խորհրդածուք խորոցն Աստուծոյ, որք իջեալ ընդ մարմնին սպասաւորել տնօրէնութեանըն ի ծննդեանն աւետաւորք հովուացն. և կանանցն իւղաբերից կենաց քարոզք ըզկենդանւոյն. աղաչե։

Պահապանք աշխարհի, բանակք Տեառն շուրջ զերկիւղածովք, բարեկամք ազգի մարդկան, միջնորդք մահու և յարութեան, Միքայէլ և Գաբրիէլ մեծք, որ կայք միշտ առաջի ամենասուրբ Երրորդութեանն. աղա։

Հայրապետաց

Դ.Ե.

Այսօր ցնծայ զուարճացեալ եկեղեցի հեթանոսաց, տօնելով ըզյիշատակ մեծի նահապետին և հօրն հաւատոյ Աբրահամու. օրհնեցէք, մանկունք Սիօնի, զհայրն լուսոյ անլռելի։ Այսօր նոր Իսրայէլ կոչեցեալ մարգարէիւքն առ Աստուած, տօնեմ ցնծութեամբ զտօն հովուացն Իսրայէլին առաջնոյ, գովելով զգլուխ անկեան երկուց որմոց յարմարութեան։ Այսօր ի գըլուխս լերանց տուն Աստուծոյ հաստատեալ, որ և յաւէտ ոռոգիս յամպոց Հոգւոյն աստուածաբուղխ առատահոս անձրևօք. բարեբանեմ

զաղբիւրն կենաց զարբուցանողն ծարաւեաց։

Ապաշխարութեան.

Ա.Ջ.

Զառաւօտու զօրհներգութիւնս մարդասիրութեամբդ քո ընկալ Թագաւոր փառաց և զմանկունս եկեղեցւոյ քո պահեա՛ ի խաղաղութեան։ Որ տեսող ես խոնարհաց յերկնից ի յերկիր, և տուող ողորմութեան ազգի մարդկան. զման։

Ընդ սերովբէին սրբասաց համաձայնեալ քեզ երգեմք, երեքսըրբեան տէրութիւն խնայեա՛ քաղցրութեամբ յարարածս քո. և զման։

Առաքելոց

Ա.Ե.

Աշակերտք Քրիստոսի և առ ամենայն տիեզերս առաքեալք, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մեր։ Որք առիք զպատուէր, քարոզել աներկիւղ զԲանն կենաց աշխարհի. բարե։ Որք արժանի եղէք տեսանել մարմնով զՈրդին Աստուծոյ յայտնապէս. բարե։

Մարտիրոսաց

Ա.Զ.

Զօգնութիւն սրբոց քոց, Քրիստոս, տօնելով այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն, քեզ երգեմք ան-

լռելի զօրհնաբանութիւն։ Մերկացեալք զմարդկային տկարութեան զգեստ, հաւատոյ վառեալ զգեստուք, յաղթեալք հակառակամարտից ի պատերազմի։ Մըկրտեալք ընդ Քրիստոսի հեղմամբ արեան ի մահ, աստուածութեանն գոլով հրաշակերտք. շինեալք ի վայելչութիւն սուրբ արքայութեանն։

ՔԱՐՈԶ

Զկնի Մանկանց շարականց

(Ա.—ռ.) Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք։ Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

(Աշ․) Սուրբ ես, Տէր Աստուած մեր, հզօր և փառաւորեալ, որ նախ ի կառս քերովբէականս և լոյս ծագես յարարածս քո։ Լուսաւորեա՛ զմեզ, Տէ՛ր, ի ժամ առաւօտուս, որպէս զի ի ծագել լուսոյ տունջեանս, ծագեսցի առ մեզ գութ մարդասիրութեան քո։ Հեռացո՛ ի մէնջ, Տէ՛ր, զխաբէութիւն սատանայի, և զբռնութիւն նորա խորտակեա՛ աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց։ Արա՛ և զերկիրս պտղաբերս ի սնունդս ծառայից քոց։ Ցորոց

հանապազ փառաւորեալ գոլի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ. այժմ և միշտ։

Յաւուրս աղուհացից աստ ասի, Տէր ամենակալ եւ յետ նորա՝ Բանից իմոց. Եւ յայլ աւուրս պահոց միայն Բանից իմոցն:

Իսկ ի տօնս սրբոց սաղմոս այս.

Սաղմոս ՃԺԴ.

(Ա․․) Սիրեցի, զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա։

Շրջեցան զինև երկունք մահու և վիշտք դժոխոց գտին զիս։

Զնեղութիւն և զանձկութիւն գտի, և զանուն Տեառն կարդացի:

Ո՛ Տէր, փրկեա՛ զանձն իմ, ողորմած Աստուած մեր ողորմի և պահէ զտղայս Տէր:

Ես խոնարհ եղէ և Տէր կեցոյց զիս. դա՛րձ անձն իմ ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց և զոտս իմ ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց:

(Սղմ. ճԺԵ.) Հաւատացի զոր և խօսեցայ և ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն մարդ սուտ է:

Զի՞նչ տաց տրիտուր Տեառն ընդ ամենայնի զոր և ետ ինձ:

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց և զանուն Տեառն կարդացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛, Տէր, ես ծառայ քո եմ. ծառայ և որդի աղախնոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան և զանուն Տեառն կարդացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա. ի գաւիթս տան Տեառն և ի մէջ քո, Երուսաղէմ:

(Սղմ ճԺԶ.) Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազինք. գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք:

Զօրացի ողորմութիւն նորա ի

վերայ մեր, և ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յաւիտեան:

(Սղմ. ԾԳ.) Աստուած, յանուն քում կեցո զիս, և ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ:

Աստուած, լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ. ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ և խոստովան եղէց անուան քում, Տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և ի թշնամիսն իմ ետես ակն իմ:

(Սղմ. ՁԵ. 15. 16.) Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո և արա առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ի տօնս ամենայն սրբոց

Քրիստոս Աստուած մեր, վասն խաչի քո պատուականի, զխաղաղութիւն քո տուր մեզ, Տէր:

Դպր. Տուր մեզ, Տէր։

Վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին և Յովհաննու Կարապետին և սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկային, զխաղաղութիւն քո տուր մեզ, Տէր։

Դպր. Տուր մեզ, Տէր։

Վասն սրբոց քոց առաքելոց, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, հայրապետաց, ճգնաւորաց, կուսանաց, միանձանց և երկնային զօրացն, զխաղաղութիւն քո տուր մեզ, Տէր։

Դպր. Տուր մեզ, Տէր։

Եւ վասն նախկին լուսաւորչացն մերոց Թադէոսի և Բարդուղիմէոսի և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին և սրբոց Յակոբեանց երջանիկ առաքելոցն և սրբոյն Յա-

կովբայ Մծբնայ հայրապետին, Մարուգէի ճգնաւորին և Մելիտոսի եպիսկոպոսին և Գէորգայ զօրավարին։ Բարեխօսութեամբ յիշատակաւ և աղօթիւք սրբոյն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ, զխաղաղութիւն և զմեծ ողորմութիւն քո պարգևեա՛ մեզ, մարդասէր Տէր։

Դպր. Ամէն։

ՔԱՐՈԶ

Ի տօնի առաքելոց եւ ամենայն սրբոց

(Աշխ.) Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք զՏէր, որք զչարսն պարտեցին, նեղութեանցն համբերեցին, լուսեղէն և երկնային ան-

թառամ պսակացն արժանի եղեն։ Աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո́ և ողորմեա́։

ԱՂՕԹՔ

Ի տօնի առաքելոց եւ մարգարէից եւ հայրապետաց եւ վարդապետաց

(Ա–ա̃.) Որ ընտրեցեր և ընկալար զերանելի զվկայսն քո (այս անուն) Քրիստոս Աստուած մեր, և հաղորդս արարեր զնոսա կամաւոր չարչարանաց քոց։ Արդ, բարեխօս առ քեզ ունիմք, որք աստ և ընդ ամենայն տիեզերս սուրբք իցեն։ Որպէս զի աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ խաղաղա-

ցուցես զկենցաղավարութիւնս մեր, փրկելով զմեզ յերևելի և յաներևոյթ թշնամեաց։ Շնորհեա́ մեզ, Տէ́ր, ըստ օրինակի նոցին կեալ, և զվախճանն մեր կնքեա́ ուղղափառ խոստովանութեամբ ի յոյս կենացն յաւիտենից։ Զի և մեք արժանի եղիցուք մտանել յերկնային խորանսն լուսոյ և ժառանգել ըզպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զարքայութիւնդ։ Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և։

Ի Սարկաւագ վարդապետէն ասացեալ

Յիշեա́ Տէր զպաշտօնեայս քո, զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զեղ-

բարս, զԸնկերս, զԿերակրիչս, զՈւխտաւորս, զՃանապարհորդս, զՀանգուցիչս, զՎաստակաւորս, զԽոստովանողս, զԱպաշխարողս, զԳերիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, զԻշխանս, զԶօրաւորս, զԲարերարս, զԹշնամիս, զԱտելիս, եւ որք պատուիրեցին մեզ հաւատով։

Յիշեա Տէր և ողորմեա։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Բարերար և բազումողորմ Աստուած, քո անմոռաց գիտութեամբդ և անբաւ մարդասիրութեամբդ, յիշեա զամենայն հաւատացեալս ի քեզ և ողորմեա ամենեցուն։ Օգնեա և փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից և ի փորձու-

թեանց։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ի տօնի մարտիրոսաց, ճգնաւորաց եւ կուսանաց

(Ա—ք.) Պսակիչ սրբոց Քրիստոս, որ պսակես զսուրբս քո, և առնես զկամս երկիւղածաց քոց, և նայիս սիրով և քաղցրութեամբ յարարածս քո։ Լուր մեզ յերկնից ի սրբութենէ քումմէ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, և որոց այսօր է յիշատակ։ Լուր մեզ Տէր, և ողորմեա, ներեա, քաւեա,

և թո՛ղ զմեղս մեր։ Արժանաւորեա՛ զգոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ և։

Յիշեա՛, Տէր, զպաշտօնեայս։ Բարերար և բազումողորմ Աստուած։ Տես յերես 433։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Մանասէի թագաւորին

(Աշխ.) Տէր ամենակալ, Աստուած Աբրահամու, Իսահակայ, Յակոբայ և զաւակի նոցա ար-

դարոց. ամենակալ Տէ՛ր, թո՛ղ ըզմեղս իմ։

Որ արարեր զերկինս և զերկիր և զամենայն զարդ նոցա. ամենակալ Տէր թող։

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո. փակեցեր զխորս. կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով. ամենակալ։

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամենակալ։

Անբաւ է մեծվայելչութիւն փառաց սրբութեան քո և սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց ի վերայ մեղաւորաց, անչափ և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց. ամենակալ։

Դու, Տէ՛ր, բարձրեալ, գթած,

երկայնամիտ, բազումողորմ և զըղջանաս ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենակալ։

Դու Աստուած, ո՛չ եդեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու, Իսահակայ և Յակովբայ, որք ո՛չ մեղան քեզ. ամենակալ։

Այլ եդեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու. և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ։

Զեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից, ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ։

Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ կապանաց երկաթից և ո՛չ գոյ ինձ հանգիստ. ամենակալ։

Բարկացուցի զսրտմտութիւն և

զչար առաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր և բազմացուցի ըզցասումն անձին իմոյ. ամենակալ։

Եւ արդ, Տէ՛ր, խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ և հայցեմ ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ։

Մեղայ, Տէ՛ր, մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ։

Աղաչեմ և խնդրեմ ի քէն, թո՛ղ ինձ, Տէ՛ր, թո՛ղ ինձ և մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ։

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ, Տէ՛ր, և մի՛ յիշեր զչարիսն իմ. և մի՛ պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ։

Զի դու Աստուած, Աստուած ապաշխարողաց ես և յիս ցո՛յց ըզ-բարերարութիւնդ քո, որ անարժան եմ. ամենակալ:

Կեցուցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ամենակալ:

Զքեզ, Տէր, օրհնեն ամենայն զօրութիւնք երկնից և քո են փառք յաւիտեանս ամէն:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի:

Աղաչեմ և խնդրեմ ի քէն, Տէ՛ր, թո՛ղ ինձ զմեղս իմ:

Բազումողո՛րմ Տէր, ողորմեա՛ց ինձ:

Աստուա՛ծ, քաւեա՛ զիս զմեղաւորս ի մեղաց և կեցո՛:

Արարիչ իմ և յոյս Աստուած, գթա՛ յիս ի մեղուցեալ ծառայս և ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս:

Ամենօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս Աստուածածին Մարիամ, բարեխօսեա՛ առ Տէր վասն իմ մեղաւորիս:

Ամենայն սուրբք Աստուծոյ, բարեխօսեցէ՛ք առ Հայր ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս:

Քրիստոս որդի Աստուծոյ անոխակալ, ընկա՛լ զաղաչանս մեր, զի ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր:

Յաղթող զօրութեամբ սուրբ և

կենդանարար և պատուական խաչիւ քո, Տէ՛ր, պահպանեա՛ զմեզ։

Առաքեա՛, Տէ՛ր, զհրեշտակ խաղաղութեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով ի տուէ և ի գիշերի։

Եւ մարդասիրութեամբ քով յիշեա՛ զմեզ, Տէ՛ր, յիշեա՛ զմեզ, յորժամ գաս արքայութեամբ քով և ողորմեա՛ց մեզ։

ՔԱՐՈԶ

(Աշոհ.) Եկեալքս ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան, հաւատով զյոյս միածնի Որդւոյն Աստուծոյ զիցո՛ւք ի սիրտս մեր. խնդրելով ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց։ Վասն զի նա ինքն է նախախնա-

մող Աստուած յաւիտենական, որ եկն կամաւ Հօր ի փրկել զարարածս. և տաց զինքն լինել քաւիչ մեղաւորաց, յոյս ապաշխարողաց, շնորհելով զհանդիստ աշխատելոց. ընդունելով զծանրաբեռնեալս և զտաժանեալս մեղօք յապաշխարութիւն քաւութեան։ Ա՛րդ, եկա՛յք ամենեքեան խոնարհեալ անձամբք, բեկեալ սրտիւք, անկցուք և լացցուք առաջի Տեառն Արարչին մերոյ. զի անցուցէ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա.-տէ.) Տէ՛ր Աստուած փրկութեան մերոյ, որ ողորմած ես և գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ և զղջանաս ի վերայ չարեաց մարդկան, ո՛ր ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զդառնալ նորա ի չար ճանապարհէն և զկեալն։ Դու Տէ՛ր, առատ ողորմութեամբ քով մխիթարեա՛ զծառայս քո, և տո՛ւր սոցա տեղի ապաշխարութեան։ Հաշտեա՛ մարդասիրութեամբ քով, և արա՛ զսոսա անդամս եկեղեցւոյ քում սրբոյ։ Որպէս զի առողջացեալք հոգւով՝ խոստովանութեամբ և ապաշխարութեամբ մացեն յեկեղեցի քո սուրբ։ Եւ ընդ ժողո-

վրդեան քում քեզ հանցեն զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ։ Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Աղուհացից եւ այլոց աւուրց պահոց

–

Սաղմոս Ե.

(Ա.-տէ.)
փոխ. Բանից իմոց ունկն դի՛ր, Տէ՛ր, և ի միտ առ զաղաղակ իմ։
Նայեա՛ ի ձայն աղօթից իմոց, թագաւոր իմ և Աստուած իմ։
Ես զքեզ աղաչեմ, Տէ՛ր, ընդ առաւօտս լուիցես ձայնի իմում, ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց յանդիման լինել առ քեզ Աստուած։
Ո՛չ թէ դու, Աստուա՛ծ, կամիս

զանօրէնութիւն, և ոչ բնակին առ քեզ չարք և անօրէնք մի՛ բնակեսցին առաջի աչաց քոց։

Ատեցեր զայնոսիկ, որք գործեն զանօրէնութիւն. կորուսանես զամենեսեան, որք խօսին զսուտ։

Զայր արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ առնես դու, Տէր, այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից ի տուն քո և երկիրպագից ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո։

Տէ՛ր, առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում վասն թշնամեաց իմոց, և ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քո։

Զի ոչ գոյ ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն, և սիրտք նոցա նանրեալք են։

Որպէս գերեզման բաց են կո-

կորդք նոցա, և լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն։

Դատեա զնոսա Աստուած, զի անկցին ի խորհրդոց սրտից իւրեանց. ըստ բազում ամբարշտութեան նոցա, մերժեա զնոսա, զի դառնացուցին զքեզ։

Ուրախ լիցին ամենեքեան, որք յուսացեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն և բնակեսցես դու ի նոսա։

Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն, Տէր, որպէս զինու հաճութեամբ քով պսակեցեր զնոսա։

(Զթ 13.) Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց։

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն, յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ամացն, յորս տեսաք զչարչարանս։

Հայեա՛ Տէր ի ծառայս քո, և ի գործս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա՛ որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ ի վերայ մեր։

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՛ ի մեզ, Տէ՛ր, և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ։

(ՃԻԹ.) Ի խորոց կարդացի առ քեզ, Տէ՛ր, Տէ՛ր, լո՛ւր ձայնի իմում։

Եղիցին ականջք քո, ի լսել ըզձայն աղօթից իմոց։

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես, Տէ՛ր, Տէ՛ր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո. զի ի քէն է քաւութիւն։

Վասն անուան քո համբերի,

Տէ՛ր, համբերե՛ր անձն իմ բանի քում, սպասացաւ անձն իմ ի Տէր։

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ, ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ ի Տէր։

Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, և ի նմանէ է փրկութիւն. և նա փրկեաց զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա։

(ՃԽԲ Ը.) Լսելի արա՛ ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես ի քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ։

Ցո՛յց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից, զի առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ։

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քո, Տէր, կեցուսցես զիս. արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛, Աստուա՛ծ, զթշնամիս իմ. և կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։

(Ծգ.) Աստուած, յանուան քում կեցո՛ զիս. և ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ։

Աստուած, լո՛ւր աղօթից իմոց, ունկն դի՛ր բանից բերանոյ իմոյ։

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ և ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց։

Ահա՛ Աստուած օգնական իմ, և

Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։

Ի դարձուցանել զչարն ի թըշնամիսն իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա՛ զնոսա։

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ, և խոստովան եղէց անուան քում, Տէր, զի բարի է։

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և ի թշնամիս իմ եսես ակն իմ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն։

Ե Ր Գ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ վասն երկրորդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն երկնային զօրացն.

Երկուշաբթի.

(Ա.—ձ.) Արարչական բանին հը-
րաման,
Ի յերկրորդումն աւուր սկզբան.
Զջուրսն ի ջուրցն բաժանեաց,
Հաստատութեամբ պարունակեաց,
Որով զաշխարհս հողեղինաց,
Անջրպետեաց ի հրեղինաց,
Ընդ նոսին որդիք լուսոյ,
Տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն։

Բազմաչեայ հոյլք քրովբէից,
Երեքսրբեանդ սրովբէից.

Աթոռք անեղ աստուածութեանն
Համագոյ երրորդութեանն.
Բարեխօս լերուք առ Տէր,
Վասն մանկանց եկեղեցւոյ.
Ընդ նոսին որդիք։

Գերագոյն իշխանութիւնք
Եւ անփոփոխ միշտ տէրութիւնք,
Անյաղթելի սուրբ զօրութիւնք,
Ի յարարչին փառատրութիւն.
Աղաչեցէք զՏէրն ողորմած
Անտես չառնել զգործս ձեռացն.
Ընդ նոսին որդիք։

Դասք անմարմնոցն պետութեանց
Հրեշտակապետք բարձրութեանց.
Հոգիք հրեղէնք և սպասաւորք,
Հրեշտակաց զինուորութիւնք.
Մաղթեցէք զՏէրն տերանց,
Վասն մարդկան երկրաւորաց.
Ընդ նոսին որդիք։

Երկնաւորաց դասուց վերնոց,
Օրհնաբանից քոց զուարթնոց,
Քաղցրացի առ քեզ գթած,
Որ վասն մեր ձայն մաղթանաց,
Զորս և տացես մեզ պահապան,
Յայսմհետէ մինչ ի վախճան.
Ընդ նոսին որդիք։

Զօրութեանց և տէրութեանց,
Իշխանութեանց և պետութեանց,
Եւ ամենայն անուանելոց
Որք ի յերկինս պաղատանօք.
Ընկա՛լ, Քրիստոս, ուրախութեամբ
Զմեզ յօր մահու և յարութեան.
Ընդ նոսին օրհնել հոգւով,
Զքեզ ընդ Հօր փառաւորելով։

Վասն երրորդի աւուր արարչութեանն,
Եւ վասն երրորդի ժամուն, եւ ի Յովհաննէս Մկրտչին.

Երեքշաբթի.

Էական Բանն որ ընդ Հօր
Արարչակից և համագոր.
Յերրորդ աւուր զջուրսն զատոյց
Զբոյսս և զտունկս բղխեցոյց,
Իսկ ի յերրորդ ժամուն դարձեալ
Զջուրսն հեղեղ ցամաքեցոյց.
Զնոյ տապանաւն իւր ապրեցոյց,
Զկենդանեաց սեռս աճեցոյց.
Տո՛ւք օրհնութիւն անձառ լուսոյն,
Հօր և Որդւոյ և սուրբ Հոգւոյն։

Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց
Տնկեաց և զտունկս իմանալեաց,
Զհեղեղ մեղացն ցածուցեալ,

Զգաստ արդարոց բազմացուցեալ,
Յորոց և մեծն ի ծնունդս կանանց,
Միջնորդ շնորհաց և օրինաց.
Տո՛ւք օրհնութիւն անճառ լուսոյն,
Հօր և Որդւոյ և։

Թագաւորին երկնից զինուոր,
Արքայութեան աւետաւոր,
Խնդրեա՛ գնել ես ի սրտի՛
Առ ի հովտէս տրտմականէ.
Յուխտեալ տեղին տէրունական,
Ի խոստացեալն որդւոց մարդկան.
Տո՛ւք օրհնութիւն։

Ժառանգին Հօր սպասաւոր
Եւ յարգանդէ երկրպագող.
Կարապետ և Մկրտիչ
Այնմ, որ մեղաց մերոց քաւիչ.
Լե՛ր բարեխօս առ նոյն զթած,
Ջնջել զգիր մեր յանցանաց.
Տո՛ւք օրհնութիւն։

Ի Հօրէ լոյս ծագեցար
Մեռեալ բնութեանս կենդանարար,
Առաքեցեր յառաջընթաց,
Սուրբ զՅովհաննէս քարոզ կենաց,
Սորին հայցմամբն ամենակալ
Զպաղատանս մեր ընկալ.
Տո՛ւք օրհնութիւն։

Լուսաշաւիղ յերկինս ելին
Հոգանիւթեայ սուրբ հրեշտակին,
Արժանացո՛ զմեզ նորին
Նեղ և անձուկ ճանապարհին,
Զի հետևողք գոլով նորին,
Հօր քո վերին օթևանին,
Եւ երգեսցուք ընդ երջանկայն
Որդւոյ լուսոյ քեզ երգս փառաց։

Վասն չորրորդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն չորրորդի դարուն, եւ վասն աւետեաց ս. Աստուածածնին.

Չորեքշաբթի.

Խաւարն անգոյ և սկզբնածին
Հալածեցաւ յօրն առաջին,
Լոյսն այն պայծառ յօր չորրորդին
Յարեգական նիւթ հաւաքեալ,
Լուսինն ի տիպ լուսոյ ստեղծեալ
Եւ աստեղաց պարք յօրինեալ,
Որով օրհնի ստեղծողն էից
Ի բանաւոր պաշտօնէից։

Ծածկեալ խորհուրդն ծանուցաւ
Զորրորդ դարուն Իսահակաւ,
Ի չորրորդ օր դարձեալ հրեշտակն
Ետ զաւետիսն կուսական,
Թէ լոյսն որ ոչ բովանդակի,
Ի քէն մարմնով պարունակի,

Յոր օրհնեցայք ազգք երկրածինք
Տուք օրհնութիւն պտղոյ կուսին։

Կուսին նախնեաց մօրն Եւայի,
Յորմէ Ադամն հին պարտի,
Բարձան անէծքն արտմական
Քո սուրբ ծննդեամբ կոյս Մարիամ,
Աղաչեմ զքո միածինն
Թողուլ զմեղս որդւոց նոցին.
Յոր օրհնեցայք։

Հարսն ընծայեալ յերկրէ յերկինս
Յոր համբառնամք առ քեզ զհոգիս.
Յօր լսելոյ քո զաւետիս
Խնդրեմ լինել մեզ լսելիս.
Զձայն աւետեաց քո միածնին,
Եթէ եկայք օրհնեալք Հօր իմ.
Յոր օրհնեցայք։

Ձայնիւ առ քեզ, Տէր, պաղատիմք
Եւ առաջի քո անկանիմք.

Աղաչանօք Աստուածածնին
Շիջո՛ ի մէնջ զբոց հնոցին,
Տո՛ւր արտասուօք զմեղս ջնջել
Եւ վերստին զմեզ նորոգել.
Յոր օրհնեցայք։

Ղեկավա՛ր ճարտարապետ,
Անցեր ընդ ծով կենցաղս անհետ՝
Վերաբերեա՛ ընդ Պետրոսի
Զմեզ ի յալեաց մեղաց ծովէս՝
Պաղատանօք գերագունին
Անապական քում ծնողին.
Յոր օրհնեցայք, ա՛զգք երկրածինք,
Տո՛ւք օրհնութիւն:

Վասն հինգերորդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն հինգերորդի դարուն, եւ ի սուրբ առաքեալսն.

Հինգշաբթի.

Ճառագայթեալ Բանն ի Հօրէ՝

Յօր հինգերորդն հրամայէ
Բղխել ի ջրոց սեռս կայտառաց
Եւ թեւաւորս օդականաց։
Իսկ ի դարուն հինգ՝ մկրտին
Յամպն և ի ծովն Իսրայէլ հին.
Տացո՛ւք հրաշից ներգործողին
Պատիւ և փառս անեղ Բանին:

Մաքրապէս օրինակի
Առաքելոցն Քրիստոսի,
Որք ի ծովէն Տիբերական
Ի յերկնայինսն կոչեցան,
Անցին ընդ ծով աշխարհական
Եւ ի հոգին մկրտեցան.
Տացուք։

Յուրախութիւնսն անզրաւական,
Ի հարսանիսն անապական
Զձեզ առաքեաց հայրն փառաց՝
Հրաւիրատուք տրտմականաց.

Սուրբ հարսանեայն այն հայցեցէք
Ընդ ձեզ լինել մեզ պալակից.
Տացուք։

Նորոգո՛ղք տիեզերաց
Ի նախահօրն յանցանաց,
Նորափետուր զարդարեցիք
Զեկեղեցիս հեթանոսաց.
Պաղատեցէ՛ք առ նոյն զթած՝
Զմեզ նորոգել ի հնոյ մեղաց.
Տացուք։

Շինո՛ղ էիցս համայնից
Արարածոց ի յանգոյից,
Նոյն շինեցեր զեկեղեցի
Վէմդ ի վերայ վիմին Բանի.
Ընդ եդեալ հիմունս ի Նոր Սիօն,
Զմեզ յօդեա՛ շինմամբ ի նոյն.
Տացուք։

Ուրախացաւ գնացիւք գետոց,

Քաղաք ի քէն շինեալ, Յիսո՛ւս,
Յորմէ վտակք շնորհաց հոսին
Զոգիս մարդկան ոռոգանեն.
Արբո՛ և մեզ ի ջրոյն կենաց
Հայցմամբ Հոգւոյն մատռուակաց,
Զի բանաւոր երկիրս քո,
Պտղաբերեսցի ի փառս քո։

Վասն վեցերորդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն վեցերորդի դարուն, եւ ի խաչելութիւնն Քրիստոսի.

Ուրբաթ.

Զհանդուրժեալ բնութեամբ բարւոյն
Ունել միայն զանճառ բարին,
Այլ առեղծեալ զմարդ յիւր պատկերին

Ի վեցերորդ առաւօտին,
Եւ ի յերրորդ ժամ զկողածինն՝
Ի յօգնութիւն եւ հողածնին,
Զորս ի դրախտին եդ վայելել,
Բայց ի պտղոյն մահու արգել։

Պապանձեալ առ դատողին
Յետ յանցանաց Ադամն հին,
Զկինն պատճառ եդեալ խաբմանն
Եւ կինն զօձն դաւաճան,
Որով երկիրս այս անիծաւ,
Փուշ և տատասկ ի սմա բուսաւ.
Վճիռ մահու մարդոյն տուաւ
Դառնալ ի հող ուստի ստեղծաւ։

Ջնջել փութայր Հայրն փառաց
Զգիր պարտեաց մեր յանցանաց,
Որով զգեցաւ Որդին գթած
Ի վեր դալրուն զմարմին մեղաց,
Հօր հաճութեամբ ի մահ խաչին
Եկն կամաւ ի յուրբաթին.

Դառն զենաւ ի հին զատկին,
Փոխան զառանցն օրինակին։

Ռահիւ լուսոյ պատուիրանին
Արդարութեան ճանապարհին,
Բարձրանալով քո ի խաչին
Բարձրացուցեր զմեզ ի յերկինս.
Քո անպատում խոնարհութեամբդ
Եւ կամաւոր խաչելութեամբդ
Հաշտեա՛ց ընդ մեզ, Տէ՛ր, զթու-
թեամբ
Եւ թող զմեղս ողորմութեամբ։

Սոսկալի՛դ սերովբէից
Եւ ահաւո՛րդ քրովբէից,
Խոնարհեցար ի չարչարանս,
Զարչարելի բնութեամբ մարդկան.
Ի խաչին զմեղս սպաներ
Եւ զդատակնիք մահու լուծեր.
Հաշտեա՛ց ընդ մեզ, Տէ՛ր, զթու-
թեամբ

Եւ թող զմեղս ողորմութեամբ։

Վեհագոյն բնութեանցն էից
Եւ արարիչդ բոլորից,
Յորժամ ծագես զխաչիդ նշան
Ի գալստեան քո միւսանգամ՝
Զերկրպագուս այժմ հաւատով
Լուսաւորեա՛ նորին լուսով,
Զի համաձայն խաչազգեցիցն
Զքեզ օրհնեմք յաւիտենից։

Վասն եօթներորդի աւուր արարչութեան, եւ վասն եօթներորդի դարուն, եւ ի խորհուրդ հանգստեանն.

Տաքար.

Տէրն յետ ստեղծմանն արարածոց
Հանգեաւ յեօթն օրն ի գործոց.

Այն որ հանգիստ աշխատելոց
Եւ կամքն գործ է եղելոց,
Ուստի և մեզ յոյս հաստատուն
Եւ հանգստեամբն շաբաթուն,
Թէ աստ գործել զգործս Աստուծոյ,
Անդէն հանգչիլ ընդ Աստուծոյ։

Բարունաբար վարդապետիմք,
Յօրինակէ Տեառն խրատիմք,
Որ ի յերկրորդ արարչութեանն,
Յետ կատարման տնօրէնութեանն,
Յեօթներորդ օր հանգստեան
Իջեալ մարմնովն ի գերեզման,
Զկապեալ հոգիսն վերածեաց
Զանանց հանգիստն պատրաստեաց։

Յօղդ, որ ի քոյդ կողէ ցօղեալ՝
Բժշկեսցէ զհանգուցեալսն,
Իջցէ ի հող մահու նոցին
Եւ բուսուսցէ յօրն վերջին.

Կենդանարար ձայնիւդ քո
Կոչեա զնոսա ի կեանս քո,
Եւ դասեցո ընդ արդարոցն
Երգել քեզ փառս ընդ զուարթնոցն։

Խիւծեալ զընութիւնս կենաց ու-
նող
Դարձոյց յանցանքն ի մահու հող,
Իսկ անմահից մեռելութիւն՝
Շնորհեաց դարձեալ զանմահու-
թիւն.
Զորս են ընդ քեզ թաղեալ մահուամբ
Աւազանին մկրտութեամբ՝
Յարո ընդ քեզ քոյին փառօք
Արեգական նման լուսով։

Փայլին արդարքն յարքայութեան
Եւ ճգնաւորքն ի հանգստեան.
Մարտիրոսքն պսակին
Եւ կուսանաց լապտերք վառին.
Դասեցո, Տէր, ընդ նոսին,

Որք զքեզ Աստուած խոստովանին,
Արդարութեամբ մի՛ դատեսցին,
Այլ գթութեամբ քո քաւեսցին։

Քո անպատում խոնարհութեամ-
բըդ,
Որ թաղեցար մեռելութեամբդ
Եւ յարուցեր յորդւոց մարդկան,
Որք հաւատով ի քեզ անկան,
Յարո և զմեզ արդարութեամբ
Եւ զննջեցեալսն ողորմութեամբ,
Զի կենդանեացս բերանով
Տացին քեզ փառք ընդ Հօր հոգւով։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Պահոց

Ցես արարչական երգոյն

Խաչ քո եղիցի *մեզ ապաւէն, Տէր Յիսուս, յորժամ երևիս փառօք Հօր ընդ ամպս լուսաւորս: Յայնժամ մեք մի՛ ամաչեսցուք յուսացեալքս ի քեզ, այլ զօրութեամբ քով մեծաւ բերկրեսցուք ընդ աջմէ քումմէ, որպէս զորդիս լուսոյ և որդիս տունջեան:

ՔԱՐՈԶ

(Աշ-չ.) Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած, զի պահպանեսցէ զժողովուրդս իւր ընդ հովանեաւ

սուրբ և պատուական խաչին իւրոյ ի խաղաղութեան: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Պահոց

(Ա.-ա՛.) Օգնեա՛ մեզ, Տէր, օգնեա՛ մեզ, Աստուա՛ծ Փրկիչ մեր, վասն մեծի փառաց անուանդ քո. Տէր, փրկեա՛ զմեզ և քաւեա՛ զմեղս մեր վասն անուան քոյ սրբոյ: Պարսպեալ պահեա՛ զառ ի քեզ ապաւինեալ և զյուսացեալ զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան: Փրկեա՛ յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել

զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ և միշտ և.

Ի Սարկաւագ վարդապետէն ասացեալ

Յիշեա՛, Տէր, զպաշտօնեայս քո, զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զեղբարս, զԸնկերս, զԿերակրիչս, զՍուխտաւորս, զՃանապարհորդս. զՀանգուցիչս, զՎաստակաւորս, զԽոստովանողս, զԱպաշխարողս, զԳերիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, զԻշխանս, զԶօրաւարս, զԲարերարս, զԹշնամիս, զԱտելիս: Եւ որք պատուիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Բարերար և բազումողորմ Աստուած, քո անմոռաց գթութեամբդ և անբաւ մարդասիրութեամբդ, յիշեա՛ զամենայն հաւատացեալս ի քեզ և ողորմեա՛ ամենեցուն: Օգնեա՛ և փրկեա՛ յիւրաքանչիւր վտանգից և փորձութեանց: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԻՄՍ

ՀՈԳԻՈՑՆ ՄԻՐԵՈՑ

Այլ եւ ի դէմս

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ

ԵՐԵՒՄԱՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑՆ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես.

Քահ. ԵՂԻՑԻ *անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան, զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա։*

(Աշխ․) Մրհ․ Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի, և ամենայն ազինք երանիցեն նմա։

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի, որ առնէ սքանչելիս միայն, և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան, լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր․ եղիցի, եղիցի։

Բ․ձ․ Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

Սրբ․ Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից․ ամէն։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Բ․ձ․ Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և։

ԵՐԳ

Արեւագալին

(Ա․ձ․) Գ․ղ․ Ցարեւելից մինչ ի մուտս, ի հիւսիսոյ և ի հարաւոյ, ամենա՛յն ազգք և ազինք, յօրհնութիւն նոր օրհնեցէք զարարիչն արարածոց, որ ծագեաց զլոյս արեգականն այսօր յաշխարհս։

Եկեղեցի՛ք արդարոց, փառաբանիչք ամենասուրբ երրորդութեան, յառաւօտս լուսոյ՝ զառաւօտ խաղաղութեան Քրիստոս գովեցէք ընդ Հօր և Հոգւոյդ, որ ծագեաց զլոյս գիտութեան իւրոյ ի մեզ։

ՑՈՐԴՈՐԱԿ

Ցարևելից յարևմուտս, մանկունք Սիոնի, օրհնեցէք միշտ անդադար զծագողն լուսոյ։

Եկեղեցի՛ք արդարոց և փառաբանիչք, բարեբանեցէք որ ետ զիմաստս լուսոյ։

ՔԱՐՈԶ

(Ասա՛.) Ցարևելից մինչև ի մուտս արևու ընդ ամենայն տեղիս քրիստոնէութեան, ուր և կարդան զանուն Տեառն սրբութեամբ, Տէր, աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի։ Ուխտիւք զԱստուած աղաչեսցուք, զի նա փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց և ի ցան-

կութենէ աշխարհի։ Ընկալցի զուխտս և զխնդրուածս սրտից մերոց, և արժանի արասցէ զմեզ հաւատոց և պատուիրանաց իւրոց ընդ ամենայն սուրբս իւր, ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

Զառաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։ Զհրեշտակ խաղաղութեան։ Զքաւութիւն և։ Զսրբոյ խաչին։ Եւ ևս միաբան։ Զանձինս մեր։ Ողորմեա՛ց մեզ Տէր։

ԱՂՕԹՔ

(Աշա՛.) Ցարևելից մինչև ի մուտս արևու օրհնեալ ես Տէր, վասն զի

թագաւոր քաղցր ես և անուն քո անեղ է ընդ ամենայն տիեզերս։

Քաղցրացուցին սաղմոսերգութիւնք մեր առաջի քո. ելցեն իրաւունք յարդարութենէ քումմէ ի տկարութիւնս մեր և փառաւորեսցի ամենասուրբ անուն քո։ Եւ մեք արժանի եղիցուք կալ ի պատուիրանի քում, և քեզ երգել զօրհնութիւն և փառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Աստուած մշտնջենաւոր, Աստուած յաւիտենական, որ ի սուրբն աշխարհս լոյս ծագեցեր և լուսաւորեցեր զմեզ ի խաւարային մեղաց մերոց։ Որ վասն մեր ի

չափաւորութիւն եկիր, անչափդ Աստուած, և հեղեալ ծաւալեցեր զշնորհս Հոգւոյդ սրբոյ յարարածս քո, այժմ և յաւիտեանս ժամանակաց բարերարեալ ես, ամենամեծդ Աստուած, ընդ Հօր և ամենասուրբ Հոգւոյդ. այժմ և։

Սաղմոս Ղ.Թ.

(Ա—աձ).

փոխ. Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ։

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ. ծաներուք, զի նա է Տէր Աստուած մեր։

Նա արար զմեզ և ոչ մեք էաք, մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա։

Մտէ՛ք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ և օրհնութեամբ ի յարկս նորա։

Խոստովա՛ն եղերո՛ւք Տեառն և օրհնեցէ՛ք զանուն նորա։

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա, յազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն նորա։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն։

Ե Ր Գ.

(Ա——÷·) Ճըգնաւորք Աստուծոյ և ժառանգորդք երկնից արքայութեան, որք փոխանակեալըք զանցաւո՛րս՝ առիք զանանցն բարութիւնս. բարեխօսեցէ՛ք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ։

Նահատա՛կք պանծալիք և սիրեցեալք ի յերկնաւոր Հօրէն, որք

մկրտեցայք ընդ Քրիստոսի արեամբ ձերով ի մահ խաչին՝ բարեխօսեցէ՛ք։

Մարտիրոսք ցանկալիք և օթեւանք Հոգւոյն ճշմարտութեանն, որք յաղթեցիք հոգւով կարեաց և ցանկութեանց՝ բարեխօսեցէ՛ք։

Գովելիք աշխարհի և բաղձալիք վերնոցն պետութեանց, որք երանութեան մասին հասիք քան զամենայն որդիս մարդկան. բարեխ.

Կամաւոր պատարագք, մանկո՛ւնք ախօք և կատարեալք իմաստութեամբ, որք փոխանակ կաթին արբիք զգինին զմայլեցուցիչ՝ բարեխօսեցէ՛ք։

ՑՈՐԴՈՐԱԿ

Ճըգնաւո՛րըք ճըշմարիտք, վկայք Քրիստոսի, բարեխօսեցէ՛ք առ Տէր վասն անձանց մերոց։

Նահատակք կենդանիք, սիրողք Քրիստոսի, որք չարչարեցայք մարմնով վասն անուանն Տեառն:

Մարտիրոսք ցանկալիք, մարդկան ըղձալիք, հայցեցէք ի սուրբ Հոգւոյն տալ մեզ զբարիս:

Գովելիք վերնոց դասուց պարծանք աշխարհի, խնդրեցէք զխաղաղութիւն տալ եկեղեցւոյ:

Կամաւոր սուրբ պատարագք, հասակաւ մանկունք, հայցեցէք լինել և մեզ ձեզ պսակակից:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Աղաչեմք ողորմեա՛ց, Տէ՛ր բարերա՛ր, աղաչեմք ողորմեա՛յ, վասն աղօթից սրբոց ճգնաւորացն, աղաչեմք ողորմեա՛ց:

ՔԱՐՈԶ

(Ս.-տէ.) Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք զՏէր, որք զչարսն պարտեցին նեղութեանցն համբերեցին, լուսեղէն և երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն: Աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(Ս.-տէ.) Սուրբ ես, Տէ՛ր, և ի սուրբս հանգուցեալ. և մեք սուրբ վկայիւքս աղաչեմք զքեզ, բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց՝ մի՛ մերժեր զմեզ յողորմութենէ

քումմէ, այլ կեցո՛ զմեզ աղօթիւք
սոցին, զի դու ես բազումողորմ
Աստուած. և քեզ վայելէ փառք,
իշխանութիւն և պատիւ։

Յիշեա՛, Տէր, զպաշտօնեայս։ Բա-
րերար և բազումողորմ Աստուած։
Տէ. ող.

Սաղմոս ԿԲ.

(Աշխ.)

փոխ. Աստուած Աստուած իմ,
ես առ քեզ առաւօտ առնեմ. ծա-
րաւեցաւ առ քեզ հոգի իմ. քանի՞
պատիկ ես և մարմին իմ։

Որպէս երկիր անապատ և ան-
ջուր, ուր ոչ գոյ ի նմա ճանա-
պարհ։

Այսպէս ի սուրբս երեւեցայց
քեզ, տեսանել ինձ զզօրութիւնս
քո և զփառս քո։

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմու-
թիւն քո, քան զկեանս իմ և շըր-
թունք իմ գովեսցեն զքեզ։

Այսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս
իմ և յանուն քո համբարձից ըզ-
ձեռս իմ։

Որպէս ի ճարպոյ պարարտու-
թենէ լցցի անձն իմ, շրթամբք
ցնծութեան օրհնեսցէ զքեզ բե-
րան իմ։

Զի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի ի-
մում, ընդ առաւօտս կանխեալ խօ-
սէի ընդ քեզ։

Զի եղեր իմ օգնական, ի հովա-
նի թեւոց քոց ցնծացայց։

Եկն զկնի քո անձն իմ և զիս
ընկալաւ աջ քո և նոքա ի նանիր
խնդրեցին զանձն իմ։

Մտցեն ի ներքոյ անդնդոց եր-
կրի, մատնեսցին ի ձեռս սրոյ և

բաժինք աղուեսուց եղիցին։

Թագաւոր յուսասցէ ի Տէր, գովեսցին ամենեքեան, որք երդնուն նովաւ, խցցին բերանք այնոցիկ, որք խօսին զանիրաւութիւն։

(Ս.Գ.) Լուր, Աստուած, աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա՛ զանձն իմ։

Ծածկեսցես զիս ի ժողովոյ չարաց, ի բազմութենէ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։

Որք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեանց, լարեցին զաղեղունս իւրեանց յիրս դառնութեան։

Ձգել ի գաղտնիս այնոցիկ, որք ուղիղ են սրտիւք, յանկարծակի ձգեսցեն ի նոսա և մի՛ երկեսցեն։

Որք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարութեան, խորհե-

ցան թաքուցանել ինձ որոգայթ և ասացին ո՛չ տեսանէ զայս Տէր։

Քննեցին զանօրէնութիւն, պա՛տրաստեցան ի քննել զքննութիւն։

Մատիցէ այր ի խորութիւն սրտի իւրոյ և բարձր եղիցի Աստուած։

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա, տկարացան ի նոսա լեզուք նոցա, և խռովեցան ամենեքեան, որք հայէին ընդ նոսա։

Երկեաւ ամենայն մարդ, ի պատմել զգործս Աստուծոյ և զարարածս նորա ի միտ առին։

Ուրախ եղիցի արդար ի Տէր և յուսասցի ի նա, նովաւ գովեսցին ամենեքեան, որք ուղիղ են սրտիւք։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

ԵՐԳ.

(Աշ-է.) Լո՛յս, արարի՛չ լուսոյ, առաջի՛ն լոյս, բնակեա՛լդ ի լոյս անմատոյց,-Հայր երկնաւոր, ի դասուց լուսեղինացն օրհնեա՛լ, ի ծագել լուսոյ առաւօտուս՝ ծագեա ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի։

Լո՛յս, ի լուսոյ ծագո՛ւմն, արեգա՛կն արդար, անճառ. ծնունդ Հօր Որդի՛, յառաջ քան զարև անուն քո գովեալ ընդ Հօր. ի ծագել։

Լո՛յս, ի Հօրէ բղխումն աղբի՛ւր բարութեան, Հոգի՛դ սուրբ Աստուծոյ, մանկունք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս զքեզ բարեբանեն. ի ծագել։

Լո՛յս, երեակ և մի անբաժանելի սուրբ Երրորդութի՛ւն. զքեզ ընդ երկնայնոցն երկրածինքս միշտ փառաւորեմք. ի ծագել։

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

(Աշ-է.) Անեղանելի՛դ Աստուած, Հա՛յր ամենակալ, ընկալ զաղաչանս մեր քոց պաշտօնէից։

Ի Հօրէ ծագումն անճառ, արեգակն արդար, ծագեա՛ ի յանձինս մեր զլոյսդ ողորմութեան։

Ի Հօրէ բղխեալ Հոգի, աղբիւր բարութեան. լուսով քով լցո՛ զմեզ յայսմ առաւօտուս։

Երեք անձի՛նք և մի բնութի՛ւն, մի աստուածութի՛ւն. զքեզ խոստովանիմք յաւէտ սուրբ Երրորդութի՛ւն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Լուսով քո, Քրիստոս, ամենեքեան լուսաւորեցաք. և ի սուրբ խաչ քո, Փրկիչ, հաւատացեալքս ապաւինեցաք: Լո՛ւր մեզ Աստուած Փրկիչ մեր, տո՛ւր մեզ զխաղաղութիւն քո և արա՛ առ մեզ զողորմութիւն քո, մարդասէր Տէր:

ՔԱՐՈԶ

(Աշտ.) Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած, որ ծագեաց զլոյս առաւօտու յարարածս իւր, ծագեսցէ և այժմ զառատ ողորմութիւն իւր ի վերայ փառաբանչաց անուան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(Աշտ.) Զառաւօտու աղօթս և զբանաւոր պաշտօնս ընկա՛լ, ամենակալ, ամենամեծդ Աստուած, ի քո անապական և յերկնային խորանդ: Ծագեա՛ առ մեզ զարդարութեան և զիմաստութեան զլոյս քո, արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս տուընջեան, որպէս զի ի դալ աւուրս երկիւղածութեամբ վարեսցուք զկեանս մեր և առանց գայթակղութեան կատարեսցուք: Զի դու ես օգնական և Փրկիչ մեր, և քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ:

Սաղմոս ԻԲ.

(Ա.-ռէ.)

(փոխ.) Տէր հովուեսցէ զիս և ինձ ինչ ո՛չ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս և առ ջուրս հանգըստեան սնոյց զիս։

Դարձոյց զանձն իմ առ իս և առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուանն իւրոյ:

Թէպէտ և գնացից ես ի մէջ ստուերաց մահու, ո՛չ երկեայց ի չարէ, զի դու, Տէր, ընդ իս ես:

Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեցին զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակն յանդիման նեղչաց իմոց։

Օծեր իւղով զգլուխ իմ, բաժակ

քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս։

Ողորմութիւն քո, Տէր, զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակել ինձ ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս։

(ՃԽԲ.) Ցո՛յց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից, զի առ քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քոյ, Տէ՛ր, կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛,

Աստուած, զթշնամիս իմ և կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։

(ԽԵ.) Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն, օգնակա՛ն ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ։

Վասն այսորիկ ո՛չ երկիցո՛ւք մեք ի խռովիլ երկրի, ի փոփոխիլ լերանց ի սիրտս ծովու։

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա, խռովեցան լերինք ի զօրութենէ նորա։

Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն Աստուծոյ և սուրբ արար զյարկս իւր Բարձրեալն։

Աստուած ի մէջ նոցա և նոքա մի՛ սասանեսցին, օգնեսցէ նոցա Աստուած ի վաղորդենէ մինչև ի վաղորդեան։

Խռովեցան հեթանոսք և խոնարհեցան թագաւորութիւնք, ետ զձայն իւր Բարձրեալն և խռովեցաւ երկիր։

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ընդունող է մեր Աստուած Յակոբայ։

Եկայք և տեսէ՛ք զգործս Աստուծոյ, որ արար զնշանս և զարուեստս ի վերայ երկրի։

Եհար զպատերազմ ի ծագաց մինչև ի ծագս երկրի, զաղեղունս փշրեաց, զզէնս խորտակեաց և զասպարս այրեաց հրով։

Կանխեցէ՛ք և ծաներո՛ւք, զի ես եմ Աստուած, բարձր եղէց ի հեթանոսս և բարձրացայց ի վերայ երկրի։

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ընդունող է մեր Աստուած Յակոբայ։

(ԿԹ.) Աստուա՛ծ, յօգնել ինձ

նայեա՛ց, և Տէ՛ր, յընկերել ինձ փութա՛։

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, որք խնդրէին զանձն իմ, դարձցին յետս և ամաչեսցեն, որք խորհէին ինձ զչար։

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք, որք ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ։

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ի քե՛զ ամենեքեան, որք խնդրեն զքեզ, Տէր։

Ասասցեն ամենայն ժամ մեծ է Աստուած, որք սիրեն զփրկութիւնս քո։

Ես աղքատ և տնանկ եմ, Աստուա՛ծ, օգնեա՛ ինձ. օգնական և Փրկիչ իմ ես դու, Տէ՛ր իմ, մի՛ յամենար։

(ՁԵ 15.) Տո՛ւր զօրութիւն ծա-

ռայի քո, կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո, և արա՛ առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու, Տէ՛ր, օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

ԵՐԳ

(Ա-ոջ) Ճանապարհ և ճշմարտութիւն և կեանք Քրիստոս, առաջնորդեա՛ հոգւոց մերոց յերկրէ ելանել յերկինս։

Դուռն կենաց մեզ Յիսուս, մոյծ և զմեզ առ Հայրն քո և Հոգի, երգել մինչ զփառս։

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

(Ա.-ռֆ.) Ճանապարհ բարի Քրիստոս և մշմարտութիւն, առաջնորդ հոգւոց մերոց յերկրէ ի յերկինս:

Դուռն կենաց մաից Յիսուս, Աստուած ճշմարիտ, մո՛յծ և զմեզ առ Հայրդ քո հոգւովդ սրբով:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Տէ՛ր, ուղղեա՛ զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան. Տէ՛ր, ուղղեա՛ և առաջնորդեա՛ հոգւոց մերոց և ամենայն հաւատացելոց գնալ յարդարութեան ճանապարհն և ի կեանսն յաւիտենից:

Ք Ա Ր Ո Զ

(Ա.շռ՛.) Աղաչեսցո՛ւք զամենակալն Աստուած, զի յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս ծառայից իւրոց ի բարի և ի խաղաղութիւն: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա.-ռֆ.) Առաջնորդ կենաց և պարգևիչ խաղաղութեան, Քրիստոս Աստուած մեր, առաջնորդեա՛ մեզ գնալ ի ճանապարհս քո արդարութեամբ ժամանել ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեան շնորհօք ողորմութեան քո, զի դու ես օգնական և Փրկիչ մեր և քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն:

ՄՂՕԹՔ

Աւուրց պահոց

Յորս տօն ոչ լինի

(Ա.—ոփ.) Օրհնեալ ես, Տէ՛ր Աստուած փրկիչ մեր, որ յամենայն ժամ ընդ մեզ ես և ո՛չ երբէք թողուս ի ձեռանէ քումմէ զայնոսիկ, որք հաւատով և ճշմարտութեամբ կարդան առ քեզ։ Աղաչեմք և խնդրեմք ի քէն, Տէ՛ր, ճանապարհորդակից լե՛ր ծառայից քոց՝ քոյին վերակացութեամբդ պահելով ի խաղաղութեան. և առաջնորդեա՛ մեզ միւսանգամ խաղաղութեամբ և խնդութեամբ հասանել յիւրաքանչիւր բնակութիւն ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր։ Որում վայելէ

փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԵՐՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԳԱԼՍՏ ԻՋՄԱՆ

ՀՈԳՒՈՅՆ ՍՐԲՈՅ

Եւ ի դէմս Նախամօրն ճաշակ-մանն եւ ազատութեանն Քրիստոսի.

Օրհնեալ Տէր Մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Օրհնեալ Հոգին սուրբ Աստուած ճշմարիտ. Ամէն:

Սաղմոս Ծ.

(Ա.—ձ.) ՈՂՈՐՄԵԱ՛ *ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան*

քում, ըստ բազում գթութեան
քում քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնու-
թենէ իմմէ և ի մեղաց իմոց սուրբ
արա՛ զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն
գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են
յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ, Տէ՛ր, և չար
առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս
քո և յաղթեսցես ի դատել քում։

Անօրէնութեամբ յղացայ և ի
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու, Տէ՛ր, զճշմարտութիւն սի-
րեցեր, զանյայտս և զծածկեալս
իմաստութեամբ քով յայտնեցեր
ինձ։

Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ և սուրբ

եղէց. լուա՛ և քան զձիւն սպիտակ
եղէց։

Լսելի արա՛ ինձ, Տէ՛ր, զցնծու-
թիւն և զուրախութիւն, և ցնծաս-
ցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո՛ զերեսս քո ի մեղաց ի-
մոց, և զամենայն զանօրէնութիւնս
իմ քաւեա՛ յինէն։

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս,
Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա՛
ի փորի իմում։

Մի՛ ընկեներ զիս, Տէ՛ր, յերե-
սաց քոց և զհոգի քո սուրբ մի՛
հաներ յինէն։

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկու-
թեան և հոգւով պետութեան քո
հաստատեա՛ զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանա-
պարհս քո և ամբարիշտք առ քեզ
դարձցին։

Փրկեա՛ զիս յարենէ, Աստուա՛ծ, Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Բարի արա՛, Տէ՛ր, կամօք քովք Սիոնի և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ԵՐԳ

Երրորդի ժամու աւուրն

Ձայնի ողորմեայի Սաղմոսին

(Ա.-ոփ.) Օրհնեմք զքեզ, Հայր անսկիզբն

Էիցս էակ ի յանգոյից.
Բարձեր ձեռօք նիւթ ի հողոյ
Եւ ստեղծեր զմարդ ի պատկեր քո.
Գլուխն ոտից խոնարհեցաւ,
Զի զպատուիրան քո մոռացաւ.
Դարձեալ ասեմք ըստ անառակին,
Թէ, Հայր, մեղայ քեզ ի յերկինս։

Երկնաւորացն անքննելի
Եղեր մարդկան տեսանելի.
Զգեցար պատկեր հողեղինի
Պատկերդ Հօր անփոփոխելի.
Ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին
Վասն Ադամայ նախաստեղծին.
Ընդ աւազակին քում խաչակցին
Արժանացո զմեզ դրախտին։

Թագաւոր թագաւորաց,
Առատաբուղխ Հոգի շնորհաց.
Ժողովելոցն ի վերնատանն
Առաքելոցն երկոտասան՝
Ի հրոյ լեզուս երեւեցար,
Յոգիս նոցա վերանատար.
Լուր յանուն քո ժողովելոցս,
Եկ և առ մեզ յերրորդ ժամուս։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քահ. Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս, Տէր, և յօտարէն պահեա զծառայս քո, մարդասէր Տէր։

Արք. Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո և ողորմեա։

Քահ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և։

ՔԱՐՈԶ

Մեծի պահոցն

Ի Յովհաննու Մանդակունւոյ ասացեալ

(Ա—ջ.) **Միաբան** *ամենեքեան գո-*

հայցալուք զմարդասիրէն Աստուծոյ և զՓրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ, որ ազատեաց զազգս մարդկան ի դատապարտութենէ անիծիցն և եբարձ զմեղս աշխարհի ի ժամու յայսմիկ խաչիւն իւրով, և շնորհեաց առատապէս զպարգեւս Հոգւոյն սրբոյ երանելի առաքելոցն։ Խնդրեսցուք հաւատով, զի զմեզ զամենեսեան արասցէ հաղորդս մեծամեծաց և աստուածային բարեացն այնոցիկ աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց, որք աստ և ընդ ամենայն տիեզերս։ Որպէս զի անարատ վարուք և ճշմարիտ առաքինութեամբ կացեալք ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս, մասն և վիճակ ժառանգութեան ընկալցուք ընդ ամենայն սուրբս նորա զբնակու-

թիւն յաւիտենական և երկնային խորանացն։ Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։ Զժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել, հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։ Զհրեշտակ խաղաղութեան։ Զքաւութիւն և։ Զսրբոյ խաչին։ Եւ ես միաբան։ Զանձինս մեր։ Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր։

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Աշ֊չ.) Որ ի քրովբէական և յանպատում հանգուցեալ ես յաթոռ՝ և այցելու ես միշտ արարածոց քոց։ Որ և ի ժամու յայսմիկ հեղեր յերանելի առաքեալսն զշնորհս Հոգւոյդ սրբոյ։ Դու, Տէր, յառա-

ջիկայ ժամու և յաւէտ մինչև ի կենցաղոյս աւարտումն, ապաւորեալ միացո՛ զմեզ ընդ ամենայն բարեգործութեան յորդորմունս և խոստացելոց բարեացդ հաղորդս լինիլ զմեզ արժանի արա՛, Տէր մեր և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս։ Որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք։

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս, Բանդ Աստուած էակից Հօր, և արարչակից սուրբ Հոգւոյդ։ Որ և զնախաստեղծին պատուիրանազանցութիւն պտղոյն ճաշակման, նշանաւ ամենայաղթ խաչի քո ի ժամու յայսմիկ ենթադրեալ ի

կենդանութիւն փոխեցեր և զանօրէնութիւնս մեր ի նմա բևեռեալ, կեանք անապական և նորոգումն կենաց յուսացելոց ի քեզ խոստացար։ Որոց մասնաւորիլ և զմեզ արժանի արա՛, Տէր մեր և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ և։

Սաղմոս

(Աշ-ի·) Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհնեալ Տէր զօրհանապազ։

Աստուած մեր, Աստուած կենարար, և նա՛ փրկեսցէ զմեզ։

Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհնեալ Տէր զօրհանապազ. առաջնորդեսցէ մեզ Աստուած Փրկիչ մեր։

ՔԱՐՈԶ

(Աշխ.) Խնդրեսցուք հաւատով ի Տեառնէ վասն ճանապարհորդաց հարց և եղբարց մերոց, որք ընդ ծով և ընդ ցամաք գնասցեն, որպէս զի առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղութեամբ պահեսցէ և տարեալ հասուսցէ յիւրաքանչիւր տեղիս Տէր Աստուած մեր: Վասն զի նա ինքն է առաջնորդ կենաց և յոյս փրկութեան, որ յաջողէ ծառայից իւրոց խաղաղութեամբ հասանել ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեան. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո́ և ողորմեա́:

ԱՂՕԹՔ

(Ա—ք.) Առաջնորդեա́ մեզ, Տէր Աստուած մեր, և ուսո́ մեզ գնալ ի ճանապարհս քո արդարութեամբ. պահեա́ ի խաղաղութեան զկեանս մեր, և զգնացս ի հաճոյս քո: Ժամանեցո́ զհոգևոր և զմարմնաւոր ընթացս ծառայից քոց անարատ ճանապարհաւդ յաւիտենական ի կեանսդ: Շնորհօք միածնի քո Տեառնդ մերոյ և Փրկչիդ Յիսուսի Քրիստոսի, որ եղև մեզ առաջնորդ կենաց և յոյս փրկութեան: Ընդ որում օրհնեալ ես Հայր ամենակալ հանդերձ կենդանարար և ազատիչ սուրբ Հոգւովդ. այժմ և:

Ի Սարկաւագ վարդապետէն ասացեալ

Յիշեա Տէր զՊաշտօնեայս քո, զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զԵղբարս, զԸնկերս, զԿերակրիչս, զՈւխտաւորս, զՃանապարհորդս, զՀանգուցիչս, զՎաստակաւորս, զԽոստովանողս, զԱպաշխարողս, զԳերիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, զԻշխանս, զՉարարարս, զԲարերարս, զԹշնամիս, զԱտեալս: Եւ որք պատուիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

ԱՂՕԹՔ

Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, քո անճառ գթութեամբդ եւ անբաւ մարդասիրութեամբդ,

յիշեա զամենայն հաւատացեալս ի քեզ եւ ողորմեա ամենեցուն: Օգնեա եւ փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից եւ ի փորձութեանց: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Սաղմոս ԻԲ.

(Ա.–ռք.)

փ-խ. Տէր հովուեսցէ զիս եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս եւ առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս եւ առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս

արդարութեան վասն անուան իւրոյ։

Թէպէտ և գնայցից ես ի մէջ ստուերաց մահու, ո՛չ երկեայց ի չարէ, զի դու, Տէր, ընդ իս ես։

Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակն յանդիման նեղչաց իմոց։

Օծեր իւղով զգլուխ իմ, բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս։

Ողորմութիւն քո, Տէր, զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակել ինձ ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս։

(ՃԽԲ.) Ցո՛յց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից, զի առ քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քո, Տէր, կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛, Աստուած, զթշնամիս իմ և կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

ՔԱՐՈԶ

(Ա--ֆ.) Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբարերարն Հոգին Աստուած, և խնդրեսցուք զողորմութիւն ի նմանէ, զի անցուսցէ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով, ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո և ողորմեա:

ԱՂՕԹՔ

(Ա.շ--է.) Խաղաղութեամբ քով, Հոգիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ, որ ի վեր է քան զամենայն միտս և զխորհուրդս, մխիթարեա զանձինս ծառայից քոց, ընդունելով զաղա-

չանս մեր։ Անցո ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով։ Ներեա և լո՛ւր մեզ, քաւեա և թո՛ղ զմեղս մեր։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյն միածնի. այժմ և:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԻՄՍ

ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Այլ եւ ի դէմս

Չարչարանաց եւ խաչելութեանն

Որդւոյն Աստուծոյ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս

Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Օրհնեալ Հայր սուրբ Աստուած ճշմարիտ. Ամէն։

Սաղմոս Ծ.

(Ա—ւձ.) ՈՂՈՐՄԵԱ՛ *ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան*

քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմմէ և ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինքէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ, Տէր, և չար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո և յաղթեսցես ի դատել քում։

Անօրէնութեամբ յղացայ և ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու, Տէր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ և սուրբ

եղէց. լուա՛ և քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա՛ ինձ, Տէր, զցնծութիւն և զուրախութիւն, և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո՛ զերեսս քո ի մեղաց իմոց, և զամենայն զանօրէնութիւնս իմ քաւեա՛ յինէն։

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս, Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փորի իմում։

Մի՛ ընկենուր զիս, Տէր, յերեսաց քոց և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն։

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան և հոգւով պետութեան քո հաստատեա՛ զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա՛ զիս յարենէ, Աստուա՛ծ, Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Բարի արա՛, Տէ՛ր, կամօք քովք Սիոնի և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ԵՐԳ

Վեցերորդի ժամուն

(Աշտէ.) Խաւարեցաւ լոյսն արեւուն,
Ի վեցերորդ ժամ ուրբաթուն,
Ծանոյց թէ լոյսն արարչական
Նսեմացոյց զլոյսն եղական.
Կախեալ զքեզ մերկ ի խաչին,
Քօղով ստուերաւն ծածկէին.
Հերքեա՛ ի մէնջ զծանրութիւն
Շրջող դիւին միջօրէի:

Զանձրութեան մարտ այսոյն չարի,
Որ յայսմ ժամուս պատերազմի՝
Ղօղեալ յոգւոց մեր հերքեսցի,
Քո նշանաւ սրբոյ խաչին,
Ճշմարտութեան քո ճառագայթ
Զառ ի յերկնից անկեալ փայլակն
Մերժեալ ի մէնջ հալածեսցէ
Եւ զմեզ լուսով քո վառեսցէ։

Յայս միջօրեայ տուընջեան ժամուս՝
Վայելչական աչաց մարմնոյս,
Նետիւք գաղտնեաց մի՛ խոցիցուք,
Ի խաւարէն որ ի ծածուկ.
Շուրջանակի բանակեսցին
Զմեօք բանակք հրեշտակաց,
Որք պարակից մեզ լինելով,
Զքեզ ընդ Հօր փառաւորելով։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քահ. Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս, Տէ՛ր, և յօտարէն պահեա՛ զծառայս քո, մարդասէ՛ր Տէր։

Սարկ. Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Քահ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ։

ՔԱՐՈԶ

Մեծի պահոց

(Աշխ.) Արթուն մտօք և անզբօս խորհրդով կացցուք միաբան յաղօթս առաջի Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի։ Հա-

ւատով խնդրեսցուք ի Նմանէ ըզ-հրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց, որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ զմեօք և աներկիւղ պահեսցէ զմեզ յամենայն հրեղէն նետից սատանայի որ թըռչի ի տուէ, յիրաց խաւարային գնացից ի գայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր: Յորմէ զգուշութեամբ պահելով աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սըրբոց, շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած կեալ առաքինութեամբ ի փրկութիւն անձանց մերոց, ի պատիւ և ի փառս կենդանացուցիչ անուան իւրոյ: Յոյս հաղորդութեան ընկալցուք ի յայտնութեան միածնի Որդւոյն Աստուծոյ, կերպարանակից առնել ըզ-մարմին խոնարհութեան մերոյ ըստ

նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոյ: Վասն զի զոյս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր. կեցո՛ և ողորմեա՛:

Զժամս և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Զհրեշտակ խաղաղութեան: Զքաւութիւն և: Զսրբոյ խաչին: Եւ ևս միաբան: Զանձինս մեր: Ողորմեա՛ց մեզ Տէր:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա.–ոֆ.) Զգեցո՛ մեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր, զէն արդարութեան, զօրաւոր և յաղթող լինել ընդդէմ սատանայական պատերազմաց, և

զամենայն հրեղէն նետս նորա շիջուցանելով՝ անկասկած կեցուք յիրաց խաւարային գնացից ի գայթակղութենէ զիւրն ի հասարակ աւուր։ Եւ զգաստացեալք վայելչական տուընջեամբս՝ առաքինութեամբ կացցուք ի փրկութիւն անձանց մերոց, ի պատիւ և ի փառս սրբոյ Երրորդութեանդ. այժմ և միշտ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք.

Երկնաւոր խաղաղութեամբդ քով պարապեալ պահեա զանձինս մեր, Տէր զօրութեանց։ Վասն զի դու ես Աստուած խաղաղութեան և բաց ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք և զանուն քո ամենազօր կարդամք յօգնականութիւն անձանց մերոց։

Նայեա՛ յերկրպագութիւնս մեր և ուսո՛ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան։ Եւ գոհութեամբ փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ և միշտ և։

Սաղմոս.

(Ա.—ոէ.) Տէր, մի՛ յիշեր զմեղս մեր զառաջինս. վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո, Տէր, զի աղքատացաք յոյժ։

Օգնեա՛ մեզ, Աստուած Փրկիչ մեր, վասն փառաց անուան քո։

Տէր, փրկեա՛ զմեզ և քաւեա՛ զմեղս մեր վասն անուան քո։

ՔԱՐՈԶ

(Ա—տէ.) Վասն հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց աղաչեսցուք ըզՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում և բժշկեսցէ զախտս և զհիւանդութիւնս հոգւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց և կատարեալ առողջութեամբ հասուսցէ զամենեսեան ի մշտնջենաւոր և յանախտ կեանս: Որ առաքեցաւ ի Հօրէ ի բժշկութիւն ազգի մարդկան, միածին Որդին Աստուծոյ, Տէր մեր և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, կեցո՛ և ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

(Աշխ.) Փարատեա՛ զցաւս և բըժշկեա՛ զհիւանդութիւնս ի ժողովրդենէ քումմէ, Տէ՛ր Աստուած մեր, և շնորհեա՛ ամենեցուն զկատարեալ առողջութիւն նշանաւ ամենայաղթ խաչի քո, որով բարձեր զտկարութիւն ազգի մարդկան և դատապարտեցեր զթշնամին կենաց և փրկութեան մերոյ: Դու ես կեանք մեր և փրկութիւն, բարերար և բազումողորմ Աստուած, որ միայն կարող ես թողուլ զմեղս և մերժել զախտս և զհիւանդութիւնս ի մէնջ, որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց։ Պարգևիչդ բարեաց, պարգևեա՛ զառատ ողորմութիւն քո ի վերայ արարածոց

քոյ, ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից, յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ՝ այժմ և միշտ և։

Յիշեա՛, Տէր, զՊաշտօնեայս։ Բարերար և բազումողորմ Աստուած։ (Տե՛ս յերես 518։)

Սաղմոս Խ.

(Աշխ․) Երանի որ խորհի զաղքատ և զտնանկն, յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր։

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ. երանելի առնէ զնա ի վերայ երկրի և ո՛չ մատնէ զնա ի ձեռս թշնամեաց իւրոց։

Տէր օգնական է նմա ի մահիճս ցաւոց իւրոց, զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ի հիւանդութենէ նորա։

Ես ասացի, Տէ՛ր, ողորմեա՛ ինձ. բժշկեա՛ զանձն իմ, ես մեղայ քեզ։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ։

Ասասցէ Տեառն ընդունող իմ ես դու, ապաւէն իմ Աստուած և ես յուսամ ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսորդին և ի բանից ի խռովութենէ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի ըզքեզ և ի հովանի թևոց նորա յուսասցիս։

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքև ճշմարտութիւն նորա։

Ո՛չ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի և ոչ ի նետէ, որ թռչի ի տուէ:

Յիրէ, որ շրջի ի խաւարի և ի դայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր:

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես, զի դու, Տէր, յոյս իմ ես:

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն, զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք և տանջանք մի՛ մերձեսցին ի յարկըս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից և քարբից գընասցես դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս և ես լուայց նմա և առ նմա եղէց ի նեղութեան:

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա, երկայն աւուրբք լցուցից և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

ՔԱՐՈԶ

(Աշտճ.) Եւ ես խաղաղութեան ընդ-Տէր աղաչես'':

Խնդրեսցուք հաւատով ի Հօրէ վասն քաւութեան մեղաց և թողութեան յանցանաց, փրկելոյ ըզմեզ ի վշտաց և ի նեղութեանց, իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան Տեառն Աստուծոյ ամենակալին. կեցո՛ և ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

(Ա.–տէ.) Հայր գթութեանց և Աստուած ամենայն մխիթարութեանց, որ մխիթարես զմեզ յամենայն նեղութեան մերում, լո՛ւր և այժմ ձայնի պաղատանաց ծառայից քոց,

ընդունելով զաղաչանս մեր։ Անցո՛ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով։ Ներեա՛ և լո՛ւր մեզ, քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր, արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ

ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Այլ եւ մահուանն՝ եւ բանական հոգւոյն աւանդման

Օրհնեալ Տէր Մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Օրհնեալ Հայր սուրբ Աստուած ճշմարիտ. Ամէն։

Սաղմոս Ծ.

(Ա.—աջ.) ՈՂՈՐՄԵԱ՛ *ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան*

քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմմէ և ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ, Տէր, և չար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո և յաղթեսցես ի դատել քում։

Անօրէնութեամբ յղացաւ և ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու, Տէր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ և սուրբ

եղէց. լուա՛ և քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա՛ ինձ, Տէր, զցնծութիւն և զուրախութիւն, և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո՛ զերեսս քո ի մեղաց իմոց, և զամենայն զանօրէնութիւնս իմ քաւեա՛ յինէն։

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս, Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փորի իմում։

Մի՛ ընկեներ զիս, Տէր, յերեսաց քոց և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն։

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան և հոգւով պետութեան քո հաստատեա՛ զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա՛ զիս յարենէ, Աստուա՛ծ, Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Բարի արա՛, Տէ՛ր, կամօք քովք Սիոնի և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ԵՐԳ.

ԻՆՆԵՐՈՐԴԻ ԺԱՄՈՒՆ

(Ա.—ա՟.) Զարչարակցեալ քեզ տիւ լուսոյ

Երեք ժամու խաւարելոյ,
Պայծառացեալ յիններորդին,
Ի տես լրման մահու սուրբին,
Զանգ լուսոյ մեծապայծառ,
Աւանդեցեր զՀոգիդ առ Հայր,
Ոտնիւ կցորդ քեզ ի յերկինս,
Զմեզ ուղղեա՛ հոգւով քոյին։

Սանդարամետք սարսեցին,
  Զկապեալ հոգիսն արձակեցին,
Վէմք ի վիմէդ պատառեցան,
  Ի տապանաց մեռեալք յարեան,
Տարերք երկրի տատանէին
  Եւ աշխարհի սիւնք դողային,
Բամբասելքս առ քեզ պաղատեսցուք,
  Զի ընդ արդարսն դասիցուք։
Յուցեր յայնժամ սքանչելիս
  Եւ այժմ մեզ ողորմեսցիս,
Իխուծեալ բնութիւնս քեւ ողջացաւ,
  Շնորհեա՛ և մեզ լինիլ անցաւ,
Փոխան մահու քո կենարար,
  Կեցո՛ զմեզ, Տէր բարերար,
Քեզ պաղատիմք ըստ աւազակին,
  Յիշեա՛ զմեզ յօրն ահագին։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս, Տէ՛ր, և յօտարէն պահեա՛ ըզծառայս քո, մարդասէր Տէր։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցո՛ւք, ընկա՛լ կեցո՛ և ողորմեա՛։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

ՔԱՐՈԶ

Մեծի պահոցն

(Ա.—ռ.) Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով կացցուք յա-

զօթս առաջի Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, յիշելով զմեծամեծս նորա զանչափ շնորհս, զհամբերութիւն կենսատու խաչին և զհեղումն ազատեցուցիչ արեան նորա և զայցին նմանս, որ յայսմ ժամու վասն մեր մեղաւորացս կրեաց նա։ Եւ մեք զայս ամենայն զմտաւ ածելով, սրբեսցուք ի մեղաց զխորհուրդս, զբանս և զգործս մեր. կատարեսցուք զսրբութիւն անձանց մերոց ահիւն Աստուծոյ։ Մի՛ յապաղեսցուք խոստովան լինել նմա զմեղս մեր և խնդրել զթողութիւն մեղաց մերոց, զի մի՛ կորիցուք անապաշխար զյաւիտենական կորուստն։ Այլ մինչդեռ ժամանակս ի ձեռս է, գործեսցուք զբարիս ի կեանս յայսմիկ, օրինակ վարուց

մերոց ունելով զամենայն սուրբս և զյաղթող նահատակսն, որք միանգամ ի սկզբանէ հաճոյ եղեն Տեառն և Փրկչին բոլորեցունց։ Որոց աղօթիւք և բարեխօսութեամբն շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած զհաճոյսն իւր և զօգուտն մեր խորհել միշտ և առնել և անպատում պարգևացն հաղորդս գտանիլ։ Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած մեր. կեցո՛ և ողորմեա՛։

Զժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել։ Զհրեշտակ խաղաղութեան սպա։ Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցա։ Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութ։ Եւ եւս միաբան վասն ճըշմարիտ և սուրբ։ Զանձինս մեր։ Ողորմեսցի մեզ Տէր։

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Աշ—լ.) Տէր զօրութեանց, որ կամաւոր մահուամբ քով ի ժամու յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ ի մեռելութենէ մեղաց մերոց և բևեռեցեր զկնիք դատապարտութեան մերոյ ի խաչին, և շնորհեցեր ազատութիւն ազգի մարդկան ի ծառայութենէ ապականութեան յազատութիւն փառաց հեղմամբ արեան քո սրբոյ: Ընկա՛լ և այժմ զաղաչանս մեր և յաջողեա՛ մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք կալ յայսմ աշխարհիս և արժանաւոր լինել յաւիտենական և երկնային ուրախութեանցն ընդ ամենայն սուրբս քո: Եւ գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Բազումողորմ Աստուած և հաստատիչ խաղաղութեան, հաստատեա՛ զանձինս մեր քոյով խաղաղութեամբդ, որով ունիս յիւրաքանչիւր կարգի զամենայն արարածս քո ուղիղ հրամանաւդ մատակարարելով, վասն զի այդ իսկ է կամք քո, խաղաղական և հոգւոր սիրով կալ մեզ առ միմեանս և սպասել արթուն մտօք յայտնութեան միածնիդ Աստուծոյ և Փրկչիդ մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում արժանաւորք եղիցուք հանդիպել ամպովք ընդ առաջ Տեառն յօդս. զուարթերես կացցուք յաջմէ

քումմէ ընդ սուրբս և ընդ սիրելիս անուանդ քո սրբոյ և ժառանգեսցուք զպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զարքայութիւնդ և ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ամենասրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և:

ՍԱՂՄՈՍ

(Աշ-է.) Տէր, մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուանդ քում սրբոյ, մի՛ ցրեր զուխտս քո և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ:

Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո և Իսրայէլի սրբոյ քո։

Տէր, մի՛ մատներ զմեզ իսպառ

վասն անուան քո սրբոյ, մի՛ ցրեր զուխտս քո, և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ:

ԵՐԳ.

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

ՌՁ.

(Ա-ող.) Նահապետին Աբրահամու
Հայցմամբ ընկալ, Տէ՛ր, զաղաչանս։
Եւ ծառային քում Սահակայ
Խնդրուածովքն ի մեզ գթա՛։
Ընտանեսյն Իսրայէլի։
Սիրով սրբոյն ի մեզ խնայեա՛։
Երեքսրբեան երիւք սոցին։
Սրբեա՛ զհոգի, զմիտս և զմարմինս։

ՔԱՐՈԶ

(Աշտէ.) Աղաչեսցուք զկենդանատու Փրկիչն մեր Քրիստոս, որ կամաւոր խաչելութեամբն իւրով զարարածս փրկեաց եւ հեղմամբ արեան իւրոյ զթողութիւն շնորհեաց յուսացելոց իւրոց. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

(Ա-տէ.) Անկեալ առաջի քո, բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, աղաչեմք ամենայն սրտիւք մերովք եւ խնդրեմք զթողութիւն ի քէն, որպէս խոստացար ծառայից քոց եւ ասացեր, զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն

Որդւոյ ի Հօրէ տացի ձեզ։ Շնորհեա՛ եւ այժմ հաւատացելոցս ի քեզ եւ կատարեա՛ ի բարի զխնդրուածս մեր, զի ի քեզ եմք ապաւինեալ եւ քո առատ ողորմութեամբդ մխիթարեա՛ զմեզ ի կեանս յայսմիկ եւ առաջնորդեալ հասո՛ յանճառ երկնից արքայութիւնդ, ի փառաբանութիւն եւ ի պատիւ ամենասուրբ Երրորդութեանդ. այժմ եւ։

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս քո։ Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած։ (Տես յերես 472)։

Սաղմոս ՃԺԴ.

(Ա-տդ.) Սիրեցի, զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խո-

նարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա։

Շրջեցան զինև երկունք մահու և վիշտք դժոխոց գտին զիս։

Զնեղութիւն և զանձկութիւն գտի, և զանուն Տեառն կարդացի։

Ո՛ Տէր, փրկեա՛ զանձն իմ. ողորմած Աստուած մեր ողորմի և պահէ զտղայս Տէր։

Ես խոնարհ եղէ և Տէր կեցոյց զիս. դա՛րձ անձն իմ ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ։

Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ. զաչս իմ յարտասուաց և զոտս իմ ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց։

(Սղմ. ՃԺԵ.) Հաւատացի զոր և խօսեցայ և ես խոնարհ եղէ յոյժ։

Ես ասացի ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն մարդ սուտ է։

Զի՞նչ տաց տրիտուր Տեառն ընդ ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ։

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց և զանուն Տեառն կարդացից։

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա։

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛, Տէր, ես ծառայ քո եմ. ծառայ և որդի աղախնոյ քո։

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան և զանուն Տեառն կարդացից։

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա. ի գաւիթս տան Տեառն և ի մէջ քո, Երուսաղէմ։

(Սղմ. ձժՁ.) Օրհնեցէ՛ք զՏէր ամենայն ազինք. գովեցէ՛ք զնա ամենայն ժողովուրդք:

Զօրացի ողորմութիւն նորա ի վերայ մեր. և ճշմարտութիւն Տեառըն մնացէ յաւիտեան:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

Հանգստեան Տէրունեաց եւ Մարտիրոսաց

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Ա.Ձ.

(Ա–ռէ.) Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո, Տէր, պատուեցեր

ըզմեզ, ընկա՛լ և այժմ զննջեցեալսըն ի քեզ ուղիղ հաւատով, ըստ մեծի քում ողորմութեան: Որ շընորհօք սուրբ Հոգւոյն լուսաւորեցեր, յիշատակի խրեանց զհոգիս նոցա ընկալ մարդասէր, ըստ մեծի: Որք հաղորդեցան մարմնոյ և արեան քո Տէր, հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո, Քրիստոս Աստուած, քանզի գինք սուրբ արեան քո են: Միայն օրհնեալդ ի կանայս, մայր և միշտ կոյս և իմանալի լոյս, ծնող արարչին մերոյ անդադար բարեխօսեսցուք:

Ա.Կ.

(Ա–ռէ.) Արարիչ Աստուած և ստեղծիչ ազգի մարդկան, մի՛ ան-

տես առներ զննջեցեալսն մեր, այլ հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո։ Որդիդ միածին, յարութիւն տիեզերաց, մի՛ անտես առներ։ Հոգիդ ճշմարիտ, մխիթարիչ սգաւորաց, մի՛ անտես առներ։ Հոգւոյն զքեւ հովանացեալ միայն սրբուհի, ծնար զբանն Աստուած զանճառելւոյ Հօր ծնունդ և յայտնեցաւ միութիւն Երրորդութեանն։

ԲՁ.

(Ա—տէ.) Որ կոչեցեր առ քեզ, Տէ՛ր, զտիեզերս ամենայն, ընկա՛լ զմեր զննջեցեալսն ի ծոց նահապետին Աբրահամու. ողորմա՛ծ Տէր, Փրկիչ և բարերար։ Որ թողութեանց ես տուող, Աստուած, թո՛ղ զմեղս մեր ննջեցելոցն, կարո՛ղ յա-

մենայնի և հզօր. ողորմած։ Որ լուսատու ես տիեզերաց, Քրիստո՛ս Աստուած, լուսաւորեա՛ և ըզմեր զննջեցեալսն լուսով երանաւէտ զուարթնոցն. ողորմած։ Յոյս մեր և ապաւէն մայր Տեառն և կոյս սուրբ, որ հուր աստուածութեան ոչ բոցակիզեաց զքո սուրբ կորովայն, բարեխօսեա՛ առ Տէր վասն մերոյ փրկութեան։

ԲԿ.

(Ա—տէ.) Որդիդ ես և Բանդ Աստուած, հաւասարակից ընդ Հօր յէութեան, առ քեզ կարդամք, մա՛րդասէր, հանգո՛ զհոգիս ննջեցելոց մեր ընդ սուրբս քո։ Որ իջեր յերկնից վասն մեր, զառաջինն ա-

ներ զլանջանօն Ադամայ, մերով բնութեամբ բարձեր ի վերայ խաչին անարատ ձեռօք. հանգո։ Որ լուծեր զիշխանութիւն մահու, կամաւորական մահուամբ քո, Քրիստոս, բանաւորաց զաղաչանս առաջի քո հեղեալ մաղթեմք. հանգո։ Տիրուհի անարատ մայր Տեառն և կոյս Մարիամ, քրովբէական աթոռ զքեզ տեսաք ի յերկրի, բարեխօսեա առ Տէր վասն մերոյ փըրկութեան։

Գ.Զ.

(Ա.—ոչ.) Հա՛յր բարեգութ, որ գթացար ի յազգս որդւոց մարդկան, առաքեցեր զմիածինդ ի փըրկութիւն, յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց. և հանգո՛ ընդ սուրբս քո։ Որդի՛դ միածին, որ յարեարդ ի մեռելոց, ի միւսանգամ գալըստեանն քո յարութիւն մեզ խոստացար. յիշեա՛։ Հոգի՛դ ճշմարիտ, մխիթարիչ սգաւորաց, աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին և ամենայն քոց սրբոց, յիշեա։ Ի բարեխօսութիւն փութացիր մեզ, սուրբ Աստուածածին, առ ի փրկել զժողովուրդս ի մեղաց և յապականութենէ։

Գ.Ա.

(Ա.—ոչ.) Ցանսկզբնական ծոցոյ Հօր խոնարհեալ բանդ մարմնացար ի կուսէն վասն փրկութեան մերոյ. աղաչեմք զքեզ. զննջեցեալսըն մեր ի քեզ ուղիղ հաւատով,

յիշեա՛ Տէր, յորժամ գաս թագաւորութեամբդ քո։

Անօխակալ քաղցրութեամբ, Որդի՛ Աստուծոյ, հանեցար բառնալ զմեղս աշխարհի քո խաչելութեամբըն. ասա։ Կամաւորական մահուամբ քո լուծեր զերկունս մահու, և արժանի արարեր թողութեան յանցանաց քաւիչ քո արեամբ. ասա։ Որ փոխանակ մեղաւորաց զմեռանիլ յանձն առեր, իջանելով ի դժոխս փրկեցեր ի մեղսասէր բանտէն զգերեալսն, ասա։ Բարերանեմք զանչափ քո ըզմարդասիրութիւնդ, որ երեքօրեայ յարուցեալ զկենդանութիւն պարգևեցեր աշխարհի. ասա։ Մաքուր և անբիծ կոյս յետ ծննդեան, որ մարմնով ծնար զարձակեղն ի կապից մահու, բարեխօս լեր վասն

անձանց մերոց, փրկել ի սատանայեաց գեհեննոյն։

Դ.Զ.

(Ա.—ռէ.) Յորժամ հարկանի փող գալստեան քո, Տէր, յայնժամ զարհուրեալ դողան արարածք ի յահէ քումմէ. աղաչեմք զքեզ Փրկիչ, հանգո՛ և զմեր զննջեցեալսն ընդ սուրբս քո, որ միայնդ ես բազումողորմ։ Յահաբեկ լուսոյ ծագման քո, Տէ՛ր, ցնծան դասք առաքինեացն ի վերայ լուսեղէն ամպոյն. ասա։ Անօխակալ բազմագութ, ողորմած Տէր, մի՛ անտես առներ զմեղուցեալքս յահագին աւուրն, որ մի։ Որ իջեր ի յերկնից և մարմնացար ի սուրբ կուսէն, անճառելի քոյին ծննդեամբդ և զիս մի՛

անտես առնել, այլ պահեա պատուական և սուրբ խաչիւ քո։

Դհն.

(Ա-ռէ.) Որ թագաւորդ ես յաւիտենից, Քրիստոս Աստուած, ընկալ զծառայս քո ի բարի և շնորհեա ի յաջակողմեան քում դասիլ։ Որ ունիս իշխանութիւն մահու և կենաց, հանգո՛ զհոգիս քոց ծառայից. և շնոր։ Յորժամ կարգի աթոռ տէրութեանդ քո և հաստատի ատեան դատաստանին, յայնժամ խնայեա ի ծառայս քո. և շնոր։ Ամենօրհնեալ աստուածամայր Մարիամ, քերովբէական աթոռ արարչին մերոյ անօրէնութեան, զոր երանեն ամենայն ազինք հանապազ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արա՛ հանգիստ և ողորմութիւն, և մեզ մեղաւորացս շնորհեա զթողութիւն յանցանաց։

ՔԱՐՈԶ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

(Աշ-չ.) Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարոն դասեսցէ, և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա։

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Յաւուրս մեծի պահոց «Քրիստոս Որդին»
Աւագ երիցու դասուն է։

(Աշտ․) Քրիստոս, Որդի՛ Աստուծոյ, անոխակալ և բարեգութ, գթա՛ քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցելոց ծառայից քոց։ Յիշեա՛ յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո։ Արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան և թողութեան մեղաց։ Դասաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն։ Զի դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց։

Եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Զսաղմոսերգութիւնս և զաղաչանս ընկալցի մարդասէրն Աստուած ի հաճոյս բարերար կամաց իւրոց, մեր մեղացն և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեսցէ, ի չարեաց փրկեսցէ, ի մեղաց պահեսցէ, և նմա փառք յաւիտեանս. ամէն։

Օրհնեալ թագաւորութիւնն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ

և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ԺԱՄԱՄՈՒՏՔ

Ըստ կարգի աւուրց պահոց եւ տօնից տէրունականաց եւ ամենայն սրբոց ԲՏ. ԳՏ. ԵՏ. պահոց

(Աղ՟է.) Որ ի Հօրէ առաքեցար, Փրկի՛չ, և մարմնացար ի սրբոյ կուսէն, որ վասն մեր ի յերկնից իջեր և լուսաւորեցեր զտիեզերս։ Զխաղաղութիւն քո տուր մեզ, Տէ՛ր, որ խաղաղութեանց ես թագաւոր, ըզխաղաղութիւն և զողորմութիւն, որ յամենայնի ես կարող մարդասէր։

ԳՏ. ՈԽՐ.

(Աղ՟է.) Որ ըստ ամենայն միտս անցանես, զխաղաղութիւն քո, Աստուած, տուր մեզ հանապազ, զքեզ աղաչեմք։

Կիւրակէ.

(Աղ՟է.) Միածին Որդի և Բանդ Աստուած և անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուհւոյ Աստուածածնէն և միշտ կուսէն. անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար, Քրիստոս Աստուած մեր, մահուամբ զմահ կոխեցեր, մինդ ի սրբոյ Երրորդութենէն փառաւորակից ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյն, կեցո՛ զմեզ։

Ծննդեան եւ Աստուածածնի

ԸՍՏ ՑՈՒՑԱԿԻ ՏՕՆԱՑՈՒՑԻՆ

Աստուածածին անհարսնացեալ, զԲանն անսկիզբն յղացար և զԱստուած անիմանալի ծնար, զանպարագրելին ի գիրկս քո բարձեր, նմա անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

Ծննդեան

Աստուածածին, զքեզ խոստովանեալ երկրպագէ եկեղեցի ուղղափառաց. քանզի, ուր քերովբէքն բազմաչեայք և աթոռք հրանիւթք և վեցթեւեան սերովբէքն նայիլ ոչ իշխէին, կրեցեր անսերմնապէս զանապականումն ի յարգանդի քում

որպէս աղախին զՏէր և ծնար որպէս զմարդ զԱստուածն բոլորից զմարմնացեալն առ ի քէն զանճառ զԲանն ի փրկութիւն աշխարհի և կեանք անձանց մերոց։

Ծննդեան

Աղաչեմք զքեզ, սուրբ կոյս Մարիամ Աստուածածին, բարձրելոյն զօրութեամբն հովանաւորեալ և սուրբ Հոգւոյն նկաւորութեամբն լուսաւորեալ, որ զամենայն գոյութեանց ստեղծիչն յղացեալ ծնար անճառապէս, մարմնացելոյն առ ի քէն բարեխօսեա կեցուցանել զանձինս մեր։

Տեառնընդառաջի

Ծերունին այսօր Սիմէոն հոգւովն գայր ի տաճարն, երևելով

քերովբէից վեհագոյն, զի որոց թեւօքն սաւառնեալ ոչ իշխէին նայիլ ի յահեղ փառացն, սա ի գիրկս իւր բարձրեալ համբուրէր համարձակապէս և գգուէր որպէս զմանուկ և աղերսելով հայցէր արձակիլ ի խաղաղութիւն:

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻ

Անսկզբնական Բանդ Աստուած, ի վերջին աւուրս յանձն առեր լինել մարդ ի կուսէն. և արարիչդ յաւիտենից փակեցար ընդ ժամանակաւ. սուրբ Տէր սրբութեանց և անկարօտ մաքրութեանց, եկիր ի տաճարն քառասնօրեայ, զօրինացն կատարեցեր զարդարութիւն: Զոր բարձեալ Սիմէոնի զանպարագրելիդ ի գիրկս իւր հայցէր, որ արձակիչդ ես կապելոց, արձակեա՛ զիս ի խաղաղութիւն: Վասն որոյ ընդ ծերունւոյն Սիմէոնի վերագոչեմք առ քեզ, Տէ՛ր, սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէ՛ր զօրութեանց, լի են երկինք և երկիր փառօք քովք ի փրկութիւն մեզ, Քրիստոս Աստուած, փառք քեզ:

ՂԱԶԱՐՈՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Զղազարու ննջումն, որպէս կանխագէտ յառաջ ասէիր, որ և ի Բեթանիա յառաջէիր, զի յարուսցես զսիրելին քո: Արդ և մեք գոչելով ասեմք, օրհնեա՛լ որ գաս ի չարչարանս կամաւ Հօր ի փրկութիւն անձանց մերոց:

Ղազարու յարութեան

Յորժամ եկեալ կենարարդ ի գերեզմանն Ղազարու, յորժամ եկեալ կենարարդ ի գերեզմանն Ղազարու, աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակէիր ասելով՝ Ղազարէ, արի՛ ե՛կ արտաքս: Իսկ մեռեալն ի գերեզմանէն յարեաւ. և նոյն ինքնդ զանմահութեան պարգևսդ ետուր սիրելւոյդ և աստուածային ձայնիւդ ի գերեզմանէն կոչեցեր: Վասն որոյ և մանկունք Եբրայեցւոց ոստովք օրհնէին զանմահ թագաւորութիւն քո: Ընդ նոսին և մեք ասեմք. ովսաննա, օրհնեալ է գալուստ քո, օրհնութիւն ի բարձունս, օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ Տեառն:

Ծաղկազարդի

Ցնծա՛, Երուսաղէմ, և զարդարեա՛ զառագաստ քո, Սիոն, քանզի ահա՛ թագաւոր քո Քրիստոս նըստեալ ի յաւանակի նորոյ՝ հեզութիւն ցուցանելով, գայ մտանէ յառագաստ քո: Եւ մեք աղաղակեմք. ովսաննա, օրհնեալ եկեալ յանուն Տեառն, որ ունի զմեծ զողորմութիւն:

Զատկի

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց և յարութեամբն իւրով մեզ զկեանս պարգևեաց, նմա փառք յաւիտեանս ամէն:

Ցինանց

Անհաս որ և սքանչելի խորհուրդ փրկութեան մերոյ, որ անսկիզբն ի Հօրէ անճառաբար մարմնացար ի կուսէն, խաչի համբերելով և կամաւոր մահուամբն իւրով զկենդանութեան մեզ պարգևեաց շնորհս:

Ցինանց

Քանզի յարեաւ ի մեռելոց Քրիստոս Աստուած յաւիտենից, արարիչ և յարութիւն ազգի մարդկան, զոր օրհնեն անդադար զինուորութիւնք հրեշտակաց և ամենայն զուարթունք երկնից: Ընդ որս գոչելով ասեմք, փառք սոսկալի յարութեան քո, Տէր:

Համբարձման

Հիացան վերնական բազմութիւնքն տեսանելով զքեզ ի հրեղէն կառս բազմեալ՝ սարսեալ ասէին. ո՞վ է սա, որ դիմեալ գայ յԵդովմայ. և եկեալ մտանէ փառօք ի փառս. Տէր. փառք քեզ:

Համբարձման

Որ յանպատում աթոռ նըստիս և յանմարմնոցն վերօրհնիս, անհասանելի Բանդ Աստուած, ի յերկրի երևեցար ճշմարիտ մարդ, զանօրէնութեան կատարեալ զխորհուրդ, խաչի և մահու համբերեցեր. և զհրաշալի զյարութիւնդ քո ցուցեր հզօր զօրութեամբ, այսօր

համբարձար փառօք ի յերկինս և զկուսածին մարմինդ քո հրաշափառապէս լուսաւորեցեր, զոր տեսեալ Եսայիաս նախաձայնեալ ասէր. ո՞վ է սա, որ դիմեալ գայ յերկրէ: Հիացեալ պետութեանց երկնից գոչէին առ միմեանս. համբարձէ՛ք իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր, և մտցէ թագաւոր փառաց: Արդ՝ որ յամենայնի կարողդ ես և հզօր, շնորհեա՛ և մեզ հանդիպել քեզ ամպովք ի միւսանգամ քո գալստեանդ, որ միայնդ ես մարդասէր:

Հոգւոյ գալստեան

Աստուած զքեզ խոստովանիմք զսուրբ Հոգիդ և երկրպագանեմք, որ ես պատճառ կենդանութեան

եղելոց և խաղաղարար աշխարհի, որ զտգիտութիւն աշակերտացն բազում գիտութեամբ լցեր և ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անճառելեօք ցուցար նոցա. աղաչեմք, Տէ՛ր, խնայեա՛ և կեցո՛ զմեզ:

Երկուշաբթի

Այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալսն լուսաւորելով զնոսա, և այժմ աղաչեմք զքեզ, սուրբ Հոգիդ Աստուած, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոց և խաղաղարար աշխարհի, խնայեա՛ և կեցո՛ զմեզ:

Երեքշաբթի

Վասն որոյ և մեք զՀոգիդ սուրբ

Աստուած ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ միասնական խոստովանիմք. և հայցեմք մեզ ի վերնատունէդ զհոգեւորական խաղաղութիւնդ, Տէր, փառք քեզ։

Վարդավառ

Երևի Տէրդ այսօր աշակերտացն ի Թափօրական լերինն, և աշակերտացդ զարհուրեալք աղաղակէին ասելով. արասցո՛ւք երիս տաղաւարս՝ մի Տեառնդ, և մի Մովսիսի և մի Եղիայի։ Արդ և մեք բանաւոր հօտքս երգեմք ընդ քո ճշմարիտ վկայիցդ. առաքեա՛ ի մեզ զլոյս քո շնորհացդ ի քո միւսանգամ գալստեանդ և կեցո՛։

...

Խաչի

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քո անկանիմք երկրպագելով և խնդրեմք զթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան։ Եւ այժմ վասն սրբոյ աստուածային քոյ նշանի. շնորհեա՛ զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի։

Էջմիածնի

Տէր մեր և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս. որ աղօթիւք և միջնորդութեամբ բազմաչարչար վկային քո և հօրն մերոյ սրբոյն Գրիգորի լուսաւորչին. մեծաւ փառօք և բազմութեամբ զօրացդ լուսեղինաց

իջեր յերկնից ի դաշտն Արարատեան, ի յայցելութիւն փոքու հօտիդ քոյ ազգիս Հայոց և ի ցուցումն յատկականի սիրոյդ և մեծի ողորմութեանդ, և ոսկեուռամբ բազխեցեր զխորս անդնդոց և հալածեցեր զգունդս սանդարամետականաց, ուր և լուսաձև յօրինմամբ հրաշակերտեցեր զՄայր Աթոռն մեր զսուրբ Էջմիածին և արարեր զնա շտեմարան անսպառելի շնորհացդ աստուածայնոց՝ ի լինել ծընող, դաստիարակ և կատարելագործիչ ամենայն եկեղեցեացս Հայաստանեայց. արդ՝ աղաչեմ զնա անարատ, հաստատուն և անդող, ի պայծառազարդութիւն եկեղեցեացս մերոց և մանկանցս սոցին՝ մինչև ի կատարած աշխարհի. յորոց միշտ փառաւորի ամենասուրբ

անուն քո յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եկեղեցւոյ

Զխաղաղութիւն շնորհեա եկեղեցւոյ քում սրբոյ. զխաղաղութիւն և զանշարժութիւն ի թշնամեաց պատերազմէ. և հաստատեա ի մի հաւատ զկաթուղիկէ եկեղեցի. զքեզ խոստովանիմք Տէր և Աստուած, կեցո զմեզ:

Յովհաննու Մկրտչին

Զյառաջընթացութիւն քո և զկարապետութիւն Աստուծոյ Բանին խափանել կարծելով, որ ի ձեռն կնոջն զնախաստեղծն ի դրախտէն արտաքս ընկէց: Նա՝ և այժմ զՀերովդիադա անօրէնութեամբ բորբո-

քեալ և բազմելոյն Հերովդիայ, զկա-
քաւս ատից աղջկանն հաճոյացոյց,
զի զքոյդ հատցէ զգլուխ, որ զա-
մենեցուն ձեռնադրեցեր զգլուխն
զՔրիստոսի: Այլ դու որ յանապա-
տէ բարբառոյ ձայն՝ գոչեա՛ որում
ձեռնադրեցեր՝ պարգևել զխաղա-
ղութիւն և զմեծ ողորմութիւն:

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍԻ

Ցնծա՛ այսօր, ցնծա՛ և զուար-
ճացիր, կաթուղիկէ եկեղեցի սուրբ՝
յիշատակաւ սրբոյն Ստեփաննոսի
նախավկային Քրիստոսի վկայեցե-
լոյ Հօր: Որ աղօթիւք բանայր զեր-
կինս, զոր փակեաց Ադամ, և հը-
րեշտակակերպ տեսլեամբ տեսա-
նէր զկերպարանն Հօր ի կերպի

Ադամայ նմանեալ ի յաթոռ փա-
ռաց: Որ զբազմութիւն քարանցն
որպէս զծաղիկս հաւաքելով բոլո-
րէր պսակս փոխանակ փշոցն և
եղեգանն: Եւ զմարտիրոսական ա-
րիւնն իւր խառնէր ընդ փրկա-
կան արեանն Քրիստոսի հոսեցե-
լոյն ի կողէն: Վասնորոյ գերա-
զանցեալ ի փառս առաւել քան
զամենայն սուրբս՝ հայցէ և վասն
մեր ի վերնատուողէն զպարգևս
կենաց անվախճանից և զմեծ ո-
ղորմութիւն:

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍԻ

Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն
Ստեփաննոս, յորովայնէ ընտրեալ
սուրբն Ստեփաննոս, վկայ ճշմա-

րիտ առաքելական քարոզութեանցըն, որ ի վերայ անօրէն քարաձգողացն աղօթէր առ Քրիստոս Աստուած ասելով. մի՛ համարիր սոցա զայս մեղս: Արդ՝ ի ձեռն սորին բարեխօսութեանն շնորհեա՛ մեզ, Տէ՛ր, զմեծ քո զողորմութիւնդ:

Լուսաւորչին

Ցնծայ այսօր, ցնծայ և զուարճանայ եկեղեցի սուրբ, տօնելով մեծաւ հանդիսիւ զհանգստեանչ յիշատակս քո, ո՛վ գերազանցեալ ի հարս սուրբ հայրապետ և լուսաւորիչ տանս Թորգոմայ սուրբդ Գրիգորիոս: Որ քոյով անտանելի չարչարանօքդ զաշխարհս ամենայն հիացուցեր: Անօրինակ ճգնութեամբըդ զհրեղէնսն զարմացուցեր, որք

և գունդ գունդ յերկնից ի յերկիր խոնարհեալ ի տես հանդիսի նահատակութեանդ փութային: Եւ անհամեմատ համբերութեամբդ ըզգոռոզացեալ արքայն իւրական զօրօքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր: Եւ աստուածահաճոյ աղօթիւքդ զկուրացեալ միտս նոցին լուսաւորեցեր և աւետարանին Քրիստոսի պաշտօնեայս արարեր: Ընդ նմին և զազգս Հայոց նորոգ հոգևոր ծընընդեամբ ի լոյս աստուածգիտութեան ածեր: Վասնորոյ և յատկապէս լուսափայլեցար ի մէջ ամենայն սրբոց և առաքելականն ընկալար զաթոռ և զպատիւ և ընդ նոսին պսակեցար ի Քրիստոսէ Աստուծոյ: Արդ՝ ո՛վ հայր մեր և լուսաւորիչ հոգւոց մերոց, աղաչեմք զքեզ, միաբան ուխտիւք ե-

կեղեցւոյ քո, զի յաւուրս հրաշալւոյ տօնի քո, յատկապէս բարեխօս իցես առ Քրիստոս Աստուած մեր, զի զեկեղեցիս և զմնացորդս ժողովրդեան քո պահեսցէ ի խաղաղութեան, փրկելով ի հոգեւոր և ի մարմնաւոր թշնամեաց, զի և մեք միշտ զյիշատակս քո կատարելով՝ փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին յաւիտեանս. ամէն։

Լուսաւորչին

Գրիգոր սուրբ քահանայապետ, որ զհաւատս ուսուցեր և զբանակս զիւացն հալածեցեր, մարդկան ուսուցեր քարոզել զԵրրորդութիւնն, պսակեցար յարքայութեանն. արդ՝ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր։

Առաքելոց

Առաքեալք և վկայք Քրիստոսի Աստուծոյ, ամենակալ Հոգւոյն զօրութեամբն զամենեսեան ընդհանուր յորդեգրութիւն կենաց կոչելով, միանական սուրբ երրորդութեանն յորդորեցին երգել զփառս ի յաւիտեանս. ամէն։

Որդւոց Որոտման

Այսօր ահաւոր ձայնք որոտման հնչեցին յերկնից ի յերկիր՝ կոչելով յորդեգրութիւն զմեզ վերնոյն Սիօնի, հաստատութիւնքն հաւատոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ, որք ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զախեղերս յանօրէն կռապաշտու-

թեանց. և մինչ հայցեն ի Քրիստոսէ զքաւութիւն տօնողացս անուանց խուրեանց։ Արդ՝ մաղթանօք սոցա, Տէր, խնայեա ի փըրկեալ քո ժողովուրդս, որ միայնդ ես մարդասէր։

Մարգարէից.

Տէր, որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո ի վերայ վիմի հաւատոյ և կարգեցեր ի սմա առաքեալս և մարգարէս, հովիւս և վարդապետս, առ ի հաստատութիւն սրբոց և ճգնութեամբ վկայից զթշնամին սորա վանեցեր, ի խաղաղութեան զսա պահեա, Աստուած, որպէս մարդասէր։

Հայրապետաց

Զհայրապետականն զարդարեցեր աթոռ ի յերկրի, առաքելական առեր գլուխ յերկնուստ, ծառայ Քրիստոսի, ով երանելիդ ի հարս սուրբ հայրապետ։ Քանզի՝ քո վարդապետութեանդ սերմունք՝ բարեպաշտութեան բուսուցին հասկս, ուրախութեան պտուղ հատուցանելով և հաւատացելոցս փրկութիւն շնորհելով. վասնորոյ բարեխօսեա առ Տէր վասն անձանց մերոց։

Թագաւորաց

Որպէս յետ աստուածասէր թագաւորին Իսրայէլի Եզեկիա յարոյց

Աստուած զՅովսէ, որ զամենայն կռապաշտութիւնսն ի բաց ընկէց, որպէս և զբարեպաշտն Կոստանդիանոս, որ զԱրիոսի զմոլորումն խափանեաց. և զմեծն Թէոդոս յարոյց աստուածային նախանձուն վառեալ ընդդէմ այնոցիկ, որք զսուրբ Հոգին հայհոյէին։ Արդ, ով աստուածարեալ և ուղղափառ սուրբ թագաւոր, աղաչեմ զՏէր ի փրկել զմեզ ի մոլորապաշտ հայհոյութենէ, զի և մեք տօնեսցուք զյիշատակս քո, խնդրելով ի Քրիստոսէ զհաշտութիւն և զմեծ զողորմութիւն։

Թագաւորաց

Որպէս յետ աստուածասէր թագաւորին Իսրայէլի Եզեկիա յարոյց

Աստուած զՅովսէ, որ զամենայն կռապաշտութիւնսն հնոյ ժողովրդեանն ի բաց ընկէց, որպէս և ի նորումս յարոյց զանդրանիկն թագաւորաց զբարեպաշտն Աբգարիոս, որ ի հեռաստանէ ծանեաւ զերկնաւոր թագաւորն զՔրիստոս, և եղև քարոզ աստուածութեան նորա ընդ ծագս տիեզերաց։ Յետ նորին և զմեծն Տրդատիոս, որ իսպառ հալածեաց զդիւամոլ կռապաշտութիւնսն յաշխարհէս Հայաստանեայց, և զարդարեաց ճշմարիտ և ուղղափառ հաւատով։ Արդ, ով աստուածարեալ և բարեպաշտ սուրբ թագաւոր, աղաչեմ զՏէր՝ ի փրկել զմեզ յանօրէն բռնաւորաց, զի և մեք տօնելով զյիշատակս քո, խնդրեսցուք ի Քրիստոսէ զխաղաղութիւն և զմեծ զողորմութիւն։

Մարտիրոսաց,

Ի տաճարի սրբոց և յիշատակի սրբոց մարտիրոսաց, զձեռս համբառնալով աղաչեմք, բարեխօսութեամբ սոցա և աղօթիւք, զկենդանութիւնս մեր խաղաղացո՛, Աստուած, որպէս մարդասէր։

Ճգնաւորաց

Ճգնաւորք Քրիստոսի, որք տանջանաց անօրինացն համբերեցիք և զմոլութիւն կռոցն խափանեցիք, դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ի յերկինս, որք ունիք զհամարձակութիւն ի Քրիստոսէ, բարեխօսեցէ՛ք կեցուցանել զանձինս մեր, զձեզ աղաչեմք։

Հռիփսիմեանց

Որք ծագեցան մեզ յարևմտից որպէս զարեգակն և լուսաւորեցին համանգամայն զաշխարհս Հայաստանեայց, փարատեցին զխաւարն անգիտութեան կռապաշտութեան, և լուսաւորեցին զամենայն հոգի հաւատով աստուածգիտութեան։ Սոցա բարեխօսութեամբն, Քրիստոս Աստուած, պարգևեա՛ աշխարհի քում զխաղաղութիւն և անձանց մերոց զմեղաց թողութիւն, որպէս մարդասէր Տէր։

Գայիանեանց

Զյաղթական ձեր զհանդէս զըւարճացեալ տօնէ եկեղեցի սուրբ,

քանզի՝ որբութեամբ ստացայք ըզկուսութիւն և ի մարմնի զանմարմնոյն ցուցիք զհանդէս։

Նուսանաց

Հարսնացեալք Քրիստոսի երկնաւոր փեսային, դստերք վերին Սիոնի, խնդրեցէք ի Քրիստոսէ զհաշտութիւն և զմեծ զողորմութիւն։

Վարդանանց

Ցաշխարհական ի ճակատամարտին, յաշխարհական ի ճակատամարտին և ի մեծ պատերազմին ընդդիմամարտեալ լինէր անօրինացն պատերազմ։ Իսկ երանելի նահատակքն զմոլութիւն անօրինացն խափանեցին և յաղթող գը-

տան. քանզի որոց ստացեալ էր զաստուածային զօրութիւն, ոչ ժուժկալէր նոցա մարմնաւորական պատերազմ։ Արդ, Քրիստոս Աստուած, սոցա բարեխօսութեամբն խնայեա ի մեզ և ողորմեա։

Զինուորաց

Զօրական և վկայ ճշմարիտ, քաջ նահատակդ Քրիստոսի սուրբդ (Թէոդորոս), որ փոխանակեցեր զմարմինդ ընդ հոգւոյդ քում փրկանս, և ոչ ածեր զմտաւ զսպառնալիսն անօրէն բռնաւորացն։ Այլ վերին ազդեցութեամբն զխտելով զայրեցումն հոգւոյ նոցա, վասն այնորիկ լուցեր զատճառ կռոցն և անարգեցեր զպաշտամունս նոցա։

Արդ, ի յաղթող պատերազմի տօնողացս զօր նահատակութեան քո, բարեխօսեա առ Տէր վասն անձանց մերոց։

Քառասուն մանկանց

Գնալով փառաց քոց ի փառս կաթուղիկէ եկեղեցի քո, Քրիստոս, մեծապէս պայծառանայ, քանզի թագաւորեալքն ի քէն զինեալք և յերկինս ի Սեբաստիայ նահատակին ի յամօթ և ի քարընկէց յերեսս բանսարկուին։ Որք և քաջալերէին զմիմեանս, զի մի լուծեալ ոք լողանեօք անցաւորիս՝ պակասեսցի, այլ դողալով առաքինաբար զինքն ըղերձեալ ի յանիւս աստուածային գանձուցն հոլովիցի աղաղակելով առ Քրիստոս։

Արդ, սոցա բարեխօսութեամբն ընկա՛լ և զորդեգրութիւն ժողովոյս մերոյ ի յոյս սիրողաց քոց, Տէ՛ր, փառք քեզ։

Երից մանկանց

Որ ի վերայ քերովբէից հանգչիս և ի զօրայն հրեղինաց օրհնաբանիս, իջեր ի Բաբիլոն և փրկեցեր զերիս մանկունսն ի հրոյն բռնութենէ։ Որք աղաղակելով գոչէին երգ նոր. ամենայն գործք օրհնեցէք և բա՛րձր արարէք։ Թագաւոր փառաց և արարիչ բոլորից, որ մարդասիրապէս գթացար ի սուրբ մանկունսն և փրկեցեր ի բորբոքեալ բոցոյն, որք անարգեցին զբռնութիւն թագաւորին և

չիջուցին զզօրութիւն հրոյն, ընդ-
նոսին և մեք քեզ վերագոչեմք,
փրկեա զմեզ ի հրոյն յաւիտենից։
Զի դու միայն ես բարեգութ, Տէր,
քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն։

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՑ

Զոր օրհնեն անլռելի ձայնիւ ի-
մանալի զօրութիւնք, երկնաւոր
նահապետութիւնք, հրեշտակք և
հրեշտակապետք, աթոռք և տէ-
րութիւնք, իշխանութիւնք և պե-
տութիւնք, սերովբէք և քերով-
բէք, և մեք օրհնեսցուք զնոյն ա-
մենասուրբ երրորդութիւնն և զմի
աստուածութիւնն։

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՑ

Այսօր երկրաւորս եկեղեցւոյ
քահանայապետութիւն ցնծայ հը-
րաշափառապէս՝ զերկնաւոր քա-
հանայապետութեանցդ կատարելով
զտօնախմբութեան տօնս։ Եւ ընդ
անմարմնականաց և հոգեղինաց
դասուցդ և մեք մարմնականքս և
հոգեղէնքս համաձայնեալ փառա-
ւորեմք զփառաւորեցեալն ի ձէնջ։
Արդ, ով սուրբ Գաբրիէլ և Մի-
քայէլ մեծ հրեշտակապետք բարձ-
րելոյն, և ամենայն զինուորու-
թիւնք երկնից, որք կայք միշտ
առաջի աթոռոյ աստուածութեա-
նըն, անդադար բարեխօս լերուք
վասն մեր առ Տէր, վերաբերել
զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկ-

նից արքայութիւնն և միաձայն բարբառով երգել զփառս:

Ամենայն սրբոց

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին և Յովհաննու կարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկային և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և սրբոց առաքելոց և մարգարէից, հայրապետաց և վարդապետաց, մարտիրոսաց և թագաւորաց, ճգնաւորաց և կուսանաց, Նահատակաց և միանձանց և ամենայն սրբոց քոց, հնոց և Նորոց, յայտնից և անյայտից, որոց այսօր է յիշատակ, ըղխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգևեա՛ մեզ, մարդասէր Տէր:

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո՛ և ողորմեա՛:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և:

ՃԱՇՈՒ ՓՈԽՔ

ԸՍՏ ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻ

Աւետեաց, Ծննդեան, Տեառնընդառաջին, Վարդավառին, Վերափոխման եւ ամենայն տօնից Աստուածածնի

(Սկսուածք յաւագ երիցու դասէն են):

Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր,

և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով Փրկչաւ իմով։ (Տես յերես 293)։

Աղուհացին, Ծաղկազարդին Հոգւոյ գալստեան. Խաչի, Եկեղեցւոյ և ամենայն Կիւրակէից

Տէր թագաւորեաց՝ զվայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ Տէր զօրութիւն, ընդ մէջ իւր էած։

Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի՛ սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո, ի սկզբանէ յաւիտենից դու ես։

Ամբարձան գետք, Տէ՛ր, և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց, և յարիցեն գետք ի գնացս իւրեանց։

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու։

Սքանչելի ես դու, Տէ՛ր, ի բար-

ձունս, վկայութեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք։

Տան քում վայել է սրբութիւն, Տէ՛ր, ընդ երկայն աւուրս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Ի Զատկէն մինչեւ ի Հոգւոյ գալուստն

Գովեա՛, Երուսաղէմ, զՏէր։
Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո, Սիօն։
Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։
Որ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։
Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա։
Դնէ զձիւն որպէս զասր, և ըզմէգ որպէս փոշի ցանեաց։

Արկանէ զսառն որպէս պատառըս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։

Առաքէ զբան իւր և հալէ զնոսա, շնչեսցեն հողմք և գնասցեն ջուրք։

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ, զարդարութիւն և զիրաւունս Իսրայէլի։

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր, և զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա։

Ամենայն սրբոց տօնից

Սիրեցի, զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա։ (Տես յերես 425)։

Շաբաթապահոց

Յորս տօն ոչ տօնի

Եւ ամենայն չորեքշաբթի եւ ուրբաթի յորս պահք լինի

Օրհնեցէ՛ք զՏէր ամենայն ազինք, գովեցէ՛ք զնա, ամենայն ժողովուրդք։

Զօրացի ողորմութիւն նորա ի վերայ մեր, և ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յաւիտեան։

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Եւ ապա ասի ճաշու շարականն ըստ պատշաճի աւուր, ըստ ցուցակի Տօնացուցին:

ՃԱՇՈՒ ՇԱՐԱԿԱՆՔ

ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ ԱՒՈՒՐ

Կիւրակէի յարութեան

(Յաւագ երիցու դասէն):

Ա.Ձ. *Զթագաւորն փառաց Քրիստոս, որ վասն մեր մարմնացաւ ի սրբոյ կուսէն և խաչի համբերելով, միաբանութեամբ երգով բարեբանեսցուք: Որ զթաղումն երեքօրեայ յանձն էառ յարուցեալ ի մեռելոց իշխանութեամբ. միա: Կարողապէս զդրունս դժոխոց խոր-*

տակեաց, եկեղեցւոյ խորում զգեցոյց զմեծ վայելչութիւն. միաբանութեամբ:

Հրեշտակապետաց

Գ.Ն. *Այսօր ուրախացեալ սուրբ եկեղեցի Քրիստոսի, տօնէ խնդութեամբ զտօն վերինն Երուսաղէմի, որբատաց ձայնիւ փառաւորելով զՔրիստոս: Այսօր համաձայնեալք որդիք Սիօնի երկնայնոյ, տօնիւ զուարճանան որդւոց անդրանկաց վերին Սիօնի. որբա: Այսօր դասք անմարմնոցն երգս առնեն պարեն ընդ մարդկան, զերգս հոգևորս յանմահ փեսային առագաստ. որբատաց.*

Մարգարէից.

Ա.Ձ. Ճառագայթ անճառ լուսոյ անքննելի տէրութիւն, յառաջագոյն հրաշացուցեր զտեսողութիւն մարգարէիցն, իջանելով ի սորինս աստուածային տնօրէնութեամբ։

Որք զտաճար հաւատոյ հիմնեցուցին շնորհօք սուրբ Հոգւոյն, յոր եմուտ բանն Աստուած եօթնարփեան ճառագայթիւք. իջանելով։

Երևեցաւ յաշխարհի ճշմարիտ մարդեղութեամբ, զոր քարոզեցին մեզ հրաւիրողքն համագոյ հօր և հոգւոյն, լուսաւորելով զտիեզերս աստուածային տնօրէնութեամբ։

Ամենայն չորեքշաբթի

Պահոց եւ ուտեաց

Գ.Ձ. Փառաբանութիւն առաքեմք քեզ, Հայր երկնաւոր, յիշեա՛ զննջեցեալսն մեր, և հանգո՛ ընդ սուրբս քո։

Որ էակից ես Հօր և Հոգւոյ, Որդիդ միածին. յիշ՛

Որ փառակից ես Հօր և Որդւոյ, Հոգիդ ճշմարիտ. յիշ՛

Հինգշաբթի

Առաքելոց

Ա.Ձ. Որ սիրողդ էք արարչին արարածոց Քրիստոսի սուրբ առաքեալք, բարեխօսեցէք առ Տէր

վասն մեր։ Որ քարոզդ էք ընդհանուր տիեզերաց, Քրիստոսի սուրբ առա։ Որ սպասկդ էք ամենայն եկեղեցեաց, Քրիստոսի սուրբ առաքեալք։

Ուրբաթու

Պահոց եւ ուտեաց

Դ.Ա. Որ անսկիզբն յէութեան եկիր յաշխարհս, մարմնացար ի կուսէն յաղագս մերոյ պարտեաց, հանգո՛ զննջեցեալսն մեր։ Որ ի Հօրէ լուսոյ լոյս ծագեցար մեզ և կեանք, միածին Որդի Հօր համագոյակից. հանգո։ Որ ի վերդ ես քան զմիտս և զխորհուրդս, և խաչի համբերեալ փրկեցեր զտիեզերս, հանգո։

Շաբաթապահոց, յորում սուրբ ոչ տօնին, երկուշաբաթի, երեքշաբաթի, հինգշաբաթի զայս ասա:

Դ.Զ. Քրիստոս Աստուած, յիշեա՛ զննջեցեալսն ի սուրբ անունըդ քո։ Զգինս արեան քո, Տէր, յիշեա՛ և հանգո՛ ընդ սուրբս քո։ Եւ ի միւսանգամ քո գալստեանն, զննջեցեալսն մեր յիշեա։

Յաւուրս շաբաթապահոց յորում սուրբ ոչ տօնին յամենայն ուրբաթու զայս ասա:

Դ.Զ. Որ յանէից ստեղծող գոյից արարչակից Հօր, բանդ Աստուած, թողութիւն շնորհեա ննջեցելոց քոց ծառայից, յորժամ գաս

դատել զոր անարատ ձեռօք ըս-
տեղծեր։ Որ ի Հօրէ առաքեցար և
մարմնացար ի սուրբ կուսէն. Թո-
ղութիւն շնորհեա։

Որ ի խաչին անշնչացար, զմա-
հու լուծեր զիշխանութիւն. Թո-
ղութիւն շնորհեա։

Որ պսակիչդ ես քոց սրբոց, և
անվախճան բարեաց բաշխող. Թո-
ղութիւն շնորհեա։

Մարտիրոսաց

Գ.Ն. Զինուորք ճշմարիտք և
վկայք Քրիստոսի, որք զչարչա-
րանս և զմահ յանձն առիք վասն
Տեառն, զձեզ ունիմք բարեխօս առ
Քրիստոս վասն անձանց մերոց՝
Քանզի հեղմամբ արեան ձերոյ պայ-

ծառացան սուրբ եկեղեցիք, և զըս-
տուերամած խաւար կռապաշտու-
թեանցն բարձիք. զձեզ։ Երկնային
զօրքն իջեալ ի պատիւ պատարա-
գի մահուան ձերոյ, և զպսակս ա-
նապականս առբերելով ի հօրէ լու-
սոյ. զձեզ։

Աւետեաց

Գ.Ն. Աստուածածին խորան լու-
սոյ անվայրափակ արփւոյն կե-
նաց, որ եղեր արևելք արեգականն
արդարութեան, և նստելոցս ի խա-
ւարի լոյս ծագեցար, վասնորոյ
ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացու-
ցանեմք։ Անապական տաճար և մո-
րենի անկիզելի, որ զանշէջ հուր
աստուածութեանն ի քեզ տարեալ

կրեցեր, որում բնութեանս կցեալ
չիջաւ կրից բոց, վասն որոյ ամե-
նեքեան: Կենդանի տապանակ կը-
տակարանաց նորոյ ուխտիս, որով
ելք յերկիր աւետեաց հոգեալ
հոգւով ի քեզ տպաւորեալ Բանին,
վասն որոյ ամենեքեան։

ԾՆՆԴԵԱՆ

Գ.Ձ. Սուրբ զԱստուածածինն
օրհնութեամբ մեծացուցանեմք: Ա-
ւետաւոր հրեշտակն աւետարանէր
զծնեալ Փրկիչն ի սրբոյ կուսէն։
Աւէ ուրախ լեր բերկրեալդ, քան-
զի Տէր տերանց է ընդ քեզ։

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻՆ

Գ.Ա. Անսկիզբն Բանն յանըս-
կզբնական ի Հօրէ, և սկզբնա-
ւորեալ ի կուսէն մարմնոյ զգեց-
մամբ, բովանդակելով յորովայնի և
ընդ Հօր գոլով, և սահմանեալ ժա-
մանակաւ ծնեալ լինի Աստուած և
մարդ: Մտեալ ընդ օրինօք անհիւ-
թականն հողանիւթ գոլով, զի ըզ-
հողածնեալքս Հօրն ընծայեսցէ աս-
տուածորդին որ ի ծոց Հօր, տղայ
քառասնօրեայ բառնի ի գիրկս ծե-
րունւոյն, և յայտնապէս ծանու-
ցանի աստ: Վասն որոյ և Սիմէօն
ցնծայր հոգւովն, աղաղակէր ի տա-
ճարին, արդ արձակեմ զծառայս
քո, Տէր, ըստ բանի քում ի խա-

ղաղութիւն, զի ընդհանուր տեսի զփրկողդ Աստուած և մարդ։

Ծաղկազարդին

Դ.Ձ. Անսկիզբն Բանն Հօր, որ ի վերայ քերովբէիցն հանգչի, այսօր ի վերայ յաւանակի նորոյ նստեալ. օրհնեալ արքայ եկեալ անյաղթելի թագաւորն։ Յաւաջ քան զյաւիտեանս Որդին, որ ի վերայ քառակերպիցն բազմի, այսօր ի ծերոց և ի տղայոց փառաւորեցաւ. օրհնեալ։ Եկայք, նոր ժողովուրդք, ընդ անմարմնոցն դասս բազմութեան, զսա հնչմամբ երգով քաղցր ձայնիւ փառաւորեսցուք. օրհնեալ։

Զ ա տ կ ի Ն

Ա.Ձ. Յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց, ալէլուիա։ Եկայք ժողովուրդք, երգեցէք Տեառն ալէլուիա։ Յարուցելոյն ի մեռելոց ալէլուիա, որ զաշխարհս լուսաւորեաց, ալէլուիա։

Համբարձման

Ա.Ձ. Որ համբարձաւ այսօր աստուածային իշխանութեամբ ի հայրական ի կառս, սպասաւորելով ի հրեշտակական դասուցն, որք նուագէին ասելով. համբարձէք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր, և մտցէ թագաւոր փառաց։ Հիացան վերնական իշխանութիւնք և սոս-

կալի ձայնիւ աղաղակէին առ միմեանս, ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց, եկեալ մարմնով և սքանչելի զօրութեամբ. համբարձէք: Նշանակէին վերնական պետութիւնքն հրաշալի ձայնիւ. երգէին երգ նոր ասելով, սա ինքն է Թագաւոր փառաց, Փրկիչ աշխարհի և ազատիչ ազգի մարդկան. համբարձէք:

Հոգւոյ գալստեան

ՌԶ. Որ ի յորաշարժ ի յաղբերէն յառաջ բղխեալ անհատաբար ի յՈրդւոյ տիրապէս սուրբ Հոգին, այսօր ի յերկնից սաստիկ հնչեալ ի դասս առաքելոցն լցուցիչ բոլորից, զնա օրհնեսցուք երկրպագելով:

Որ յանսկիզբն և ի միշտ ի յէէն,

նոյնագոյ բնութեամբ անորիշ բաժանմամբ ի յՈրդւոյ, արարչակից սուրբ Հոգին այսօր հրով բաժանեալ լեզուս քարոզլցն, ի լոյս ածեալ զազգս մարդկան բաժանմամբ պէսպէս շնորհաց. զնա: Որ ի վերայ ջուրցն գոլով գոյացոյց զարարածս, անանջրպետ ի Հօրէ և յՈրդւոյ իշխանակից սուրբ Հոգին, այսօր վերածեաց զազգս ամենայն, ջրոյ կենդանւոյ բղխեալ յԵրուսաղէմ. զնա:

Վարդավառին

ԴԽ. Ուրախացիր պսակ կուսից տիրամայր, այսօր Որդին քո ըզհայրենին փայլեաց զփառս, նմա յաւէժ յանձն արա զանձինս մեր:

Նմա Մովսէս և Եղիաս սպասեն, յանուն նորա ցնծան Թաբոր և Հերմոն. նմա յաւէժ: Եսայիաս զքեզ թեթև ամպ ետես, և Հայր յամպոյն զքո զՈրդին իւր դաւանեաց. Նմա յաւէժ:

Վերափոխման Աստուածածնի

ՌՁ. Անթառամ ծաղիկ անդատապարտ չառաւիղ, վերաբուսեալ յարմատոյն Յեսսեայ զքեզ Եսայիաս կանխաւ վերագոչեաց եօթնարփեան շնորհաց հոգւոյն ընդունարան գոլ, Աստուածածին և կոյս. զքեզ մեծացուցանեմք: Համեղաճաշակ պըտղոյն բանաւոր բարունակ, յորմէ կթեցաւ մեզ ողկոյզն անսպառ յուրախութիւն տրտմեցելոց, ի ճաշակմանէ ծառոյն գիտութեան, սըրբուհի անարատ. ամենեքեան զքեզ: Քաղաքավարեալ ի մարմնի անարատ վարուք, այսօր յաւաքելոցն ամփոփեալ վերին ակնարկութեամբըն վերափոխեցար յարքայութիւն Որդւոյ քո և Աստուծոյ մերոյ, բարեխօս խոստովանողաց. զքեզ:

Խաչի

Գ.Ն. Յաղթող և զնոր օրհնութիւն միշտ ի բարձունս երգեսցուք, թագաւորին Քրիստոսի հաւատացեալ ժողովուրդք. Որ եկն ի լուսաւորել զընտրեալ սուրբ զեկեղեցի, և պսակեաց սուրբ խաչիւն, նմա զփառս երգեսցուք: Այսօր և մեք տօնեսցուք զնաւակատիս սուրբ

խաչին, և փրկոյին մատուցուք փառք և պատիւ յաւիտեան։

Տապանակին

Ա.Կ. Որ ի սկզբանէ իմաստութեամբ հաստատեցեր զեկեղեցի հօր իմաստութիւն, զոր նախանկար տեսութեամբ նշանակեալ Մովսէս խորանաւն երկնահանգոյն ի Սինա լերինն, լուսաւորեալ փառօքն Աստուծոյ։ Որ զխորհուրդ անապական տնօրէնութեանդ քո ի սրբոյ կուսէն, տպաւորեալ տապանակն աստուածային ուխտին կտակարանաց Բանին Աստուծոյ, փառաց անեղին տեղի հանգստեան։ Որ ի կեանս վերադարձի բնութեանս դարձմամբն Յորդանանու օրինակեցեր, և զբռնութիւն մահու և

դժոխոց կործանմամբն Երիքովի տապանակաւ խաչին հրաշագործեալ նոր Իսրայէլի, օրհնութիւն քեզ, Տէր, երգեսցեն մանկունք։

Եկեղեցւոյ

Գ.Զ. Որ հաստատեցեր բանիւ զեկեղեցի քո, Քրիստոս, ի վերայ առաքելական վիմի, երգել ի սմա զերգս հոգևորս։ Կանգնեալ ի սմա սեղան սրբութեան, բաշխէ զմարմին իւր և զարիւն, և տայ ի սըմանէ մեզ նորոգութիւն, ի թողութիւն մեղաց մերոց։ Իջեալ Հոգւոյն սրբոյ, աղաւնակերպ երևմամբ, ի վերայ մարմնոյ և արեանն Տեառն, ի բժշկութիւն հոգւոց մերոց։

Հայրապետաց

Գ.Զ. Այսօր երկնայնոցն ընդ մեզ
տօնախմբելով զյիշատակս սուրբ վար-
դապետացն, որք լուսաւորեցին ըզ-
հաւատոյ մանկունս, և ընդ հրեշ-
տակացն դասս վերակարգեցան։ Այ-
սօր առաքելոց և մարգարէիցն
դասք, տօնակից գոլով դասեր վե-
րին Սիովնի, ի յիշատակի սուրբ
վարդապետացն, որք զիմաստից նո-
ցին զխորոց յայտնեցին զխորհուրդ։
Այսօր քահանայք և պաշտօնեայք
սուրբ եկեղեցւոյ վերապատուեն
զյիշատակ սուրբ վարդապետացն,
որովք զարդարեցան երկնային շը-
նորհօքն, երգեն ընդ նոսին զփա-
ռըս յաւիտեան։

(Յաւագ երիցու դասէն)

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր,
սուրբ և անմահ, որ յայտնեցար վա-
սըն մեր, ողորմեա՛ մեզ։
(Երիցս կրկնեա՛ առանց փառա-
ւորեալի)։

Ք Ա Ր Ո Զ

(Յաշակերտի դասէն)

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեսցուք։
Վասն խաղաղութեան ամենայն
աշխարհի և հաստատութեան սըր-
բոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք։
Վասն ամենայն սուրբ և ուղ-
ղափառ եպիսկոպոսաց, զՏէր ա-
ղաչեսցուք։

Վասն Հայրապետին մերոյ Տեառն (այս անուն) կենաց և փրկութեան հոգւոյ նորին, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց և զօրաց նոցին, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն հոգւոցն։ Եւ ևս միաբան։ Զանձինս մեր։ Ողորմեսցի մեզ Տէր։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Զի ողորմած և մարդասէր ես Աստուած գոլով, և քեզ վայելէ

փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՃԱՇՈՒ ՍԱՂՄՈՍՔ

ԸՍՏ ՊԱՏՃԱՌԻ ԱՒՈՒՐ

Սաղմոս ճաշու որ ասի յինանցն, յաւուրն երեք փոխ. զի մինչեւ ի Հոգւոյ գալուստն ձծ. փոխ սաղմոս Դաւթի վրճարեցի: Եւ ամեն փոխի վերջն երեք ալէլուիա ասա՛:

Յինանց

Երանեալ է այր որ ոչ գնաց ի խորհուրդս'': Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։

Ընդէ՛ր խռովեցան հեթանոսք և ժողովուրդք": Ալէլուիա:

Տէր, զի՞ բազում եղեն նեղիչք իմ և բազումք": Ալէլուիա:

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ, և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ:

Ծափս հարէք, ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէ՛ք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան: (Սղմ. ԽԶ):

Ընթերցուածս ի գործոց առաքելոց

Այնպէս պաշտեմ զհայրենի Աստուածն, հաւատացեալ ամենայնի, որ ինչ յօրէնս և ի մարգարէս գր-

րեալ է: Ունիմ յոյս առ Աստուած, որում և դոքա իսկ ակն ունին՝ թէ յարութիւն լինելոց է արդարոց և մեղաւորաց: Յորում և ես իսկ ճգնիմ, անխիղճ միտս ունել առ Աստուած և առ մարդիկ յամենայն ժամ: Ի բազում ամաց ողորմութիւնս եկի առնել յազգ իմ, և եւս պատարագս, որովք գտին զիս սրբեալ ի տաճարին:

ՀՈԳՒՈՅ ԳԱԼՍՏԵԱՆ

Եիր. Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Տէր, լուր աղօթից իմոց, ունկնդիր խնդրուածոց իմոց ճշմարտութեամբ քով: (Սաղմ. ՃԽԲ):

Տապանակին

Արի՛ Տէր ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո:
Յիշեա՛, Տէ՛ր, զԴաւիթ, և զամենայն հեզութիւն նորա։ (Սաղմոս ՃԼԱ.):

Վարդավառին

Սկ. Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեսցի ի լեառն սուրբ քո։
Որ գնայ ամբիծ գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում։

Բռ. Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով, և չար ընկերի իւրում ո՛չ արար:
Նախատինս ի մերձաւորաց նա ո՛չ առնու, արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն:

Գռ. Զերկիւղածս Տեառն փառաւոր առնէ, որ երդնու ընդ ընկերի իւրում և ոչ ստէ։
Զարծաթ իւր ի վարձու ո՛չ ետ, և կաշառս ի վերայ իրաւանց ո՛չ առնու, որ զայս արասցէ նա մի՛ սասանեսցի յաւիտեան: (Սղմ. ԺԴ):

Վերափոխման Աստուածածնին

Արի՛ Տէր ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո:
Յիշեա՛ Տէր զԴաւիթ և զամենայն հեզութիւն նորա։ (Սղմ. ՃԼԱ.):

ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻՆ

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։

Ի կարդալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան, ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր, ողորմեա՛ ինձ և լո՛ւր աղօթից իմոց: (Սաղմ. Դ.)։

ՇՈՂԱԿԱԹԻՆ ԵՒ ԱՅԼՈՑ ԵԿԵՂԵՑԵԱՑ ՏՕՆԻՑ

Աստուած հիմունս էարկ նմա յաւիտեան. ընկալաք, Աստուած, զողորմութիւն քո ի մէջ ժողովըրդեան քո։

Մեծ է Տէր, և օրհնեալ է յոյժ ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ, ի լերան սուրբ նորա: (Սղմ. ԽԷ)։

ԱՒԵՏԵԱՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Տէր տացէ զբան, որք աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ։

Յարիցէ Աստուած և ցրուեսցին ամենայն թշնամիք նորա, փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա։ (Սաղմ. ԿԷ)։

ԾՆՆԴԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու, և ես այսօր ծնայ զքեզ:

Ընդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք, և

ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս։ (Սաղմ. Բ)։

Քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի

Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ։
Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար։ (Սղմ. ՂԷ)։

Մեծի ողոգոմեանն որ է ծաղկազարդին

Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ, զի հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր։
Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար։ (Սղմ. ՂԷ)։

Հասարակաց կիւրակէից

Քեզ վայելէ օրհնութիւն, Աստուած, ի Սիոն. և քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ։
Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ։
Բանք անօրինաց զօրացան ի վերայ մեր, և զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեսցես։
Երանի՝ զոր ընտրեցեր և ընկալար, և բնակեսցէն ի գաւիթս քո։
Լցցուք մեք ի բարութենէ տան քո, սքանչելի արդարութեամբ։
Լուր մեզ, Աստուած Փրկիչ մեր, յոյս ամենայն ծագաց երկրի, և որ ի ծով հեռի։
Ո պատրաստէ զլերինս զօրու-

թեամբ իւրով, և զգեցեալ է զօ-
րութիւն։

Ո խռովեցուցանէ զմեծութիւն
ծովու, և զձայն ալեաց նորա ցա-
ծուցանէ։

Խռովեսցին հեթանոսք, և երկի-
ցեն բնակիչք երկրի ի նշանաց քոց։

Ցերս առաւօտու, ընդ երեկոյս
զուարճասցիս. հայեցար յերկիր,
արբեցուցեր զնա և բազում արա-
րեր զմեծութիւն նորա։

Գետն Աստուծոյ լի եղև ջուրբ,
պատրաստ արարեր զկերակուր նո-
րա, զի այսպէս է պատրաստու-
թիւն։

Զակօս նորա արբեցուցեր, և բա-
զում արարեր զարմտիս նորա։

Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի
բոյս նորա, օրհնեսցի պսակ տար-
ւոյ քաղցրութեան քո։

Դաշտք քո լցցին պարարտու-
թեամբ, պարարտասցին գեղեցկու-
թիւնք անապատի։

Բլուրք զցնծութիւն զգեցցին, և
զգեցցին խոյք մաքեաց։

Հովիտք բազում արասցեն ըղ-
ցորեան, աղաղակեսցեն և օրհ-
նեսցեն։ (Սաղմ. ԿԴ)։

Հրեշտակապետաց

Ո՞ արար զհրեշտակս իւր յո-
գիս, և զպաշտօնեայս իւր ի հուր
կիզելոյ։

Օրհնեա՛ անձն իմ զՏէր, Տէր Աս-
տուած իմ, մեծ եղեր յոյժ։ (Սղմ.
ՃԳ)։

Առաքելոց եւ մարգարէից

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա, և մինչև ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:

Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ, և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութիւն: (Սղմ. ԺԸ):

Հայրապետաց եւ վարդապետաց

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Յիշեա Տէր զԴաւիթ և զամենայն հեզութիւն նորա:

Որպէս երդուաւ Տեառն, և ուխ-

տս եդ Աստուծոյ Յակոբայ: (Սղմ. ԼԱ):

Համօրէն մարտիրոսաց

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՜ Տէր, ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո:

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և ես խոնարհ եղէ յոյժ: (Սղմ. ՃԺԵ):

Յովհաննու առաքելոյն ի կաթուղիկեայց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս Գ. 7:

Սիրելի՛ք, սիրեսցուք զմիմեանս, զի սէր յԱստուծոյ է. և ամենայն,

որ սիրէ՝ յԱստուծոյ է ծնեալ և
ճանաչէ զԱստուած։ Եւ որ ոչն սի-
րէ՝ ոչ ճանաչէ զԱստուած, զի Աս-
տուած սէր է։ Եւ զի յայսմ երե-
ւեցաւ սէրն Աստուծոյ ի մեզ, զի
զՈրդին իւր միածին առաքեաց յաշ-
խարհ, զի եղիցուք նովաւ կենդա-
նիք։ Յայսմ է սէրն, ոչ զի մեք սի-
րեցաք զԱստուած, այլ զի նա սի-
րեաց զմեզ, և առաքեաց զՈրդին
իւր ի քաւութիւն մեղաց մերոց։
Սիրելիք, եթէ Աստուած այնպէս
սիրեաց զմեզ, ապա և մեք պար-
տիմք զմիմեանս սիրել։ ԶԱստուած
ուրուք երբէք չիք տեսեալ, եթէ
սիրեսցուք զմիմեանս՝ Աստուած ի
մեզ բնակէ, և սէր նորա ի մեզ
կատարեալ է։ Այսուիկ գիտեմք,
եթէ մեք ի նմա բնակեալ եմք և
նա ի մեզ, զի ի Հոգւոյն իւրմէ ետ

մեզ։ Եւ մեք տեսաք և վկայեմք
զի Հայր առաքեաց զՈրդին իւր
Փրկիչ աշխարհի։ Որ ոք խոստո-
վանեսցի, եթէ Յիսուս է Որդի Աս-
տուծոյ. Աստուած ի նմա բնակէ
և նա յԱստուած։ Եւ մեք հաւա-
տացաք և ծանեաք զսէրն Աստու-
ծոյ, զոր ունի առ մեզ։ Աստուած
սէր է և որ կայ ի սէրն՝ բնակեալ
է յԱստուած և Աստուած ի նմա
բնակէ։ Յայսմիկ կատարեալ է սէ-
րըն նորա ի մեզ, զի համարձա-
կութիւն ունիցիմք յաւուրն դա-
տաստանի։ Զի որպէս և նայն է,
նոյնպէս և մեք եմք յաշխարհիս
յայսմիկ։ Երկիւղ ոչ գոյ ի սէր,
այլ սէրն կատարեալ ի բաց մերժէ
զերկիւղն. զի երկիւղ ընդ տան-
ջանօք է, իսկ որ երկնչին, չէ կա-
տարեալ ի սէրն։ Մեք սիրեսցուք

զԱստուած, վասն զի նա նախ սիրեաց զմեզ։ Եթէ ոք ասիցէ՝ եթէ սիրեմ զԱստուած և զեղբայր իւր ատիցէ, ստէ. որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր զոր տեսանէ, զԱստուած, զոր ոչն ետես, զիա՞րդ կարիցէ սիրել։ Եւ զայս պատուէր ունիմք առ ի նմանէ, զի որ սիրէ զԱստուած, սիրէ նա և զեղբայր իւր։

ՄԵՍԵԴԻՔ ՃԱՇՈՒ

Զկնի զ-«Գործոց»ն, ի չորեքշաբթէն սկսեա։

Ց ի ն ա ն ց

Դօ. Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր։
Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո Սիովն։

Եօ. Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր. երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա զի սուրբ է։

Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժողովուրդք, որ նստի ի քրովբէս, սասանեսցի երկիր։

Ուր. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար։

Տբ. Աստուա՛ծ, ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ. երևեցո՛ զերեսս քո ի մեզ և ողորմեա՛ մեզ։

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո, յազգինս ամենայն զփրկութիւնս քո։

Ափր. Քեզ վայել է օրհնութիւն Աս-

տուած ի Սիոն. և քեզ տացին ա-
ղօթք յԵրուսաղէմ։

Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ
ամենայն մարմին եկեսցէ։

Բռ. Քեզ վայել է օրհնութիւն Աս-
տուած ի Սիոն. և քեզ տացին ա-
ղօթք յԵրուսաղէմ։

Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ
ամենայն մարմին եկեսցէ։

Գռ. Տէր, որպէս զինու հաճու-
թեամբ քով պսակեցեր զմեզ։

Բանից իմոց ունկն դիր, Տէր, և
ի միտ առ զաղաղակ իմ։

Ցերկրորդ Ծաղկազարդին ընթեռ-նանի

Ընթերցուածս յեսայեայ մարգարէէ ԿԳ. 1։

Իսկ այս ով է, որ դիմեալ գայ
յԵդովմայ, կարմրութիւն ձորձոց իւ-
րոց ի Բոսորայ. գեղեցիկ պատմու-
ճանաւ և բուռն զօրութեամբ։ Ես
խօսիմ զարդարութիւն և իրաւու-
նըս փրկութեան։ Վասն էր կար-
միր են ձորձք քո և հանդերձք քո
իբրև հնձանահարի լիոյ հնձանի կո-
խելոյ։ Հնձան հարի միայն և ի
հեթանոսաց ոչ ոք էր ընդ իս։ Կո-
խեցի զնոսա սրտմտութեամբ և
ճմլեցի զնոսա բարկութեամբ և ի-
ջուցի յերկիր, և զամենայն հան-
դերձս իմ թաթաւեցի։ Զի հասեալ

էր ի վերայ նոցա օր հատուցման, և ամ փրկութեան եկեալ հասեալ: Հայեցայ՝ և ոչ ոք էր՝ որ օգնէր. զմտաւ ածի՝ և ոչ ոք էր՝ որ ի թի-կունս հասանէր. փրկեաց զնոսա բազուկ իմ և սրտմտութիւն իմ մի-այն զդէմ կալաւ: Կոխեցի զնոսա բարկութեամբ իմով և զենի զնոսա սրտմտութեամբ իմով և իջուցի ըզ-նոսա յերկիր:

Տաթաթապանեց

Նախ քան զգիրքն

Ըս. Արքայութիւն քո արքայու-թիւն ամենայն յաւիտենից. և տէ-րութիւն քո յազգէ մինչև յազգ:

Փ. Հաւատարիմ է Տէր յամե-

նայն բանս իւր և արդար է յամե-նայն գործս իւր:

Գս. Երկիրպագից ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո, Տէր:

Փ. Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն:

Գս. Կեցո՛ զծառայս քո, Աստուա՛ծ իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Փ. Ողորմեա՛ ինձ, Տէ՛ր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ:

Ես. Բարձր արարէք զՏէր Աս-տուած մեր, երկիրպագէք պա-տուանդանի ոտից նորա՝ զի սուրբ է:

Փ. Տէր թագաւորեաց, բարկա-ցան ժողովուրդք, որ նստիս ի քրովբէս, սասանեսցաւ երկիր:

Վռ. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ։

Փ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար։

Ա ղ ց ի ց

Բձ. Դարձո՛ զիս, Տէ՛ր, ի մեղաց իմոց, և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա՛ յինէն։

Փ. Ողորմեա՛ ինձ, Աստուած. ըստ մեծի ողորմութեան քում ըստ բազում գթութեան քում քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ։

Գձ. Երանի ամենեցուն, որք երկնչին ի Տեառնէ և գնան ի ճանապարհս նորա։

Փ. Զվաստակս ձեռաց քոց կերիցես. երանի է քեզ և բարի եղիցի։

Դձ. Մի՛ թողուր զիս, Տէ՛ր, Աստուա՛ծ իմ, և մի՛ ի բացեայ առներ յինէն. հայեա՛ց յօգնել ինձ, Տէ՛ր փրկութեան իմոյ։

Փ. Տէ՛ր, առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ. և հեծութիւն իմ ի քէն ոչ ծածկեցաւ։

Աձ. Մի՛ ընկենուր զիս, Տէ՛ր, ի ժամանակի ծերութեան. ի պակասել զօրութեան իմոյ՝ մի՛ թողուր զիս։

Փ. Ի քեզ, Տէր, յուսացայ, մի՛ամաչեցից յաւիտեան. յարդարութեան քում փրկեա՛ և ապրեցո՛ զիս։

Վռ. Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէ՛ր, ըստ բանի քում իմաստուն արա՛ զիս։

Փ. Ձայնի իմում լուր, Տէր, ըստ ողորմութեան քում. և յիրաւունս քո կեցո զիս։

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ա.ձ. Ամենայն երկիր երկիրպագցեն քեզ, և սաղմոս ասասցեն քեզ։

Փ. Աղաղակեցէք առ Աստուած ամենայն երկիր, սաղմոս ասացէք անուան նորա, և տուք զփառս օրհնութեան նորա։

Ա.կ. Մեծ արարէք զՏէր Աստուած մեր, և բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին։

Փ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ։

Բ.Ձ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր։

Փ. Օրհնեցէք զՏէր ամենայն երկիր, օրհնեցէք զՏէր և օրհնեցէք զանուն նորա։

Բ.կ. Օրհնեցէ՛ք զԱստուած մեր, օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ։

Փ. Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհնեալ է Տէր զօրհանապազ։

Գ.Ձ. Մեծ է Տէր, և մեծ է զօրութիւն նորա. իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ։

Փ. Օրհնեցէ՛ք զՏէր, զի բարի է սաղմոս. Աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն։

Գ.կ. Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ

մերում, սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում, սաղմոս ասացէք։

Փ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան։

Գ.Զ. Սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ։

Փ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ի Սիոն և քեզ տացին աղօթք Երուսաղէմ։

Գ.Կ. Այսօր է, զոր արար Տէր, եկայք ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ի սմա։

Փ. Խոստովան եղերուք Տեառն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Աղցից կիւրակէից

Ո՛ւխտս դիք և կատարեցէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ։

Յայտնի է ի Հրէաստանի Աստուած, և յԻսրայէլ մեծ է անուն նորա։

ՍՏՈՂՈԳԻՔ

Մեծի ուրբաթի ճաշուն

Ա. Յարեան ի վերայ իմ վկայք չարաց, և զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս։

Դատեա, Տէր, զայնոսիկ՝ ոյք դա-

տեն զիս. մարտիր ընդ այնոսիկ, որք մարտնչին ընդ իս։ (Սղմ. ԼԴ)։

Բ. Ես ի տանջանս պատրաստ եմ, և ցաւք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Տէ՛ր, մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։ (Սղմ. ԼԷ)։

Գ. Մտանէր տեսանել զնանրութիւն, խօսէր ի սրտի իւրում, և ժողովէր զանօրէնութիւն յանձն իւր։

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն, յաւուր չարէ փրկէ զնա Տէր։ (Սղմ. Խ).

Դ. Բաժանեցին զհանդերձս իմ ի մէջ իւրեանց և ի վերայ պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանէին։

Աստուա՛ծ, Աստուա՛ծ իմ, նայեա՛ց

առ իս, ընդէ՞ր թողեր զիս. հեռի եղէ ի փրկութենէ իմմէ վասն բանից յանցանաց իմոց։ (Սղմ. ԻԱ)։

Ե. Ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ։

Ի քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յաւիտեան. յարդարութեան քում փրկեա՛ և ապրեցո՛ զիս։ (Սղմ. Լ)։

Զ. Եդուն ի կերակուր ինձ լեղի, և ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ։

Կեցո՛ զիս, Աստուա՛ծ, զի հասին ջուրք յանձն իմ, ընկղայ ես ի խորըս անդնդոց, ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ։ (Սղմ. ԿԸ)։

Է. Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, և ի մեռեալս ազատ։

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդացի և ի գիշերի առաջի քո։ (Սղմ. ՁԷ)։

Ը. Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ, նմանեցայ ես հաւալուսան անապատի։

Տէ՛ր, լո՛ւր աղօթից իմոց, աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն։ (Սղմ. ՃԱ.)։

Պօղոսի առաքելոյն ի Տիմոթէոսի առաջին թղթոյն է ընթերցուածս

Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի՝ ըստ հրամանի Փրկչին մերոյ Աստուծոյ և Քրիստոսի Յիսուսի յուսոյն մերոյ. Տիմոթեայ

որդւոյ սիրելւոյ հաւատովք, շնորհք, ողորմութիւն, խաղաղութիւն, յԱստուծոյ Հօրէ և ի Տեառնէ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ Որպէս աղաչեցի զքեզ կալ յԵփեսոս՝ մինչ երթայի ի Մակեդոնիա, զի պատուէր տացես ոմանց չլինել օտարուսմունս, և չհայել յառասպելս և ի տոհմաթիւս անչափս, որ մանաւանդ խնդիրս յուզեն և ոչ զտընտեսութիւն Աստուծոյ հաւատովք։ Քանզի գլուխ պատուիրանին սէր է, ի սուրբ սրտէ և ի մտաց բարեաց և յանկեղծաւոր հաւատոց։ Յորոց ոմանք վրիպեցան խոտորեալք յունայնութիւն բանից։ Կամին լինել վարդապետք օրինաց, ինքեանք ո՛չ իմանան զինչ խօսին և ո՛չ վասն որոց պնդեալն են։ Գիտեմք՝ եթէ բարւոք են օրէնք՝ եթէ

ոք զնոսա օրինօքն կրեսցէ։ Բայց զայս գիտասցէ՝ զի ի վերայ արդարոց օրէնք ոչ կան, այլ ի վերայ անօրինաց և անհնազանդից, ամբարշտաց և մեղաւորաց, անսրբոց և պղծոց, զհայր և զմայր անարգողաց, մարդասպանաց, պոռնկաց, արուագիտաց, մարդեղուզաց, ստոց, ստերդմանց, և եթէ այլ ինչ իցէ հակառակ ողջամիտ վարդապետութեանս, որ ըստ աւետարանի փառաց երանելւոյն Աստուծոյ է, որում եղէ ես հաւատարիմ։

ՃԱՇՈՒ ԱՒԵԼՈՒԱԾՔ

Աւուրց պահոց. ըստ ձայնից

Ա.ձ. Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։

կա՛. Վասն անուան քո, Տէր, կեցուսցես զիս արդարութեամբ քով։

Ա.կ. Տէր, մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։

կա՛. Զգնացս իմ ուղիղ արա՛ ըստ բանի քում, և մի՛ տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք։

Բ.ձ. Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և երկիւղ մահու անկաւ ի վերայ իմ։

Բկ. Դարձ, Տէր, և փրկեա՛ զանձն իմ. կեցո՛ զիս, Տէր, ըստ ողորմութեան քում։

Դձ. Վասն անուան քո, Տէր, քաւեա՛ զմեղս իմ, զի բազում եղեն յոյժ։

Դկ. Ողորմեա՛ ինձ, Տէր, զի հիւանդ եմ ես, բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Դձ. Յիշեա՛, Տէր, զգթութիւնս քո և զողորմութիւնս քո, որք են յաւիտենից։

Կա՛. Զմեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա՛ զիս, Տէր, ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քո, զի քաղցր և ուղիղ ես։

Դկ. Տէր, ողորմութիւն քո յա-

ւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։

Կա՛. Զմեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա՛ զիս, Տէր, ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քո, զի քաղցր և ուղիղ ես։

Աղաղակեցի առ քեզ, Տէր, և ասացի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց։

ՇԱԲԱԹԱՊԱՀՈՑ

Երկուշաբթի, Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի

Երբ ԱՁ եւ ԴԿ լինի՝ զայսոսիկ ասա: Իսկ եթէ յայլ ձայնից, զիւրեանցն ասա:

Բշ. Եկայք ցնծասցուք ի Տէր, ա-

ղաղակեսցուք առ Աստուած Փըր-
կիչ մեր։

Գս. Երգեցէք Տեառն երգ նոր, երգեցէք Տեառն ամենայն երկիր, երգեցէք Տեառն և բարձր արարէք զանուն նորա։

Եс. Բարձր արարից զընտրեալն ի ժողովրդենէ իմմէ։ Գտի զԴաւիթ ծառայ իմ, և իւղով սրբով իմով օծի զնա։

Աղցից կիւրակէից

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ։

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ։

Զփոխն լման ասա (Սաղմ. Ղ.Թ).

Յարութեան ըստ ձայնին

Ա.ձ. Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիոնի, ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ։

Կամ. Թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի Աստուած է, սաղմոս ասացէք նմա իմաստութեամբ։

Ա.կ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց։

Բ.ձ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան։

Կամ. Աստուած, դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ, և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ։

Բ.կ. Արի, Տէր, Աստուած իմ ի

հրամանս քո՝ զոր պատուիրեցեր, և ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքեւ։ Վասն այսորիկ ի բարձունս դարձ, Տէր։

Գ.Ձ. Ուրախ եղև Իսրայէլ յարարիչ իւր, որդիք Սիոնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց։

Գ.Կ. Նկա՛ք և տեսէ՛ք զգործս Աստուծոյ, որպէս զի ահեղ են խորհրդով քան զամենայն որդւոց մարդկան։

Գ.Ձ. Հանեցար, Տէր, ընդ երկիր քո և դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ։

Գ.Կ. Յարեաւ Աստուած և ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա, փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա։

Զ Ա Տ Կ Ի Ն

Հասեալ կային ոտք մեր առ դըրունս քո, Երուսաղէմ։

Զատկի, Յարութեան եւ Յինանց Ճաշու աւետարանի

Սիր. Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր։
Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո, Սիովն։

ԲՇ. Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր։
Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո, Սիովն։
(Սղմ. ՃԽԷ)։

Գ.Շ. Տէր ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն, ի փրկութեան քում ցնծասցէ յոյժ։ (Սղ. Ի)։

Գ.Շ. Քեզ վայել է օրհնութիւն, Աստուած, ի Սիոն, և քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ։ (Սղմ. ԿԴ.)

Եռ. Տէ՛ր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեսցի ի լեառն սուրբ քո։ (Սղմ. ԺԴ)։

Ու. Տէր թագաւորեաց, վայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած։ (Սաղմոս ՂԲ)։

Տր. Ցնծացէ՛ք առ Աստուած, օգնական է մեր. աղաղակեցէք առ Աստուած Յակոբայ։

Առէք սաղմոս և տուք օրհնութիւն, սաղմոս ասացէք նմա ի ձայն քաղցրութեան։

Փող հարէք ի գլուխս ամսոց, յաւուր նշանաւորի տարեկանաց մերոց։

Հրաման է այս Իսրայէլի, և իրաւունք են Աստուծոյ Յակոբայ։

Վկայութիւնն Յովսէփու՝ զոր

եդ ընդ նմա, որպէս ելանէր նա յերկրէն Եգիպտացւոց, լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ։

Ի բաց արա՛ր ի բեռանց զթիկունս նորա. և զձեռս նորա յոլթ և ի թի ծառայելոյ։

Ի նեղութեան կարդացեր առ իս և փրկեցի զքեզ. լուայ քեզ ի գաղտնութենէ մրրկին, և փորձեցի զքեզ ի վերայ ջուրցն հակառակութեան։

Լո՛ւր, ժողովուրդ իմ և վկայեմ քեզ. և Իսրայէլ՝ թէ լուիցես ինձ։

Մի ևս եղիցին քեզ աստուածք առժամայնք, և մի՛ երկիրպագանիցես դու Աստուծոյ օտարի։

Ես եմ Տէր Աստուած քո, որ հանի զքեզ յերկրէն Եգիպտացւոց. բա՛ց զբերան քո և լցից զդա։

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի

իմում, և Իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ։

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց սրտից իւրեանց, զի գնացին նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց։

Զի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ, կամ Իսրայէլի զճանապարհս իմ գնացեալ էր։

Որպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս նոցա. և ի վերայ նեղչաց նոցա արկեալ էր զձեռն իմ։

Թշնամիք Տեառն ստեցին նմա, և եղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի։

Կերակրեաց զնոսա ի պարարտութենէ ցորենոյ, և ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոցա։ **(Սղմ. Ձ)։**

Նոր կիւրակէին մինչեւ ցհամբարձումն

Գովեմ, Երուսաղէմ, զՏէր։
Եւ օրհնեմ զԱստուած քո Սիովն։

Համբարձմանն Քրիստոսի

Մինչեւ ի գալուստ Հոգւոյն Սրբոյ.

Համբարձէք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր, համբարձին դրունք յաւիտենից և մտցէ Թագաւոր փառաց։

Հոգւոյն Սրբոյ գալստեան

Սիր. *Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր, և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան, և հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա։*

Բձ. Եկայք ցնծասցուք ի Տէր, աղաղակեսցուք առ Աստուած Փրկչին մեր։

Գձ. Երգեցէք Տեառն երգ նոր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ։

Դձ. Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

Եձ. Ողորմեա՛ ինձ, Տէ՛ր, զի հիւանդ եմ ես, բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Ուր. Յիշեա՛, Տէ՛ր, զԴաւիթ և զամենայն հեզութիւն նորա։

Տբ. Յեկեղեցիս օրհնեցէ՛ք զԱստուած և զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի։

Տապանակին.

Արի Տէր ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո։

Այլակերպութեանն Քրիստոսի

Որ կոչի Վարդավառ.

Սիր. Ամպ լուսաւոր հովանի լինէր նոցա, ձայն եղև յամպոյն, որ ասէ. դա է Որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ։

Բձ. Բարձրութիւնք լերանց նորա են, նորա է ծով և նա արար զնա և զցամաք ձեռք նորա ստեղծին։ Եկայք երկիրպագցուք նմա, անկցուք և լացցուք առաջի Տեառն արարչին մերոյ-

Դս. Քո են երկինք և քո է երկիր. զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր, զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր. Թաբոր և Հերմոն յանուն քո ցնծասցեն։

Նաւակատեաց

Խաչի եւ Եկեղեցւոյ.

Տր. Սիրեաց Տէր զՍիոն և ընտրեաց բնակել ի նմա. ասէ. այս է հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից, ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա։

Սխ. Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո, և արա՛ առ իս նշան բարութեան։

Բս. Նշո՛ւր երկիւղաց քոց նշան, զի ապրեսցի՛ն յերեսաց աղեղան։

Դս. Սիրեաց Տէր զՍիոն և ընտրեաց բնակել ի նմա. ասէ. այս է հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից, ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա։

Դս. Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո և զտեղի յարկի փառաց քոց։

Նս. Որպէս սիրելիք են յարկք քո, Տէ՛ր զօրութեանց, ցանկայ և փափագի անձն իմ ի գաւիթս քո։ Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծասցէ առ Աստուած կենդանի։

Ուր. Նշուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան։

Տր. Որպէս փրկեսցին սիրելիք քո, կեցո՛ աջով քո, և լուր մեզ։

Եկեղ. Հիմունք նորա ի լերառն սուրբ նորա. սիրէ Տէր զդրունս Սիօնի առաւել քան զամենայն յարկսըն Յակոբայ։

Եկղ. Փառաւորեալն խօսեցաւ վասըն քո, ահաւադիկ քաղաքդ Աստուծոյ։

Եկղ. Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեսցէ ի լերառն սուրբ քո։

Խաչի. Որ գնայ ամբիծ գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում։ Նշանեցաւ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։

ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Ի ՆՆ ԱՒՈՒՐՑ

Ա. Դ. Է. օր. Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդին, որ է օծեալ Տէր ի քաղաքի Դաւթի։ Ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարդանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ։

Բ. Ե. Ը. օր. Ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո։

Գ. Զ. Թ. օր. Արի, Տէր, ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո։

ԱՒԵՏԵԱՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Ուրախ լեր, բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո։

ԾՐԱԳԱԼՈՒՑԻ ԾՆՆԴԵԱՆ

Ըստ աւուրց

Հոգին սուրբ եկեսցէ ի քեզ, և զօրութիւն բարձրելոյն հովանասցի քեզ։

Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդին, որ է օծեալ Տէր ի քաղաքի Դաւթի։ Ի փայլեչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ։

Ա․ } Հոգւով սրբով զօրացեալսուրբ
Բ․ } Ստեփաննոս և ընտրեալ յորովայնէ, ճշմարիտ վկայ, սիրող և առաքեալ առաքողին, ի Քրիստոսէ ընկալար զգուարթնոցն պսակ։

Դ․ Կարապետն Յովհաննէս զարհուրեալ՝ ի յորովայնէ յորովայն երկրպագէր. ապաստաւոր եղև Բանին Աստուծոյ և լուեալ զահաւոր ըզձայնն աղաղակէր ասելով. ահա Գառն Աստուծոյ, որ բառնայ ըզմեղս աշխարհի։

Դ․ Ուրախ լեր, բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո։

Ե․ Դու մանուկ, մարգարէ բարձրելոյն կոչեսցիր. գնասցես առա-

ջի Տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա։

Զ. Եհան զիս ի գբոյ տառապանաց, ի կաւոյ և ի տղմոյ։ Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս ի- և ուղղեաց զգնացս իմ։

Կամ. Դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի, և Տէր ընդ աջմէ քումմէ։

Է. Երդուաւ Տէր Դաւթի ճշմարտութեամբ և ոչ ստեաց նմա, ի պտղոյ որովայնի նորա նստուցանել յաթոռ նորա։

Ը. Ուրախ լեր, բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո։

Քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի ի տաճարն

Տէր ի տաճար սուրբ իւրում, Տէր, յերկինս յաթոռ իւրում։

Մեծի ողոգոմեան ճաշուն

Տէր Աստուած մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ։

Հրեշտակապետաց

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր, և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան, և հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա։

Յովհաննու Կարապետին

Դու մանուկ, մարգարէ բարձրե-

լոյն կոչեսցիր. գնասցես առաջի
Տեառն՝ պատրաստել զճանապար-
հըս նորա։

Յովհաննու գլխատման

Կայտառեալ Յովհաննէս զարհու-
րեալ՝ ի յորովայնէ յորովայն եր-
կրպագէր. սպասաւոր եղև Բանին
Աստուծոյ, և լուեալ զահաւոր ըղ-
ձայնն՝ աղաղակէր ասելով. ահա՛
Գառն Աստուծոյ՝ որ բառնայ զմեղս
աշխարհի։

Համօրէն մարգարէից

Յեկեղեցիս օրհնեցէ՛ք զԱստուած,
և զՏէր յաղբերաց Իսրայէլի։

Ամենայն առաքելոց

Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ

ամենայն երկիր, և յիշեսցի անուն
քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց։
Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ
նոցա, և մինչև ի ծագս աշխարհի
են խօսք նոցա։

Դաւթի եւ Յակոբայ

Յիշեա՛ Տէր զԴաւիթ, և զամե-
նայն հեզութիւն նորա։

Նախահարցն

Պատմէ՛ զբանն իւր Յակոբայ՝
զարդարութիւն և զիրաւունս Իս-
րայէլի։

Գրիգորի Լուսաւորչին

Համբերելով համբերի Տեառն, և
նայեցաւ առ իս և լուաւ աղօթից
իմոց։

Հայրապետաց եւ վարդապետաց

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն, և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն։

Ճգնաւորաց

Երանելի են, որք բնակեալ են ի տան Տեառն, յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ։

Կուսանաց

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ, ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ։

Տարցին թագաւորի կուսանք ըզհետ նորա, և զընկերս նորա տարցին նմա։

Թագաւորաց

Տէր, ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն, ի փրկութեան քում ցնծասցէ յոյժ։

Քառասնից եւ երկուց բիւրուցն

Անցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր, և հաներ զմեզ ի հանգիստ։

Մեծի հինգշաբթի

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակն յանդիման նեղչաց իմոց։

Այգուց

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօտու եղիցի ուրախութիւն։

Մարտիրոսաց

Ա.ձ. Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր. այլ յաւիտեան պահէ զնոսա։

Կոմ. Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է, վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան։

Ա.կ. Պարծեսցին սուրբքն փառօք և ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց, և բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք իւրեանց։

Կոմ. Լոյս ծագեաց արդարոյ, ուղղոց սրտից եղև ուրախութիւն։

Բ.ձ. Պարծեսցին սուրբքն փառօք և ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց, և բարձր արասցեն զԱստուած բերանովք իւրեանց։

Բ.կ. Կարդացին արդարքն առ Տէր, և Տէր լուաւ նոցա. յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա։

Գ.ձ. Վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ. համարեցաք որպէս զոչխար ի զենումն։

Գ.կ. Ուրախ լիցին ամենեքեան, որք յուսացեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն, և բնակեսցես դու ի նոսա։

Դ.ձ. Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին, որպէս զմայրսն Լիբանանու բազումք եղիցին։

Դ.կ. Բազում նեղութիւնք են արդարոց. յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր և պահէ զամենայն ոսկերս նոցա, և մի ի նոցանէ ոչ կորիցէ։

Աստ ընթեռնու աւետարան ըստ պատշաճի, եւ յետոյ ասի հանգանակն Նիկիական:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

(Գլ. Ե. հ. 1):

ԲԱ. ԳԱ.

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ել ի լեառն, և իբրև նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտք նորա, և բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր զնոսա և ասէր. Երանի աղքատաց հոգւով, զի նոցա է արքայութիւնն երկնից։ Երանի սգաւորաց, զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր։ Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն արդարութեան, զի նոքա յագեսցին։ Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութիւն գտցեն։ Երանի այնոցիկ, որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱստուած տեսցեն։ Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչեսցին։ Երանի որ հալածեալ իցեն վասն արդարութեան, զի նոցա է արքայութիւնն երկնից։ Երանի ձեզ, յորժամ նախատիցեն զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն զամենայն բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ։ Ցնծացէք և ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում են յերկինս, զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն, որ յառաջ քան ըզձեզ էին։

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

(Գլ. Գ. հ. 13):

ԲՁ. ԳՁ.

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Ելանէ ի լեառն և կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամէր, և չոգան առ նա։ Եւ արար երկոտասանս՝ զի իցեն զնովաւ, և զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել, և ունել իշխանութիւն բժշկելոյ զցաւս և հանելոյ զդևս: Եւ եդ անուն Սիմոնի՝ Պետրոս. և Յակովբու Զեբեդեայ և Յովհաննու եղբօրն Յակովբայ՝ եդ նոցա անուանս Բանէրեգէս, որ է որդիք Որոտման, և զԱնդրէաս, և զՓիլիպպոս, և ըզԲարթուղիմէոս, և զՄատթէոս ըզ-

մաքսաւորն. և զԹովմաս և զՅակովբոս Ալփեայ, և զԹադէոս, և ըզՍիմովն Կանացի. և զՅուդայ Իսկարիովտացի, որ և մատնեաց զնա։

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ

(Գլ. ԺԴ. հ. 12):

Ա.Ն. Գ.Ն.

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Ասէ և ցկոչնատէրն, յորժամ առնիցես ճաշ կամ ընթրիս, մի՛ կոչեր զբարեկամս քո, և մի՛ զեղբարս քո, և մի՛ զազգականս քո, և մի՛ զդրացիս քո, և մի՛ զմեծամեծս. զի մի՛ և նոքա փոխարէն կոչեսցեն զքեզ, և լինիցի քեզ հատուցումն։ Այլ յորժամ առնիցես ընդունելութիւն, կոչեա՛ զաղքատս և զխեղս

և զկաղս և զկոյրս։ Նա երանելի լինիցիս. զի ոչ ունին փոխարէն հատուցանելոյ քեզ, և հատուսցի քեզ փոխարէն ի յարութեան արդարոց։ Իբրև լուաւ զայս ոմն ի բազմականացն՝ ասէ ցնա. երանի՛ որ կերիցէ հաց յարքայութեանն Աստուծոյ։

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

(Գլ. Ժ. ճ. 11):

Ա.Ձ. Գ.Ձ.

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարաց։ Իսկ վարձկանն, որ ոչ է հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, իբրև տեսանէ զգայլն զի գայ՝ թողու

զոչխարսն և փախչի, և գայլն յափշտակէ զնոսա և ցրուէ. քանզի վարձկան է, և չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն։ Ես եմ հովիւն քաջ, և ճանաչեմ զիմսն և ճանաչիմ յիմոցն։ Որպէս գիտէ զիս Հայր, գիտեմ և ես զՀայր, և զանձն իմ դնեմ ի վերայ ոչխարաց։ Նաև՝ այլ ևս ոչխարք են իմ, որք ոչ են յայսմ գաւթէ, և զայն ևս պարտ է ինձ ածել այսր. և ձայնի իմում լուիցեն, և եղիցին մի հօտ և մի հովիւ։

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր։

Հանգանակ Նիկիական

(Աւագ Երէցն)

Հաւատամք ի մի Աստուած ի Հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց և աներևութից։ Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս Որդին Աստուծոյ, ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ՝ միածին. այսինքն յէութենէ Հօր։ Աստուած յԱստուծոյ, լոյս ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ, յԱստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ և ոչ արարած։ Նոյն ինքն ի բնութենէ Հօր. որով ամենայն ինչ եղև յերկինս և ի վերայ երկրի, երևելիք և աներևոյթք։ Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ի յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կա-

տարելապէս ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն սրբով։ Որով էառ զմարմին, զհոգի, և զմիտ, և զամենայն, որ ինչ է ի մարդ՝ ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք։ Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ի յերկինս նովին մարմնովն նստաւ ընդ աջմէ Հօր։ Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան։ Հաւատամք և ի Սուրբ Հոգին յանեղն և ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յաւետարանս։ Որ էջն ի Յորդանան, քարոզեաց զԱռաքեալսն և բնակեցաւ ի սուրբսն։ Հաւատամք և ի միայն, ընդհանրական և յառաքելական եկեղեցի, ի մի մկրտու-

թիւն, յապաշխարութիւն, ի քաւութիւն և ի թողութիւն մեղաց։ Ի յարութիւնն մեռելոց, ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից և ի կեանսն յաւիտենականս։

Մինչեւ ցաս են հաւատոյ բանն:

Իսկ որք ասեն. էր երբեմն, յորժամ ոչ էր Որդի. կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր Սուրբ Հոգի, կամ թէ՝ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ և կամ զՍուրբ Հոգին. և թէ՝ փոփոխելիք են կամ այլայելիք, զայնպիսիսն նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի։

Ի սրբոյ Լուսաւորչէն մերմէ ասացեալ

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելով սրբոյ Երրորդութեանն և միոյ աստուածութեանն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ և միշտ և։

ՔԱՐՈԶ

(Յաճակերտի դասէն)

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Եւ ևս հաւատով աղաչեսցուք և խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ և ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս պաշտաման և աղօթից՝ զի արժանի ընդունելու-

թեան արասցէ, լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, ընկալցի ըղխնդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի ի վերայ մեր։ Աղօթք մեր և խնդրուածք յամենայն ժամ մատչին առաջի մեծի տէրութեան Նորա, և Նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով և արդարութեամբ վաստակել ի գործս բարեաց, զի զողորմութեան ըղշնորհն իւր արասցէ ի վերայ մեր Տէրն ամենակալ, կեցուսցէ և ողորմեսցի։ Զժամս և զառաջակայս: Ըզհրեշտակ խաղաղութեան։ Զքաւութիւն և զթողութիւն։ Զսրբոյ խաչին։ Եւ ևս միաբան։ Զանձինս մեր։ Ողորմեաց մեզ Տէր։

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Աւագ երէցն)

Տէր մեր և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ մեծդ ես ողորմութեամբ և առատ պարգևօք բարերարութեան քո։ Որ դու քոյին կամաւդ ի ժամուս յայսմիկ համբերեցեր չարչարանաց խաչի և մահու՝ յաղագս մեղաց մերոց, և պարգևեցեր առատապէս զպարգևս Հոգւոյդ սրբոյ երանելի առաքելոցն, հաղորդս արա և զմեզ, Տէր, աղաչեմք զքեզ՝ աստուածային պարգևացդ, թողութեան մեղաց և ընդունելութեան Հոգւոյդ սրբոյ: Որպէս զի՝ արժանաւորք եղիցուք գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Խաղաղութեամբ քով, Քրիստոս Փրկիչ մեր, որ ի վեր է քան զամենայն միտս և զբանս, ամրացո՛ զմեզ և անվրդով պահեա՛ յամենայն չարէ։ Հաւասարեա՛ զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո, որք հոգւով և ճշմարտութեամբ քեզ երկիրպագանեն։ Վասն զի՝ ամենասուրբ Երրորդութեանդ վայել է փառք, իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս:

Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենեսեանս. Ամէն։

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի:

Միայն սուրբ. միայն Տէր. Յիսուս Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ Հօր. ամէն:

Քահ. Օրհնեալ Հայր սուրբ՝ Աստուած ճշմարիտ.

Դպր. Ամէն։

Քահ. Օրհնեալ Որդին սուրբ՝ Աստուած ճշմարիտ.

Դպր. Ամէն։

Քահ. Օրհնեալ Հոգին սուրբ՝ Աստուած ճշմարիտ.

Դպր. Ամէն։

Դպր. Հայր սուրբ. Որդին սուրբ. Հոգին սուրբ։

Քահ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Դպր. Եղիցի անուն Տեառն օրհ-

նեալ յաւիտենէ մինչև յաւիտեանս։ (Երիցս կրկնեա):

Քահ. Օրհնեալ է Աստուած։

Քահ. Կատարումն օրինաց և մարգարէից դու ես, Քրիստոս Աստուած Փրկիչ մեր, որ լցեր զամենայն հայրական տնօրէնութիւնս քո. լից և զմեզ հոգւովդ քով սրբով։

Արք. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ։

Քահ. Օրհնեալք եղերուք ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն. երթայք խաղաղութեամբ. և Տէր եղիցի ընդ ձեզ, և ընդ ամենեսեանդ. ամէն։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՍԵՂԱՆՈՅ

Վասն մարմնաւոր կերակրոց եւ ըմպելեաց

Պատրաստեն զսեղանն հացիւ, եւ զարդարեն կերակրով, եւ կանգնին իւրաքանչիւր ոք ի տեղիս իւրեանց: Եւ գայ իշխանաւորն կամ քահանայն, եւ ասէ սաղմոս կցորդ:

Աչք ամենեցուն ի քեզ յուսան, և դու տաս կերակուր նոցա ի ժամու։

Դպր. Բարձր առնեմ զքեզ, Աստուած իմ և թագաւոր իմ, և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

Զօրհանապազ օրհնեցից զքեզ, և գովեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

Մեծ է Տէր և օրհնեալ է յոյժ, և մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ։

Ազգք և ազգք գովեսցեն զգործս քո, և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։

Զմեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո խօսեսցին, և զսքանչելիս քո պատմեսցեն։

Զզօրութիւն ահի քո ասասցեն, և զմեծութիւնս քո պատմեսցեն։

Զյիշատակ բազումքաղցրութեան քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ քո ցնծասցեն։

Գթած ողորմած է Տէր, երկայնամիտ և բազումողորմ:

Քաղցր է Տէր առ ամենեսեան և գթութիւն նորա ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց։

Խոստովան եղիցին առ քեզ, Տէր, ամենայն գործք քո. և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ։

Զփառս արքայութեան քո ասասցեն, և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։

Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօրութիւնս քո, և զփառս մեծվայելչութեան արքայութեան քո:

Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից. և տէրութիւն քո, յազգէ մինչև յազգ։

Հաւատարիմ է Տէր յամենայն բանս իւր, և արդար է յամենայն գործս իւր։

Հաստատէ Տէր զամենայն գայթակղեալս, և կանգնէ զամենայն գլորեալս։

Աչք ամենեցուն ի քեզ յուսան, և դու տաս կերակուր նոցա ի ժամու։

Տաս դու նոցա և կերակրես, բանաս զձեռն քո, և լցուցանես զա-

մենեսեան քաղցրութեամբ կամօք քովք։

Արդար է Տէր յամենայն ճանապարհս իւր և սուրբ է յամենայն գործս իւր։

Մերձ է Տէր առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա, առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա ճշմարտութեամբ։

Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր, զաղօթից նոցա լսէ և կեցուցանէ զնոսա։

Պահէ Տէր զամենեսեան, որք սիրեն զնա, և զամենայն մեղաւորս սատակէ Տէր։

Զօրհնութիւնս Տեառն խօսեսցի բերան իմ. օրհնեսցէ ամենայն կենդանի զանուն սուրբ նորա յաւիտեան, և յաւիտեանս յաւիտենից։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Փոխ. Ողորմած գթած է Տէր. կերակուր տայ երկիւղածաց իւրոց։

Սարկ. Եւ ևս խաղաղութիւն զՏէր աղաչեսցուք։

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած՝ զի պարգևեսցէ մեզ կերակուր ուրախութեան, և լցուսցէ զսիրտ մեր ի լիութենէ արարածոց իւրոց։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր։

Օրհնեմ Քրիստոս Աստուած մեր հոգևոր օրհնութեամբ զկերակուրս և զըմպելիս ծառայից քոց. և շնորհեմ առողջութիւն հոգւոյ և մարմնոյ։ Որպէս զի կրօնաւորական պարկեշտութեամբ վայելելով ի մարմնաւոր պիտոյից՝ անանց բարեաց և երկնից արքայութեանդ

*հաղորդս լիցուք ընդ ամենայն սուր-
բըս քո։ Եւ գոհութեամբ փառա-
ւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ամե-
նասուրբ Հոգւոյդ. այժմ։*

Հայր մեր, որ յերկինս ես։

Եւ օրհնող սեղանոյն կալով կանգուն՝ եւ առեալ զհացն բեկանէ ընդ պատուաւորացն, որք առընթեր կան, կամ ընդ այնմիկ, որ պատրաստողն է ճաշոյն, եւ նորա առ ամենեսեան, եւ ասէ. **Ճաշակեցէ՛ք խաղաղութեամբ.** եւ նստին ի ճաշն: Իսկ եթէ վանականք իցեն, կամ անապատաւորք, նստցի մին յեղբարց ի բարձրագոյն տեղւոջ, եւ առեալ ընթեռնուցու զգիրս աստուածային. եւ ամենեքեան ունկն դիցեն ընթերցմանն՝ անմռունչ ճաշակմամբ: Եւ եթէ ոք խնդրեսցէ զլուծումն ինչ տարակուսանաց՝ լուծցեն՝ որք կարողքն իցեն. եւ դարձեալ ճա-

շեսցեն լռելեայն, եւ ոչ աղաղակաւ: Եւ յետ յառնելոյ ի սեղանոյն, դարձեալ կացցեն ի տեղիս իւրեանց: Եւ ասասցէ քահանայն:

*Քհ. Տէր Յիսուս, լցաք ի բա-
րութեանց քոց։*

*Դպր. Տացուք գոհութիւն Տեառն
Աստուծոյ մերոյ։*

*Աչք Տեառն ի վերայ երկիւղա-
ծաց իւրոց, և ոյք յուսան յողոր-
մութիւն նորա։*

*Փրկել ի մահուանէ զանձինս նո-
ցա, և կերակրել զնոսա ի սովու։*

*Անձինք մեր համբերեսցեն Տեառն,
զի օգնական և պաշտպան մեր է։*

*Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր,
և յանուն սուրբ նորա յուսասցուք։*

*Եղիցի ողորմութիւն քո, Տէր, ի
վերայ մեր, որպէս յուսացաք ի քեզ:*

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Քհն. Կերակրիչ և ուրախարար Տէր, փառք քեզ լցուցանող Քրիստոս՝ գոհանամք զքէն։

Սրկ. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչես։

Գոհացարուք ի վերայ լիութեանց պարգևաց Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որ կերակրէ զմեզ օր ըստ օրէ առատապէս քաղցրութեամբ կամօք իւրովք. զի հոգևոր բարութեան և երկնից արքայութեանն հաղորդս արասցէ զծառայս իւր ըստ ակնկալութեան յուսոյն մերոյ։ Ամենակալ։

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր՝ որ կերակրես զմեզ ի մանկութենէ, և տաս կերակուր ամենայն մսեղեաց. լցո՛ ուրախութեամբ և բերկրութեամբ զսիրտս մեր։ Որպէս զի զամենայն բաւականութիւն ունեցիմք առաւելեալք ի գործս բարութեան ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր։ Որում վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Փառք քեզ, Տէ՛ր, փառք քեզ Թագաւոր փառաց. որ ետուր մեզ կերակուր ուրախութեան և լցուցեր զսիրտս մեր ի լիութենէ ամե-

նորաւական ողորմութեան քո՛ լցօ և այժմ զմեզ հովանովդ քով սրբով. որպէս զի գտցուք առաջի քո հաճոյք, և մի ամաչեսցուք, զի դու գաս և հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր. և քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն.

Հայր մեր, որ յերկինս ես։

Զկերակուրս Աստուած օրհնեսցէ. զպատուորացն և երախտաւորացն վարձս բարեաց պարգևեսցէ. և օրհնեսցէ զամենեսեան։ Քրիստոս Աստուած, որ զմեզ կերակրեաց և լիացոյց, նմա փառք յաւիտեանս ամէն։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ԵՐԵԿՈՅԻ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի Դ. ԺՄՍ

ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Որ էջ ի խաչէն եւ պատեալ պատառակալաւ եդաւ ի գերեզմանի

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Բան. Ես առ Աստուած կարդացի և նա լուաւ ինձ յերեկոյս՝

ի վաղորդայն և ի հասարակ աւուր։

Արհ. Սպասէի Աստուծոյ իմոյ, և ակն ունէի կենարարին, որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Օրհնութիւն և փառք Հօր եւ Որդւոյ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Սաղմոս ՁԵ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Խոնարհեցո՛, Տէր, զունկն քո և լո՛ւր ինձ, զի աղքատ եւ տնանկ եմ ես։

Պահեա՛ զանձն իմ սուրբ՝ Տէր,

եւ փրկեա՛ զծառայս քո, Աստուած իմ՝ որ ի քեզ յուսացայ։

Ողորմեա՛ց ինձ, Տէր՝ զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ. ուրա՛խ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զանձն իմ։

Զի դու, Տէր, քաղցր եւ ուղիղ ես, բազումողորմ առ ամենեսեան, որք կարդան առ քեզ։

Ունկն դի՛ր, Տէ՛ր, աղօթից իմոց, և նայեա՛ ի ձայն խնդրուածաց իմոց։

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ, եւ լուար ինձ։

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս, Տէ՛ր, եւ ո՛չ ոք է որպէս զգործս քո։

Զամենայն ազգս զոր արարեր, եկեսցեն եւ երկիրպագցեն առաջի քո, Տէ՛ր, եւ փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ ես դու, Տէ՛ր, եւ առնես

սքանչելիս. եւ դու միայն ես Աստուած։

Առաջնորդեա ինձ ի ճանապարհի քում՝ եւ գնացից ի ճշմարտութեան քում, եւ ուրախ եղիցի սիրտ իմ երկնչել յանուանէ քումմէ։

Խոստովան եղէց առ քեզ, Տէր Աստուած իմ, բոլորով սրտիւ իմով եւ փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ եղեւ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէր, եւ փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց ներքնոց։

Աստուած, անօրէնք յարեան ի վերայ իմ, եւ ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց։

Այլ դու, Տէր Աստուած իմ, գըթած ես եւ ողորմած, երկայնա-

միտ, բազումողորմ եւ ճշմարիտ. Նայեաց առ իս եւ ողորմեա ինձ։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո եւ արա առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու Տէր, օգներ ինձ և մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։ Այժմ եւ միշտ եւ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Փառք քեզ, Աստուած, փառք քեզ. յաղագս ամենայնի, Տէր, փառք քեզ։

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ

Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Սաղմոս ՃԼԹ.

(Յաճախերտի դասէն)

Ապրեցո՛ զիս, Տէր, ի մարդոյ չարէ. յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ զիս։

Խորհեցան զանօրէնութիւն ի սիրտս իւրեանց. զօր ամենայն պատրաստեցան ի պատերազմ։

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի. եւ թոյնք իժից ի ներքոյ շրթանց նոցա։

Պահեա՛ զիս, Տէր, ի ձեռաց մեղաւորի. եւ ի մարդոյ չարէ փրկեա՛ զիս։

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ.

թագուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ։

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց. շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ գայթակղութիւն։

Ասացի՝ Տէր Աստուած իմ ես դու. ունկնդիր, Տէր, ձայնի աղօթից իմոց։

Տէր՝ Տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ. հովանի զլխոյ իմոյ. յաւուր պատերազմի։

Մի՛ մատներ զիս Տէր, ի ցանկութիւն մեղաւորաց. ոյք խորհեցան վասն իմ՝ մի՛ ընդ վայր հարկաներ զիս։

Զի մի՛ երբէք բարձրասցին, եւ խորհուրդք նոցա մի՛ կատարեսցին. վախճան կատարածի նոցա՝ վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա։

Արկցես ի վերայ նոցա զկայ-
ծակունս հրոյ եւ կործանեսցես ըզ-
նոսա. ի տառապանաց մի՛ կարասս-
ցեն կեալ։

Մարդոյ լեզուանւոյ մի՛ յաջո-
ղեսցի ի վերայ երկրի. զայր մե-
ղաւոր՝ չարիք իւր որսասցեն ի կո-
րուստ:

Ծանեայ՝ զի առնէ Տէր զդա-
տաստանս աղքատի, եւ զիրաւունս
տնանկի։

Արդարք գոհասցին զանուանէ
քումմէ. եւ բնակեսցին ուղիղք ա-
ռաջի երեսաց քոց։

Տէր՝ կարդացի առ քեզ եւ լո՛ւր
ինձ. նայեա՛ ի ձայն աղօթից իմոց՝
ի կարդալ իմում առ քեզ։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո, Տէ՛ր. համբար-

ձումն ձեռաց իմոց պատարագ ե-
րեկոյի։

Դի՛ր, Տէր, պահապան բերանոյ
իմոյ եւ դուռն ամուր՝ շրթանց ի-
մոց. զի մի՛ խոտորեսցի սիրտ իմ
բանիւ չարութեան:

Ի պատճառել զպատճառս մե-
ղաց ընդ մարդս, որք գործեն զա-
նօրէնութիւն. եւ ո՛չ եղէց կցորդ
ընտրելոց նոցա։

Խրատեսցէ զիս արդարն ողոր-
մութեամբ եւ յանդիման արասցէ.
իւղ մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ.
այլ աղօթք իմ ի կամս նոցա։

Արգելան մերձ առ վիմին դա-
տաւորք նոցա. լուիցեն բանից ի-
մոց եւ քաղցրասցին։

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի
սփռեալ է ի վերայ երկրի. ցրուե-
ցին ոսկերք նոցա մերձ ի դժոխս։

Առ քեզ, Տէր, Տէր, են աչք իմ. ի քեզ յուսացայ, Տէր, մի՛ հաներ զհոգի յինէն։

Պահեա՛ զիս յորոգայթէ, որ թագուցաւ ինձ, ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն։

Անկցին ի ցանցս նորա մեղաւորք. միայն եմ ես՝ մինչեւ անցից։

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի. ձայնիւ իմով զՏէր աղաչեցի։

Սփռեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ. եւ զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից։

Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ՝ դու, Տէր, ծանեար զշաւիղս իմ. ի ճանապարհ յոր եւ գնայի՝ թագուցին ինձ որոգայթ։ Հայէի յաջմէ և տեսանէի, եւ ո՛չ որ ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ իմ. և ո՛չ գտաւ խնդրող անձին իմոյ։

Աղաղակեցի առ քեզ, Տէր, եւ ասացի. դու ես յոյս եւ բաժին իմ յերկրին կենդանեաց։

Նայեա՛ց, Տէր, յաղօթս իմ. զի ես խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո՛ զիս ի հալածչաց իմոց՝ զի հզօրք եղեն քան զիս։

Տէր, հա՛ն ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ զանուանէ քումմէ։

Եւ քեզ սպասեն արդարքն՝ մինչեւ հատուցես։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։

Այժմ եւ միշտ եւ։

Ս Ր Գ

Կիւրակամտից

Ալէլուիա ալէլուիա։

(Աշաջ. ձայն.)։ Լոյս զուարթ սուրբ փառաց անմահի Հօր երկնաւորի սրբոյ կենարարի Յիսուս Քրիստոս։

(Առաջ. երեք. ձայն.)։ Եկեալքս ի մտանել արեգական տեսաք զլոյս յերեկոյիս։ Օրհնեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ Աստուծոյ. և ամենեքեան ասեմք ամէն։ Արժանաւորեա զմեզ յամենայն ժամ օրհնել ձայնիւ երգով զանուն փառաց ամենասուրբ Երրորդութեանդ. որ տաս զկենդանութիւն. վասն որոյ և աշխարհս զքեզ փառաւորէ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Օրհնեալ Տէր՝ որ բնակեալդ ես ի բարձունս և օրհնեալ են փառք մեծութեան քո, որ հաստատեցեր զլուսաւորս ի բարձունս, ի յերկնից զլոյս ծագեցեր ընդ ամենայն տիեզերս։ Արարեր զարեգակն լուսատու տուընջեան, զլուսինն և զաստեղս՝ լուսատու գիշերոյ և ըզլոյս ճրագի. դու ես լոյս գովելի, սուրբ և առաջին լոյս. ի քէն փախնու խաւարն. և զլոյս քո կենդանի, Տէր, ծագեա ի սիրտս մեր։ Եւ մեք միաբան ասասցուք՝ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. և քեզ երգեմք զօրհնութիւն և ըզփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ այժմ և միշտ և։

ՔԱՐՈԶ

(Աշոտ. պատ.)։ Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան համբառնալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ զաւուրս խաղաղութեամբ անցուցանել և հասանել ի ժամ երեկոյիս. արժանաւորեա զմեզ, Տէր՝ սուրբ սրտիւ, և հրեշտակային երգով՝ գոհաբանութիւն մատուցանել Տեառն Աստուծոյ ամենակալի. կեցո և ողորմեա։ Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին. այժմ և միշտ։

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՄԵՍԵԴԻՔ

Ըստ աւուր պատշաճի

(Սկսուածք յաւագ երիցու դասէն)

Ծննդեան Քրիստոսի, եւ Աւետեաց եւ Վերափոխման եւ այլոց տօնից Աստուածածնի

Տէր ասաց ցիս՝ Որդի իմ ես դու

և ես այսօր ծնայ զքեզ։

Ընդէր խռովեցան հեթանոսք. և ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս։

—Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր. և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով։

Զի հայեցաւ ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ. ահա յայսմհետէ երանեսցեն ինձ ամենայն ազգք։

—Իջցէ որպէս զանձրև ի վերայ գեղման. որպէս ցօղ, զի ցօղէ յերկիր։

Աստուած զիրաւունս քո արքայի տուր, և զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի։

Յարութեան

Ա.Ձ. Տէր կարող և հզօր. Տէր կարող ի պատերազմի։

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով, աշխարհ և ամենայն բնակիչք նորա։

Ա.Կ. Աթոռ քո, Աստուած, յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո։

Բղխեաց սիրտ իմ զբան բարի և ասեմ զգործս իմ թագաւորի։

ԲՁ. Տէր թագաւորեաց, ցնծասցէ երկիր. ուրախ եղիցին կղզիք բազումք։

Երևեցան փայլատակունք նորա տիեզերաց. ետես և սասանեցաւ երկիր։

ԲԿ. Երգեցէք Տեառն երգ նոր, ամենայն երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ։

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծանիրուք զի նա է Տէր Աստուած մեր։

ԳՁ. Եկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ, որ արար զնշանս և զարուեստս ի վերայ երկրի:

Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն. օգնական ի վերայ նեղութեանց՝ որք գտին զմեզ յոյժ:

ԳԿ. Աստուած մեր յերկինս և յերկրի. զամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար։

Յելանելն Իսրայէլի յԵգիպտոսէ, տանն Յակոբայ ի ժողովրդենէ այլազգեաց։

ԴՁ. Եղիցի ձեռն քո ի վերայ առն, աջ քո ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր զնա ի քեզ:

Որ հովուեսդ Իսրայէլի՝ նայեաց, որ առաջնորդես որպէս խաշին Յովսէփու:

ԴԿ. Աստուած աստուծոց Տէր խօսեցաւ. և կոչեաց զերկիր:

Յելիցն արեգական մինչև ի մուտս արևու։

Դաղօնեան

Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն, օրհնեալ որ գալոցդ ես։

Տէր Աստուած մեր երևեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ:

Եկեղեցւոյ

Ահա օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր։

Ո՛ կայք ի տան Տեառն ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ։

Կիւրակամտից

Սիրեցի՝ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց։

Զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս. և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա։

Մարտիրոսաց

ԱՋ. Եղիցի ողորմութիւն քո, Տէր, ի վերայ մեր. որպէս յուսացաք ի քեզ։

Ցնծացէք արդարք ի Տէր. ուղղոց վայելէ օրհնութիւն։

ԱԿ. Տէր սիրէ զիրաւունս և ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր։

Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ

է. վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան։

ԲՋ. Սքանչելի է Աստուած ի՛ վերայ սրբոց իւրոց. Աստուած Իսրայէլի։

Տէր Աստուած՝ օրհնեալ. օրհնեալ է Տէր զօրհանապազ։

ԲԿ. Օգնութիւն իմ ի Տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

Համբարձի զաչս իմ ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։

ԳՋ. Աստուած փառաւորեալ է ի խորհուրդս սրբոց իւրոց. մեծ և ահաւոր ի վերայ այնոցիկ որք շուրջ են զնովաւ։

Խոստովան եղիցին երկինք զսքանչելեաց քոց, Տէր. և զճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց։

ԳԿ. Սիրեցից զքեզ, Տէր, զօրութիւն իմ. Տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ և Փրկիչ իմ։

Աստուած օգնական իմ. և ես յուսամ ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութեան իմոյ ընդունելի իմ է։

ԴՁ. Մերձ է Տէր առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա. առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա ճշմարտութեամբ։

Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր, աղօթից նոցա լսէ և կեցուցանէ զնոսա։

ԳԿ. Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին. որպէս զմայրսն Լիբանանու՝ բազումք եղիցին։

Տնկեալք եղիցին ի տան Տեառն.

և ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ ծաղկեսցին։

Ապաշխարութեան

ԱՁ. Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա։

Ի կարդալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան իմոյ։

ԱԿ. Մի՛ տասցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն՝ թէ ես սասանեցայց։

Մինչև յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն. մինչև ցե՞րբ բարձրանայ թշնամին ի վերայ իմ. նայեա՛ և լո՛ւր ինձ, Տէր Աստուած իմ։

ԲՁ. Բերան արդարոյ խորհի զիմաստութիւն և լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս։

Մի՛ նախանձիր ընդ չարս, և մի՛ ընդ այնոսիկ որք գործեն զանօրէնութիւն։

ԲԿ. Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում, Տէր, ըստ բանի քում։

Քաղցր ես դու, Տէր, և քաղցրութեամբ քով խրատեա՛ զիս։

ԳՁ. Նայեաց և լո՛ւր ինձ, Տէր Աստուած իմ։

Մինչև յե՞րբ Տէր մոռանաս զիս իսպառ. մինչև յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

ԳԿ. Գթութիւն քո բազում են, Տէր, ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ զիս։

Տե՛ս զխոնարհութիւն իմ և փրկեա՛ զիս. զի զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ։

ԴՁ. Աստուած, յօգնել ինձ նայեա՛ց. և Տէր, յընկերել ինձ փութա՛։

Ամաչեսցին և յամօթ լիցին որք խնդրէին զանձն իմ։

ԴԿ. Լո՛ւր, Աստուած, աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա՛ զանձն իմ։

Ծածկեսցես զիս ի ժողովոց չարաց, ի բազմութենէ որք գործեն զանօրէնութիւն։

Ի մուծի եկեղեցւոյ

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով քո, Տէր։

Տէր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց։

Ի մեծի ուրբաթու

Ետուն ի կերակուր ինձ լեղի. և ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ:
Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորոգայթ. ի հատուցումն և ի գայթակղութիւն։

Ի սօնի սրբոյ խաչին

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան:
Որպէս փրկեսցին սիրելիք քո. կեցո աջով քո և լուր մեզ:

Կարգ ուղիղեղիցեաց

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ։
Որպէս խունկ առաջի քո, Տէր։

Համբարձումն ձեռաց իմոց։
Պատարագ երեկոյի։

Ցասուկ առ աջակողմանն

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո, Տէր. համբարձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի։
Տէր, աղաղակեցի առ քեզ և լուր ինձ:
Նայեաց ի ձայն խնդրուածաց իմոց, յաղաղակել իմում առ քեզ:

Ի մեծի հինգշաբթու

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո, Տէր։
Զերեկոյի աղօթս մեր ընկալ, Տէր, և զտարածումն ձեռաց մերոց։

Ի մեծի ուրբաթու

Ուղիղ եղիցին աղաչանք մեր որպէս խունկ առաջի քո, Տէր։ Համբարձումն ձեռաց մերոց՝ պատարագ երեկոյի։

ՔԱՐՈԶ

Կիւրակամտից եւ ամենայն աւուրց տէրունեաց

(Ասակ. դաս)

Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ Տէր ողորմեա։

Վասն խաղաղութեան ամենայն

աշխարհի և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն հայրապետին մերոյ Տեառն (այս անուն) կենաց և փրկութեան հոգւոյ նորին զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց և զօրաց նոցին զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն զի Տէրն ամենակալ հնազանդեցուսցէ առաջի նոցա զամենայն պատերազմունս թշնամեաց զՏէր աղաչեսցուք։

Յաղագս հարց և եղբարց մերոց՝ որք ի գերութեան են և ի չար ծառայութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Յաղագս ճանապարհորդաց և նաւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասանել ի նաւահանգիստ բարութեան ըզՏէր աղաչեսցուք։

Յաղագս հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց՝ փութապէս առողջութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Յաղագս բարեխառնութեան օդոյ, անձրևաց քաղցրութեան, և պտղոց առատութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբերից ի սուրբ եկեղեցի Աստուծոյ զՏէր աղաչեսցուք։

Եւ յաղագս այնոցիկ՝ որք մատնեալ են ի ձեռս անօրինաց՝ վասն

անուանն Քրիստոսի զՏէր աղաչեսցուք։

Յաղագս փրկելոյ զմեզ Տեառն Աստուծոյ՝ յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն զՏէր աղաչեսցուք։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Թարեխօս ունիմք սուրբ զՄարիամ զԱստուածածինն զփառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն, սուրբ զՅովհաննէս Մկրտիչն, սուրբ զՍտեփաննոս Նախավկայն, սուրբ զառաքեալսն և զմարգարէսն, զարի և զյաղթող սուրբ զվկայսն, և զմեծ խոստովանողն Քրիստոսի զհայրապետն մեր ըզսուրբն Գրիգորիոս լուսաւորիչն Հայաստանեայց աշխարհի։

Յիշեսջի՛ք և զամենայն սուրբս և նոքօք զՏէր աղաչեսցուք։

Զերեկս մերձեալ և զառաջիկայ գիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան ան՚՚։

Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց՚՚։

Զարբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն՚՚։

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ՚՚։

Զանձինս մեր և՚՚։ Ողորմեաց մեզ Տէր՚՚։

ՔԱՐՈԶ

Ի ծօնի սրբոց եւ պահոց

(Աւագ. դաս.)

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած՝ զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի զթագաւորն խաղաղութեան յաղագս խաղաղութեան և վասն միայնոյ սուրբ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցւոյ. զի զբաղում ամս խաղաղութեամբ տացէ մեզ Տէր Աստուած մեր, և զթագաւորս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ վասն մեծի սուրբ և ահաւոր անուան իւրոյ.

զպետս գաւառաց, զզօրավարս, զզօրագլուխս, զժողովուրդս, զմուտըս, և զելս մեր խաղաղութեամբ պահեսցէ. և զամենայն պատերազմունս թշնամեաց խորտակեսցէ ի մէնջ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։ Զերեկս մերձեալ և զառաջիկայ գիշերս խաղաղութեամբ։ Զհրեշտակ խաղաղութեան։ Զքաւութիւն և։ Զսրբոյ խաչին։ Եւ ևս միաբան։ Զանձինս մեր։ Ողորմեաց մեզ։

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ատեն. Երէց.) Լուր ձայնից մերոց, Տէր Աստուած մեր. ընկալ զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց և զբանս աղօթից. սրբեալ զերեկոյի պատարագս՝ մեր ի հոտ անուշից՝ ի հաճոյս քեզ պատրաստել:

Յաւել ի մեզ, Տէր ամենակալ, ըզհաւատ, զյոյս, զսէր, և զամենայն գործս առաքինութեան. որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեսիրաց միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ ի տուէ և ի գիշերի՝ արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան, և վասն հոգևոր կենացդ աղաչել զքեզ, Տէր, և գտանել ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն. և գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ և միշտ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Քեզ երկրպագանելով, Տէր Աստուած մեր, գոհանամք զքէն յա-

դագս խաղաղութեամբ անցուցանելոյ ի մէնջ զերկարութիւն տուընջեանս: Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, աղաչեմք զքեզ՝ զերեկս և զառաջիկայ գիշերս առանց մեղաց և առանց գայթակղութեան անցուցանել. հաստատուն կալ և մնալ ի հաւատ, ի յոյս, ի սէր և ի պատուիրանապահութեան քո: Խնդրելով զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն, և անձանց մերոց զփրկութիւն: Որպէս զի ընդունելով ի քէն զհայցուածս մեր և զմեծ վայելչական փառաբանութիւն միշտ ի բարձունս առաքեսցուք ամենազօր տէրութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր. այժմ և։

Եւ ասի Սուրբ Աստուած ըստ պատշաճի յաւագ երիցու դասէն

Սուրբ Աստուած. սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ, որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ: (Երիցս կրկնեա՛):

Կ ց ո ր դ

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ, մայր Քրիստոսի, մատո՛ զաղաչանս մեր Որդւոյ քո և Աստուծոյ մերոյ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Փրկեա՛ զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց:

ՔԱՐՈԶ

(Յաւագ Երիցու դասէն)

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին։ Եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա՛։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

(Յաւագ Երիցու դասէն)

Համբարձի զաչս իմ ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։

Օգնութիւն ինձ ի Տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

Մի՛ տար ի սասանութիւն զոտն քո. և մի՛ ննջեսցէ պահապան քո:

Որպէս ո՛չ ննջէ և ո՛չ ի քուն երթայ պահապանն Իսրայէլի։

Տէր պահեսցէ զքեզ և Տէր ընկալցի աջոյ ձեռամբն իւրով։

Արեգակն ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ, և մի՛ լուսինն՝ ի գիշերի։

Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ. պահեսցէ Տէր զանձն քո։

Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քո՝ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Ապա ասի Համբարձի շարական ըստ պատշաճի

(Ցաւագ երիցու դասէն)

Ի կիւրակամտի զայս ասա՛:

Ա.Ձ.

Սուրբ ես, Տէր զօրութեանց, որ բնակեալդ ես ի յերկինս. և բարեբանիս ի սրբոց քոց: Երկնային զօրութիւնք, սերովբէք և քերովբէք, անդադար օրհնեն սուրբ զանունդ քո։ Քահանայք ընդ նոսին պաշտօնեայք և ժողովուրդք՝ երկրպագեսցուք տէրութեանդ քո։ Լոյսդ, որ յառաջ քան զյաւիտեանս ի Հօրէ առաքեցար և լուսով իմանալեաւ լցեր զարարածս, օրհնեալ

ես, Թագաւոր յաւիտենից։ Որ ըզլոյսն իսկզբանն հաստատեցեր վերային, և զխաւարն անգիտութեան յարութեամբդ քո հալածեցեր՝ օրհն։ Ուստի և մեք լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէն զուարթնոցն երգեսցուք ցնծութեամբ ի յարութեան երեկոյիս. օրհն։

Երկնաքաղաքային Յովհաննէս մեծ ի ծնունդս կանանց, քարոզէր յանապատի ազդարարող բարբառոյն զծագումն լուսոյ արեգականն արդարութեան: Ճշմարիտ մարգարէ և ձեռնադրող Որդւոյն Աստուծոյ, յառաջընթաց կարապետ և պատմող աստուածային օրինացն՝ հորդէր ճանապարհս Թագաւորին յաւիտենից։ Ցանօրէն գինարբուսն մոլեգնեալ Հերովդիադայ ի պարգևի մասին խնդրէր ըզ-

գլուխ մարգարէին. չիջուցանել զարուսեակն և զանաղօտ լապտերն: Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն: Սրբուհւոյ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ պարգևեա երկրպագուացս ամենասուրբ Երրորդութեանդ՝ զյարութիւն յուսոյ կենացն յաւիտենից: Այժմ և միշտ: Զհաւատացեալ ժողովուրդս սուրբ Երրորդութեանդ և զպաշտօնեայս ի խորան փառաց քոց՝ պահեա անխռով ի խաղաղութեան:

Իսկ յաւուրս տօնի Առաքելոց ի տեղի Երկնաքաղաքացւոյն ասի այս:

Ի քէն հայցեմք բազումողորմ ի ձեռն սրբոց քոց առաքելոցն. խնայեա Տէր ի յանձինս մեր:

Զորս ընտրեցեր յառաջգիտութեամբ զարժանացելոցն անձինս, տպաւորեալ ի նոսա զՀոգի շնորհաց քոց, որով վանեալ հերքեցին զապստամբ զթշնամին. բարեխօսութեամբ սոցա խնաա: Որք զխաւարն անգիտութեան մերկացին յամենայն ազգաց, զգեստաւորեալ ըզհեթանոսս՝ առաքելական կոչմամբ ի յոյս կենացն յաւիտենից. բարեխօսութեամբ սոցա խնաա: Վասն որոյ և մեք հաւատացեալքս կատարեցուք զյիշատակ սրբոց առաքելոցն. աղաչեմք զքեզ, որ միայն զթածդ ես, առատաձեռնեա ի մեզ զմեծ քո զողորմութիւնդ. Տէր, որ կեցուցանես զամենայն արարածս: Փառք: Արդ աղաչեա, մայր Աստուծոյ, զծնեալն ի քէն վասն մեր. զի ընդ նմին պահելով սուրբ յա-

բութեամբ նորա նորոգիցուք. առ նա միշտ բարեխօսեա կեցուցանել զմեզ: Այժմ. Այսօր ցնծան առաքեալքն. զարդարեալք ի շնորհաց Հոգւոյն սրբոյ մեծացուցանելով զելօղն ի Հօրէ:

Կամ. Եւ համբարձեալ զձայնն Ցուդայի խնդրելով ի Տեառնէ ըղձենչային ամենեցուն սուրբ զխաչն. և հաւատով գոչէր, եկայք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս՝ մեծացուցանելով զծնեալն ի կուսէն:

ՀԱՄԲԱՐՁԻՔ

Յարութեան

Գ.Ա.

Ա. Ըզքո յարութիւնդ օրհնեմք, մարդասէր, աղաղակելով Տէր փառք քեզ: Զոր օրհնեն սերովբէքն և գովեն քերովբէքն. ադա: Անդադար բերանով, անհանգիստ բարբառով. ադա:

Գ.Ա.

Բ. Առաւել և մեր զօրհնութիւնս հրեշտակացն երգեմք, և ասեմք. փառք յարութեան քո, Տէր: Որ խաչեցար վասն մեր, թաղեցար, և յարեար. ազատեցեր ի մեղաց:

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ անմահ թագաւոր:

Մարտիրոսաց

Գ.Ա.

Այսօր մարտիրոսաց դասքն ցընծացեալ բերկրին ընդ առաջ Տեառն Քրիստոսի Որդւոյն Աստուծոյ։ Ձայն ի յերկնից վկայեալ առէ. եկայք, օրհնեալք Հօր իմոյ, ժառանգորդք երկնից խորանացն։ Լցէք զտեղի անկելոցն ապստամբողական թըշնամւոյն, որ ի յերկնից վայր անկեալ։

Ապաշխարութեան

Գ.Կ.

Մտցեն աղօթք իմ, Տէր, ի տաճար սուրբ քո. և առաքեա՛ ի մեզ, Տէր, զօգնութիւն ի լեռնէ սրբոյ քումմէ: Հովանասցի աջ քո, Տէր, ի վերայ ստեղծուածոց քոց. և առաքեա՛ ի մեզ, Տէր։ Զերեկոյի աղօթս մեր ընկալ, Տէր, բարեխօսութեամբ ծնողի քո, և առա։

ՔԱՐՈԶ

(Աշոտ. տաա.): Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ ըզՏէր աղաչեսցուք: Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

(Աշտ․ դառ․)։ Հայր գթած, բարեխնամող, արարիչ ամենայն արարածոց, ընկալ զպաղատանս ծառայից քոց ի ժամ երեկոյիս, որ առաջի կաս առ ամենեսեան՝ պարգեւօք բարերարութեան քո։ Ողորմեա՛, Տէր, ամենայն աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց, վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստովանողաց, ապաշխարողաց և հոգւոցն հանգուցելոց։ Զի դու, Տէ՛ր ամենակալ՝ գիտես զպէտս մեր և զկարիս՝ առաւել քան զոր խնդրեմք և իմանամք. և քեզ ընդ Որդւոյ և ամենասրբոյ

Հոգւոյն վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և։

Յաւուրս աղուհացից աստ ասի՝ Տէր ամենակալն. իւր Փառքն եւ Աղօթքն. տես յերես 436․ յառաւօտու ժամուն, եւ յետ նորա՝ Որ բնակեալն։ Իսկ յայլ աւուրս պահոց, եւ ի տօնս մարտիրոսաց՝ ասի միայն Որ բնակեալն։ Եւ ի կիրակամուտս՝ Աստ օրհնեցէքն։

Փ Ո Խ

Արձակման

(Աշտ․ դառ․) Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկնից հանգիցէ։

Ասասցէ Տեառն ընդունող իմ

ես. ապաւէն իմ Աստուած, և ես յուսամ ի Նա:

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և ի բանիցն ի խռովութենէ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, ի հովանի թևոց Նորա յուսասցիս։

Որպէս վէմ շուրջ եղիցի զքեզ ճշմարտութիւն Նորա։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի և ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ։

Յիրէ, որ շրջի ի խաւարի, ի գայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր։

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի, Տէր, յոյս իմ ես:

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք. և տանջանք մի՛ մերձեսցին ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ. զի մի՛ երբէք հարցես ըզքարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու. և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն։

Քանզի յիս յուսացաւ և փրկեցից զնա. հովանի եղէց Նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմ։

Կարդասցէ առ իս և ես լուայց Նմա. և առ Նմա եղէց ի նեղութեան։

Փրկեցից և փառաւոր արարից

գնա. երկայն աւուրբք լցուցից՝ և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։

Առ քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ. որ բնակեալդ ես ի յերկինս։

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ. և որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ, Տէր Աստուած մեր, մինչև ողորմեսցիս ի վերայ մեր։

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր՝ ողորմեա՛ց մեզ. զի բազում լցաք արհամարհանօք։

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք՝ ոյք նախատէին զմեզ. և արհամարհանօք ամբարտաւանից։

Աստուած յանուան քում կեցո՛ զիս, և ի զօրութեան քում իրաւարա՛ ինձ։

Աստուած՝ լո՛ւր աղօթից իմոց. ունկն դի՛ր բանից բերանոյ իմոյ։

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. և ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց։

Ահա Աստուած օգնական իմ. և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ. ճշմարտութեամբ քով սատակեա՛ զնոսա։

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում, Տէր, զի բարի է։

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս. և ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Զբարձրեալն զՔրիստոս արասցուք մեզ ապաւէն, զի ո՛չ հասցեն առ մեզ չարք. և տանջանք մի՛ մերձեսցին ի յարկս մեր։

Ք Ա Ր Ո Զ

(Աշխ. դառ.)։ Եւ մեք միաբան զողորմութիւն ի Տեառնէ խնդրելով, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛։

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Առաջ. երէց.)։ Յոյս կենաց, ընդունող աղօթից, քաւիչ մեղաց և կատարիչ խնդրուածոց. Քրիստոս Աստուած մեր, ընկա՛լ զաղաչանս մեր ի ժամ երեկոյիս՝ բարեխօսու-

թեամբ սուրբ Աստուածածնին և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց։ Լո՛ւր մեզ, Տէր, և ողորմեա՛. ներեա՛, քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր. արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յա։

(Աշխ. դառ.)։ Յիշեա՛ Տէր զՊաշտօնեայս քո, զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զԵղբարս. զԸնկերս, ըզԿերակրիչս, զՈւխտաւորս, զՃանապարհորդս, զՀանգուցիչս, զՎաստակաւորս, զԽոստովանողս, զԱպաշխարողս, զԳերիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, զԻշխանս, զԶօրաւորս, զԲարերարս, զԹշնամիս, զԱտելիս։ Եւ որք պատուիրեցին մեզ հաւատով։

(Առաջ. երեք.)։ Բարերար և բազումողորմ Աստուած, քո անմոռաց գթութեամբդ և անբաւ մարդասիրութեամբդ յիշեա զամենայն հաւատացեալս ի քեզ և ողորմեա ամենեցուն։ Օգնեա և փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից և ի փորձութեանց։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ՓՈԽ

Կիւրակամտից

(Աշխ. դասս.)։ Ահա օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր, ո՛ կայք ի տան Տեառն և ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ։

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ի սրբութիւն. և օրհնեցէք զՏէր։

Օրհնեսցէ զքեզ Տէր ի Սիօնէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

Խոստովան եղէց քեզ, Տէր, բոլորով սրտիւ իմով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ։

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ. երկիրպագից ի տաճար սուրբ քո. և խոստովան եղէց անուան քում,

վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քո։

Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո. յորում աւուր կարդամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ, և բազում արասցես զօրութիւնս յանձն իմ։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի. զի լուան զբանս բերանոյ քո. և օրհնեսցեն զճանապարհս քո:

Մեծ են փառք Տեառն. բարձր է Տէր, զխոնարհս տեսանէ և ըզբարձունս ի հեռաստանէ ճանաչէ։

Թէ գնացից ես ի մէջ նեղութեանց, կեցուսցես զիս ի բարկութենէ թշնամւոյն։

Ձգեցեր զձեռն քո և փրկեաց զիս աջ քո. և Տէր հատուսցէ ընդ իմ։

Տէր, ողորմութիւն քո յաւի-

տեան. զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ։

Աստուած, յանուն քում կեցո զիս. և ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ։

Աստուած, լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց։

Ահա Աստուած օգնական իմ. և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։

Ի դարձուցանել զչարն ի թըշնամիսն իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում, Տէր զի բարի է։

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փըր-

կեցեր զիս. և ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն։

ՔԱՐՈԶ

(Աշխ. դաս.)։ Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ՝ զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։

ԱՂՕԹՔ

(Առաջ. Երէց.) Թագաւոր խաղաղութեան՝ օգնական և փրկիչ անձանց մերոց, Քրիստոս Աստուած մեր, պարսպեալ պահեա զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ

և պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան։ Փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թշնամեաց. արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և։

Աղօթք ի կիրակամուտս յինանց:

Քում ամենազօր և հրաշալի յարութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր, երկիրպագանեն զօրք հրեշտակաց, զի դու միայն ունիս զանմահութիւն, բնակեալդ ի լոյս անմատոյց։ Եւ մեք, հողեղէն արարածքս, խոնարհեալք երկիւղիւ երկիրպագանեմք, զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք։ Եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհ-

նութիւն և զփառս, ընդ Հօր և ընդ որդւոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես։

Ք Ա Ր Ո Զ

Խ Ա Չ Ի

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր՝ զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա՛։

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Առաջ երէցն): Պահպանեա՛ զմեզ, Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան. փրկեա՛ յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն։ Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ որդւոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Խ Ր Ա Տ Ք

Վասն երկրպագութեան եկեղեցւոյ

Ուրախ եղէ ես՝ որք ասէին ցիս՝ ի տուն Տեառն երթիցուք մեք։

Հաստատեալ կային ոտք մեր առ դըրունս քո, Երուսաղէմ։

ԶԵրուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք, և բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ։

Անդ ելանէին ազգք՝ ազգ Տեառըն ի վկայութիւն Իսրայէլի՝ խոստովան լինել անուան Տեառն։

Անդ արկեալ են աթոռք դատաստանի. աթոռս արկեալ են ի տան Դաւթի։

Հարցէք զողջունէ Երուսաղէմի և զշինութենէ՝ ոյք սիրէք զՏէր։

Եղիցի խաղաղութիւն ի զօրութեան քում. և շինութիւն յաշտարակս յամուրս քո։

Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ զխաղաղութիւն. վասն քո և վասն տան Տեառն Աստուծոյ մերոյ խնդրեցաք զբարութիւն ի քէն։

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո, և արա՛ առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատեցողք իմ և ամաչեսցեն. զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զՏէր՝ զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

Առ դրան սրբոյ եկեղեցւոյս, և

առաջի աստուածընկալ և պայծա-
ռացեալ սուրբ նշանացս՝ խոնար-
հեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք.
զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող
տէրութիւնդ քո օրհնեմք և փա-
ռաւորեմք և քեզ մատուցանեմք
զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդ-
ւոյ և Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՓՈԽ

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն
երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրա-
խութեամբ։

Մտէք առաջի Նորա ցնծութեամբ.
ծանիրուք, զի Նա է Տէր Աստուած
մեր։

Նա արար զմեզ և ոչ մեք էաք,
մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի
Նորա։

Մտէք ընդ դրունս Նորա խոս-
տովանութեամբ և օրհնութեամբ
ի յարկս Նորա։

Խոստովա՛ն եղերո՛ւք Տեառն և
օրհնեցէ՛ք զանուն Նորա։

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ո-
ղորմութիւն Նորա, յազգէ մինչև
յազգ է ճշմարտութիւն Նորա։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն։

ՔԱՐՈԶ

Օրհնեսցուք զամենակալն Աս-
տուած, զՀայր Տեառն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի, որ արժանի ա-
րար զմեզ կալ ի տեղւոջ փառա-

բանութեան և երգել զերգս հոգևորս։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

ԱՂՕԹՔ

Ի մէջ տաճարիս, և առաջի Աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս, և սուրբ սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկրպագանեմք․ զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո փառաւորեմք․ և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ․ այժմ և միշտ և։

ԱՂՕԹՔ

Ի յարկի սրբութեան և ի տեղւոջ փառաբանութեան, հրեշտա-

կաց բնակարանիս և մարդկան քաւարանիս, առաջի աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս և սուրբ խորանացս խոնարհեալ երկիւղիւ երկրպագանեմք․ զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք․ և ընդ երկնային զօրսն քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և ըզփառս ընդ Հօր և Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից․ ամէն։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ

ՀՈԳՒՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Այլ եւ ի դէմս Թանին Աստուծոյ որ եղաւ ի գերեզմանի եւ էջ ի դժոխս եւ խաղաղութիւն արար հոգւոցն

ՕՐՀՆԵՑԻՑ զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ։

Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ. լուիցեն հեզք և ուրախ եղիցին։

Մեծ արարէք զՏէր ինև. և բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին։

Խնդրեցի ի Տեառնէ և լուաւ ինձ. յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս։

Մատիք առ Տէր և առէք զլոյս. և երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն։

Այս աղքատ կարդաց առ Տէր, և Տէր լուաւ սմա. յամենայն նեղութենէ սորա փրկեաց զսա։

Բանակք հրեշտակաց Տեառն շուրջ են զերկիւղածովք իւրովք, և պահեն զնոսա։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ:

Ե Ր Գ

Ա ս տ ի ճ ա ն ա ց

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի և լուաւ ինձ. Տէր փրկեաց զանձն իմ ի շրթանց նենգաւորաց և ի լեզուէ չարէ:

Զի՛ տացի քեզ կամ զի՞նչ յաւելցի լեզու նենգաւոր:

Զկանոնն բովանդակ սաղ՛: Բայց ոմանք ալէլուիա չասեն, զի երգ աստիճանաց է:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Սաղմոս 21:.

Ժամերգ. Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ. ի տուէ կարդացի, և ի գիշերի առաջի քո Տէր:

(Աշխ. դաս.) Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, խոնարհեսցի՛ ունկն քո ի խնդրուածս իմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Սաղմոս Դ.

(Ցաւագ Երիցու դասէն)

Ի կարդալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան. ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց։

Ո՛րդիք մարդկան, մինչև յե՞րբ էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք ըզնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն։

Ծաներո՛ւք՝ զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում. Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա։

Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարո՛ւք։

Մատուցէ՛ք պատարագս արդարութեան և յուսացարո՛ւք ի Տէր։

Բազումք ասեն թէ՝ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։

Ի պտղոյ ցորենոյ, գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա։

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք. զի դու, Տէր, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

Տէր, մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմանել զիս. և մի՛ բարկութեամբ քով խրատել զիս։

Ողորմեա՛ց ինձ, Տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. և դու, Տէր, մինչև յե՞րբ։

Դա՛րձ, Տէր, և փրկեա՛ զանձն

իմ. կեցո՛ զիս, Տէր, ըստ ողորմութեան քում։

Զի ո՛չ ոք է, որ ի մահու յիշէ զքեզ. կամ ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ։

Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում. լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ. և մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց։

Ի բաց կացէ՛ք յինէն ամենեքան, որք գործէք զանօրէնութիւն։

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ Տէր աղօթից իմոց, և Տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին

յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին։

Մինչև յե՛րբ, Տէր, մոռանաս զիս իսպառ, մինչև յե՛րբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

Մինչև յե՛րբ դնեմ զխորհուրդս յանձն իմ. և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս։

Մինչև ցե՛րբ բարձրանայ թշնամին ի վերայ իմ. նայեա՛ց և լո՛ւր ինձ Տէր Աստուած իմ։

Լո՛յս տո՛ւր, Տէր, աչաց իմոց՝ զի մի՛ երբէք ննջեցից ի մահ։

Մի՛ ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն՝ թէ ես սասանեցայց։

Ես յողորմութիւնս քո, Տէր, յուսացայ. ցնծասցէ սիրտ իմ ի փրկութեան քում, օրհնեցից զՏէր զբարերարդ իմ։

Պահեա՛ զիս Աստուած իմ, զի ես ի քեզ յուսացայ. ասացի Տեառն՝ Տէր իմ ես դու և բարիք իմ ինձ ի քէն են։

Սրբոց քոց՝ որք են յերկրի քում, զքանչելի արարեր զամենայն կամս իմ ի նոսա։

Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա. յետ այսորիկ ապա վաղվաղեսցին։

Ո՛չ ժողովեցայց ի ժողովս նոցա յարեանց և ո՛չ յիշեցից զանուանս նոցա ի շրթունս իմ։

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ և բաժակի իմոյ դու ես, որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս։

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս. և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղև ինձ։

Օրհնեցից զՏէր որ իմաստուն արար զիս. մինչ ի գիշերի ևս խրատեցին զիս երիկամունք իմ։

Յառաջագոյն տեսանէի զՏէր առաջի իմ յամենայն ժամ. զի է ընդ աջմէ իմմէ՝ զի մի սասանեցայց։

Վասն այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ և ցնծացաւ լեզու իմ. ևս և մարմին իմ բնակեսցի յուսով։

Զի ո՛չ թողցես զանձն իմ ի դժոխս, և ո՛չ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն։

Ցուցեր ինձ զճանապարհս կենաց. լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց ի քաղցրութենէ վայելչութեան աջոյ քո մինչ իսպառ։

Լո՛ւր, Տէր, արդարութեան և նայեա՛ ի խնդրուածս իմ. ո՛ւնկն դիր աղօթից իմոց՝ զի ո՛չ շրթամբք նենգաւորօք։

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն։

Փորձեցեր զսիրտ իմ. և քննեցեր ի գիշերի. փորձեցեր զիս և ո՛չ գտաւ յիս անիրաւութիւն։

Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս որդւոց մարդկան. վասն բանից շրթանց քոց ես պահեցից զճանապարհս խիստս։

Հաստատեա՛ զշաւիղս իմ ի ճանապարհի քում, զի մի՛ գայթակղեսցին գնացք իմ։

Ես առ քեզ, Տէր, կարդացի՝ զի լուար ինձ, Աստուած, խոնարհեցո՛ առ իս զունկն քո և լուր բանից իմոց։

Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո. ո՛ փրկես զայնոսիկ, որք յու-

սացեալ են ի քեզ, յայնցանէ՝ որք հակառակ կան աջոյ քո։

Պահեա՛ զիս որպէս բիբ ական. ընդ հովանեաւ թեւոց քոց ծածկեսցես զիս յերեսաց ամբարշտաց՝ որք տառապեցուցին զիս։

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և ի ճարպս իւրեանց արգելին, և բերանք նոցա խօսեցան զամբարտաւանութիւն։

Մերժեցին զիս և այժմ դարձեալ պատեցան զինև. ուշ եդին խոնարհեցուցանել զիս յերկիր։

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ, զի պատրաստի յորս, և որպէս կորիւն առիւծու զի նստի դարանեալ։

Արի՛ Տէր ժամանեա՛ նոցա և խափանեա՛ զնոսա. փրկեա՛ զանձն իմ

յամբարշտաց, ի սրոյ և ի ձեռաց թշնամւոյն։

Տէր, կորո՛ զնոսա յերկրէ, բաժանեա՛, և խափանեա՛ զնոսա ի կենաց իւրեանց։

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա, յագեցան կերակրովք՝ և թողին զմնացուածս տղայոց իւրեանց։

Ես արդարութեամբ երևեցայց երեսաց քոց. և յագեցայց յերևել փառաց քոց։

Դա՛տ արա՛ ինձ, Աստուած, և իրա՛ւ արա՛ ինձ ի դատաստանի իմում։

Ցազգէ՝ որ ոչ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա՛ զիս։

Դու, Աստուած, հզօրիչ իմ ես. ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր մեր-

տրտում գնամ ես ի նեղել թշնամւոյ իմոյ։

Առաքեա՛ Տէր զլոյս քո և զճշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս ի լեառն սուրբ և ի յարկս քո։

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ, Աստուած, Աստուած իմ։

Ա՛րդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած. խոստովանեա՛ նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է։

Աստուած, յօգնել ինձ նայեա՛ց. և Տէր, յընկերել ինձ փութա՛։

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, որք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յե-

տս և ամաչեսցեն, ոյք խորհէին ինձ չար:

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք. ոյք ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ։

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ի քեզ ամենեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ Տէր։

Ասասցեն յամենայն ժամ մեծ է Աստուած. և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո:

Ես աղքատ և տնանկ եմ, Աստուած, օգնեա՛ ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես դու, Տէր իմ, մի՛ յամենար։

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո. և արա՛ առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն։

Ե Ր Գ

(Յաւագ երիցու դասէն)

Շնորհեա մեզ, Տէր, ի գիշերի զերկնային զխաղաղութիւն քո. և պահեա՛ զմեզ ի պատրանաց թըշնամւոյն՝ ամենայաղթ զօրութեամբ սուրբ խաչի քո: Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդացի և ի գիշերի առաջի քո։ Մըտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածըս իմ։

Եկեսցէ առ մեզ, Տէր, պահապան ի քէն, և պահեսցէ զմեզ յամենայն ժամ։ Առաքեա՛ ի մեզ, Տէր, զզօրութիւն սրբոյ խաչին, որ պահեսցէ զմեզ յամենայն ժամ։ Աս-

ժամի՛ սրա, Տէր, զերեկոյս զայս խաղաղութեամբ և առանց փորձութեան անցո՛ զմեզ: Արժանաւորեա՛, Տէր, զգիշերս զայս խաղաղութեամբ և առանց մեղաց պահելով զմեզ: Ընդ մեզ Տէր Աստուած, գիտասջիք, հեթանոսք, և պարտեցարուք. զի Աստուած ընդ մեզ է: Եւ լուարուք զայս ի ծագաց մինչև ի ծագս երկրի. զի: Եւ հզօրացեալքդ պարտեցարուք. զի: Եւ զի թէպէտ և դարձեալ զօրանայք՝ դարձեալ ի պարտութիւն մատնեսջիք. զի: Եւ զխորհուրդն զոր խորհիք խափանէ Տէր. զի: Եւ զբանն զոր խօսիք մի՛ մնասցէ առ ձեզ. զի: Եւ քանզի յերկիւղէ ձերմէ մեք ո՛չ երկիցուք և ո՛չ խռովիցուք. զի: Եւ զՏէր Աստուած մեր փառաւոր արասցուք. և նա եղիցի

մեզ յերկիւղ. զի: Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ի նա, և նա եղիցի մեզ ի սրբութիւն. զի: Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ի նա, և նա եղիցի մեզ ի փրկութիւն. զի: Եւ ահաւասիկ ես և մանկունք իմ, զոր ետ ինձ Աստուած. զի: Եւ ժողովուրդ, որ նստէր ի խաւարի՝ ետես զլոյս մեծ. զի: Եւ որ բնակեալդ էք ի խաւարի և ի ստուերս մահու՝ լոյս ծագեսցի առ ձեզ. զի: Եւ քանզի մանուկ ծնաւ մեզ և տուաւ մեզ. զի: Եւ որոյ իշխանութիւն իւր ի վերայ ուսոց իւրոց. զի: Եւ որ կոչի անուն նորա մեծի խորհրդոյ հրեշտակ. զի: Եւ սքանչելի խորհրդակից. զի: Եւ Աստուած հզօր իշխան. զի: Եւ իշխան խաղաղութեան հայր հանդերձելոյ յաւիտենին. Տէր Աստուած

ընդ մեզ է։ Եւ փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ի մերձենալ երեկոյին՝ համբառնամք զձեռս մեր ի սրբութիւն. զոր ինչ մեղաք այսօր խորհրդով՝ բանիւ կամ գործով՝ ի յանկողինս մեր զղջանալով. խոստովան լինելով զպարտիս սրտից մերոց ծածկագիտին Աստուծոյ. յուսալով յողորմութիւն քո։ Եւ մեք միայն գոչեսցուք՝ յիշեա զմեզ, Տէր, յորժամ գաս արքայութեամբ քով, և ողորմեա մեզ։

ՔԱՐՈԶ

(Աշաչ. տառ.) Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Գոհացարո́ւք զՏեառնէ, որ իւրով ողորմութեամբն առաջնորդեաց մեզ ի գործս աւնջեան. և շնորհեաց մեզ միայն զալ հասանիլ ի հանգիստ գիշերիս։ Եւ մեք յամենայն ժամ աղաչեսցուք զմարդասէրն Աստուած, լինիլ պահապան անձանց մերոց. և նա իւրով ողորմութեամբն պահեսցէ զմեզ. և առաջնորդեալ հասուսցէ յիւր բարութեան յանգիստն. զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս. Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։ Զհանգիստ գիշերիս խաղաղու-

թեամբ։ Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան։ Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց։ Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն։ Եւ ես միաբան ձայն ճշմարիտ և սուրբ։ Զանձինս մեր և։ Ողորմեա մեզ Տէր։

Ա. Ղ. Օ Թ Ք

(Աշխ. ձայն.) Տէր բարերար, որ մեծաւ գթութեամբ քով պատրաստեցեր զյաւիտենական հանգիստ առաքինութեամբ աշխատելոցն, և կոչեցեր առ քեզ քաղցր ձայնիւ զծանրաբեռնեալսն և զաշխատեալսըն մեղօք՝ հանգիստ նոցա խոստանալով։ Շնորհեա և մեզ Տէր՝ անխռով խաղաղութեամբ զգիշերս անցուցանել. և ի ծանրութենէ մե-

ղաց զաշխատեալս ազատեսցես ողորմութեամբ քով. և արժանաւորեա մշտնջենաւոր հանգստեանն ընդ ամենայն սուրբս քո։ Եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ամենասուրբ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք.

Պարգևատու բարեաց և աղբիւր խաղաղութեան, Տէր Աստուած մեր, յամենայն սատանայական խռովութեանց խաղաղացո զմիտս մեր և զխորհուրդս ի գիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։ Որպէս զի առաջնորդեալք յանցաւոր կենցաղոյս՝ ժամանեսցուք յաւիտենական երկնից արքայութեան քո. զոր

պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց։ Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ այժմ եւ։

Սաղմոս ԻԶ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Տէր լոյս իմ եւ կեանք իմ՝ ես յումմէ երկեայց. Տէր ապաւէն կենաց իմոց՝ ես յումմէ դողացայց։

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել զմարմին իմ. նեղիչք իմ եւ թշնամիք իմ նոքա տկարացան եւ անկան։

Թէ պատրաստեսցի ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ. թէ յարիցէ ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն եւ այսուիկ ի քեզ, Տէր, յուսացայ։

Զմի խնդրեցի ի Տեառնէ եւ զնոյն աղաչեմ. բնակել ինձ ի տան Տեառն զամենայն աւուրս կենաց իմոց։

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն Տեառն. եւ հրաման տալ ի տաճարի նորա։

Ծածկեաց զիս ի խորանի իւրում յաւուր չարի. ընդ յարկաւ արար զիս ի ծածկոյթ խորանի իւրում։

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. եւ այժմ բա՛րձր արա՛ զգլուխ իմ ի վերայ թշնամեաց իմոց։

Շուրջ եկեց եւ պատուեցից ի խորանի նորա պատարագ օրհնութեան. օրհնեցից եւ սաղմոս ասացից Տեառն։

Լո՛ւր, Տէր, ձայնի իմում, զի կարդացի առ քեզ. ողորմեա՛ ինձ եւ

լուր ինձ. զի քեզ ասաց սիրտ իմ. և խնդրեցին երեսք իմ. զերեսս քո, Տէր, խնդրեցին։

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. և մի՛ խոտորիր բարկութեամբ ի ծառայէ քումմէ։

Օգնական իմ լե՛ր, Տէր, մի՛ անարգեր զիս. և մի՛ թողուր զիս, Աստուած Փրկիչ իմ։

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս. և Տէր իմ ընկալաւ զիս։

Օրէնադէտ արա՛ զիս, Տէր, ի ճանապարհի քում. և առաջնորդեա՛ ինձ ի շաւիղս քո ուղիղս։

Վասն թշնամեաց իմոց մի՛ մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց։

Յարեան ի վերայ իմ վկայք մեղաց. և ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց։

Հաւատացի տեսանել զբարու-

թիւն Տեառն յերկրին կենդանեաց։

Համբե՛ր Տեառն և քաջալերեա՛ց. զօրասցի սիրտ քո և համբե՛ր Տեառն։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն։

ԵՐԳ.

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

(Յաւագ երիցու դասէն)

ՌՁ. Նայեա՛ց սիրով, Հայրդ գթած՝
Ի քո ստեղծեալ գործս ձեռաց.
Եւ զբանակս հրեշտակաց՝
Տո՛ւր պահապան մեզ տկարացս.
Փրկեա՛ զանձինս ի փորձանաց՝
Ի խաւարի շրջող դիւաց.
Զի ի տուընջեան և գիշերի՝
Տացուք քեզ փառս անլռելի։

Էին անեղ անըսկըզբան՝
Ծընունդ անճառ Որդի և Բան.
Որ արարիր ըզտիւ գործոյ
Եւ ըզգիշեր ի հանգիստ քնոյ՝
Տուր ի ննջել աչաց մարմնոյ՝
Արթուն լինել մեզ ըստ հոգւոյ. գի։

Բարձո՛ւն հոգւոց բանաւորաց՝
Աղբի՛ւր լուսոյ բաշխող շնորհաց,
Ի փակել դրանց բնութեանց մարմնոյ՝
Լոյս տուր աչաց սրտից մերոց.
Ի գիշերայս առ քեզ կանխել՝
Ընդ հրեղինացն օրհնաբանել. գի։

Սուրբդ սրբոց Երրորդութիւն,
Ըզմեզ մաքրեա՛ քեզ բնակութիւն.
Շնորհեա՛ ընդ մանկանցն առագաստի՝
Հանգչել ընդ քեզ ի յանկողնի.

Տո՛ւր ըղձայցուած բարեկամին՝
Ըզխօսս երից նըկանակին. գի։

Երեկլի լոյս ըստեղծեր,
Զտիւ և զգիշեր բաժանեցեր.
Ծագեա՛ մեզ, Տէր, ի գիշերի
Ըզճառագայթս իմանալի.
Տուր յամենայն ժամանակի
Զպահպանող աջ քո հովանի. գի։

Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր՝
Բորբոքեսցի ի հոգիս մեր.
Զխորհուրդ սրտից մեր մաքրեսցէ,
Զլոյս գիտութեան քո փայլեսցէ,
Ի քնոյ մահու զմեզ զարթուսցէ,
Զմիտս բոցով քո վառեսցէ. գի։

Ի քեզ նայիմք, լո՛յսդ անմատոյց
Ի զգայական ծածկեալ լուսոյ.
Որ վասն մեր եղար ի դրի,
Եւ ննջեցեր ի տապանի՝

Առ մեզ ննջեմ, արթուն բնու-
թիւն,
Հերքեմ զչարին ներգործու-
թիւն. զի։

Էջք լուսոյ անստուերի
Պաղատանօք կամք առաջի.
Որ փակեալ դրամբք յերկնային`
Երեւցար մնացականին.
Ընդ Թովմայի առ քեզ գոչեմք`
Տէր եւ Աստուած զքեզ դաւա-
նեմք.
Էջ եւ առ մեզ յերկնային`
Եւ տուր զողջոյն քո ի հոգիս։

Ռամկալքս ըզքեզ, Տէր, աղաչեմք`
Մեզ յօգնութիւն նայեմ, հայ-
ցեմք,
Պահապանդ Իսրայէլի`
Անձանց մերոց լեր հովանի.
Օթեւան առ մեզ, խաղաղարար,

Զի ննջեսցուք անխռովաբար.
Եւ ընդ առաւօտըս կանխեսցուք
Օրհնել զքեզ ընդ Հօր հոգւով։

Գոչման փողոյն Գաբրիէլի`
Որ ի վերջնումն գիշերի
Լըսել արա́ մեզ արժանի,
Եւ յաջակողմն օգեաց դասի.
Անշէջ վառեալ զլոյս լապտերաց`
Ըստ իմաստուն հինգ կուսանաց.
Զի ընդ փեսայիդ ի յառագաստ`
Հարսունք հոգւով մտցուք ի
փառս։

Հալածեա́ ի մէնջ, Տէր, նըշանաւ խաչի քո զընդդիմամարտ եւ զաներեւոյթ գազանն. եւ մի́ տար յապականութիւն զքո ժառանգութիւն։

Բարեխօսեա վասն մեր, Աստուածածին Մարիամ, որ ծնար

զՏէր Աստուած՝ որ հովուէրըն զԻս-րայէլ՝ ամենազօր և սքանչելի փա-ռօքն իւրովք:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տէր՝ մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, Տէր բարերար, աղաչեմ զքեզ. օգնական իմ լեր: Տէր, մի՛ անարգեր զիս. և մի՛ թողուր զիս, Աստուած փրկիչ իմ:

ՔԱՐՈԶ

(Աշակ. դաս.) Աղաչեսցուք զա-մենակալն Աստուած և խնդրեսցուք ի նմանէ, զի առաքեսցէ ըզ-

հրեշտակ խաղաղութեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական զի-շերիս՝ ի դիւական խռովութենէ, ամբողջ պահելով զհոգի և զմար-մին մեր մինչև ի կատարումն ժա-մանակի ամաց մերոց: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(Յաւագ երիցու դասէն)

Շնորհատու բարեաց յամենայնի առատ անմահ Տէր, աղաչեմք ըզ-քեզ՝ փարատեա՛ յանձանց մերոց զաղջամղջին և զխաւարային խոր-հուրդս: Ի պատրանաց բանսար-կուին պահեա՛ զմեզ, և շնորհեա՛ մեզ հաւատով ապաւինել յամենա-սուրբ Երրորդութիւնդ՝ ի Հայր և յՈրդի և ի սուրբ Հոգին. այժմ և

մինչ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Յաւուրս աղուհացից ասս ասի Ամբիծքն՝ իսկ յայլ աւուրս՝

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Սաղմոս ՃԺԸ.

(Աշխ. դառ.) Երանեալ են անբիծք ի ճանապարհի, և ովք գնան յօրէնս Տեառն:

Երանի՝ ովք քննեն զվկայութիւնս նորա. բոլորով սրտիւ խնդրեսցեն զնա:

Ո՛չ թէ ովք գործեն զանօրէնութիւն, ի ճանապարհս նորա գնասցեն:

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՝ ի պահել ինձ յոյժ:

Երանի՛ թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհք իմ, ի պահել ինձ զարդարութիւնս քո:

Յայնժամ ես ո՛չ ամաչէի, ի ըզգուշանալ ինձ ի պատուիրանս քո:

Խոստովան եղէց քեզ, Տէր, յուղղութիւն սրտի իմոյ. որպէս ուսայց զիրաւունս արդարութեան քո:

Զիրաւունս քո պահեցի. մի՛ թողուր զիս մինչ իսպառ:

Ի՞ւ ուղղեսցէ երիտասարդ ըզճանապարհս իւր, այլ ի պահել ըզբանս քո:

Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ. մի՛ մերժեր զիս ի պատուիրանաց քոց:

Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո, որպէս զի մի՛ մեղայց քեզ:

Օրհնեալ ես դու, Տէր. ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո։

Տրթամբք իմովք պատմեցից զամենայն իրաւունս բերանոյ քո։

Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց զուարճացայ, որպէս յամենայնի ի մեծութեան։

Ի պատուիրանս քո հոգացայ և զգուշացայ ի ճանապարհս քո։

Զիրաւունս քո խոկեցայ, և ո՛չ մոռացայ զբանս քո։

Հատո՛ ծառայի քում, զի կեցից, և պահեցից զբանս քո։

Զարթո՛ զաչս իմ, և նայեցայց ի սքանչելիս օրինաց քոց։

Պանդուխտ եմ ես յերկրի՝ մի՛ թագուցաներ յինէն զպատուիրանս քո։

Փափագեաց անձն իմ ի ցանկալ ինձ յիրաւունս քո յամենայն ժամ։

Սաստեցեր ամբարտաւանից. անիծեալ՝ որք խոտորեցան ի պատուիրանաց քոց։

Ի բա՛ց արա՛ յինէն զնախատինս և զարհամարհանս. զի զվկայութիւնս քո խնդրեցի։

Քանզի նստան իշխանք և չարախօսէին զինէն, այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո։

Զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին. և խորհուրդք իմ արդարութիւն քո։

Մերձեցաւ անձն իմ ի հող. Տէր, կեցո՛ զիս ըստ բանի քում։

Զճանապարհս իմ պատմեցի քեզ, և լուար ինձ. ուսո ինձ զարդարութիւնս քո։

Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց իմաստո՛ւն արա՛ զիս, և քննեցից զսքանչելիս քո։

Տքնեցաւ անձն իմ առ ի ձանձրանալ. հաստատեա՛ զիս ի բանս քո։

Զճանապարհս մեղաց ի բաց արա՛ յինէն. և յօրէնս քո ողորմեաց ինձ։

Զճանապարհս ճշմարտութեան քո ընտրեցի. և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ։

Մերձեցայ ես ի վկայութիւնս քո, Տէր, մի՛ յամօթ առներ զիս։

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ընթացայ. զի անդորր արարեր սրտի իմոյ։

Օրէնսդէտ արա՛ զիս, Տէր, ի ճանապարհս իրաւանց քոց. և խնդրեցից զնա յամենայն ժամ։

Իմաստո՛ւն արա՛ զիս, Տէր, և քննեցից զօրէնս քո, և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով։

Առաջնորդեա՛ ինձ ի շաւիղս պա-

տուիրանաց քոց, Տէր, զի ընդ նոսա հաճեցայ։

Խոնարհեցո՛ զսիրտ իմ ի վկայութիւնս քո, Տէր. և մի՛ յագահութիւն։

Դարձո՛ զաչս իմ, զի մի՛ տեսից զնանրութիւն. ի ճանապարհս քո կեցո՛ զիս։

Հաստատեա՛ ծառայի քում զգբան քո յերկիւղ քո։

Հա՛ն յինէն զնախատինս, զոր և կարծեցի. զի դատաստանք քո քաղցր են։

Ահա՛ ցանկացայ պատուիրանաց քոց, Տէր. յարդարութեան քում կեցո՛ զիս։

Եկեսցէ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէր, և փրկութիւն քո ըստ բանի քում։

Տաց պատասխանի, ոյք նախա-

ածն զիս բանիւք, զի ես ի բանս քո յուսացայ։

Մի՛ ի բացեայ առներ ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ, զի յիրաւունս քո յուսացայ։

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից։

Գնայի ես յանդորրու. զի ըզպատուիրանս քո խնդրեցի։

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց եւ ոչ ամաչէի։

Խորհէի ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի։

Համբարձի զձեռս իմ ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի. եւ խորհէի յարդարութեան քում։

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո, յոր եւ յուսացեր զիս։

Սա՛ մխիթարեսցէ զիս ի խոնարհութեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս։

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ. այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից, Տէ՛ր, եւ մխիթարեցայ։

Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մեղաւորաց. եւ ոյք թողին զօրէնս քո։

Գովելի են ինձ իրաւունք քո, ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։

Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո, Տէր, եւ պահեցի զօրէնս քո։

Սա՛ եղեւ ինձ ճանապարհ ի կեանըս. զի զարդարութիւնս քո խընդրեցի։

(Աշխ. դառ.) Բաժին իմ ես

դու, Տէր, ասացի պահել ինձ զօրէնս քո։

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով. ողորմեա՛ց ինձ ըստ բանի քում։

Խորհեցայ ի ճանապարհս իմ. և դարձուցի զոտս իմ ի վկայութիւնս քո։

Պատրաստեցայ և ո՛չ խռովեցայ, զի պահեցից զպատուիրանս քո։

Տոռունք մեղաց պատեցան զինև. այլ զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ։

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լինել առ քեզ, վասն իրաւանց և արդարութեան քո։

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց քոց. որոց պահեալ էին ըզպատուիրանս քո։

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր. զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ։

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում, Տէր, ըստ բանի քում։

Զքաղցրութիւն, զխրատ, և ըզգիտութիւն ուսո՛ ինձ. զի ի պատուիրանս քո ես հաւատացի։

Մինչև խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ. վասն այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ։

Քաղցր ես դու, Տէր, և քաղցրութեամբ քով ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո։

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից. այլ ես բոլորով սրտիւ իմով քննեցի զպատուիրանս քո։

Մածան որպէս կաթն սիրտք նոցա. այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ։

Բարի է ինձ, զի խոնարհ արարեր զիս, որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո։

Բարի է ինձ օրէնք բերանոյ քո՝ քան զհազարս ոսկւոյ եւ արծաթոյ։

Ձեռք քո արարին եւ ստեղծին զիս. իմաստուն արա զիս եւ ուսայց զպատուիրանս քո։

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս եւ ուրախ եղիցին. զի ես ի բանս քո յուսացայ։

Ծանեայ, Տէր, զի արդարութեամբ են դատաստանք քո. յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս։

Եղիցի ողորմութիւն քո ի մխիթարել զիս, ըստ բանի քում, ըզծառայս քո։

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո եւ կեցից. զի օրէնք քո խօսք իմ էին։

Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք ի տարապարտուց անիրաւեցան յիս. այլ ես հոգացայ ի պատուիրանս քո։

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութեան քում. զի մի՛ ամաչեցից։

Կարօտացաւ անձն իմ ի փրկութիւնս քո, զի ես ի բանս քո յուսացայ։

Սպասեցին աչք իմ ի բանի քում. ասացի՝ ե՞րբ մխիթարեսցես զիս։

Եղէ որպէս տիկ ի պարգի. զի զարդարութիւնս քո ես ո՛չ մոռացայ։

Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո. ե՞րբ արասցես ինձ իրաւունս ի հալածչաց իմոց։

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս, այլ ո՛չ որպէս զօրէնս քո։

Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են. ի նանիր հալածեցին զիս՝ օգնեա՛ ինձ։

Փոքր մի եւս եւ կորուսանէին

զիս յերկրի. այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո։

Ըստ ողորմութեան քում կեցո՛ զիս. եւ պահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քո։

Յաւիտեան, Տէր, բան քո կայ յերկինս. յազգէ մինչեւ յա՛զգ է ճշմարտութիւն քո։

Հաստատեցեր զերկիր, եւ կայ։

Հրամանի քում մնայ տիւ. զի ամենեքեան ծառայք քո են։

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին, կանխաւ եւս արդեօք կորուսեալ էի ի խոնարհութեան իմում։

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիւնս քո, զի նոքօք կեցուցեր զիս։

Քո՛ եմ ես եւ կեցո՛ զիս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ի կո-

րուսանել՝ զի զվկայութիւն քո ես ի միտ առի։

Յամենայն կատարածի տեսի ըզվախճան. յոյժ անդորր էին ինձ պատուիրանք քո։

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո. զօրհանապազ խօսք իմ էին։

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արարեր զիս ի պատուիրանս քո. զի յաւիտեան իմ էին։

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաստուն եղէ. զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին։

Քան զծերսն իմաստուն եղէ. զի զպատուիրանս քո քննեցի։

Յամենայն ճանապարհաց չարաց արգելի զոտս իմ. որպէս զի պահեցից զբանս քո։

Ցիրաւանց քոց ես ոչ խոտորե-

ցայ. զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս:

Որպէս զի քաղցր են ի քիմս իմ բանք քո, քան զմեղր բերանոյ իմոյ:

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ատեցի զամենայն ճանապարհս չարաց. զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս:

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց, եւ լոյս տան շաւղաց իմոց:

Երդուայ եւ հաստատեցի. զի պահեցից զամենայն իրաւունս արդարութեան քո:

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ, Տէր, կեցո՛ զիս ըստ բանի քում:

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեա՛ց, Տէր, եւ զիրաւունս քո ուսո՛ ինձ:

Անձն իմ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ. եւ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Եդին ինձ մեղաւորք որոգայթ, ի պատուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ:

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւիտեան, զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ:

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զարդարութիւնս քո յաւիտեան՝ վասն հատուցման:

Զանօրէնսն ատեցի. եւ զօրէնս քո սիրեցի:

Օգնական եւ փրկիչ իմ ես դու. եւ ես ի բանս քո յուսացայ:

Ի բա՛ց եղերո՛ւք յինէն չարք. եւ քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ:

Օգնեա՛ ինձ ըստ բանի քում, եւ կեցո՛ զիս. եւ մի՛ յամօթ առներ զիս ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեա՛ ինձ եւ ապրեցո՛ զիս. եւ

խոնարհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ:

Անարգեցեր զամենեսեան, որք ապստամբք եղեն յարդարութեանց քոց. զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա։

Ցանգաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։

Բեւեռեա՛ ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ. զի ի դատաստանաց քոց երկայց յոյժ։

(Աշխ. Դառ.) Արարի իրաւունս և արդարութիւն. մի՛ մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց։

Ընկա՛լ զծառայս քո ի բարի. զի մի՛ ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս։

Սպառեցին աչք իմ փրկութեան քում, Տէր, և բանից արդարութեան քո։

Արա՛ ընդ ծառայի քում, Տէր, ըստ ողորմութեան քում. զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ։

Ծառայ քո եմ ես, իմաստո՛ւն արա զիս, և ծանեայց զվկայութիւնս քո։

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո. քան զամենայն ոսկի և զտպազիոն։

Ամենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ, զի ատեցի ես ըզճանապարհս չարաց։

Սքանչելի են վկայութիւնք քո, վասն այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ։

Յայտնութիւն բանից քոց լու-

սուրբ է, և իմաստուն առնէ ըզտղայս։

Զբերան իմ բացի, և առի ըզհոգի ի պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ։

Նայեա՛ց առ իս և ողորմեա՛ ինձ, ըստ իրաւունս սիրողաց անուան քո:

Զճանապարհս իմ ուղիղ արա՛ ինձ ըստ բանի քում և մի՛ տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք։

Փրկեա՛ զիս ի զրպարտութենէ մարդկան. և պահեցից զպատուիրանս քո։

Երևեցո՛ զերեսս քո ի ծառայս քո, և ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո։

Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց. զի ոչ պահեցին զօրէնս քո։

Արդա՛ր ես դու, Տէր, և ուղիղ են դատաստանք քո։

Պատուիրեցեր զարդարութիւն

վկայութեանց քոց, Տէր, և ճշմարիտ են յոյժ։

Մաշեաց զիս նախանձ քո, զի մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ։

Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և ծառայ քո սիրեաց զնա:

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ. և զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ։

Արդարութիւն քո, արդարութիւն յաւիտենից. և օրէնք քո ճշմարիտ են։

Նեղութիւնք և վիշտք գտին զիս. և պատուիրանք քո խօսք իմ էին:

Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան, իմաստո՛ւն արա և կեցո՛ զիս:

Կարդացի առ քեզ բոլորով սըր-

տիւ իմով. լո՛ւր ինձ, Տէր, զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Աղաղակեցի առ քեզ և փրկեա զիս. և պահեցից զվկայութիւնս քո։

Կանխեցի տարաժամու՝ աղաղակեցի. և ես ի բանս քո յուսացայ։

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու. ի խօսիլ ինձ զբանս քո։

Ձայնի իմում լուր, Տէր, ըստ ողորմութեան քում. և յիրաւունս քո, կեցո՛ զիս։

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրէնութիւն. զի յօրինաց քոց հեռի եղեն։

Մերձ ես դու, Տէր, և ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են։

Ի սկզբանէ ծանեայ ի վկայութեանց քոց. զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա։

Տե՛ս զխոնարհութիւն իմ, և փըրկեա՛ զիս, զի զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ։

Դատեա՛ զդատաստանս իմ, և փրկեա՛ զիս. և ըստ բանի քում կեցո՛ զիս։

Հեռի է ի մեղաւորաց փրկութիւն. զի զիրաւունս քո ո՛չ պահեցին։

Բազում են ոյք հալածեն և նեղեն զիս. ի վկայութեանց քոց ես ո՛չ խոտորեցայ։

Հայէի յանագորոյնս և մաշէի, զի զպատուիրանս քո ո՛չ պահեցին։

Տե՛ս՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի, Տէր, ողորմութեամբ քով կեցո՛ զիս։

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է. յաւիտեան են ամենայն իրաւունք արդարութեան քո։

Իշխանք հալածեցին զիս ի նանիր, և ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ։

Ցնծացայ ես ի բանս քո որպէս այն, որ գտանէ աւար բազում։

Զմեղս ատեցի և անարգեցի և զօրէնս քո սիրեցի։

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ վասն իրաւանց և արդարութեան քո։

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ՝ ոյք սիրեն զօրէնս քո. և ոչ գոյ ի նոսա գայթակղութիւն։

Սպասեցի փրկութեան քում, Տէր. և զպատուիրանս քո սիրեցի։

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո, զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են։

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, և բանիւ քով փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո. յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Յանկացայ փրկութեան քում, Տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո.

զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

Եւ զկնի ասի

ՇԱՐԱԿԱՆ

Գ.Ձ.

(Աշխ. տառ.) Ի քէն հայցեմք, Հայր գթութեանց և Աստուած մխիթարութեանց. ի տխրական գիշերային մերձեալ ժամուս՝ մխիթարեա՛ զմեզ ի տրտմութեանց մեղաց՝ և շնորհեա՛ զուրախութիւն գործովք արդարութեան. աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին՝ և ամենայն արդարոց։

Ըստ քաղցրագոյն աստուածային քո հրամանի կոչման, Որդի Աստուծոյ, եկեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս աշխատեալք և ծանրաբեռնեալք. թեթևացո ի ծանրութեանց մեղաց զանձինս և զօրացո՛ բառնալ կամաւ զքաղցր լուծ քոց պատուիրանաց. աղա։

Պաղատիմք առ քեզ հոգւով ի հանգստեան հասեալ ժամուս, մարդասէր հոգի Աստուծոյ, յորժամ նորոգես զերեսս երկրի, և վերըստին ստանաս զոգիս մարդկան՝ նորափետուր զարդարեա՛ ըզննջեցեալսն մեր զծնեալսն ի քէն սուրբ աւազանաւն. աղա։

Զկենդանագիր անարատ ծնողի քո արկանեմք առաջի անոխակալ տէրութեանդ քո. յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զթշնամին խաչի

քո՝ ներեա յանցանաց մերոց բարերարութեամբ մօր քո և կուսի. աղաչեմք զքեզ, Տէր, պահպանեա զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի քո սրբոյ:

Հաղորդս արա և զմեզ, Տէր, ընդ սրբոց քոց առաքելոցն՝ որք արժանի եղեն տեսանել զքեզ ի յարութեան քո. արժանաւորեա Տէր, տեսանել զքեզ ի միւսանգամ քո գալստեանն. օրհնութիւն առաքողին ի բարձունս:

Ի նստիլ քո յատենի, դատաւո՛ր ահեղ, աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին, յիշեա՛ զննջեցեալսն մեր, յորժամ գայցես անճառ փառօք. քանզի քո են փառք յաւիտեանս ամէն:

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՍՏԵՂԻՔ ՄԵԾԻ ՊԱՀՈՑ

Սկսեալ ի չորրորդ շաբաթէ.

(Սկսուածք աւագ դասուն են).

Դ. ԳԾ. Սրբուհի Մարիամ. սափոր ոսկի և տապանակ կտակարանաց. որ ըղ ի վերուստ զհացըն կենաց պարգևեցեր քաղցեալ բնութեանս. առ Նա միշտ բարեխօսեա վասըն քաւութեան մեղաց մերոց:

Ե. ԳԾ. Դասք անմարմնոց հըրեշտակաց քեզ երանեն, ամենօրհնեալ կոյս Մարիամ, որ զԷակից Բանն, որ ընդ Հօր կրեցեր ի քեզ անսերմնապէս. առ Նա միշտ բարեխօսեա վասըն քաւութեան մեղաց մերոց:

Զ. ԴՇ. Վասն որոյ և մեք հաւատացեալքս քեզ երկրպագեմք, Քրիստոս, և արտասուօք հայցեմք ի քէն, բարեխօսութեամբ Աստուածածնին զաստուածային լոյս քո ծագեա յանձինս մեր. օրհնեմք զքեզ ի յարութիւն երեկոյիս ահաւոր Թագաւոր:

Դ. ԵՇ. Առաքեալք Աստուծոյ. ընտրեալք ի սկզբանէ նախ քան զաշխարհս. որք արժանի եղէք տեսանել զանտեսըն Հրեղինաց. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ:

Ե. ԵՇ. Բարեկամք Քրիստոսի, հաղորդակիցք աստուածայինըն խորհրդոյն, որք ի հոսանուտ մեղաց ծովէս վերածիք զմարդիկ ի կեանս անմահ. բարեխօսեցէք:

Զ. ԵՇ. Գերագոյն քան ըզբնաւս անճառելւոյն հասիք երանութեան, որք ի գալստեան Տեառն նըստջիք յերկոտասան աթոռն Քրիստոսի՝ բարեխօսեցէք:

Դ. ՈԽՐ. Պարունակեալ պահէին յանեղաշէն դըախտին ըղձանապարհս ծառոյն կենաց, քրովբէական հոյլքըն բոցեղէն սրովբէիւք. այսօր արտափայլեալ ցուցար յերկրի աստուածազարդ փայտ կենաց և փրկութեան. զքեզ օրհնեն մանկունք սուրբ եկեղեցւոյ:

Ե. ՈԽՐ. Սաբեկայ ծառոյն վերաբերեալ խոյ յողջակէզս փոխանակ Իսահակայ. այլ ի վերայ քո զենաւ գառն անարատ, ի հաշտութիւն Հօր և ի բառնալ զմեղըս մեր. զքեզ օրհ:

Զ. ՍԻՐ. Պարծանք Պօղոսեան. դաւանեալ զքեզ աստուածային բանին տեղի և զենարան. քանզի քեւ ապրեցաք ի խածանող և յանմարմին գազանէն և ի վերայ քո հեղեալ չիթք անապական արեանն զկոզածնին ջընջեաց ըզմեղս. ըզ-քեզ օրհ։

Դ. ԲՏ. Երկնաւոր հօտ ընտրեալ. զոր հովիւըն քաջ թողեալ յերկինս, և եկեալ ի խընդիր մեղ մոլորելոցս. որով լցեալ զթիւ հարիւրոցդ, արար ուրախութիւն ի յերկինս երկնաւորացդ. աղաչեմք ըզձեզ, բարեխօս լերուք առ Տէր վասն քաւութեան մեղաց մերոց։

Ե. ԲՏ. Տեսանողք անտեսին. խորհրդածուք խորոցն Աստուծոյ. որք իջեալք ընդ Միածնին սպա-

սաւորել անօրէնութեանն, ի ծըննդեանն աւետաւորք հովուացն. և կանանցն իւղաբերից կենաց քարոզք ըզկենդանւոյն. աղա։

Զ. ԲՏ. Պահապանք աշխարհի, բանակք Տեառն չուրջ զերկիւղածովք բարեկամք ազգի մարդկան, միջնորդք մահու և յարութեան. Միքայէլ և Գաբրիէլ մեծք, որ կայք միշտ առաջի ամենասուրբ երրորդութեանն. աղա։

Դ. ԳՏ. Երկնաւոր փեսայ, անըստուեր լոյս իմանալի. որ ի յերկնից իջեր ի սէր հարսին քո եկեղեցւոյ. զոր խօսեցաւ քեզ բարեկամն և փեսաւէրն քո Յովհաննէս. սորին մաղթանօք ողորմեա։

Ե. ԳՏ. Քառակերպեցն անհաս և անտես ի սերովբէից. սըրբու-

թեմանց սուրբ և Տէ՛ր բոլորից, խոնարհեցար ի Յորդանան. հայցելով ի ծառայէն մաքրութիւն ջրոյ ի լուանալ ըզմեղս Ադամայ. սորին:

Զ. ԳՇ. Որ յամլորդւոյն վըկայեցար Գառըն Աստուծոյ բարձող մեղաց. զոր գերագոյն արդարոց ծանուցեր մեծ ի ծնունդըս կանանց և ճրագ օրինացն. որ և ի դըժոխս զփըրկական գալուստն քո քարոզեաց. սորին:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոյն հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արա́ հանգիստ և ողորմութիւն. և մեզ մեղաւորացս շընորհեա́ զթողութիւն յանցանաց:

ՔԱՐՈԶ

(Աշաչ. դաս). Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հանգուցեալ հոգւոյն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ. և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցո́ և ողորմեա́:

ԱՂՕԹՔ

(Յաւագ երիցու դասէն)

Տէր ողորմեա́, Տէր ողորմեա́, Տէր ողորմեա́:

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ, անոխակալ և բարեգութ, զթա́ քո ա-

լարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց։ Յիշեա յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո։ Արա արժանի ողորմութեան, քաւութեան և թողութեան մեղաց։ Պատուերեալ պայծառացո ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն։ Զի դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց։ Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԳԵ՟ՄՍ

ՀՕՐ ՅԱՍՏՈՒԾՈՅ

Զի պահպանողական աջով Միածին պահեսցէ զմեզ ի խաւարային գիշերիս

Առաքեա՛, Տէր, զլոյս քո և զճշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս ի լեառն սուրբ և ի յարկս քո։

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ՝ Աստուած Աստուած իմ։

Ա՛րդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած, խոստովանեմ նմա. Փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և։

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԸ.

(Աշխ. [illegible]) Եկեսցէ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէր. և փրկութիւն քո ըստ բանի քում։

Տաց պատասխանի որք նախատեն զիս բանիւք. զի ես ի բանս քո յուսացայ։

Մի՛ ի բացեայ առներ ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ. զի յիրաւունս քո յուսացայ։

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ. յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից։

Գնայի ես յանդորրու՝ զի զպատուիրանս քո խնդրեցի։

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց և ոչ ամաչէի։

Խորհէի ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի։

Համբարձի զձեռս իմ ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարութեան քում։

Յիշեա զբան ծառայի քո՝ յոր և յուսացուցեր զիս։

Սա՛ մխիթարեաց զիս ի խոնարհութեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս։

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յոյժ. այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից, Տէ՛ր, և մխիթարեցայ։

Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մեղաւորաց. և որք թողին զօրէնս քո։

Գովելի են ինձ իրաւունք քո ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։

Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո, Տէ՛ր, և պահեցի զօրէնս քո։

Սա՛ եղև ինձ ճանապարհ ի կեանս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Զանօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո սիրեցի։

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու. և ես ի բանս քո յուսացայ։

Ի բաց եղերո՛ւք յինէն, չա՛րք. և քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ։

Օգնեա՛ ինձ ըստ բանի քում, և կեցո՛ զիս. և մի՛ յամօթ առներ զիս ի յուսոյ իմմէ։

Օգնեա՛ ինձ, և ապրեցո՛ զիս. և խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ։

Անարգեցեր զամենեսեան՝ որք ապստամբ եղեն յարդարութեանց քոց. զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա։

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։

Բևեռեա՛ ընդ երկիւղ քո զմար-

մին իմ. զի ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ։

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, և ըստ բանի քում փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո՝ յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Ցանկացայ փրկութեան քում, Տէր. և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս ոչխար կորուսեալ, խնդրեա զծառայս քո՝ զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Մի՛ եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից. և ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողացուսցեն զմեզ։

Անդ անկցին ամենեքեան որք գործեն զանօրէնութիւն, մերժեսցին և այլ մի՛ կարասցեն հաստատել։

Ես ի Տէր յուսացայ. ցնծացայց և ուրախ եղէց յԱստուած փրկչի իմ։

Տէր Տէր ես ինձ զօրութիւն և կացոյց զոտս իմ ի հաստատութեան. ի վերայ պարանոցի թշնամեաց կացոյց զիս. և հանգոյց զիս երագ երագ։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն

բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ։

Ասասցէ Տեառն՝ ընդունող իմ ես դու. ապաւէն իմ Աստուած՝ եւ եմ յուսամ ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին. եւ ի բանից ի խռովութենէ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. եւ ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս։

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա։

Ո՛չ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի եւ ո՛չ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ։

Յիրէ՝ որ շրջի ի խաւարի, ի դայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր։

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք, եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. եւ առ քեզ ինչ ո՛չ մերձեսցին։

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու. եւ զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու, Տէ՛ր, յոյս իմ ես։

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. զի ո՛չ հասցին առ քեզ չարք. եւ տանջանք մի՛ մերձեսցին ի յարկս քո։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ. զի մի՛ հրբեք հարցես զքարի զոտն քո։

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնասցես դու. եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն։

Քանզի յիս յուսացաւ եւ փրկ-

կեցից զնա. հովանի եղէց նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմ։

Կարդասցէ առ իս և ես լուայց նմա. և առ նմա եղէց ի նեղութեան։

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա, երկայն աւուրբք լցուցից, և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։

Առ քեզ, Տէր, համբարձի զաչս իմ. որ բնակեալդ ես ի յերկինս։

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ. և որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած մեր, մինչև ողորմեսցիս ի վերայ մեր։

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր, ողորմեա՛ց մեզ. զի բազում լցաք արհամարհանօք։

Նա առաւել լցան անձինք մեր

նախատանօք՝ որք նախատէին զմեզ. և արհամարհանօք ամբարտաւանից։

Աստուած, յանուան քում կեցո՛ զիս. և ի զօրութեան քում իրաւ արա՛ ինձ։

Աստուած, լո՛ւր աղօթից իմոց. ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց։

Ահա՛ Աստուած օգնական իմ. և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ. ճշմարտութեամբ քով սատակեա՛ զնոսա։

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. խոստովան եղէց անուան քում, Տէր, զի բարի է։

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս. եւ ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ։

Օրհնեալ ես դու, Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեանս։

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. գովեալ եւ առ։

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ եւ առ։

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո. գովեալ եւ առ։

Օրհնեալ ես որ նայիս ի քրովբէս եւ հայիս յանդունդս. գովեալ եւ առ։

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ եւ առ։

Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբութեան նորա. օրհնեցէք զնա ի

հաստատութեան ի զօրութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա. օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան. օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ընծութեամբ. գովեցէք զնա ուրախութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր. գովեցէք զնա ի բարբառ լսելիս։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գովութեան. ամենայն հոգիք, օրհնեցէք զՏէր։

Արդ՝ արձակեա զծառայս քո, Տէր, ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց։

Լոյս յայտնեցաւ հեթանոսաց և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի։

Ձգեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս աջ քո և Տէր հատուսցէ ընդ իմ։

Տէ՛ր, ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։

Տէ՛ր, հա՛ն ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ զանուանէ քումմէ։

Եւ քեզ սպասեն արդարքն մինչև հատուսցես։

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով։

Այց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ. այսուհետև երանեսցեն ինձ ամենայն ազգք։

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն. և սուրբ է անուն նորա։

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց. և արար զօրութիւն բազկաւ իւրով։

Ցրուեաց զամբարտաւանս ի մըտաց սրտից. և քակեաց զհզօրս յաթոռոց։

Զխոնարհս բարձրացոյց. զկարօտս ելից բարութեամբ և ըզմեծատունս արձակեաց ունայնս։

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ, յիշել զողորմութիւն իւր։

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր ընդ Աբրահամու և զաւակի նորա յաւիտեան։

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո, և արա՛ առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամա-

չեսցեն. զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

ԱՆՁՆ իմ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ. եւ ի սուրբ խաչ քո յուսացեալ եմ, Թագաւո՛ր երկնաւոր. զբազմութիւն սրբոց քոց բարեխօս ունիմ առ քեզ։ Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան՝ մի՛ անտես առներ զապաւինեալս ի քեզ. այլ պահեա՛ պատուական եւ սուրբ խաչիւ քով ի խաղաղութեան։

ՔԱՐՈԶ

(Աշխ. ձայն.) Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած եւ խնդրեսցուք ի նմանէ, զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս ի դիւական խռովութենէ. ամբողջ պահելով զհոգի եւ զմարմին մեր մինչեւ ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց։ Ամենակա՛լ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛։ Զհանգիստ գիշերիս խաղաղութեամբ։ Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան։ Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց։ Զօրհնեալ խաչին մեծ եւ կարող։ Եւ եւս միաբան փառս ճշմարիտ եւ սուրբ։ Զանձինս մեր։ Ողորմեսցի մեզ։

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Տէր Աստուած մեր, դու պահեա́ զմեզ խաղաղութեամբ ի գիշերիս յայսմիկ եւ յամենայն ժամանակի։ Ընդ սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ պահեա́ զմիտս եւ զխորհուրդս մեր։ Որպէս զի յամենայն ժամ քեւ պահպանեալ լինիցուք յորոգայթից թշնամւոյն եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք։

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա́ զանձինս մեր, Տէր զօրութեանց, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ և ի գիշերի, յարթնութեան և ի հանգստեան մերում. զի դու ես արարիչ լուսոյ և հաստիչ գիշերի։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, զհանգիստ գիշերիս շնորհեա́ խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանել ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն և ի փառաբանութիւն ամենասուրբ Երրորդութեանդ, այժմ և միշտ և։

ՍԱՂՄՈՍ Գ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք, զի դու,

Տէ՛ր, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

Ի կարդալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան, ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ և լո՛ւր աղօթից իմոց։

Որդի՛ք մարդկան, մինչև յե՞րբ էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն։

Ծանիրո՛ւք՝ զի սքանչելի արար Տէր սրբոյ իւրում. և Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա։

Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ի սիրտ ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք։

Մատուցէ՛ք պատարագս արդարութեան և յուսացարո՛ւք ի Տէր։

Բազումք ասէին թէ՝ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։

Ի պտղոյ ցորենոյ, գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա։

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք. զի դու, Տէ՛ր, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

Ալէլուիա օրհն։
Խաղաղութիւն ամենեցուն։
Եւ ընդ հոգւոյդ քում։
Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Սրբոյ աւետարանին Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ։

(Գլ. ԺԲ. հ. 24)։

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր։
Պռօսխումէ։
Ասէ Աստուած։

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ասէ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի՝ ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս առնէ: Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա. և որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ՝ ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա: Եթէ ոք զիս պաշտեսցէ, զկնի իմ եկեսցէ. և ուր եսն եմ՝ անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի. եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա Հայրն իմ:

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

ՔԱՐՈԶ

(Աշակ. դաս.) Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո և ողորմեա:

ԱՂՕԹՔ

(Յաւագ երիցու դասէն)

Պահպանեա զմեզ, Քրիստոս Աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան. փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել

զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր, որ յերկինս ես։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Անկանիմք առաջի քո, սուրբ Աստուածածին, և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ. բարեխօսեա վասըն անձանց մերոց, և աղաչեա զմիածին Որդիդ՝ փրկել զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց։

Որ արձակիչդ ես կապելոց, պարգևատու ամենեցուն, այսօր հայցմամբ ծերունւոյն՝ արձակեա և զիս

զքագմամեզս ի կապանաց մահու ի կեանսն յաւիտենից։

Մաղթանք զօրաւոր անաւրաց գիշերայնոց

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ

Բան ԺԲ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ընկալ քաղցրութեամբ, Տէր Աստուած հզօր, զդառնացողիս զաղաչանս. մատիր գթութեամբ առ պատկառեալս զիմօք. փարատեա ամենապարգև՝ զամօթական տըխրութիւնս. բարձ յինէն, ողորմած, զանբերելի ծանրութիւնս. անջըր-

սպառեմ, հնարաւոր, զմահացու կըր-
թութիւնս. աւարեմ, մինչ յաղ-
թող, զխաբողին հաճութիւնս. բա-
ցատրեմ, վերնային, զմոլեկոյն մա-
ւախուղ. կնքեմ, կեցուցիչ, ըզկո-
րուչին ընթացմունս. ցրուեմ,
ծածկասեա, զըմբռնողին չար գըր-
մունս. խորտակեմ, անքննին, ըզ-
մարտողին զխմեցմունս: Տեառնա-
դրեմ քո անուամբդ՝ զլուսանցոյց
երդ յարկիս. պարփակեմ քո ձե-
ռամբդ՝ զառաստաղ տաճարիս. դըր-
ծագրեմ քո արեամբդ՝ զմուտ սե-
մոց սենեկիս. կերպացն զքո նշանդ՝
ի հետս եկից մաղթողիս. ամրացն
քո աջովդ՝ զհանգստեանս խշտի.
մաքրեսցես ի հաղբից՝ զծածկարան
անկողնոյս. պահեսցես քո կամօքդ
զտառապեալ անձն հոգւոյս. ան-
խարդախ արասցես զքո շնորհեալ

շունչ մարմնոյս. կացուսցես շըր-
ջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ.
կարգեսցես ի դիմի՝ ընդդէմ դի-
ւացն դասու: Տուր հանգիստ բերկ-
րութեան մահահանգոյնս նիրհման
ի խորութեան գիշերիս բարեխօ-
սութեամբ և հայցուածովք սըր-
բուհւոյ Աստուածածնիդ և ամե-
նայն ընտրելոց: Ամփոփեալ պա-
րուրեմ զպատուհան տեսութեանց
զգայարանացս խմատից անզար-
հուրելի զետեղմամբ՝ ի ծփական
խռովութեանց, կենցաղական ըզ-
բաղմանց, անրջական երազոց, խո-
լականաց ցնորից, յիշատակաւ քո
յուսոյդ՝ անվնասելի պաշտպանեալ:
Եւ սթափեալ վերստին ի ննջմանէ
ծանրութեանց, ամենազգաստ արթ-
նութեամբ՝ հոգենորոգ զուարթու-
թեամբ՝ ի քեզ արձանասցեալ: Զայս

ձայն մաղթանաց՝ բուրմամբ հաւատոյ՝ քեզ ամէնօրհնեալ Թագաւոր փառաց անճառելի, փառաբանողաց երկնաւորաց խմբից երգակցեալ՝ յերկինս առաքել։ Զի դու փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Նորին սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյն. Դ.Գ:

Աստուած յաւիտենական, բարերար և ամենակալ. ստեղծիչ լուսոյ և յօրինիչ գիշերոյ. կեանք ի մահու՝ և լոյս ի խաւարի. յոյս ակնունողաց և երկայնմտութիւն տարակուսելոց։ Որ ամենարուեստ ի-

մաստութեամբ քով՝ դարձուցանես յայգ զստուերս մահու. աննուաղ ծագումն և անմուտ արեգակն. քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս տէրութեան քո խաւար գիշերոյ. որում կրկնի ծունր երկրպագութեան ամենայն եղելոց՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց և սանդարամետականաց։ Որ լսես զհեծութիւն կապելոց և հայիս յաղօթս խոնարհաց և ընդունիս զխնդրուածս նոցա։ Աստուած իմ և Թագաւոր իմ. կեանք իմ և ապաւէն իմ. յոյս իմ և վստահութիւն իմ. Յիսուս Քրիստոս՝ Աստուածդ ամենայնի։ Սուրբըդ հանգուցեալ ի հոգիս սրբոց. մխիթարութիւն վշտաց, և քաւարան մեղուցելոց, որ գիտես զամենայն յառաջ քան զլինել նոցա՝ առաքեա զպահպանողական զօրու-

թիւն աջոյ քո, և փրկեա զիս յեր-
կիւղէ գիշերի և ի դիւէ չարէ. որ-
պէս զի՝ զյիշատակ սրբոյ և
սուրբ քո անուանդ՝ մինչև համ-
բուրեալ շրթամբք հոգւոյ ըղձու-
թեան շնչոյ՝ կեցից պահպանեալ
ընդ այնոսիկ՝ որք կարդան զքեզ
ի բոլոր սրտէ: Եւ ի դրոշմէ խաչի
քոյոյ նշանիդ՝ զոր աստուածային
արեամբ քով ներկեալ նորոգեցեր
և ի նոյն շնորհ որդեգրութեան
զմեզ մկրտեցեր և ի փառս պատ-
կերի քո նկարեալ յօրինեցեր. այ-
սու պարգեօք աստուածականօք՝
ամաչեսցէ սատանայ. քակեսցին
մեքենայքն. բարձցին որոգայթքն.
պարտեսցին մարտուցեալքն. պա-
կասեսցին զէնքն սայրասուրք. մեր-
ժեսցի մէգն. փարատեսցի խա-
ւարն. մեկնեսցի մառախուղն: Բա-

զուկ քո հովանացի և աջ քո կըն-
քեսցէ. վասն զի գթած ես և ողոր-
մած. և անուն քո կոչեցեալ է ի
վերայ ծառայից քոց: Եւ քեզ ընդ
Հօր՝ Հոգւովդ սրբով, փառք և իշ-
խանութիւն յաւիտեանս յաւիտե-
նից. ամէն:

Նորին սրբոյն Գրիգորի Նարե-կացւոյն. ԽԱ.

Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ օրհ-
նեալդ յամենայնի, Հօրդ անհասի
անքննին ծնունդ, որ տկարանայ
առ ի քէն և ոչ ինչ: Որ ի ծագել
անստուեր նշուլից ողորմութեան
քո փառաց՝ հալին մեղք, հալածին
դեք. ջնջին յանցանք, խզին կա-

պանք, խորտակին շղթայք, կեն-
դանածնին մահացեալք, բժշկին հա-
րուածք, ողջանան վէրք, լուանին
ապականութիւնք, տեղի տան տըխ-
րութիւնք, նահանջին հեծութիւնք,
փախնու խաւարն, մեկնի մէգն,
մերժի մառախուղն, փարատի մը-
ռայլն, սպառի աղջամուղջն, վե-
րանայ մութն, գնայ գիշերն, տա-
րագրի տագնապն, չքանան չա-
րիքն, հալածին յուսահատութիւնք,
և թագաւորէ ձեռն քո, ամենա-
կալ՝ քաւիչդ ամենայնի։ Որ ոչ ե-
կիր կորուսանել զմարդկան հոգիս,
այլ կեցուցանել՝ թո՛ղ ինձ զանթիւ
չարիսն իմ բազում ողորմութեամ-
բըդ։ Զի դու միայն ես յերկնի ան-
ճառ և յերկրի անզննելին. ի տարր
գոյից և յեզր ծագաց աշխարհի։
Սկիզբն ամենայնի և յամենայնի.

ամենայնիւ լրմամբ օրհնեալդ ի
բարձունս. և քեզ ընդ Հօր և Հոգ-
ւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս ամէն։

ԱՂՕԹՔ

Իւրաքանչիւրոց անձանց հաւատացելոց ի Քրիստոս

Ասացեալ Տեառն Ներսէսի Հայոց կաթողիկոսի

(Յաւագ երիցու դասէն)

Հաւատով խոստովանիմ և եր-
կիրպագանեմ քեզ, Հայր և Որդի
և սուրբ Հոգի. անեղ և անմահ
բնութիւն. արարիչ հրեշտակաց և
մարդկան և ամենայն եղելոց. և

ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ, քեզ, անբաժանելի լոյս, միասնական սուրբ Երրորդութիւն և մի Աստուածութիւն։ Արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա՛ ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան. և լուսաւորեա՛ զմիտս իմ ի ժամուս յայսմիկ՝ աղօթել քեզ ի հաճոյս և ընդունիլ ի քէն զխնդրուածս իմ. և ողոր։

Հա՛յր երկնաւոր Աստուած ճշմարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկա՛լ զիս որպէս զանառակ որդին. և զգեցո՛ ինձ զպատմուճանն

զառաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք. և ողոր։

Որդի՛ Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան՝ խաչեցար և թաղեցար և յարեար ի մեռելոց և համբարձար փառօք առ Հայր. մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա զիս որպէս զաւազակն՝ յորժամ գաս արքայութեամբ քով. և ողոր։

Հոգի՛ Աստուծոյ՝ Աստուա՛ծ ճշմարիտ, որ իջեր ի Յորդանան և ի վերնատունն և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին՝ մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեա՛ զիս վերստին աստուածային հրով քով՛ որպէս հրեղէն լեզուօք զառաքեալսն. և ողոր։

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք իմովք. հոգւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ. և ողոր։

Տեսո՛ղ ամենայնի մեղայ քեզ, խորհրդով, բանիւ և գործով. ջնջեա՛ զձեռագիր յանցանաց իմոց և գրեա՛ զանուն իմ ի դպրութեան կենաց. և ողոր։

Քննո՛ղ գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ. թողութիւն շնորհեա՛ մեղաւորիս. զի ի ծննդենէ սուրբ աւազանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածութեանդ քո, զգայարանօք իմովք՝ և ամենայն անդամօք մարմնոյս. և ողոր։

Ամենախնամ Տէր, դի՛ր պահա-

պան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ ոչ ևս հայել յարատ. և ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չարախօսութեան. և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսել զստութիւն. և սրտի իմոյ՝ ոչ խորհել զչարութիւն. և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւութիւն. և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա՛ զշարժումն սոցա լինել ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. և ողոր։

Հուր կենդանի Քրիստոս, զհուր սիրոյ քո, զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա՛ յանձն իմ, զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ. և սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց. և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ. և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո ի սրտի իմում. և ողոր։

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս՝ տո՛ւր ինձ զիմաստութիւն, զբարիս խորհել և խօսել և գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց՝ ի բանից և ի գործոց փրկեա՛ զիս. և ողոր։

Կամեցող բարեաց Տէր կամարար, մի՛ թողուր զիս ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ողոր։

Արքա՛յ երկնաւոր, տո՛ւր ինձ զարքայութիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեաց քոց. և զօրացո՛ զսիրտ իմ ատել զմեղս և սիրել զքեզ միայն և առնել զկամս քո. և ողոր։

Խնամո՛ղ արարածոց, պահեա՛ նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ՝ ի պատրանաց մեղաց, ի փորձութեանց դիւաց, և ի մարդոց անիրաւաց, և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողոր։

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ և ի գիշերի. ի նստել ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջել և ի յառնել՝ զի մի՛ երբէք սասանեցայց. և ողոր։

Աստուա՛ծ իմ, որ բանաս զձեռն քո և լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով՝ քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դո՛ւ հոգա՛ և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան. և ողոր։

Դարձուցի՛չ մոլորելոց, դարձո՛ զիս ի չար սովորութեանց իմոց ի բարի սովորութիւն. և բևեռեա՛ ի

հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, և զերկիւղ գեհենոյն, և զսէր արքայութեանն. զի զղջացայց ի մեղաց և գործեցից զարդարութիւն. և ողոր։

Աղբի՛ւր անմահութեան. աղբերացո՛ ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնըկին. զի լուացից զմեղս անձին իմոյ՝ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողոր։

Պարգևի՛չ ողորմութեան, պարգևեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով, և բարի գործով և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբ գալ առ քեզ. և ողոր։

Բարերա՛ր Տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդե՛լ զհոգի իմ. և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն

այսոցն՝ որք են ի ներքոյ երկնից. և ողոր։

Լոյս ճշմարիտ Քրիստո՛ս, արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ի կոչման աւուրն և հանգչել յուսով բարեաց յօթեանս արդարոց մինչև յօր մեծի դատաստանի քո. և ողոր։

Դատաւո՛ր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր՝ դատել զկենդանիս և զմեռեալս՝ մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, այլ փըրկեա՛ զիս ի յաւիտենական հրոյն և լսելի՛ արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց՝ յերկնից արքայութիւնդ. և ողոր։

Ամենողո՛րմ Տէր, ողորմեա՛ ամենայն հաւատացելոց ի քեզ՝ իմոց և օտարաց, ծանօթից և անծանօթից

կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա՛ և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն, որ առ իս յանցանաց. և դարձո՛ զնոսա ի չարեացն, զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. և ողոր:

Փառաւորեա՛լ Տէր, ընկա՛լ զաղաչանս ծառայի քո՝ և կատարեա՛ ի բարի զխնդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, և Յովհաննու Մկրտչին, և սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին, և սրբոց առաքելոց և մարգարէից, և վարդապետաց, և մարտիրոսաց և սրբոց հայրապետաց, և ճգնաւորաց և կուսանաց, և ամենայն սրբոց քոց, երկնաւորաց և երկրաւորաց։ Եւ քեզ փառք

և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ, յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Վասն սրբուհւոյ անարատ մօր քո և կուսի, Տէր, ընկա՛լ զաղաչանս մեր և կեցո՛ զմեզ։

Ք Ա Ր Ո Զ

(Աշտ. ձայն.) Սուրբ զԱստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր. ամենակալ։

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ընկա՛լ, Տէր, զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ որբուհւոյ Աստուածածնին՝ անարատ ծնողի միածնի որդւոյ քո. և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, (և որոց այսօր է յիշատակ)։ Լո՛ւր մեզ, Տէր, և ողորմեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր։ Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր. որ յերկինս ես սուրբ։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Զհանգստեան աղօթս և զաղաչանս, ընկա՛լ, մարդասէր Աստուած, ի հաճոյս բարերար կամաց քոց. մեր մեղաց և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա՛. և քեզ փառք յաւիտեանս ամէն։

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Փառք քեզ, Տէր Աստուա՛ծ մեր, որ պարգևեցեր զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութեամբ անցուցանել։ Մարդասէր Աստուած, զառաջիկայ գիշերս, որ ի վերայ մեր գալոց է, ի մեղաց փրկեա՛. ի չարեաց ազատեա՛. և ի գործս բարիս առաջ-

նորգեմ։ Առաւօտու օրհնութեան-
ցըն և փառաբանութեանցն ար-
ժանի արա զամենայն հաւատա-
ցեալս անուանդ քում սրբոյ և
պահեա ի խաղաղութեան։ Տէր Աս-
տուած մեր տուր զքո խաղաղու-
թիւնդ ամենայն աշխարհի. բարձ
զցասումն և զպատուհասն ի յա-
րարածոցս։ Ողորմեա հարց և եղ-
բարց մերոց՝ կենդանեաց և հան-
գուցելոց։ Ողորմեա զեկեղեցի շի-
նողաց, երախտաւորաց, պտղա-
տուից, սպասաւորաց և այնոցիկ,
որք ընդ հովանեաւ սրբոյ տաճա-
րիս են հանգուցեալ։ Տէ՛ր Աստուած,
օգնեա թագաւորաց քրիստոնէից և
իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց և
զաւակաց նոցին՝ պահելով ի խա-
ղաղութեան։ Տէ՛ր Աստուած մեր,
պահեա զառաջնորդս և զեղբայ-

րութիւնս մեր ամբողջ և անխռով
ի կամս ողորմութեան քո։ Նշա-
նաւ սուրբ և պատուական խաչի
քո՝ հալածեա զերեւելի և զաներ-
ևոյթ թշնամին ի սահմանաց մե-
րոց և ի բնակութենէս մերմէ։ Փըր-
կեա զմեզ ի հրոյն յաւիտենից։ Եւ
քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Օրհնեալ եղերո՛ւք ի շնորհաց
սուրբ Հոգւոյն. հանդերձ խա-
ղաղութեամբ. և Տէր եղիցի ընդ
ամենեսեանդ. ամէն։

ԽՐԱՏ

Սարկաւագութեան եւ դպրութեան զարարողութիւնէ պատարագին

Առնու քահանայն զերկու սարկաւագունս եւ մտանէ ի սրբատունն, եւ ասեն Սաղմոս:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Կցորդ Բ. Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Փոխ. Ա. Յիշեա՛ Տէր զԴաւիթ, եւ զամենայն հեզութիւն նորա: Սաղմ. Գլ. ՃԼԱ. [illegible]:

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ՝ զի զողորմութեան զշնորհսն իւր արասցէ ի

վերայ մեր. Տէրն ամենակալ կեցուսցէ եւ ողորմեսցի:

Ողորմեա՛ց մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ:

Եւ ասէ քահանայն երկոտասան Տէր ողորմեա՛. եւ ապա զաղօթքն: Եւ սարկաւագն առնու զաղաւարտն եւ ասէ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

(Տե՛ս զմնացեալսն ի խորհրդատետրի):

Նոյնպէս եւ շապկին ասէ եւ ուրարին եւ գօտւոյն եւ բազպանին եւ շուրջառին:

ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Տաղական հանդերձի յորժամ ըզ-գենու պատարագիչն

Խորհուրդ խորին անհաս անըսկիզբն որ զարդարեցեր զվերին պետութիւնդ, ի յառագաստ անմատոյց լուսոյն. գերապանծ փառօք զդասս հրեղինաց: Անճառահրաշ զօրութեամբ ստեղծեր զԱդամ պատկեր տիրական, և նազելի փառօք զգեստաւորեցեր, ի դրախտն Եդենի տեղի բերկրանաց: Չարչարանօք քո սուրբ միած-

նիդ նորոգեցան արարածք ամենայն. և վերստին մարդն անմահացաւ, զարդարեալ ի զգեստ անկողոպտելի: Անձրևածին բաժակ հրահոսան որ հեղեր յառաքեալսն ի սուրբ վերնատանն. հեղ և ի մեզ, Հոգիդ Սուրբ Աստուած, ընդ պատմուճանիս զքո զիմաստութիւն: Տան քում վայելէ սրբութիւն որ զգեցար զվայելչութիւն. սրբութիւն փառաց ընդ մէջ քո ածեալ, պատեա ըզմէջս մեր ճշմարտութեամբ: Որ զարարչագործ բազուկս քո տարածեցեր ընդդէմ աստեղաց. հաստատեա զբազուկս մեր կարողութեամբ: Համբարձմամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդել: Խուրամամբ թագ ի գլուխ պատեսցես ըզմիտս և ըզգայարանս. խաչանիշ ուրարմամբ ըստ Ահարոնի, ծաղկեալ յոսկե-

թել ի զարդ խորանին։ Իամից բոլորից տիրապէս աստուածպետական. Նախորդապատ սիրով զմեզ զգեստաւորեցեր քում սուրբ խորհրդոյդ լինել ըսպասաւոր։

Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի քո անշարժ պահեա. և զերկրպագօղս անուանըդ քում պահեա ի խաղաղութեան։

Յասելն զշարականս քահանայն լուանալով զձեռս ասէ.

Քահ. Լուացից սրբութեամբ ըզձեռս իմ, և շուրջ եկեց զսեղանով քով Տէր։

Սաղ. Դատ արա՛ ինձ, Տէր, զի ես յանմեղութեան իմում գնացի. ի Տէր յուսացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ։

Փորձեա՛ զիս, Տէր, և քննեա՛

զիս. փորձեա՛ զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ։

Ողորմութիւն քո, Տէր, առաջի աչաց իմոց, և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում։

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, և ընդ անօրէնս ես ոչ մտից։

Ատեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ ամբարիշտս ես ոչ նստայց։

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ եկեց զսեղանով քով, Տէր։

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո, և պատմել զամենայն սքանչելիս քո։

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և տեղի յարկի փառաց քոց։

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարշտըս զանձն իմ, և մի՛ ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ։

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնու-

թեան են, և աջ նոցա լի է կաշառօք։

Ես յանմեղութեան իմում գնացի, փրկեա զիս, Տէր, և ողորմեա ինձ։

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան. յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Քար. Եւ վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին։

Սարկ. Թրգ. Սուրբ զԱստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր. Ամենակալ Տէր։

Քար. Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօս։

Եւ այլ ասէ. Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ։

Եւ Դպիրք և Սարկաւագք ասեն. Ողորմեսցի քեզ։

Եւ Քհն. ասէ. Ազատեսցէ և զձեզ մարդասէր։

Դպր. Յիշեսջիր և զմեզ առաջի անմահ Գառինն Աստուծոյ։

Քհն. Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ Գառինն Աստուծոյ։

Փոխ. Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէք։ (Տե՛ս յերես 481)։

Քրզ. Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցո՛ և ողորմեա։

Քահ. Ի մէջ տաճարիս և առաջի աստուածընկալ։

Քահ. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Սարկ. Դատ արա ինձ, Աստուած, և իրաւ արա ինձ դատաստանի իմում։

Յազգէ՝ որ ոչ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս։

Դու, Աստուած, հզօրիչ իմ ես. ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ի նեղել թշնամւոյ իմոյ։

Առաքեա, Տէր, զլոյս քո և ըզճշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս ի լեառն սուրբ քո և ի յարկս քո։

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ, Աստուած, Աստուած իմ։

Ա՛րդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած. խոստովանեա՛ նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն։

Սարկ. Օրհնեսցուք զամենակալն Աստուած, զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղւոջ փառաբանութեան և երգել զերգս հոգևորս։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա՛։

փառ. Ի յարկի սրբութեան և տեղւոջս:

Եւ ապա ձգեն զվարագոյրն. եւ դպիրքն եղանակեն մեղեդի ըստ պատշաճի աւուր:

Աւետ. Բարբառ աւետեաց ձայնիւ. կրկնէ: Գաբրիէլ գոչէր սրբուհւոյն: Առ քեզ առաքիմ մաքուր. կրկնէ. պատրաստել տեղի տէրունեան:

Ծնն. Նոր ծաղիկ այսօր բղխէ, յարմատոյն Յեսսեայ, Եւ Որդի Դաւթի ծնանի զՈրդին Աստուծոյ:

Տեառըն. Քրիստոս փառաց թագաւորն, այսօր եկեալ յընծայումն: Կատարելով նա զօրէնս, քառասնօրեայ գալըստեամբն:

Ծաղ. Աստ Եբրայեցւոց մանկունքն զերգ ըղքրովբէիցն առեալ. հեթանոսական դասուց՝ աճակից վեհիցն եղեալ:

Յար. Ես ձայն պառիծուն ասեմ. որ գոչէ ի բառաթեւին:

Ի բառաթեւին գոչէր, կրկնէ. ձայն առնէր ի սանդարամետան. կրկնէ:

Նոր կիր. Այսօր նոր արև հարեալ ի նորահրաշ արեգակնէն. կրկնէ. Այսօր նոր շուշան ծաղկեալ. ի նորատունկ բուրաստանէն:

Համ. Այսօր անդրանիկ Հօր միածին Որդին, յերկինս սըլանայ ադամային կերպիւ: Նուագ ներբողից եղանակեն այսօր, հոյլք հոգեղինաց երկնաւորացն խմբից:

Հոգ. Նուագեմք Հոգւոյն, Նը-

ւաղս վայելուչս։ Վայելուչս բա-
նիւ, զարարչութիւնն նախ ասեմք։

Վար. Գոհար վարդն վառ ա-
ռեալ. կրկնէ. ի վեհից վարսիցն
արփենից. կրկնէ։

Ի վեր ի վերայ վարսիցն. պըղ-
պջէր ծաղիկ ծովային. պըղպջէր։

Ածածնի. Այսօր Գաբրիէլ հը-
րեշտակապետն եկեալ, բերեալ ըզ-
բերաբերն պըսակ յաղթող կուսին։
Այսօր կոչելով առ բոլորիցըն Տէ-
րըն, զտաճար բարձրելոյն և զընա-
կարան հոգւոյն։

Խաչ. Խաչն ի նախնումն երե-
ւեցաւ, ծաղկեալ ի դըրախտն աս-
տուածատունկ. մխիթարիչ եղև Սէ-
թայ նախադուշակ հօրն Ադամայ.
մեք ի յայն փայտն եմք յուսա-
ցեալ, յոր Տէր Յիսուս բևեռեցաւ.

և խոնարհեալ երկըրպագեմք աս-
տուածընկալ սուրբ նշանիս։

Հրեշ. Գովեստ բերկրանաց,
քաղցրաձայնեալ երգեմք ձեզ հը-
րեշտակապետք, և հրեշտակաց զու-
մարք։

Առաք. Արեգակն արդար որ ի
Հօրէ ծագեալ, զառաքեալսն քո
անճառ շնորհօք լցեալ։ Ոահ լու-
սոյ ցուցեալ Հայաստանեայց ա-
զանց, մեծըն Թադէոս Բարդու-
ղիմեաւ փայլեալ։

Մարգ. Աստուածային խորոցն
անճառ. խորհրդածուք սուրբ մար-
գարէք. բանիւ պատմողք զապա-
գայիցն յառաջագոյն զեղելութիւն։

Հայր. Ի հանդէս տօնի քո բա-
խացեալ ցընծամք, հայր և վար-

դապետ, սուրբ հայրապետդ (այս անուն)։

Եկեղ. Եկեղեցի կաթուղիկէ ի Հայաստան, այսօր զմանկունըս ժողովեալ իւր համաձայն։

Զընծրեալն որ ասեն՝ մեղեդի մի՛ ասեր:

Ընտրեալըդ յԱստուծոյ, ով երջանիկ սուրբ քահանայ:

Նըմանեալ Ահարոնի, և Մովսէսի մարգարէին։

Այնմ որ զգեստուցն էր յօրինող, զոր Ահարոն միշտ ըզգենոյր։

Յօրինէր զպատմուճանն, ի չորից կազմեալ նիւթոց:

Ի կարմրոյ ի կապուտոյ ի բեհեզոյ ի ծիրանւոյ։

Թել կթեալն յօրինէր, կարգն առաջին էր կարկեհան։

Եւ օծումն գրապանին, չուրջանակի բոլորաչէն։

Եւ յընթացս զարչապարին, հընչէր երկիր ցնծայր խորանն։

Արդ ի նոյն նմանութիւն, Քըրիստոս զմեր Տէրս յօրինէ։

Յորժամ մտցես ի սուրբ խորանըն, անդ յիշեսցես զմեր ննջեցեալսն։

Յորժամ առնես զպատարագս, յիշեա և զիս զբազմամեղս։

Զի և մեզ ողորմեսցի, ի միւսանգամ իւր գալստեանն։

Հօրն փառք, Որդւոյն պատիւ, և սուրբ Հոգւոյն այժմ յաւիտեան:

Յաւիտեանս յաւիտենից. Քրիստոս օրհնեալ ի համայնից։

ՇԱՐԱԿԱՆ

Խնկարկութեան սրբոյ Պատարագին

Գ.Ա.

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի Տեառն տաճարիս. ժողովեալքս աստանօր ի խորհուրդ պաշտաման պաղատանաց առաջիկայ սուրբ պատարագիս. խնկօք անուշիւք խումբ առեալ պարեմք ի վերնայարկ սըրահս խորանիս. ուղղութեամբ ընկալ զաղօթս մեր որպէս բուրումն անուշահոտ խնկոց ստաշխից և կինամոնաց. և ըղձատուցողըս պահեա՛ սրբութեամբ մինչ և հանապազ քեզ սպասաւորել: Բարեխօսութեամբ մօր քո և կուսի, ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօնէից: Որ

գերագոյն քան զերկինս պայծառացուցեր սուրբ զեկեղեցի արեամբ քո Քրիստոս. և ըստ երկնայնոցըն կարգեցեր ի սմա զդասս առաքելոց և մարգարէից սուրբ վարդապետաց. այսօր ժողովեալ դասք քահանայից սարկաւագաց դպրաց և կղերիկոսաց. խունկ մատուցանեմք առաջի քո, Տէր, յօրինակ ըստ հնումըն Զաքարիայ. ընկա՛լ առ ի մէնջ զխնկանուէր մաղթանըս, որպէս զպատարագն Աբէլի զՆոյի և զԱբրահամու. բարեխօսութեամբ վերին քո զօրացդ, մինչ անշարժ պահեա զաթոռ հայկազնեայս:

Խնդա յոյժ, զուարթ լուսով՝ մայր սուրբ կաթուղիկէ, մանկամբք քո, Սիոն. զարդարեալ պճնեա հարսն պանծալի երկնանման լուսաճեմ

խորան. զի օծեալն Աստուած Լինն ի յԼէէն անծախապէս ի քեզ միշտ պատարագի. Հօր ի հաշտութիւն մեզ ի քաւութիւն բաշխէ զմարմին և զարիւն իւր սուրբ. վասն իւր կատարման սուրբ անօրէնութեան. շնորհէ զթողութիւն կանգնողի տաճարիս:

Զանապական կոյսն Մարիամ Աստուածածին խոստովանի սուրբ եկեղեցի. ուստի արեաւ հայն անմահութեան և բաժակ մեզ ուրախարար. տուք օրհնութիւնս նմա հոգևոր երգով:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնեալ թագաւորութիւն Հօր և:

Եւ ասի ժամամուտ՝ ըստ պատշաճի աւուրն:

Սրկ. Եւ ես խաղաղութեան: Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնութիւն և փառք: խաղաղութիւն:

Դպր. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպր. Առաջի քո Տէր:

Քահ. Տէր Աստուած մեր, որոյ կարողութիւնդ:

Եւ ասի փոխն եւ շարականն ըստ պատշաճի աւուր:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Զի քո է կարողութիւն և զօրութիւն:

Սրկ. Պռօսխումէ:

Նոյնպէս եւ զսուրբ Աստուածն՝ ըստ պատշաճի աւուրն՝ գիս եւ սաս: Բայց «Փառաւորեալն» մի՛ ասեր:

Սրկ․ Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպր․ Տէր ողորմեա:

Սրկ․ Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ․ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց. զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն Հայրապետին մերոյ Տեառն (այս անուն) կենաց, և փրկութեան հոգւոյ նորին. զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց և զօրաց նոցին. զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին. զՏէր աղաչեսցուք:

Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ. զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառ-

ուրն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Զի ողորմած և մարդասէր ես Աստուած գոլով. և քեզ:

Գիրքն, Ալէլուն, Աւետարանն, եւ Հաւատամքն ի ճաշոցն գիտ եւ կարդա՛:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Իսկ մեք փառաւորեսցուք, որ յառաջ:

Սրկ. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպր. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Եւ ևս հաւատով աղաչեսցուք և խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ և ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս պաշտաման և աղօթից: Զի արժանի ընդունելութեան արասցէ, լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց: Ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց. թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի ի վերայ մեր: Աղօթք մեր և խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի Տէրութեան նորա: Եւ նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով արդարութեան վաստակել ի գործս բարիս: Զի զողորմութեան զշնորհսն իւր արասցէ ի

վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Դպր. Կեցո՛ Տէր։

Սրկ. Զժամ սուրբ պատարագիս և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Դպր. Շնորհեա՛ տէր։

Սրկ. Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան։

Շնորհեա՛ տէր։

Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց։

Շնորհեա՛ Տէր։

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն։

Շնորհեա՛ Տէր։

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ։

Տէր ողորմեա։

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն։

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ։

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։

Քահ. Որպէս զի արժանա։ Խաղաղութիւն։

Դպր. Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք։

Դպր. Առաջի քո Տէր։

Քահ. Խաղաղութեամբ քով Քրիստոս Փրկիչ։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։

Քահ. Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենեսեանդ։

Սրկ․ Մի ոք յերախայից, մի ոք ի թերահաւատից. և մի ոք յապաշխարողաց, և յանմաքրից մերձեսցի յաստուածային խորհուրդս:

Դպ․ Մարմին տէրունական և արիւն փրկչական, կայ առաջի. երկնային զօրութիւնքն յաներևոյթս երգեն և ասեն անհանգիստ բարբառով. սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց։

Սրկ․ Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ, դպիրք ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգևորս

Եւ դպիրքն եղանակեն զՍրբասացութիւնն ըստ խորհրդոյ աւուրն

Ծննդեան, Աւետեաց, Վարդավառի և Աստուածածնի

Բազմութիւնք հրեշտակաց. և զօրաց երկնաւորաց, իջեալ ի յերկնից ընդ միածին թագաւորին: Որք երգէին և ասէին. սա է Որդին Աստուծոյ. ամենեքեան ասասցուք, ուրախ լերուք երկինք և ցնծասցեն հիմունք աշխարհի։ Զի Աստուածն յաւիտենական ի յերկրի երևեցաւ, և ընդ մարդկան շրջեցաւ. զի կեցուսցէ զանձինս մեր։

Մեծի հինգշաբթի

Որ վերայնատիս ի կառս հրա-

նիւթս քառակերպեանս, անճառելի Բանդ Աստուած։ Այսօր իջեալ ի յերկնայնոցն վասն քո արարածոցս՝ յանձն առեր բազմիլ ընդ աշակերտսն։ Եւ սերովբէքն և քերովբէքն հիացեալ զարմանային. և պետութիւնք վերին զօրացն սքանչացեալ աղաղակէին ասելով. սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց։

Յինանց եւ Խաչի

Ով է որպէս Տէր Աստուած մեր. խաչեցաւ վասն մեր, թաղեցաւ, և յարեաւ՝ հաւատարիմ եղև յաշխարհի և համբարձաւ փառօք։ Եկայք, ժողովուրդք, զօրհնութիւն ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա ասելով. սուրբ, սուրբ, սուրբ ես Տէր Աստուած մեր։

Կիւրակէի, Եկեղեցւոյ, Տաղավարի եւ հրեշտակաց

Հրեշտակային կարգաւորութեամբ լցեր Աստուած, զքո սուրբ զեկեղեցի։ Հազարք հազարաց հրեշտակապետք կան առաջի քո Եւ բիւրք բիւրուց հրեշտակք պաշտեն զքեզ, Տէր, և ի մարդկանէ հաճեցար ընդունել զօրհնութիւն, ձայնիւ խորհրդականաւ. սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց։

Պահոց, Ննջեցելոց

Վասն յիշատակի հանգուցելոցն ընկալ, Հայր սուրբ մարդասէր, ըզպատարագս։ Եւ համարեա զհոգիս նոցա ի թիւ սրբոց քոց յարքայութեանդ երկնից։ Մանաւանդ զի

հաւատով մատուցուք զպատարագս. հաշտեսցի Աստուածութիւնդ, և հանգուսցէ զհոգիս նոցա։

Մարտիրոսաց

Օրհնութիւն սրբոց մեծ են և ահաւոր։ Եւ զինուորութիւնք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ և ասեն։ Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, և յերկիր խաղաղութիւն։

Մարգարէից, Առաքելոց եւ Հայրապետաց

Ամենակալ ես, Տէր զօրութեանց. որ թագաւորդ ես յաւիտենից։ Որ նստիս յերկնից ի յերկինս և լոյս ծագես յարարածս քո։ Որ խոնարհութեամբ իջեր ի յերկիր, քեզ պատարագս մատուցանեմք։ Եւ սուրբ

զանունդ քո փառաւորեմք, Տէր, որ պսակիչդ ես քոց սրբոց (այս անուն): Վասն զի սոքա են մեզ բարեխօս. Տէր ամենակալ, ի քում յարքայութեանդ:

Եւ թէ հանգիսաւոր օր լինի, եւ զսուրբ խորհուրդն վերաբերել կամիցիս, այս է արարողութիւն: Յորժամ քահանայն ասէ.

Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենեսեան։

Եւ սարկաւագն ձայնէ.

Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ։

Եւ դպիրքն երգեն զսրբասացութիւնն ըստ խորհրդոյ աւուրն, կանգնեալ:

Որհ. Մի ոք յերեխայից, մի ոք ի թերահաւատից։

Դպր. *Մարմին տէրունական, և արիւն փրկէ։*

Եւ զան խնկարկելով ի սուրբ խորհուրդն:

Սրկ. *Յարեւու եհար զխորան իւր, ինքն որպէս փեսայ, զի ելանէ յառագաստէ իւրմէ։*

Դպր. *Եւ ցնծայ նա որպէս հսկայ յընթանալ զճանապարհս իւր։*

Սրկ. *Որք զքերովբէիցն։*

Դպր. *Խորհրդաբար կերպարանիմք։*

Եւ զան յարեւելից կողմն:

Սրկ. *Ճանապարհ արարէք այնմիկ, որ նստի յերկնից երկինս ընդ արեւելս։*

Դպր. *Եւ կենդանարար Երրորդութեանն զերեքսրբեան օրհնութիւնս մատուցանեմք։*

Եւ զան ի հարաւակողմն:

Սրկ. *Աստուած ի հարաւոյ եկեսցէ, և սուրբն ի Փառան լեռնէ:*

Դպր. *Զամենայն զկենցաղականս ի բաց դնելով զգործս։*

Եւ զան յաստիճան խորանին, եւ բարձող ահաւոր խորհրդոյն ասացէ հանդարտութեամբ:

Սրկ. *Համբարձէք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ Թագաւոր փառաց:*

Եւ պատարագողն խնկարկէ եւ հարցանէ:

Քահ. *Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց, Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, Տէր կարող ի պատերազմի:*

Դպր. *Որպէս զի զԹագաւորն ամենեցուն ընդունիցիմք:*

Սրկ. Համբարձէք, իշխանք, բըզդրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ Թագաւոր փառաց:

Քահ. Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց և Տէր զօրութեանց:

Դպր. Եւ զհրեշտակացն հանդիսապէս ընծայեալ բերեմք զկարգ:

Սրկ. Սա ինքն է Թագաւոր փառաց:

Եւ պատարագողն երկրպագէ ահիւ եւ դողութեամբ եւ առնու ի ձեռաց սարկաւագին, եւ խաչակնքէ ի վերայ ժողովրդեան ասելով:

Քահ. Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Դպր. Ալէլուիա:

Սրկ. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպր. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Եւ ևս հաւատով և սրբութեամբ կայցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ ահիւ: Մի՛ խղճիւ և գայթակղութեամբ. մի՛ նենգութեամբ, խորամանկութեամբ. մի՛ պատրանօք և խաբէութեամբ: Մի՛ երկմտութեամբ և մի՛ թերահաւատութեամբ. այլ ուղիղ վարուք, պարզ մտօք, միամիտ սրտիւ, կատարեալ հաւատով: Լըցեալ սիրով, լի և առաւելեալ ամենայն գործովք բարութեան՝ կայցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ, և գտցուք զողորմութեան շնորհս: Յաւուր յայտնութեան և ի միւսանգամ գալըստեան Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. կեցուսցէ և ողորմեսցի:

Դպր․ Կեցո Տէր և ողորմեա:

Սրկ․ Օրհնեա Տէր։

Քահ․ Շնորհօք և մարդասիրի Խաղաղութիւն։

Դպր․ Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ․ Աստուծոյ երկրպագեսցուք։

Դպր․ Առաջի քո Տէր։

Սրկ․ Ողջոյն տուք միմեանց ի համբոյր սրբութեան. և որք ոչ էք կարօղք հաղորդիլ աստուածային խորհրդոյս՝ առ դրունս ելէք և աղօթեցէք:

Դպր․ Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ,
Որն Էնն Աստուած աստ բազմեցաւ։
Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ,
Սուրբ ողջունի հրաման տուաւ։

Եկեղեցիս մի անձն եղև,
Համբոյրս յօդ լրման տուաւ:
Թշնամութիւնն հեռացաւ,
Սէր յընդհանուրս սփռեցաւ։
Արդ՝ պաշտօնեայք, բարձեալ ըզձայն,
Տուք զօրհնութիւն ի մի բերան,
Միաստնական աստուածութեանն
Որում սրովբէքն են սրբաբան։

Ոմանք եւ զայս ասեն ի հանդիսի տօնի:

Սրկ․ Որք հաւատով կայք յանդիման
Սուրբ սեղանոյս արքայական,
Տեսէք բազմեալ զՔրիստոս արքայն,
Եւ շուրջ պատեալ զօրք վերնական:

Դպր․ Վեր համբառնամք զաչս ունելով,

Եւ պաղատիմք զայս ասելով:
Զմեղս մեր մի յիշեսցես,
Այլ գթութեամբ քո քաւեսցես:
Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք զքեզ,
Եւ ընդ սրբոց քոց, Տէր, փառք քեզ:

Սրկ. Ահիւ կացցուք, երկիւղիւ կացցուք, բարւոք կացցուք, և նայեցարուք զգուշութեամբ:

Դպր. Առ քեզ Աստուած:

Սրկ. Պատարագ Քրիստոս մատչի Գառն Աստուծոյ:

Դպր. Ողորմութիւն և խաղաղութիւն և պատարագ օրհնութեան:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Շնորհք, սէր, և աստուածային սրբարար զօրութիւնն:

Դպր. Ամէն. և ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Զդրունս, զդրունս, ամենայն իմաստութեամբ և զգուշութեամբ:

Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր աստուածային երկիւղիւ:

Դպր. Ունիմք առ քեզ Տէր ամենակալ:

Սրկ. Եւ գոհացարուք զՏեառնէ բոլորով սրտիւ:

Դպր. Արժան և իրաւ:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Եւ ընդ սերովբէսն և ընդ քերովբէսն:

Իսկ ի ճանդխսի աւուրս՝ ոմանք զկնի
Արժան եւ իրաւին ասեն զայս:

Սրկ. Եւ զատոյգ փրկութեան որ միշտ ընդ ամենայն տեղիս գոհութիւն մատուցանեմք քեզ, Քրիս-

տօս։ Որով և զհրաշալի զյարու-
թիւնդ քո գովեն զօրութիւնք։
Սարսին սերովբէքն. դողան քե-
րովբէքն. և իշխանութիւնք վերին
պետութեանցն պարառեալ քաղցր
ձայնիւ եղանակեն և ասեն։

Դպր. Սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր
զօրութեանց։ Լի են երկինք և եր-
կիր փառօք քո. օրհնութիւն ի
բարձունս, օրհնեալ որ եկիր և
գալոցդ ես անուամբ Տեառն. ով-
սաննա ի բարձունս։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։

Քահ. Առէք կերէք այս է մար-
մին իմ որ։

Դպր. Ամէն։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։

Քահ. Արբէք ի սմանէ ամենե-
քեան. այս է։

Դպր. Ամէն։ Հայր երկնաւոր, որ
զՈրդին քո ետուր ի մահ վասն
մեր պարտապան պարտեաց մե-
րոց. հեղմամբ արեան նորա աղա-
չեմք զքեզ ողորմեա քո բանաւոր
հօտի։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։

Քահ. Եւ զքոյս ի քոյոց, քեզ մա-
տուցանեմք։

Դպր. Յամենայնի օրհնեալ ես,
Տէր. օրհնեմք զքեզ. գովեմք զքեզ.
գոհանամք զքէն. աղաչեմք զքեզ,
Տէր Աստուած մեր։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։

Քահ. Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Դպր. Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սրկ. Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Դպր. Առաջի, քո Տէր։ Որդի Աս-
տուծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի
հաշտութիւն հաց կենաց բաշխես

ի մեզ. հեղմամբ արեան քո սուրբ, աղաչեմք զքեզ, ողորմեա արեամբ քով փրկեալ հօտի։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։

Քահ. Որպէս զի եղիցի սա ամենեցուն մեզ։

Դպր. Հոգի Աստուծոյ, որ զփառակցի քո զխորհուրդ իջեալ ի յերկնից կատարես ի ձեռս մեր, հեղմամբ արեան սորա աղաչեմք զքեզ, հանգո զհոգիս մեր ննջեցելոցն։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։

Քահ. Ընդ որս և մեզ այց արասցես բարե։

Դպր. Յիշեա Տէր և ողորմեա։

Քահ. Աստուածածնին սրբոյ կուսին Մարիա։

Դպր. Յիշեա Տէր և ողորմեա.

Սարկաւագն յաջակողմն սեղանոյն ձեռնամած ասասցէ:

Սրկ. Առաքելոց, սրբոց, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, և ամենայն հայրապետաց սրբոց։ Առաքելագործ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկաւագաց, և ամենայն սրբոց։ Եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս՝ աղաչեմք։

Դպր. Յիշեա Տէր և ողորմեա։

Յարութեան կիւրակէից զայս ասա:

Սրկ. Օրհնեալ գովեալ և փառաւորեալ, հրաշալի և աստուածազարդ յարութեանն Քրիստոսի երկրպագանեմք։

Դպր. Փառք յարութեան քո, Տէր։

Ի տօնի սրբոցն զայս ասա:

Արք· Սուրբ և աստուածահաճոյ մարգարէին, հայրապետին, առաքելոյն, մարտիրոսին (այս անուն), որոյ այսօր զյիշատակն կատարեցաք, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպր· Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Արք· Առաջնորդացն մերոց և առաջին լուսաւորչացն՝ սրբոց Թադէոսի և Բարդուղիմէոսի առաքելոյն, և Գրիգորի լուսաւորչին: Արիստակիսի, Վրթանիսի, Յուսկանըն, Գրիգորիսի, Ներսիսի, Սահակայ, Դանիէլի, և Խադայ, Մեսրովպայ վարդապետին, և Գրիգորի Նարեկացւոյն, և Ներսիսի Կլայեցւոյն, Յովհաննու Որոտնեցւոյն,

և Գրիգորի և Մովսէսի Տաթեւացւոյն, և սրբոց Գրիգորիսեանց և Ներսիսեանց, հովուաց և հովուապետաց Հայաստանեայց. եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպր· Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Արք· Միանձնացելոց սրբոց, առաքինասէր և աստուածուսոյց կրօնաւորացն. Պօղոսի, Անտօնի, Պօղայ, Մակարայ, Ոնոփրիոսի, Աբրայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Արսենի, Եւագրի, Բարսամայ: Յովհաննիսեանց և Սիմէօնեանց, սրբոց Ոսկեանց և Սուքիասեանց և ամենայն սրբոց հարց և աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպր. Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Սրկ. Թագաւորաց հաւատացելոց սրբոց Աբգարու, Կոստանդիանոսի, Տրդատայ և Թէոդոսի, և ամենայն սուրբ և բարեպաշտ թագաւորաց և աստուածասէր իշխանաց. եղիցի յիշատակ ի:

Դպր. Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Սրկ. Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց և կանանց, ծերոց և տղայոց, և ամենայն չափու հասակի հաւատով և սրբութեամբ ի Քրիստոս ննջեցելոցն. եղիցի յիշատակ ի:

Դպ. Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Նա առաւել զեպիսկոպոսապետն մեր:

Սրկ. Գոհութիւն և փառաբանութիւն մատուցանեմք քեզ Տէր Աստուած մեր, վասն սուրբ և անմահ պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս. զի սա մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարգեւեսցէ: Սովաւ շնորհեա զսէր, ըզհաստատութիւն և զցանկալի զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի. սրբոյ եկեղեցւոյ և ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց, եպիսկոպոսապետին մերոյ և պատուական Հայրապետին ամենայն Հայոց Տեառըն (այս անուն) և քահանայիս՝ որ զպատարագս մատուցանէ: Եւ վասն զօրութեանց և յաղթութեանց թագաւորաց քրիստոնէից և իշխանացն բարեպաշտից: Աղաչեսցուք և խնդրեսցուք և վասն հոգւոցն հանգուցելոց: Նա առաւել վասն

հանգուցեալ բարեպաշտացն մերոց, և շինողաց սուրբ եկեղեցւոյս, և որք ընդ հովանեաւ սորին են հանգուցեալք: Ազատութիւն եղբարց մերոց գերելոց և շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հաւատով և սրբութեամբ ի Քրիստոս կատարելոցն. եղիցի յիշատակ ի:

Դպր. Ըստ ամենայնի, և յաղագս ամենեցուն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծին Աստու:

Դպր. Ամէն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպր. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Ամենայն սրբովք, զորս յիշատակեցաք, ևս առաւելապէս ըզՏէր աղաչեսցուք:

Դպր. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Վասն մատուցեալ սուրբ և աստուածային պատարագիս, որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս. զՏէր աղաչեսցուք:

Դպր. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Որպէս զի Տէր Աստուած մեր, որ ընկալաւ զսա ի սուրբ, երկնային և յիմանալի իւր մատուցարանն, փոխանակն առաքեսցէ առ մեզ զշնորհս և զպարգևս Հոգւոյն սրբոյ. զՏէր աղ:

Դպր. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Ընկալ կեցո և ողորմեա. և պահեա զմեզ, Տէր, քոյին շնորհիւդ:

Դպր. Կեցո Տէր և ողորմեա:

Սրկ. Զամենասուրբուհի զԱստուածածինն զմիշտ կոյսն Մարիամ,

հանդերձ ամենայն սրբովք յիշելով. զՏէր աղաչեսցուք։

Դպր. Յիշեա Տէր և ողորմեա։

Սրկ. Եւ ևս միաբան վասն ճըշմարիտ և սուրբ։

Դպր. Տէր ողորմեա։

Սրկ. Զանձինս մեր և զմիմեանս, Տեառն։

Դպր. Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։

Սրկ. Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ։

Դպր. Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։

Քահ. Եւ տուր մեզ համարձակաձայն բար։

Դպր. Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք

քո որպէս յերկինս և յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ՝ տուր մեզ այսօր. և թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց. և մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա ի չարէ։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։

Քահ. Զի քո է արքայութիւն։ Խաղաղութիւն։

Դպր. Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սրկ. Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Դպր. Առաջի քո Տէր։

Քահանայն խոնարհի եւ ամենայն ժողովուրդն խոնարհին ի ծունկս: Եւ սարկաւագն ձայնէ:

Սրկ. Պռօսխումէ։

Քահ. Ի սրբութիւն սրբոց։

Դպր. Միայն սուրբ, միայն Տէր,

Յիսուս Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ Հօր. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնեալ Հայր սուրբ Աստուած ճշմարիտ:

Դպր. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնեալ Որդին սուրբ Աստուած ճշմարիտ:

Դպր. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնեալ Հոգին սուրբ Աստուած ճշմարիտ:

Դպր. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ:

Դպր. Ամէն. Հայր սուրբ, Որդին սուրբ, Հոգին սուրբ: Օրհնութիւն Հօր և Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն.

այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Ի սուրբ ի սուրբ պատուական մարմնոյ:

Եւ խաչակնքէ քահանայն սկիհովն ի վերայ ժողովրդեանն եւ դառնայ ի սուրբ սեղանն, եւ քաշեն զվարագոյրն եւ ասեն դպիրքն զՏէր ողորմեայն:

Եւ քարոզէ սարկաւագն:

Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ՝ դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս: Զի սմա վայելեն սաղմոսք և օրհնութիւնք, ալէլուք և երգք հոգեւորք: Պաշտօնեայք, հանդերձ երգովք սաղմոս ասացէք և զՏէր յերկինս օրհնեցէք:

Եւ դպիրքն եղանակեն:

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի մէջ մերում. ալէլուիա:

Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր և սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի մեզ. ալէլուիա:

Մատիք առ Տէր և առէք զլոյս. ալէլուիա:

Ճաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է Տէր. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զնա ի բարձունս. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա. ալէլուիա:

Եւ քարշեն զվարագոյրն յետս: Եւ սարկաւագն գոչէ բարձր ձայնիւ:

Երկիւղիւ և հաւատով յառաջ մատիք և սրբութեամբ հաղորդեցարուք:

Եւ յորժամ հաղորդեսցին՝ դպիրքն եղանակեն զշարական ԳԶ. Որ կազմեցեր և կամ Այսօր անճառ:

Յաւարտ՝ դպիրքն ձայնեն:

Աստուած մեր և Տէր մեր երևեցաւ մեզ. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Կեցո՛ Տէր զժողովուրդս քո. և օրհնեա:

Դարձեալ քարշեն զվարագոյրն: Եւ դպիրքն երգեն:

Լցաք ի բարութեանց քոց, Տէր, ճաշակելով զմարմին քո և զարիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ։ Որ հանապազ կերակրես ըզմեզ. առաքեա ի մեզ զհոգեւոր քո զօրհնութիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ։

Եւ սարկաւագն քարոզէ:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Եւ ևս հաւատով ընկալեալք յաստուածային, սուրբ, երկնային, անմահ, անարատ և անապական խորհրդոյս, զՏէառնէ գոհացարուք։

Դպ․ Գոհանամք զքէն Տէր, որ

կերակրեցեր զմեզ յանմահական սեղանոյ քո։ Բաշխելով զմարմինդ և զարիւնդ ի փրկութիւն աշխարհի, և կեանք անձանց մերոց։

Իսկ աստանօր դպիրքն եղանակեն տաղս խորհրդաւորս, մինչեւ քահանայն կատարեսցէ զկարգ աղօթիցն:

ՏԱՂ

Մայր հաւատոյ սուրբ հարսնարան,
Եւ առագաստ վերադրական.
Դու փեսայիդ անմահական,
Որ զարդարեաց զքեզ անվախճան։

Երկրորդ երկինք դու հրաշական,
Փառաց ի փառս բարձրական.
Որ զմեզ ծնանիս լուսոյ նըման՝
Աւազանաւն որդեգրական։

Բաշխես ըղձացըն մաքրական.
Զարիւնդ ըմպել տաս սոսկական.
Հանես ի վեր գերատիճան
Ցիմանալեացն անջոկական։

Եկայք, որդիք, Նոր Սիօնի.
Մատիք առ Տէր մեր սրբութեամբ.
Ճաշակեցէք և տեսէք.
Զի քաղցր է Տէր մեր զօրութեամբ։

Նա բաժանեաց ըզՅորդանան
Դու զծով մեղաց աշխարհական.
Նըման Յեսուայ մեծ զօրական.
Զքեզ Տէր Յիսուս Հօր էական։

Հինն օրինակ քեզ և նըման.
Դու խորանին գերադրական.
Նա խորանկեաց գըլուխս անդա-
մանդ.
Դու՝ դըժոխոց գըլուխս ի հիմանց։

Հայս այս մարմին է Քրիստոսի.
Բաժակս արիւն նորոյ ուխտի.
Ծածկեալ խորհուրդըն մեծ յայտնի.
Աստուած ի սմա մեզ տեսանի։

Սա է Քրիստոս Բանն Աստուած.
Որ ընդ աջմէ Հօրըն բազմի.
Եւ աստ ի մեզ պատարագի.
Բառնայ ըզմեղըս աշխարհի։

Այն որ օրհնեալ է յաւիտեան.
Հարբ և Հոգւովըն միական.
Այժմ և յաւէտ յապագայն.
Եւ անըսպառ միշտ յաւիտեան։

Եւ ի վերջ տաղին բարձեն զվարագոյրն յետս եւ սարկաւագն ասէ։

Սրկ. Օրհնեա Տէր։
Քհն. Որ օրհնես զայնոսիկ որք օրհնեն։

Դպր. Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ՝ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։

Երիցս կրկնեա։

Քահ. Կատարումն օրինաց և մարգարէ։

Սրկ. Եւ ասէն՝ Ալէլուիա օրթի։

Քահ. Ցետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։

Եւ իբրև ճաշեցին, կամ Ի սկզբան։

Դպր. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Սրկ. Սուրբ աւետարանս աղաչես։

Քահ. Պահպանեա զծառայս քո Քրիստոս Աստուած։

Դպր. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ։

Քահ. Օրհնեալ եղերուք ի շնոր-

հաց սուրբ Հոգւոյն, երթայք խաղաղութեամբ, և Տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեսեանդ. ամէն։

Եւ ի բաշխելն զնշխարս առ ժողովուրդն՝ դպիրքն երգեն զսաղմոս զայս։

Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ, լուիցեն հեզք, և ուրախ եղիցին։

Մեծ արարէք զՏէր ինև, և բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին։

Խնդրեցի ի Տեառնէ և լուաւ ինձ, յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս։

Մատիք առ Տէր և առէք զլոյս, և երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն։

Այս աղքատ կարդաց առ Տէր, և Տէր լուաւ սմա, յամենայն նեղութենէ սորա փրկեաց զսա։

Բանակք հրեշտակաց Տեառն շուրջ են զերկիւղածովք իւրովք, և պահեն զնոսա:

Ճաշակեցէք և տեսէք, զի քաղցր է Տէր, երանեալ այր որ յուսայ ի նա:

Երկերո՛ւք ի Տեառնէ ամենայն սուրբք նորա, զի ոչինչ է պակասութիւն երկիւղածաց նորա:

Մեծամեծք աղքատացան և քաղցեան, բայց որք խնդրեն զՏէր, մի՛ պակասեսցի ի նոցանէ ամենայն բարութիւն:

Եկայք որդեակք՝ լուարո՛ւք ինձ, և զերկիւղ Տեառն ուսուցից ձեզ:

Ո՛վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս, սիրէ զաւուրս իւր տեսանել ի բարութեան:

Լռեցո՛ զլեզու քո ի չարութենէ,

և շրթունք քո մի՛ խօսեսցին զնենգութիւն:

Խոտորեա՛ ի չարէ և արա՛ զբարի, խնդրեա՛ զխաղաղութիւն, և երթ զհետ նորա:

Աչք Տեառն ի վերայ արդարոց, և ականջք նորա ի վերայ աղօթից նոցա:

Երեսք Տեառն ի վերայ չարագործաց, սատակել յերկրէ զյիշատակս նոցա:

Կարդացին արդարքն առ Տէր, և Տէր լուաւ նոցա, յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա:

Մերձ է Տէր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալ են սրտիւք, և զխոնարհս հոգւով կեցուցանէ:

Բազում նեղութիւնք են արդարոց, յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր

և պահէ զամենայն ոսկերս նոցա, և մի ի նոցանէ մի՛ փշրեսցի։

Մահ մեղաւորին չար է, բայց որ ատէ զարդարն, զղջասցի։

Փրկէ Տէր զանձինս ծառայից իւրոց, մի զղջասցին ամենեքեան՝ որք յուսացեալ են ի նա։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Հ.Ս.Խ.Հ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
С.С.Р.А Публичная Библиотека
Ա. Մյասնիկյանի

ՎԵՐՋ

ՅԱՆԿ

Այլէլուք աւուրց աւագ շաբաթուն . 262
» Եկեղեցւոյ 252
» Խաչի - . . . 245
» Ծրագալուցի եւ Ծննդեան . 215
» Համբարձման . . . 231
» Հոգւոյն գալստեան . . 238
» Հրեշտակապետաց . . 258
» Ծաղկազարդի . . . 261
» Ղազարու յարութեան . . 260
» Յարութեան . . . 225
» Վարդավառի . . . 268
» Տեառն ընդ առաջի - . 224
Աղաչեսցուք զամենակալն . . 751
Այնպէս պաշտեմ զհայրենի . . 636
Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն . 84
Աշխարհ ամենայն, առ իս նայե" . 33
Առաւօտ լուսոյ 41
Ասասցուք . . . 373 եւ 746
Աստուած անեղ անժամանակ . . 141
Աստուած մեծ հզօր եւ փառաւորեալ. 379

Արարչական բանին հրաման . . 452
Արեւագալի ժամն 475
Աւետարանք հանգստեան . . . 130
Աւետարանք բժշկութեան . . 400
Աւետարանք նախ քան զհաւատամք . 694
Բանից իմոց 445
Գոհանամք զքեզ Տէր Աստուած մեր. . 392
Գոհացարուք զՏեառնէ . . . 807
Երգ զկնի փառք ի բարձունս-ին . 359
Երգ ննջեցելոց 141
Երեկոյեան ժամ 718
Եւ ես հաւատով աղաչեսցուք . 703
Զարթուցեալքս ամենեքեան . . 29
Զուարճացեալքս մեծաւ ու" . . 328
Զսաղմոս երգութիւնս եւ զաղա" . 573
Զքեզ գոհանամք Տէր Աստուած . 47
Թագաւորք ապաշխարութեան . . 188
Թագաւորք մարտիրոսաց . . . 202
Թափօրի երգն 412
Ժամամուտք 574
Ի կարդալ իմում լուար ինձ Աստ" . 792
Իսկ այս ո՞վ է որ դիմեալ . . 653
Իւղաբերից երգն եւ աւետարանն . 305
Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ . 271

Խաղաղական 788
Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն . . 470
Խնդրեսցուք հաւատով . 410 եւ 778
Խոնարհեցո Տէր զունկն քո . . 720
Խօսք երկրպագութեան տաճա" . 781
Կանոնագլուխք 53
Համբարձի զաչս իմ ի լերինս . 757
Հանգստեան ժամ 854
Հարցի փոխն 273
Հաւատամք ի մի Աստուած . . 700
Հրաժարիմք ի սատանայէ . . 1
Ճաշու ալէլուք, յետ գրքին . . 667
Ճաշու ժամերգութիւն . . . 505
Ճաշու շարականք 614
Ճաշու շարականք հանգստեան . 562
Ճաշու սաղմոսք, նախ քան զգիրքն . 635
Ճաշու փոխք 609
Մաղթանք, քարոզք եւ աղօթք յետ
օրհնութեան 165
Մայր սուրբ անանչելի լուսոյն . 387
Մեծացուսցէ անձն իմ . . . 293
Մեսեդիք այգից կիւրակէից . . 661
Մեսեդիք ճաշու այգից . . . 656
Մեսեդիք երեկոյիցն . . . 733

Մեսեղիք ճաշու յարութեանն . . 650
Մեսեղիք յետ գրքին . . . 372
Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս . 433, 472
Յիշեսցուք ի գիշերի . . . 25
Նորաստեղծեալ 407
Նորոգող տիեզերաց . . . 104
Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի . 330
Որ բնակեալն է յօգնութիւն . . 767
Պատարագ 905
Պսակիչ սրբոց Քրիստոս որ սպաս" . 435
Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի. 664
Սաղմոսք հանգստեան աւետարանի . 113
Սեղան օրհնէքն 709
Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս . 647
Սիրեցի՝ զի լուիցէ Տէր . . . 425
Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր . 394
Սուրբ ես Տէր Աստուած մեր հզօր" . 424
Սուրբ խաչիս աղաչ. 415, 780 եւ 877
Տէր ամենակալ Աստուած Աբրահամու. 436
Տէր բարերար, որ մեծաւ գթու" . 808
Տէր երկնից փոխն 342
Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս . . 14
Տէր զի բազում եղեն նեղիչք . . 15
Փառաւորեսցուք զամենակալն . 390

Փառք ի բարձունս Աստուծոյ . . 356
Քում ամենազօր եւ . 410 եւ 779
Քրիստոս Աստուած մեր վասն խա" . 429
Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազինք" . 613
Օրհնեցէք մանկունք զՏէր . . 417

843

843 0027491

<< Ազգային գրադարան

NL0027491